

Załącznik do Uchwały nr XXVII/248/2016
Rady Gminy Masłów
z dnia 27.10.2016 r.

PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MASŁÓW NA LATA 2016-2023

MASŁÓW 2016

SPIS TREŚCI

1.	Dokumenty strategiczne i planistyczne powiązane z problematyką rewitalizacji	5
2.	Diagnoza i identyfikacja potrzeb rewitalizacyjnych	10
3.1.	Zjawiska funkcjonalno-przestrzenne	10
3.1.1.	Ład przestrzenny	10
3.1.2.	Drogi w Gminie Masłów	16
3.1.3.	Ścieżki rowerowe w Gminie Masłów.....	16
3.2.	Zjawiska Środowiskowe	17
3.2.1.	Zasoby środowiska naturalnego.....	17
3.2.2.	Surowce mineralne.....	18
3.2.3.	Hydrografia i wody podziemne	18
3.2.4.	Charakterystyka warunków wietrznych	21
3.2.5.	Flora i fauna.....	21
3.2.6.	Zagadnienia z zakresu ochrony środowiska	25
3.3.	Zjawiska techniczne	27
3.3.1.	Ochrona zabytków.....	27
3.3.2.	Zasoby mieszkaniowe.....	30
3.4.	Zjawiska Społeczne	32
3.4.1.	Demografia	32
3.4.2.	Pomoc społeczna	35
3.4.3.	Kultura i rekreacja	38
3.4.4.	Bezpieczeństwo publiczne.....	43
3.5.	Zjawiska Gospodarcze	45
3.5.1.	Bezrobocie	45
3.5.2.	Działalność Gospodarcza	47
3.6	Podsumowanie	50
3.	Wyniki konsultacji społecznych i badań ankietowych	51
4.1.	Charakterystyka przeprowadzonych konsultacji społecznych	51
4.2.	Struktura Respondentów	53
4.3.	Wyniki konsultacji społecznych.....	56
4.3.1.	Warsztaty	56
4.3.2.	Formularz Konsultacji Społecznych.....	67
4.3.3.	Ankiety	69
4.3.4.	Skrypt elektroniczny.....	74
4.3.5.	Poczta elektroniczna	77
4.3.6.	Spotkania z Interesariuszami	77

4.3.7.	Spacer studyjny	81
4.3.8.	Wywiady standardowe i wywiady pogłębione	86
4.3.9.	Debata	87
4.3.10.	Wnioski z przeprowadzanych badań i konsultacji społecznych	89
4.	Delimitacja przestrzenna obszarów rewitalizacji	91
5.1.	Obszar rewitalizacji- Centrum Masłowa Pierwszego	92
5.2.	Obszar rewitalizacji- Wiśniówka	106
5.	Analiza SWOT dla obszarów zdegradowanych	113
6.	Wizja	120
7.	Cele rewitalizacji	133
8.1.	Cel nadrzędny, cele strategiczne i operacyjne	133
8.2.	Cele operacyjne w strategicznych obszarach gminy	136
8.	Projekty rewitalizacyjne	137
9.	Wskaźniki realizacji programu	148
10.	Plan rzeczowo- finansowy dla obszarów rewitalizacji	153
11.	Źródła finansowania projektów rewitalizacyjnych	156
12.	Instrumenty wdrażania programu, monitoringu i komunikacji społecznej	158
13.1.	System zarządzania	158
13.2.	Monitorowanie	159
13.3.	Zasady wdrażania	160
13.4.	Zaangażowanie i współpraca z Partnerami	161
13.	Uzasadnienie odstąpienia od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	163
Spis map		163
Spis tabel		163
Spis rysunków		165

Wprowadzenie i metodyka pracy

Program Rewitalizacji Gminy Masłów na lata 2016-2023 został opracowany zgodnie z **Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020** zatwierdzonymi przez Ministerstwo Rozwoju i Infrastruktury w dniu 3 lipca 2015 roku. Dokument został opracowany z wykorzystaniem metodologii analityczno-badawczej z częściami opisowymi, która pozwalają na wykorzystanie zarówno danych zastanych, jak również wykorzystanie partycypacji społecznej w końcowym kształcie Programu. Przyjęta metodologia pozwoliła na wzięcie pod uwagę, przy opracowywaniu poszczególnych rozdziałów, zarówno wskaźników jakościowych jak i ilościowych. W trakcie prac nad dokumentem przeprowadzono dokładną diagnozę całego obszaru Gminy Masłów z wykorzystaniem ogólnie dostępnych danych statystycznych, jak również dokumentów strategicznych i planistycznych właściwych dla Gminy, powiatu i województwa świętokrzyskiego. Pozwoliło to na wstępne określenie kluczowych problemów i potrzeb występujących w Gminie, których rozwiązanie lub złagodzenie powinno stanowić cele do osiągnięcia poprzez działania przedstawione w Programie Rewitalizacji (PR). Całość prac nad opracowaniem dokumentu została podzielona na cztery etapy, co umożliwiło na efektywne działania i włączenie szerokiego grona Interesariuszy w proces tworzenia Programu Rewitalizacji. W celu jak najbardziej przejrzystego zaprezentowania wyników analiz i konsultacji społecznych rozdziały zostały podzielone na bloki tematyczne odnoszące się do poszczególnych obszarów, które swoim zakresem obejmie proces rewitalizacji, zgodnie z wytycznymi Ministerstwa. Są to:

- a. Obszar społeczny;
- b. Obszar gospodarczy;
- c. Obszar funkcjonalno-przestrzenny;
- d. Obszar techniczny;
- e. Obszar środowiskowy.

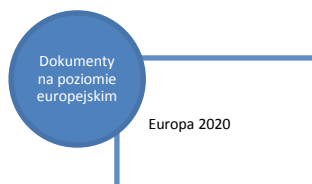
Zastosowanie powyższego podejścia pozwoli osobie korzystającej z Programu Rewitalizacji na sprawne poruszanie się po dokumencie, jak również zrozumienie powiązań między zdiagnozowanymi problemami/barierami, a planowanymi działaniami, które mają zniwelować potrzeby w Gminie Masłów. Przygotowania ostatecznej wersji dokumentu od początku były prowadzone z uwzględnieniem kluczowych zagadnień takich jak rozumienie rewitalizacji, jako procesu – rozłożonego w czasie, ale jednocześnie zszadającego się głównie na rozwiązywaniu kwestii społecznych z wykorzystaniem innych obszarów rewitalizacji, jako zagadnień mających bezpośrednie przełożenie na interesariuszy. Zrezygnowano w objęciu działaniami rewitalizacyjnymi szerszego obszaru Gminy ze względu na fakt, że zgodnie z wytycznymi obszary poddane procesowi Rewitalizacji powinny być skoncentrowane terytorialnie, a wyprowadzenie ze stanu kryzysowego wskazanych obszarów powinno zostać przeprowadzone w sposób kompleksowy z wykorzystaniem komplementarności działań różnych grup interesariuszy i źródeł finansowania.

Program Rewitalizacji Gminy Masłów na lata 2016-23 zgodnie z założeniami metodologicznymi jest dokumentem komplementarnym z innymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi na poziomie europejskim, krajowym, wojewódzkim i gminnym, dzięki czemu proponowane działania w efektywniejszy sposób pozwolą na uzyskanie środków finansowych i kompleksowe rozwiązywanie kwestii, które obecnie stanowią wyzwania dla lepszego życia mieszkańców i rozwoju społeczności gminnej.

1. Dokumenty strategiczne i planistyczne powiązane z problematyką rewitalizacji

Program Rewitalizacji Gminy Masłów jest spójny zarówno zewnętrznie, czyli z dokumentami krajowymi i regionalnymi, jak i wewnętrznie, czyli ze Strategią Rozwoju Gminy, Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych. W trakcie przygotowania brano pod uwagę wszystkie uwarunkowania wynikające z polityk i programów, które wpływają na realizację polityki rewitalizacji gminy. Poniżej przedstawiony zostanie kontekst tych uwarunkowań.

Europa 2020- Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Jest to strategia zatwierdzona przez Radę Europejską 17 czerwca 2010r. i stanowi nową, po Strategii Lizbońskiej, długookresową strategię rozwoju Unii Europejskiej. Jej główne cele prowadzą się do przyśpieszenia wzrostu gospodarczego oraz zwiększenia zatrudnienia w Unii Europejskiej. Wyzwania dla krajów UE na bieżące dziesięciolecie zostały sformułowane w trzech komplementarnych obszarach priorytetowych:

- **Rozwój inteligentny:** rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
- **Rozwój zrównoważony:** wspieranie gospodarki efektywnej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
- **Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu:** wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Przezwyciężenie kryzysu w obszarze wykluczenia społecznego oraz ożywienie gospodarcze wyznaczonego do rewitalizacji obszaru zdegradowanego, to wyzwania stojące również przed Programem Rewitalizacji Gminy Masłów 2016-2023.

Dokumenty
na poziomie
europejskim

Umowa Partnerstwa

Umowa Partnerstwa jest dokumentem określającym kierunki interwencji na lata 2014-2020 trzech polityk unijnych w Polsce – Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybołówstwa. Wśród jedenastu sformułowanych w dokumencie celów tematycznych, trzy dotyczą wzmocnienia kapitału społecznego społeczności europejskiej:

- Cel tematyczny 8: Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników;
- Cel tematyczny 9: Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją;
- Cel tematyczny 10: Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie.

Są to działania wprost wspierające proces rewitalizacji i podobnie jak w Programie Rewitalizacji Gminy Masłów, wynikające z założenia, że proces zmian oraz ożywiania gospodarczego budowany będzie na bazie silnego, kompetentnego i przedsiębiorczego społeczeństwa.

Dokumenty
na poziomie
krajowym

2030 Trzecia fala
nowoczesności.
Długookresowa
Strategia Rozwoju Kraju

2030 Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju jest dokumentem rządowym o charakterze analitycznym i rekomendacyjnym, powstały na bazie ustawy o zasadzie prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006r. Określa on główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego Polski, a także kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju, z uwzględnieniem zrównoważonego rozwoju. W celu 8. Wyzwań określonych dla Polski do

2030, zakładającym Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych, jako jedne z kierunków interwencji określono: Rewitalizację obszarów problemowych poprzez:

- Lepsze dopasowanie systemu pomocy społecznej i pośrednictwa pracy do specyfiki miejskich obszarów problemowych;
- Utworzenie instrumentów organizacyjnych i finansowych wspierających proces rewitalizacji m.in. poprzez ustanowienie przepisów dotyczących rewitalizacji, w szczególności nadanie temu procesowi statusu zadania publicznego, co w efekcie umożliwi zlecenie zadań publicznych, w zakresie rewitalizacji;
- Wspieranie wykorzystania zasobów lokalnych (przyrodniczych, rolniczych, kulturowych) na obszarach wiejskich oraz wspierania lokalnej przedsiębiorczości.

Dokumenty
na poziomie
krajowym

Strategia Rozwoju Kraju
2020 - Aktywne
społeczeństwo,
konkurencyjna
gospodarka, sprawne
państwo

Podobne wyzwania w kontekście przestrzennym zawiera dokument Strategia Rozwoju Kraju 2020- Aktywne społeczeństwo konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo. Strategia Rozwoju Kraju 2020 oparta jest na scenariuszu stabilnego rozwoju. Celem głównym strategii średniookresowej staje się wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz

poprawę jakości życia ludności. Strategia wyznacza trzy obszary strategiczne: Sprawne i efektywne państwo, Konkurencyjna gospodarka, Spójność społeczna i terytorialna, w którym koncentrować się będą główne działania oraz określa, jakie interwencje są niezbędne w perspektywie

średniookresowej w celu przyspieszenia procesów rozwojowych, koncentrując się na potencjałach społeczno-gospodarczych i przestrzennych, które odpowiednio wzmocnione i wykorzystane będą stymulowały rozwój. Realizacja Programu Rewitalizacji Gminy Masłów wpisuje się w Strategię Rozwoju Kraju 2020 pod kątem osiągnięcia spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Dokumenty na poziomie krajowym

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego o 2010-2020 Regiony, Miasta, Obszary wiejskie

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 Regiony, Miasta, Obszary wiejskie. W dokumencie zostało podkreślone, że jednym z głównych wyzwań polityki regionalnej w odniesieniu do tego typu skoncentrowanych problemów rozwojowych jest znalezienie odpowiednich instrumentów wspomagania kompleksowej rewitalizacji i restrukturyzacji oraz uwzględnienie, w zakresie polityki regionalnej, działań dotychczas utożsamianych z polityką miejską. Dokument podkreśla, że dobrze prowadzona rewitalizacja jest szansą rozwojową dla całych regionów. Do najważniejszych zagadnień, które powinny być brane pod uwagę przy projektowaniu i realizacji działań restrukturyzacyjnych i rewitalizacyjnych, należą:

- Działania nakierowane na wsparcie jakości kapitału ludzkiego;
- Tworzenie nowoczesnych miejsc pracy;
- Działania w zakresie infrastruktury technicznej;
- Działania wspierające modernizację i rozwój obiektów użyteczności publicznej o znaczeniu subregionalnym;
- Wsparcie kompleksowych programów rewitalizacyjnych.

Dokumenty na poziomie regionalnym

Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do 2020 roku

Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego jest podstawowym narzędziem prowadzonej przez samorząd województwa strategicznej polityki regionalnej: wyznacza główne kierunki rozwoju regionu, stanowiąc jednocześnie podstawę opracowania programów o charakterze operacyjnym. W swoich treściach uwzględnia zapisy strategicznych dokumentów wyższego rzędu oraz zasady europejskiej polityki regionalnej. Do celów strategicznych dokumentu, wśród których znajdują się również zagadnienia z dziedziny rewitalizacji, należą:

- Koncentracja na poprawie infrastruktury regionalnej;
- Koncentracja na kluczowych gałęziach i branżach dla rozwoju gospodarczego regionu;
- Koncentracja na budowie kapitału ludzkiego i bazy dla innowacyjnej gospodarki;
- Koncentracja na zwiększeniu roli ośrodków miejskich w stymulowaniu rozwoju gospodarczego regionu;
- Koncentracja na rozwoju obszarów wiejskich;
- Koncentracja na ekologicznych aspektach rozwoju regionu.

Szczególnie ważnym jest zachowanie spójności polityki przestrzennej gminy z polityką przestrzenną województwa, kształtowaną przez Marszałka Województwa i przyjętą przez Sejmik województwa świętokrzyskiego. Tym samym, zgodnie z przyjętą aktualizacją dokumentu rangi regionalnej w zakresie polityki przestrzennej województwa tj. Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego (PZPWŚw), przyjętego Uchwałą Sejmiku Woj. Świętokrzyskiego Nr XLVII/833/14 z dnia 22 września 2014 r. Gmina Masłów

Dokumenty na poziomie regionalnym

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego

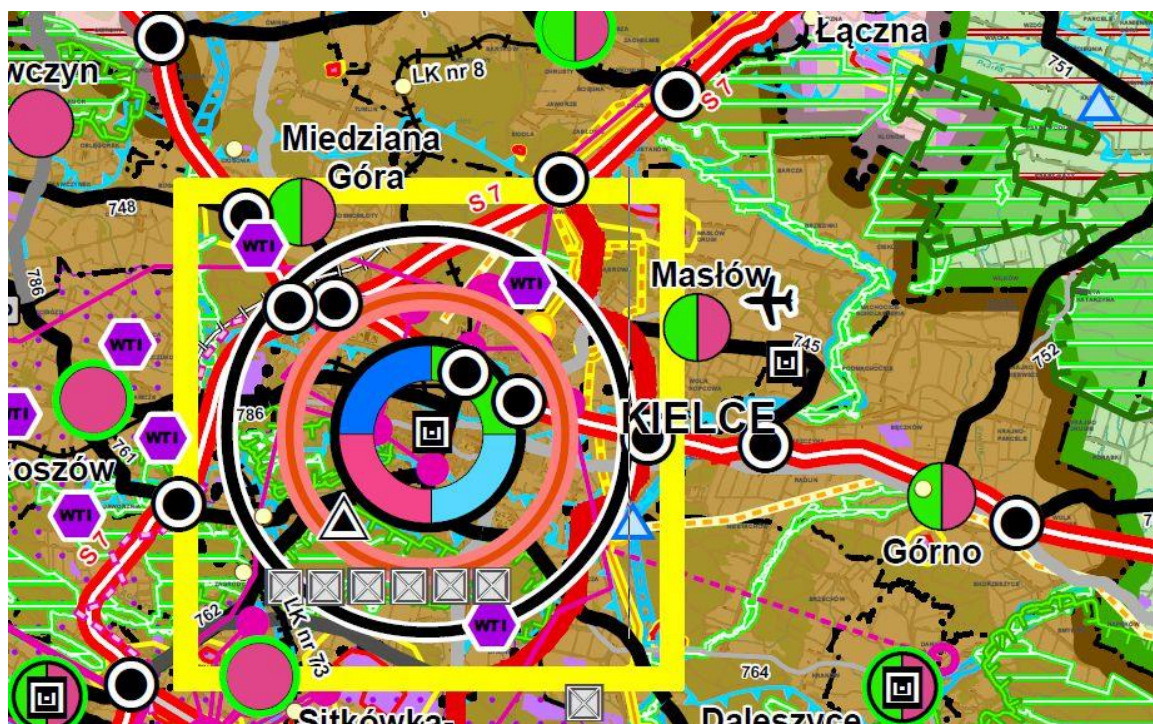
znalazła się w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Ośrodka Wojewódzkiego (MOF OW). Przypomnieć należy, że w dokumentach krajowych MOF OW Kielce został zakwalifikowany również do miast o niskim nasileniu problemów, kwalifikujących się do rewitalizacji, w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020 jest to Obszar Strategicznej Interwencji.

PZPWŚw wskazuje jako główny kierunek zagospodarowania MOF OW dynamizację procesów gospodarczych oraz porządkowanie kształtującego się żywiotowo mieszkalnictwa i przedsiębiorczości z uwzględnieniem m.in. aspektów ekologicznych i wymagań ładu przestrzennego.

Powyższe ma wyrażać się poprzez następujące kierunki działań mogące odnosić się do Gminy Masłów:

- określenie obszarów rozwoju turystyki o potencjale metropolitalnym (ustalenie stref i terenów przewidzianych pod zagospodarowanie turystyczne o wysokim standardzie, które powinny być chronione przed zabudową indywidualną);
- określenie terenów koncentracji funkcji mieszkaniowo-usługowej, wyróżniających się walorami architektoniczno-urbanistycznymi oraz korzystnymi warunkami zamieszkiwania (ośrodki satelitarne i większe osiedla mieszkaniowe o podwyższonym standardzie zagospodarowania i zaopatrzenia w podstawowe usługi);
- zapewnienie korzystnych warunków rewitalizacji śródmieść, blokowisk i historycznych ośrodków wiejskich;
- określenie najcenniejszych obszarów przestrzeni przyrodniczo-kulturowej, które powinny być szczególnie chronione przed ekspansją funkcji antropogenicznych (węzły i korytarze ekologiczne o znaczeniu krajowym, obszary Natura 2000, parki kulturowe, tereny o unikalnych walorach krajobrazowych);
- zapobieganie dalszej żywiotowej suburbanizacji.

RYSUNEK 1 KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ- SYNTEZA ULSTALEŃ (WYRYS Z PZPWŚW)

Źródło: <http://bip.sejmik.kielce.pl/>

Dokumenty na poziomie regionalnym

Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne to nowy mechanizm opierający się na terytorialnej logice interwencji, przez który będą wdrażane strategie terytorialne dla określonych typów obszarów. Kielecki Obszar Funkcjonalny składa się z 12 jednostek samorządu terytorialnego. Poza Kielcami w skład KOF wchodzi Chęciny, Chmielnik, Daleszyce, Górno, Masłów, Miedziana Góra, Morawica, Piekoszów, Sitkówka-Nowiny, Strawczyn oraz Zagnańsk. Cel główny Strategii ZIT KOF czyli poprawa jakości życia mieszkańców i rozwój gospodarczy Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego zostanie osiągnięty przy pomocy następujących celów:

- Poprawa warunków do rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia miejsc pracy
- Poprawa dostępności komunikacyjnej i bezpieczeństwa drogowego
- Rozwój oferty zdrowotnej, socjalnej i edukacyjnej w tym poprawa jakości nauczania
- Zwiększenie atrakcyjności turystycznej KOF
- Poprawa efektywności energetycznej oraz inwestycje w odnawialne źródła energii.

Dokumenty na poziomie lokalnym

Strategia Rozwoju Gminy Masłów na lata 2015-2025

Uchwałą Nr XVI/129/15 Rady Gminy Masłów z dnia 26 listopada 2015 r. przyjęto Strategię Rozwoju Gminy Masłów na lata 2015 – 2025, stanowiącą wyjściowy dokument wszystkich działań samorządu ustalający jej kierunki rozwoju na najbliższe lata. Dokument ten powinien być w ścisłej relacji z podstawowym dokumentem planistycznym gminy (dokumentem lokalnej polityki przestrzennej) jakim jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Dokonując analizy zapisów strategii w kontekście obowiązującego studium gminy zauważa się szereg spójności, na co wskazuje m.in. główny cel strategii – misja: „Zapewnienie zrównoważonego wzrostu poziomu jakości życia mieszkańców oraz poprawa uwarunkowań społeczno – gospodarczych i środowiskowych na terenie Gminy Masłów”. Celem polityki przestrzennej i szeroko pojętego ładu przestrzennego, o którym mowa w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jest zrównoważony rozwój przestrzenny jednostek samorządowych w odniesieniu do występujących potencjałów w zakresie: infrastruktury technicznej, komunikacyjnej oraz społecznej, w tym też kulturalnej, potencjału turystycznego i gospodarczego z jednoczesną dbałością o zasoby środowiska naturalnego i warunków życia mieszkańców. Cel strategii pozostaje konsekwentnie kontynuowany w obowiązującym studium uikzp Gminy Masłów poprzez zasady realizacji kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Spójność kierunków rozwoju gminy jaką zapisano w strategii w odniesieniu do polityki przestrzennej jaka ma być realizowana poprzez zapisy studium, przejawia się ponadto jako wizja:

- Gmina Masłów jest nowoczesną gminą, która dba o dobrobyt mieszkańców, zapewniając dostęp do niezbędnej infrastruktury, oświaty, ochrony zdrowia i pomocy społecznej.
- Gmina Masłów dba o lokalną tradycję i kulturę, stwarza warunki do uprawiania sportu, rekreacji oraz spędzania wolnego czasu.
- Gmina Masłów jest atrakcyjna turystycznie, a jej marka jest rozpoznawalna.
- Gmina Masłów wspiera rozwój przedsiębiorczości i przyciąga inwestorów.
- Gmina Masłów zapewnia poszanowanie dla środowiska i ochronę przyrody.

Dokumenty
na poziomie
lokalnym

Gminna Strategia
Rozwiązywania
Problemów
Społecznych Gminy
Masłów

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Masłów na lata 2016-2022 jest podstawowym dokumentem mającym przeciwdziałać zjawisku wykluczenia społecznego, opartym na rzeczowej i szerokiej analizie zjawisk kryzysowych w sferze społecznej takich jak: bezrobocie, ubóstwo, uzależnienia, przemoc, przestępczość itd. W strategii zostały przyjęte następujące cele:

- Zintegrowany system pomocy społecznej;
- Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego;
- Minimalizacja obszarów skutkujących wykluczeniem społecznym;
- Odpowiednie warunki kształcenia się i wyrównywania deficytów pozwalają na aktywny i wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży.

Gmina Masłów jest obecnie w trakcie opracowywania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Masłów. Analizując wstępne zapisy dokumentu, który miał już swoje wystawienie publiczne, ogólne założenia są komplementarne i spójne z założeniami procesu rewitalizacji, który zostanie opisany w poniższym dokumencie.

2. Diagnoza i identyfikacja potrzeb rewitalizacyjnych

3.1. Zjawiska funkcjonalno-przestrzenne

3.1.1. Ład przestrzenny

Gmina Masłów położona jest w północnej części województwa świętokrzyskiego w bezpośrednim sąsiedztwie stolicy regionu – Kielc. Wchodzi w skład powiatu kieleckiego ziemskiego. Zajmuje powierzchnię 85,55 km², z czego 4503 ha stanowią użytki rolne (52,64% powierzchni gminy), w tym 2892 ha to grunty orne (33,8% powierzchni gminy), a ok. 3389 ha stanowią lasy (39,61% powierzchni Gminy)¹. Masłów graniczy z 6 gminami w tym z pięcioma gminami powiatu kieleckiego i jedną powiatu skarżyskiego:

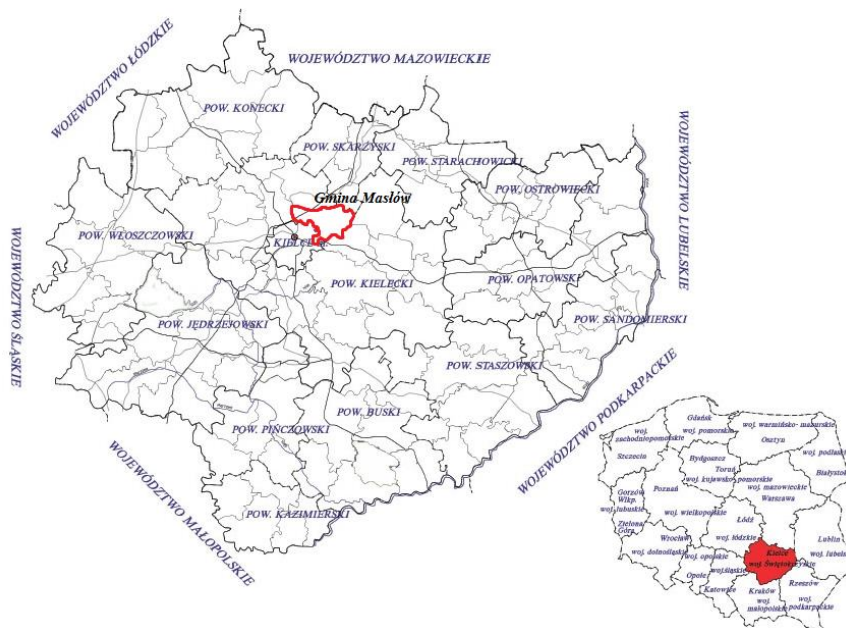
- od południowego zachodu z miastem i gminą Kielce,
- od północy z gminą Zagnańsk,
- od zachodniej i północno-zachodniej strony z gminą Miedziana Góra,
- od wschodu z miastem i gminą Bodzentyn,
- od południa i południowego wschodu z gminą Górno
- od północnego-wschodu z gminą Łączna.

¹ Źródło: Dane GUS na dzień 31.12.2014r.

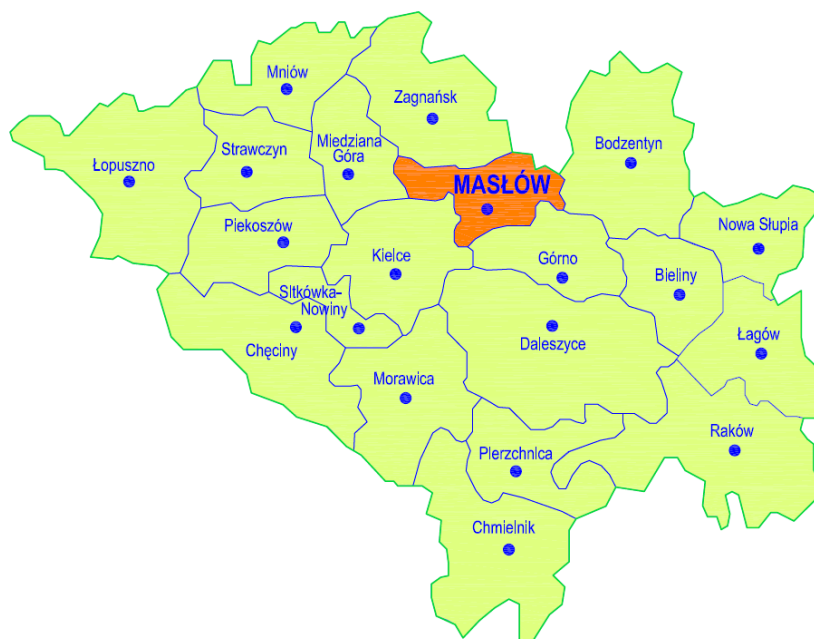

RYSUNEK 2 LOKALIZACJA GMINY MASŁÓW NA TLE KRAJU I WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

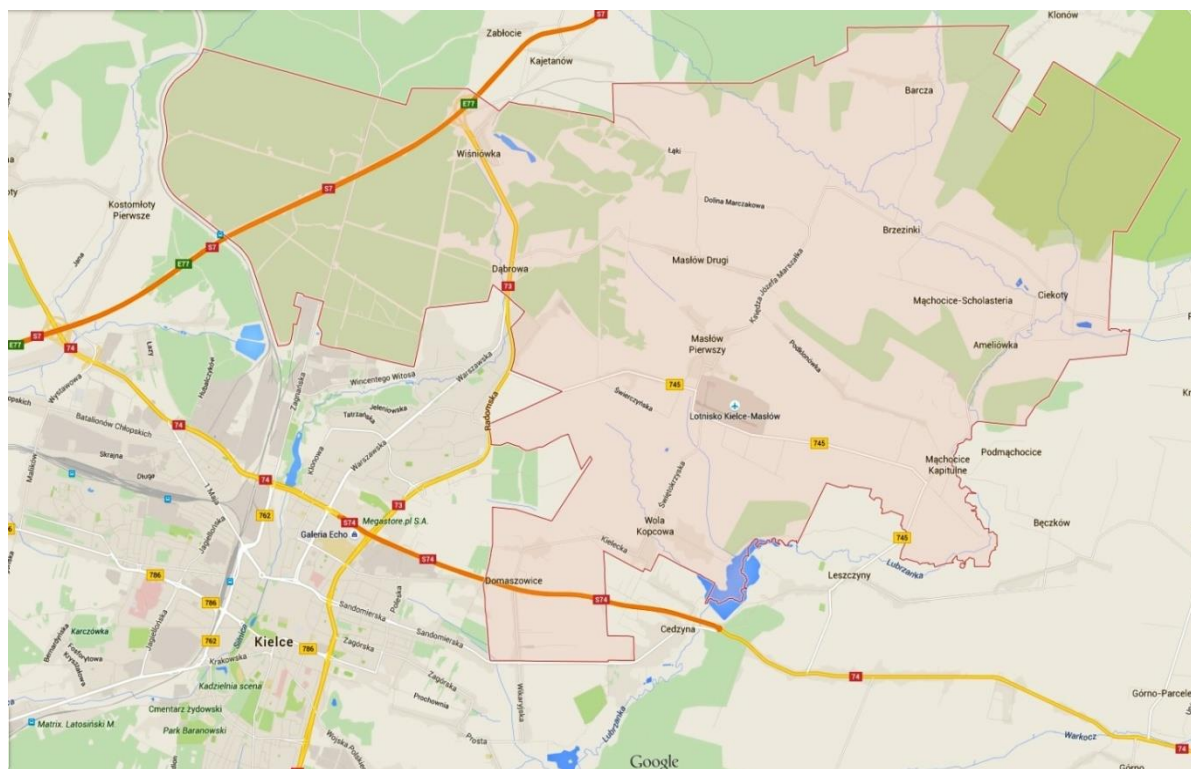
Źródło: Opracowanie własne EPRD Sp. z o.o.

RYSUNEK 3 LOKALIZACJA GMINY MASŁÓW NA TLE POWIATU KIELECKIEGO

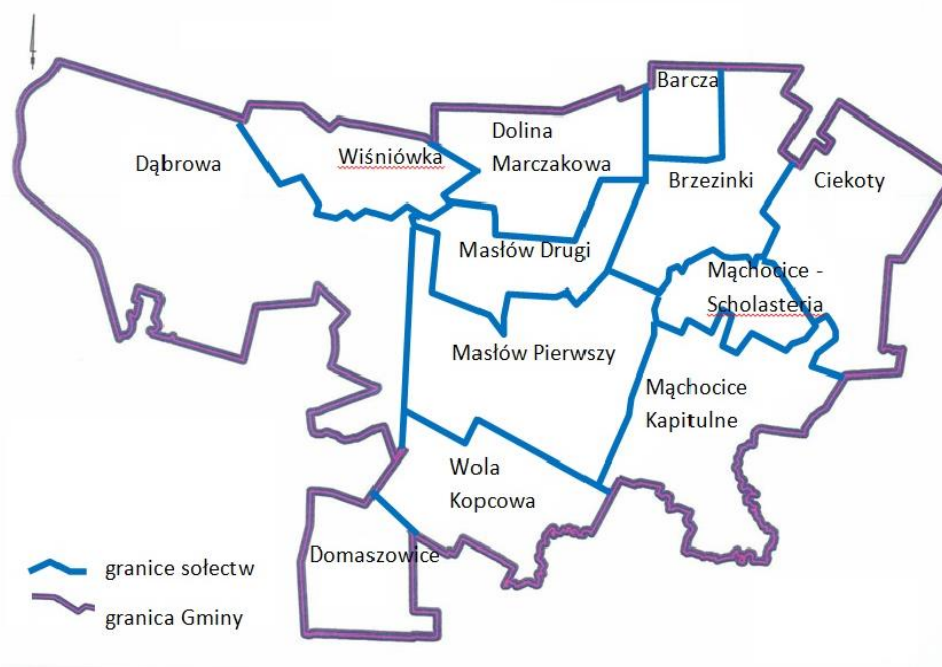
Źródło: Opracowanie własne EPRD Sp. z o.o.

RYSUNEK 4 GMINA MASŁÓW

Źródło: Strona internetowa <https://www.google.pl>

RYSUNEK 5 SOŁECTWA GMINY MASŁÓW

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Masłowie, opracowanie własne EPRD Sp. z o.o.

RYSUNEK 6 CENTRUM GMINY MASŁÓW

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Masłowie, opracowanie własne EPRD Sp. z o.o.

W skład Gminy wchodzi 12 sołectw (Rysunek 5): Barcza, Brzezinki, Ciekoty, Dąbrowa, Dolina Marczakowa, Domaszowice, Masłów Pierwszy, Masłów Drugi, Mąchocice Kapitulne, Mąchocice-Scholasteria, Wiśniówka, Wola Kopcowa. Siedzibą władz gminnych jest miejscowość Masłów Pierwszy, położona w centralnej części Gminy. Centrum Gminy Masłów, znajduje się w całości na terenie sołectwa Masłów Pierwszy (Rysunek 6). Dokonując analizy zasięgów celów, funkcji przestrzennych centrum miejscowości Masłów Pierwszy – Mapa 1 oraz dostępności komunikacji publicznej uwzględniono najbardziej centro-twórcze formy zabudowy miejscowości do których zaliczono główne potrzeby mieszkańców gminy i cele osób przyjezdnych:

- 1) **cele ponadlokalne** – Aeroklub Kielecki i Lotnicze Pogotowie Ratunkowe przy lotnisku;
- 2) **cele gminne** - Zespół Szkół Publicznych (Szkoła Podstawowa i Gimnazjum), Hala Sportowa, Urząd Gminy, Sala Weselna, Kościół Parafialny, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, Plac Św. Jana Pawła II z pomnikiem (okazjonalne uroczystości), cmentarz, Ośrodkiem Zdrowia, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu;
- 3) **cele lokalne (w skali sołectwa)** – sklep spożywczy przy Placu Św. Jana Pawła II, gastronomia (pizzeria), poczta.

Centrum miejscowości gminnej jest doskonale powiązana z układem komunikacyjnym miasta Kielce poprzez drogę publiczną powiatową nr 0311T oraz poprzez drogę wojewódzką nr 745, tym samym dojazd do głównych celów gminy oraz komunikacja na zewnątrz tego ośrodka - jest zadawalająca. Na dobrym poziomie jest również dostępność do komunikacji zbiorowej. Na mapie Analiza zasięgów celów, funkcji przestrzennych i dostępności komunikacji publicznej wskazano zasięgi w promieniu ca 2 km od przystanków autobusowych. Z analizy wynika, że jedynie, należąca do centrum gminy ulica Spacerowa, jest niewystarczająco wyposażona w przystanki autobusowe. Ulica Ogrodowa jako droga

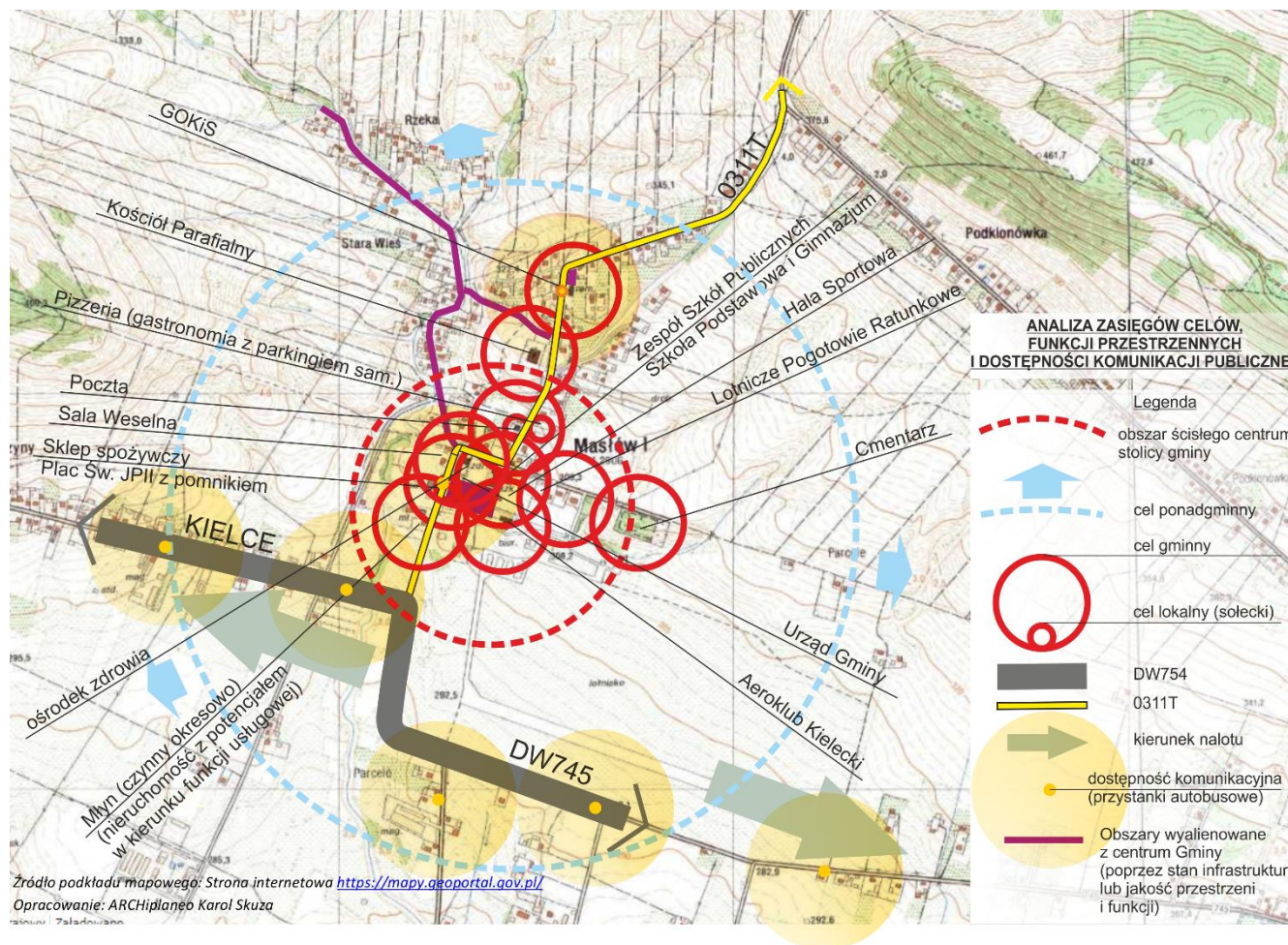

jednokierunkowa nie może stanowić alternatywy dojścia i dojazdu do ul. Spacerowej, jednak jeżeli zostałaaby ona wyposażona w oświetlenie uliczne nastąpiłaby poprawa bezpieczeństwa zarówno pieszych jak i rowerzystów i kierowców samochodów.

Wskazano na mapie również obszary wyalienowane ze ścisłego centrum gminy, głównie z uwagi na niskie standardy dróg i oświetlenie ulic i w tym bezpieczeństwo po zmroku (ul. Spacerowa) oraz z uwagi na niski standard techniczny i estetyczny (teren przy lotnisku – magazyny oraz GOKiS z parkingiem). Są to obszary wymagające pilnych decyzji i działań ze strony samorządu. Zaprezentowano cele centro-twórcze dla miejscowości Masłów Pierwszy ze względu na funkcje, jakie zostały skupione na jej obszarze, a więc usługi społeczne (GOPS, GOKiS, Zespół Szkół), administracyjne (Urząd Gminy Masłów, Urząd Pocztowy), zdrowotne (Ośrodek Zdrowia, Lotnicze Pogotowie Ratunkowe), rekreacyjne (hala sportowa, lotnisko). Wyżej wymienione funkcje mają kluczowe znaczenie dla rozwoju całej Gminy i komfortu życia mieszkańców, także z pozostałych miejscowości.

MAPA 1 ANALIZA ZASIĘGÓW CELÓW, FUNKCJI PRZESTRZENNYCH I DOSTĘPNOŚCI KOMUNIKACJI PUBLICZNEJ

3.1.2. Drogi w Gminie Masłów

Drogi krajowe nr 7 i 74 na odcinkach przebiegających przez teren Gminy Masłów mają klasę dróg ekspresowych. Sieć dróg krajowych jest zarządzana przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Kielcach. Planowana jest budowa wschodniej obwodnicy Kielc stanowiącej alternatywę dla istniejącego przebiegu drogi krajowej nr 73. Zgodnie z założeniami część przebiegu nowej trasy przewidziana jest do umiejscowienia na terenie Gminy Masłów, co zwiększy możliwości komunikacyjne i sieć powiązań drogowych z terenu Gminy do pozostałych części kraju.

Do sieci dróg wojewódzkich należy zaliczyć drogę nr DW745 Dąbrowa – Radlin. Droga znajduje się w większości w obrębie Gminy i stanowi główną drogą komunikacji wewnętrznej na terenie Gminy oraz zapewnia połączenie do dróg krajowych nr 73 od strony zachodniej oraz nr 74 od strony południowo – wschodniej na węźle w Cedzynie. Z uwagi na rozwój terenów podmiejskich oraz zwiększenie ruchu na drodze DW745, Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich przygotowuje inwestycję polegającą na przełożeniu i przebudowie części istniejącej trasy oraz modernizację pozostałych odcinków drogi.

TABELA 1 DROGI PUBLICZNE W GMINIE MASŁÓW

Rodzaj dróg	Długość dróg w km
Drogi krajowe	9,3
Drogi wojewódzkie	7,3
Drogi powiatowe	42,2
Drogi gminne	25,96

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Masłowie, opracowanie własne EPRD Sp. z o.o.

3.1.3. Ścieżki rowerowe w Gminie Masłów

Na terenie Gminy Masłów istnieją wytyczone trasy rowerowe o nawierzchni gruntowej o łącznej długości 30 km, które kończą się wraz z granicami administracyjnymi Gminy. Gmina Masłów posiada jedynie krótki odcinek infrastruktury rowerowej wzdłuż lotniska. Ścieżka ta znajdująca się w centrum Gminy i nie ma żadnego połączenia z sąsiednimi gminami, w tym z Kielcami. Z tego powodu ruch rowerowy odbywa się drogami pozbawionymi ciągów rowerowych, co negatywnie wpływa na bezpieczeństwo rowerzystów i uczestników ruchu drogowego. Kwestia niewystarczającej infrastruktury dla rowerzystów została bardzo mocno uwypuklona jako negatywnie wpływająca na rozwój i funkcjonowanie Gminy w trakcie konsultacji społecznych (patrz rozdział V). Ścieżka rowerowa przy lotnisku nie łączy się również z trasami rowerowymi w Polsce Wschodniej obejmującymi pięć województw – szlak rowerowy Green Velo. Konieczne jest zapewnienie ciągłości i połączenie ścieżek w jedną sieć oraz integracja układu komunikacyjnego samochodowego i autobusowego ze ścieżkami rowerowymi. Dzięki temu wzrośnie intensywność ruchu turystycznego rowerowego w Gminie Masłów, a przez to powstaną możliwości rozwoju prowadzonych usług i stworzenie nowych miejsc pracy dla mieszkańców. Istotne, aby rozbudowane szlaki rowerowe łączyły ze sobą atrakcje znajdujące się na terenie Gminy, w tym zwłaszcza wykorzystany został potencjał gospodarczy i infrastrukturalny Centrum Gminy w Masłowie Pierwszym, gdzie już istnieje

nowoczesna hala sportowa, lotnisko sportowe i planowane jest stworzenie miejsc pozwalających na aktywny odpoczynek zarówno dla mieszkańców, jak też dla przyjezdnych.

Ważnym aspektem dla tworzenia zrównoważonego systemu transportowego i połączeń drogowych jest budowa sieci ścieżek dla rowerów, jako środka komunikacji alternatywnego dla samochodów i komunikacji zbiorowej, przy spełnianiu jednocześnie ważnej funkcji turystycznej. W ramach planowanych projektów dofinansowanych z środków Unii Europejskiej przewidywana jest budowa ścieżki rowerowej o nawierzchni asfaltobetonowej przy której utworzone zostaną miejsca wypoczynkowe dla rowerzystów (zadaszona wiatka, stolik, siedziska, tablica informacyjna, kosz na śmieci, stojaki na rowery) oraz punkty widokowe. Dodatkowo planowane jest stworzenie ścieżki łącząca Gminę Masłów z Kielcami w ten sposób zostanie ułatwiony ruch między głównym miastem województwa świętokrzyskiego a Gminą, co zintensyfikuje ruch turystyczny i zwiększy potrzeby zapewnienia miejsc do wypoczynku i rekreacji dla rowerzystów. Powstanie węzeł integrujący ścieżki rowerowe z transportem autobusowym i samochodowym, co zmieni charakter komunikacji z Kielcami. Budowa ścieżki rowerowej będzie również odpowiedzią na zwiększającą się liczbę rowerzystów na terenie Gminy Masłów oraz umożliwi korzystanie z alternatywnego i ekologicznego środka komunikacji jakim jest rower. Planowana ścieżka rowerowa przez przełom Lubrzanki ma połączyć Mąchocice Kapitulne ze Św. Katarzyną. Trasa jest obecnie niebezpieczna stąd pomysł o stworzeniu ścieżki rowerowej i infrastruktury jej towarzyszącej. Wybudowanie ścieżki łączącej obydwie gminy byłoby dużym osiągnięciem dzięki któremu możliwe jest połączenie ciągiem rowerowym miasto Kielce z największymi atrakcjami turystycznymi gmin Masłów i Bodzentyn. Niniejsza inwestycja przyczyni się do realizacji planu gospodarki niskoemisyjnej Gminy Masłów.

3.2. Zjawiska Środowiskowe

3.2.1. Zasoby środowiska naturalnego

Gmina Masłów mimo swego położenia blisko głównego miasta województwa, jakim są Kielce, charakteryzuje się bogatymi zasobami środowiska naturalnego. W kontekście rewitalizacji położenie w atrakcyjnych środowiskowo terenach ma duży wpływ na potencjał i charakter Gminy. Łączy ona w sobie tereny wyżynne i obszerne powierzchnie lasu. Bliskość dużego miasta - Kielce powoduje, że jest to miejsce wzbudzające zainteresowanie pod względem urbanistycznym. Pod względem geograficznym Gmina Masłów należy do mezoregionu Góry Świętokrzyskie. Przeważająca część Gminy położona jest na stokach Pasma Masłowskiego i Pasma Klonowskiego. Część Gminy obejmuje zachodni fragment Doliny Wilkowskiej, która oddziela Pasma Główne od Pasma Klonowskiego. Północny fragment terenu Gminy obejmuje północno-wschodnią część Doliny Kielecko – Łagowskiej. W środkowej części tego mezoregionu utworzono Świętokrzyski Park Narodowy.

Teren Gminy Masłów zalicza się do tzw. klimatu Wyżyn Południowopolskich, jednego spośród siedmiu wyróżnionych regionów klimatycznych. Ten typ klimatu cechuje znaczna różnorodność poszczególnych krain klimatycznych, np. sąsiadujących ze sobą Gór Świętokrzyskich i Niecki Nidziańskiej. Ukształtowanie terenu, grzbiety górskie o niezbyt dużych wysokościach bezwzględnych

400-600 m n.p.m. mają klimat lokalny chłodniejszy od terenów przyległych, wyżynnych i równinnych (wg POŚ).

Położenie Gminy i warunki naturalne (klimat i ukształtowanie terenu) sprzyjają napływom zanieczyszczeń powietrza z miasta Kielce oraz nagromadzeniu się zanieczyszczeń w powietrzu (z lokalnych źródeł) w razie wystąpienia inwersji termicznej. Dlatego przy programie rewitalizacji bardzo duże znaczenie ma położenie nacisku na odnawialne źródła energii, a zwłaszcza wymianę starych piecy na bardziej wydajne i opalane bardziej ekologicznymi substancjami niż węgiel czy drewno.

3.2.2. Surowce mineralne

Gmina Masłów leży w obrębie trzonu paleozoicznego Gór Świętokrzyskich. Na terenie Gminy występują piaskowce, wapień, zlepieńce, surowce ilaste i piaski. Największe znaczenie gospodarcze mają kambryjskie piaskowce kwarcytowe, wydobywane ze złoża Wiśniówka. Surowiec ten nadaje się do wykorzystania jako kruszywo drogowe oraz jako materiał ogniotrwały. Pozostałe surowce, występujące na obszarze gminy nie są wykorzystywane, mimo czasem bardzo dobrych parametrów jakościowych i ilościowych. Decydują o tym ograniczenia zoologiczne (Świętokrzyski Park Narodowy, Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu oraz gleby chronione i lasy ochronne). Wpływ na taki stan rzeczy ma także rolniczo-turystyczno-wypoczynkowy charakter gminy Masłów, dlatego nie przewiduje się dalszego rozwoju przemysłu wydobywczego surowców skalnych². Położenie pokładów surowców mineralnych, które nie są wydobywane nie będą miały znaczenia na obecnym etapie tworzenia i realizowania rewitalizacji na terenie Gminy Masłów. Mają jednak znaczący wpływ na zatrudnienie w kopalni zlokalizowanej na terenie Sołectwa Wiśniówka i w bezpośrednim sąsiedztwie Sołectwa Dolina Marczakowa, a także na stan dróg, który ulega degradacji poprzez poruszanie się ciężarówek. Jednak Kopalnia to także historia Gminy i stałe źródło podatków, które zasilają kasę Gminną. Kopalnia Wiśniówka należąca do Eurovia Kruszywa S.A. jest jedną z najstarszych kopalń w Polsce. Posiada 90 lat tradycji w wydobywaniu i przerobieniu piaskowca kwarcytowego kambryjskiego. Eksploatacja złoża w Wiśniówce rozpoczęła się w latach 20-tych ubiegłego stulecia³.

3.2.3. Hydrografia i wody podziemne

Gmina Masłów leży w lewostronnym dorzeczu Wisły w obrębie zlewni Nidy (II rzędu). Większą część tego obszaru (ok. 75%) odwadnia rzeka Lubrzanka wraz ze swymi dopływami (zlewnia III rzędu). Ma ona swoje źródła w okolicy Zagnańska, następnie płynie przez Brzezinki w kierunku południowo-wschodnim. W Mącholicach zmienia bieg na południowo-zachodni, płynąc wąską i głęboką doliną w przełomie Pasma Głównego.

Jak wynika z badań prowadzonych przez WIOŚ w Kielcach w 2013 r. Lubrzanka prowadziła wody III klasy czystości, na całym obszarze Gminy. O klasie tej zdecydował wskaźnik bakteriologiczny (miano

² Strategia Rozwoju Gminy Masłów 2015-2025

³ <http://www.eurovia.pl/pl/oddzialy/14225-kopalnia-wisniowka?f=m> dostęp dnia 30.05.2016.

Coli). Rzeka ta powyżej zbiornika w Cedzynie jest odbiornikiem ścieków z Oczyszczalni Komunalnej w Leszczynach (gm. Górno) i Ośrodka Wczasowego „Ameliówka” w Mąchocicach. W okresie perspektywicznym do 2020 r. na omawianym obszarze planowane jest osiągnięcie I klasy czystości rzeki.

Pozostałą, zachodnią część gminy odwadnia rzeka Bobrza poprzez swoje dopływy — Silnicę i Sufraganiec (zlewnia III rzędu). Zasoby wód powierzchniowych uzupełniają sztuczne zbiorniki wodne. Obecnie na terenie gminy znajdują się dwa zbiorniki wodne:

1. Na rzece Lubrzance zbiornik wodny - zalew „Cedzyna”, który powstał w latach 70-tych XX wieku - obecnie pełni on dwie podstawowe funkcje - retencyjne i rekreacyjne w tym dla mieszkańców Kielc. Ze względu na usytuowanie zbiornika pod względem wykorzystania rekreacyjnego głównie profity uzyskuje gmina Górno na terenie której znajduje się znacząca część zbiornika, w szczególności miejsca nadające się do uprawiania sportów wodnych i rekreacji jak: przystań, plaże, tama, dogodna droga dojazdowa. Natomiast od strony gminy Masłów zalew graniczy z terenem Lasów Państwowych, co uniemożliwia wykorzystaniu tej części w celach rekreacyjnych. Nie ma także możliwości wytyczenia w tej lokalizacji, plaży, gdyż występuje tu brzeg zalewu w postaci naturalnej (porośnięty i nie oczyszczony). Znajdują się tam jednak bardzo często odwiedzane szlaki piesze czy rowerowe. Stawia to w sezonie wypoczynku przed Gminą dodatkowe zadania - związane z koniecznością wykonania inwestycji w tym aspekcie. Do zbiornika przylega Las Wolski, który z jednej strony stał się miejscem rekreacyjnym, a z drugiej – na skutek ograniczenia funkcji gospodarczej nastąpiło jego unaturalnienie poprzez ograniczenie presji gospodarczej na środowisko leśne. W wyniku przemiany pojawiły się gatunki dotychczas niewystępujące w Lesie, np. sarny, ptaki leśne. Budowa zalewu przyczyniła się również do utworzenia pośrednich stref łączących Las z terenami wodnymi, pojawiły się gatunki ptactwa typowe dla środowiska wodnego oraz ryby i zwierzęta wodne. Zatem obecnie na tym obszarze występuje różnorodność ekosystemowa. Obszar wokół zbiornika znajdujący się po stronie Gminy Masłów jest chętnie odwiedzany przez wędkarzy. W trakcie konsultacji społecznych PR GM wiele wskazań odnosiło się do zbiornika w Cedzynie, jako niewykorzystanego potencjału, który mógłby być miejscem relaksu dla mieszkańców, ale również wartościową atrakcją turystyczną dla odwiedzających.

Obecnie teren położony wokół zbiornika znajduje się w złym stanie – brakuje ścieżek rowerowych, tras pieszych, elementów małej architektury, kładki nad strumieniem wpadającym do zalewu, zaplecza sanitarnego oraz parkingu przy ulicy Letniskowej – powoduje to, że samochody parkowane są na terenie lasu, co ma negatywny wpływ na środowisko. W trakcie konsultacji (patrz rozdział V) interesariusze zwrócili również uwagę na brak połączenia komunikacyjnego pieszego i rowerowego z miejscowością Cedzyna. Problemem jest także nielegalne wysypisko śmieci. Las Wolski powinien zostać właściwie udostępniony, tj. ścieżki do zbiornika uległy znacznej dekapitalizacji. Wymagają więc gruntownej rewitalizacji i modernizacji tego obszaru pod kątem udostępnienia go dla edukacji ekologicznej poprzez modernizację dróg dojazdowych i powstanie infrastruktury ułatwiającej wykorzystanie bioróżnorodności obszaru oraz utworzenie stanowisk obserwacyjnych do edukacji ekologicznej i właściwego użytkowania

obszaru przez turystów i mieszkańców okolicznych terenów znacznie zurbanizowanych. Las Wolski z Zalewem Cedzyna stanowi dla okolicznych mieszkańców zaplecze dla edukacji przyrodniczej na przykładzie ekosystemu leśnego w połączeniu z ekosystemem wodnym. Zagospodarowanie terenu wokół zbiornika zapobiegnie degradacji środowiska naturalnego i przyczyni się do ochrony roślinności wodnej jak i leśnej. Planowana jest budowa ciągu komunikacyjnego wzdłuż brzegów Zalewu Cedzyna obejmującego m.in.: ścieżkę rowerową, ścieżkę spacerową, oświetlenie, kładkę nad strumieniem wpadającym do zbiornika łączącą Wolę Kopcową z Cedzyną, parking przy ulicy Letniskowej, elementy małej architektury (tablica informacyjna, ławy drewniane, kosze na śmieci), stanowiska obserwacyjne bioróżnorodności roślinnej i zwierzęcej w postaci altan, ścieżki nadrzewne do obserwacji ptaków, plac edukacyjny dla dzieci, zaplecze sanitarne.

2. Coraz większe znaczenie ma zbiornik „Ciekoty” zlokalizowany w całości na terenie gminy w górnej części rzeki Lubrzanki, który powstał w trakcie meliorowania Doliny Wilkowskiej. Posiada on pojemność — 2 800 m³ i powierzchnię 1,50 ha. Lokalizacja zbiornika na terenie „Żeromszczyzny” w sąsiedztwie Centrum Edukacyjnego „Szklany Dom”, a dokładnie w miejscu gdzie mieszkał i tworzył Stefan Żeromski, powoduje coraz większe zainteresowanie tym obszarem. W odpowiedzi na wytworzony popyt przez odwiedzających Centrum Edukacyjne i okolice turystów (w sezonie letnim wzmożony ruch kielczan przybywających w dużym stopniu rowerami lub trasami pieszymi przeważnie na weekendy), obszar ten stwarza dogodne warunki do funkcjonowania bazy gastronomiczno-noclegowej (gospodarstwa agroturystyczne, bary) czy też dla bardzo wymagających hotele Ameliówka i Przedwiośnie. Kolejną bardzo ciekawą atrakcją i zarówno ofertą dla odwiedzających jest funkcjonowanie dokładnie w miejscu, gdzie mieszkał Żeromski wraz z rodzicami ośrodka w postaci Centrum Edukacyjnego „Szklany Dom” Dworek Stefana Żeromskiego. Należy zaznaczyć, że właściciele obiektów z roku na rok poszerzają swoją ofertę dla zwiększającej się rzeszy odwiedzających. W tym wypadku brane jest pod uwagę usytuowanie na głównej trasie turystycznej - w kierunku Świętej Katarzyny i Świętego Krzyża. W trakcie konsultacji społecznych mieszkańcy podkreślali rosnącą rolę Centrum Edukacyjnego „Szklany Dom”, które dba o rozwój „Żeromszczyzny”, ale również o całą gminę w kontekście kulturalnym. Wskazywano jednocześnie na potrzebę wytyczenia szlaków rowerowych łączących Masłów Pierwszy ze zbiornikiem „Ciekoty” i okolicami.

Należy zwrócić uwagę, że znacząca część gminy jest położona na terenach górzystych. Zatem w celu zapobiegania małym, lokalnym podtopieniom trzeba dbać o stan rowów odwadniających. Jednak biorąc pod uwagę usytuowanie, należy stwierdzić, że w przypadku nagłych roztopów bądź dużych opadów istniejące rowy nie będą w stanie odebrać napływającej z gór masy wody i w takich okresach będą występować lokalne podtopienia. Będzie to brane pod uwagę przy prowadzonych pracach nad rewitalizacją gminy w celu jak najbardziej efektywnego gospodarowania posiadanymi zasobami, jak również stworzenia warunków dla społeczności Gminy do korzystania z walorów zbiorników

W południowej części gminy na północ od miejscowości Dąbrowa - Masłów - Mąchocice występują utwory wodonośne m.in. środkowo- i górnodewońskie przedzielone strefami niskowodonośnych

utworów dolnego dewonu i karbonu. Niewielki południowo-zachodni fragment gminy położony jest na Głównym Zbiorniku Wód Podziemnych ozn. GZWP nr 417 „Kielce”. Zbiornik ten budują głównie środkowodewońskie wapienie i dolomity spękane i skrasowiałe charakteryzujące się dobrymi parametrami hydrogeologicznymi: wodo-przepuszczalnością 500-1000m²/24h, wydajnością 30-120 m³/h i wysoką jakością wody. Na północy powyżej Wiśniówki przebiega granica GZWP nr 414 z wodonośnymi utworami permu i triasu. Jego zasoby zostały oszacowane na 48 000 m³/d, co przy pow. 334 km² daje moduł zasobowy 1,66 l/s/km².

Na obszar gminy sięga granica RE (rejon eksploatacyjny) Kielce i podstrefa 3. Jest to obszar ochrony zwykłej, na którym następuje spływ wód w kierunku GZWP nr 417. Na tym obszarze w Woli Kopcowej, w sąsiedztwie zbiornika wód powierzchniowych „Cedzyna” zlokalizowane jest główne ujęcie wody pitnej dla gminy. W związku z powyższym gmina musi przestrzegać przepisów i wymogów, wynikające z prawa wodnego i prawa geologicznego i górniczego. Konieczna jest tu ochrona cieków wodnych z uwagi na możliwość zasilania przez infiltrację wód rzecznych do utworów wodonośnych. W tym kontekście w prowadzone są działania, które przewidują znaczącą poprawę w tym zakresie, ze względu na plany skanalizowania obszaru prawie całej Gminy w ramach projektu współfinansowanego z Funduszu Spójności.

3.2.4. Charakterystyka warunków wietrznych

Przeprowadzone badania wietrzności na terenie Gminy Masłów wskazują, że na tym obszarze dominują wiatry północno – zachodnie. Średnia prędkość tych wiatrów na wysokości 50m to 7,9 m/s. Przewaga wiatrów zachodnich jest typowa dla obszaru Polski. Na terenie Gminy wiatry zachodnie nie są zaburzone. Wiatry południowe i wschodnie są zarówno rzadkie jak i niskoenergetyczne. Średnia prędkość tych wiatrów to 6,5 m/s. Wiatry z kierunków NNE, ENE, i SSE rzadko przekraczają prędkość 6,5 m/s. Warunki wietrzne mają znaczenie ze względu na lokalizację na terenie Gminy Masłów Lotniska Sportowego, na terenie którego odbywają się m.in. loty szybowcowe. Lotnisko jest położone w centralnej części gminy, która ze względu na swój potencjał zostanie objęta Programem Rewitalizacji.

3.2.5. Flora i fauna

Lasy na obszarze Gminy skupiają się w czterech głównych kompleksach rozmieszczonych w północno-zachodniej części (Pasma Masłowskie) oraz północno-wschodniej części gminy (Świątokrzyski Park Narodowy), w rejonie Mąchocic oraz na północ od zbiornika „Cedzyna”. Najwyższe walory środowiska przyrodniczego reprezentują: lasy w północno-wschodniej części gminy wchodzące w skład Świątokrzyskiego Parku Narodowego i jego otuliny, przełomu Lubrzanki na odcinku od Ciekot do Mąchocic oraz naturalne lasy o charakterze podmokłym w Dolinie Wilkowskiej. Dominującym drzewostanem jest w gminie jodła i buk, ale spotkać tu można również jawor, lipę drobnolistną, klon zwyczajny, świerk, grab, sosnę. Z krzewów wyróżnić można bez koralowy. W skład runa wchodzi paprocie, widłaki, przytulia okrągłolistna, kokoryczka okółkowa. W Paśmie Klonowskim grupują się najcenniejsze zbiorowiska lasów liściastych, świeże bory sosnowe i bory mieszane z udziałem jodły oraz dąbrowy.

Lesistość gminy Masłów, wynosząca (39%) jest znacznie wyższa od wojewódzkiej a nawet krajowej, które kształtują się odpowiednio na poziomie 27,6%, i 28,5%. Obszary leśne zajmują ogółem 3,4 tys. ha, z czego tylko 333 ha stanowią lasy niepaństwowe. Duża lesistość sprawia, że tereny te są atrakcyjne dla turystów, a także mieszkańców Kielc, którzy aktywnie spędzają czas w lasach na spacerach, jeżdżąc rowerami czy zbierając owoce runa leśnego takie jak grzyby i jagody. Dodatkowo lasy zamieszkują liczne gatunki zwierząt, które można spotkać w trakcie wędrówek po Gminie Masłów. Zwierzęta występujące w gminie można podzielić na:

- gatunki leśne jak: sarna, dzik, lis, kuna, borsuk oraz liczne odmiany ptaków;
- gatunki zwierząt polnych jak drobne gryzonie, ssaki owadożerne (ryjówki, jeże, krety), drobna zwierzyna łowna (zajęce, bażanty, kuropatwy) oraz ptaki preferujące przestrzenie otwarte (skowronki, pokrzewki, pliszki, świergotki, pustułki, jarząbki i in.);
- gatunki związane ze ekosystemami wodnymi oraz ukształtowaniem terenu (żmije, jaszczurki itp.) - zachodzi tu konieczność utrzymania pewnej równowagi ponieważ zwiększa się zagrożenie ukąszenia przez żmije, jest to spowodowane w głównej mierze ekspansją tych zwierząt z lasów na tereny obecnie nie wykorzystywane rolniczo i porośnięte niekoszoną trawą - niekiedy tuż przy zabudowaniach.

Istotne uwarunkowanie zagospodarowania obszarów leśnych gminy stwarza fakt, że całość lasów państwowych jest uznana za ochronne z uwagi na położenie w sąsiedztwie miasta pow. 50 tys. mieszkańców. W gminie występuje też dużo terenów chronionych jak:

- Świętokrzyski Park Narodowy – będący najcenniejszym obszarem na terenie województwa pod względem walorów przyrodniczo-krajobrazowych. Ochroną objęto najwyższe pasmo Gór Świętokrzyskich - Łysogóry i kompleksy leśne będące pozostałością dawnej Puszczy Świętokrzyskiej.
- Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu - obszar utworzony Rozporządzeniem nr 12/95 Wojewody Kieleckiego Dz. Urz. Woj. Kieleckiego nr 21 poz. 145. Najważniejszymi funkcjami obszaru jest ochrona wód powierzchniowych w rzekach oraz ochrona dwóch zbiorników wód podziemnych (zbiornik Kielce oraz zbiornik Gałęzicko – Bolechowicko - Borkowski, z których m.in. czerpie wodę pitną miasto i aglomeracja Kielc), a także korytarzy ekologicznych dolin rzecznych Lubrzanki, Warkocza, Bielanki i Czarnej Nidy⁴.

Ponadto część lasów poddana jest „dzikiej” penetracji turystycznej oraz bezpośrednim wpływom urbanizacji (zaśmiecanie, zabudowa terenów przyleśnych, ograniczanie dostępu do lasów prywatnych itp.). Zagrożenia te pogłębia deficyt małej infrastruktury turystycznej (urządzone parkingi i miejsca postojowe, pola namiotowe, trasy rowerowe i piesze, punkty widokowe itp.) oraz niski standard zagospodarowania turystycznego lasów, który w znacznym stopniu obniża atrakcyjność i funkcjonowanie tych obszarów jako przyrodniczej strefy buforowej miasta Kielc. Na obszarze przewidzianym do rewitalizacji nie występują stricte kompleksy leśne, ale miejsce to w założeniach

⁴ Źródło: Strona internetowa <http://geoserwis.gdos.gov.pl/>

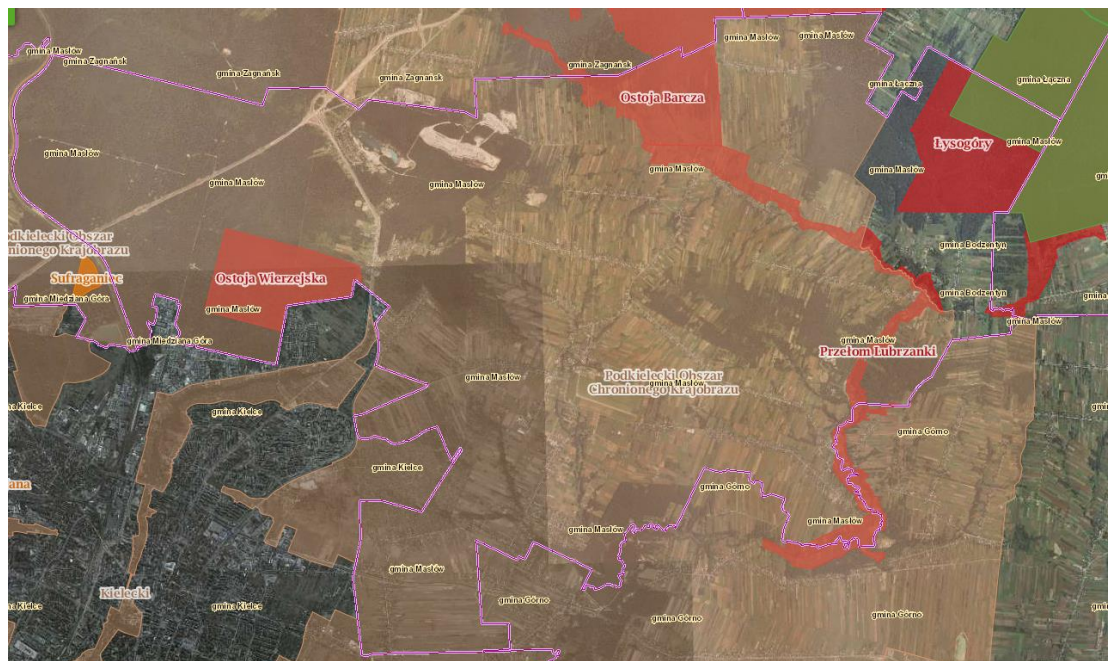

ma stanowić miejsce wypoczynku dla turystów, a także odwiedzających lotnisko, zwłaszcza mieszkańców Kielc i pobliskich gmin. Na terenie gminy znajdują się następujące pomniki przyrody:

- Skałka „Diabelski Kamień” - zlokalizowany w Paśmie Masłowskim na czerwonym szlaku im. E. Massalskiego skalny szczyt o wysokości 5m Góry Klonówki utworzony ze skał środkowego kambriu.
- Skałki „Kamieńczyk” - próg skalny i urwisko skalne zbudowane z piaskowców kwarcytowych kambriu górnego. Zlokalizowany w Mącholicach Kapitulnych, na wschodnim skłonie grzbietu Klonówki, ok. 0,5 km na północ od wsi.
- Skałka - urwisko o wysokości 2,5 m, progi skalne, bloki zbudowane z piaskowców kwarcytowych kambriu górnego. Zlokalizowany w Mącholicach Kapitulnych, ok. 0,5 km na południe od Starej Ameliówki.

Poniższy Rysunek 6 pokazuje obszary objęte ochroną w obrębie Gminy Masłów. Bogactwo zasobów przyrodniczych (Rysunek 7) oraz bliskość metropolii kieleckiej stanowi szansę na rozwinięcie ruchu turystycznego na terenie gminy. Jednak aby do tego doszło powinny zostać poczynione inwestycje w infrastrukturę – ścieżek pieszych i rowerowych, miejsc postojowych, punktów widokowych, pól namiotowych z infrastrukturą, zaplecza gastronomicznego, co też było podkreślane przez Interesariuszy w trakcie konsultacji społecznych. W PR GM przewiduje się działania wykorzystujące do rozwoju. Gminy zasoby przyrodnicze. Jednocześnie należy podkreślić również ograniczenia i problemy, jakie wynikają z wysokiego udziału lasów w strukturze użytków gminy, w tym zwłaszcza obszarów chronionych, na których terenie interwencja człowieka może być prowadzona w ograniczonym zakresie.

RYСУNEK 7 OBSZARY CHRONIONE W GMINIE MASŁÓW

ŹRÓDŁO: STRONA INTERNETOWA [HTTP://GEOSERWIS.GDOS.GOV.PL/](http://geoserwis.gdos.gov.pl/), OPRACOWANIE EPRD

TABELA 2 WYKAZ OBSZARÓW NATURA 2000 NA TERENIE GMINY MASŁÓW

Lp.	Kod	Nazwa	Całkowita powierzchnia [ha]
1.	PLH260002	Łysogóry	8081,27
2.	PLH260025	Ostoja Barcza	1523,48
3.	PLH260035	Ostoja Wierzejska	224,64
4.	PLH260037	Przełom Lubrzanki	272,62

Źródło: Strona internetowa <http://geoserwis.gdos.gov.pl>

Połączenie interwencji na wytyczonym obszarze rewitalizacji z zasobami przyrodniczymi, lokalizacją gminy oraz posiadaniem lotniska sportowego powinno przełożyć się na rozwój i zintensyfikowanie ruchu turystycznego w całej Gminie. Pozwoli to na powstanie lokalnego centrum turystycznego, które powinno w naturalny i logiczny sposób znajdować się na przecięciu szlaków komunikacyjnych w tym turystycznych oraz wykorzystywać istniejące potencjały. Naturalnym wyborem jest sołectwo Masłów Pierwszy i obszary przylegające bezpośrednio do lotniska i zabudowań publicznych w tym Zespołu Szkół i pozwoli na rozwój działalności gospodarczej na rewitalizowanym obszarze. Powstaną w ten sposób nowe miejsca pracy, które pozwolą na rozwój społeczny gminy, a także mogą zachęcić inwestorów do rozwoju swojej działalności właśnie na terenie Masłowa. Warto w tym aspekcie przypomnieć, że do niedawna Gmina Masłów była gminą typowo rolniczą, jednak wraz z rozwojem Polski i miasta Kielce charakterystyka ta uległa zmianie i Gmina coraz częściej postrzegana jest jako zaplecze sypialne Kielc. Jest to zmiana korzystna ponieważ według klasyfikacji IUNG Puławy (Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy) Gmina Masłów zalicza się do trzech regionów glebowo-rolniczych, które charakteryzują się na ogół niską lub bardzo niską jakością gleb. Ponadto cechuje je znaczne rozdrobnienie (szerokość działki rolniczej nie przekracza kilkunastu metrów) oraz niski stopień kultury. W regionie tym przeważają kompleksy glebowe: 8 - pastewny mocny, 3 - pszenno-wadliwy oraz (rzadziej) 2 - pszenno-dobry (najlepsze gleby gminy skupiające się we wsiach; Masłów Pierwszy, Masłów Drugi i Mąchocice). W pozostałych regionach dominują silnie zakwaszone gleby piaszczyste lub gliniaste, zaliczane do kompleksów: 9 - pastewnego słabego oraz 6 i 7 (żytniego słabego i bardzo słabego), uznane obecnie się za nieekonomiczne w uprawie towarowej.

Cechą struktury agrarnej w gminie jest jej duże rozdrobnienie, które praktycznie uniemożliwia osiągnięcie rynkowych standardów efektywności. Jak wynika z przeprowadzonego w roku 2010 Powszechnego Spisu Rolnego, rolnictwo w Gminie pełni jedynie funkcję uzupełniającą. Widoczny jest także brak obrotu ziemią rolniczą stanowiący warunek jej koncentracji w gospodarstwach rozwojowych. Jest to związane z jednej strony z bardzo niską opłacalnością produkcji rolniczej w tym obszarze oraz faktem, że duża część terenów rolniczych ze względu na bliskość miasta i atrakcyjność położenia przekwalifikowana zostaje na cele budownictwa mieszkaniowego. Od szeregu lat poszczególne miejscowości postrzegane są jako swoista "sypialnia Kielc". Ma to ścisły związek ze zmianą w procesach urbanistycznych, według których w ostatnich latach następuje migracja ludności z dużych miast (w tym Kielce) na tereny podmiejskie. W tym zakresie Gmina prowadziła i będzie prowadziła politykę, której celem jest wykreowanie Gminy jako obszaru o zrównoważonym rozwoju

ekspansji osiedleńczej stymulowanym kreowanym popytem gruntów budowlanych. Ze względu na strukturę gospodarstw rolnych w gminie znajdują się niezwykle malownicze, charakterystyczne jedynie dla województwa świętokrzyskiego tzw. „pasiaki świętokrzyskie”. Jest to szachownicowy układ długich i wąskich pól smużnych, o zróżnicowanej kolorystyce, związanej z różnorodnością upraw.

3.2.6. Zagadnienia z zakresu ochrony środowiska

Ochrona środowiska to obecnie bardzo ważne zagadnienie, zwłaszcza w kontekście rewitalizacji. Z jednej strony celem powinno być zwiększenie energii uzyskiwanej z odnawialnych źródeł (OZE), a z drugiej dbałość o rozwój świadomości obywatelskiej w zakresie segregacji śmieci, dbałości o kanalizację, uprawę roślin czy hodowlę zwierząt z naciskiem położonym na ekologię. Jednak, aby ten proces był skuteczny należy również rozwijać stale infrastrukturę umożliwiającą segregację śmieci i efektywną ochronę środowiska. Istotną kwestią, podkreślaną szczególnie przez przedsiębiorców w trakcie konsultacji społecznych, zauważalną w Gminie Masłów są zagrożenia związane z obszarami ścisłej ochrony przyrody. Zwiększenie liczby obszarów objętych ochroną przyrody (prawie cały obszar Gminy jest objęty różnego rodzaju ochroną) powoduje odstraszenie potencjalnych inwestorów, a także sprawia kłopoty z zagospodarowaniem przestrzennym gminy. Dodatkowo utrudnia rozwój przedsiębiorstw już istniejących i zmusza ich do podejmowania rozwoju na terenie sąsiednich gmin. Należy mieć to na uwadze, aby obszar objęty rewitalizacją stał się przyjazny dla człowieka również pod tym względem. Należy stworzyć – wytyczyć takie miejsca, w których inwestycje będą komponowały się z otaczającą przyrodą, a jednocześnie stwarzały warunki korzystne dla rozwoju przedsiębiorczości na różnych poziomach.

W celu zachowania środowiska naturalnego w jak najlepszej kondycji Gmina Masłów przystąpiła do rozbudowy sieci kanalizacyjnej w ramach projektu „Kompleksowa ochrona wód podziemnych aglomeracji kieleckiej”, co będzie miało pozytywny wpływ na środowisko, ale także na jakość życia mieszkańców. Do największych zagrożeń środowiska przyrodniczego występujących na obszarze gminy Masłów należą m.in.:

- Bariery ekologiczne - głównie ciągi komunikacyjne, zwarta zabudowa, napowietrzne linie energetyczne i inne elementy infrastruktury technicznej. Jednocześnie są to elementy nieodzowne do dalszego zrównoważonego rozwoju gminy.
- Uszkodzenia przemysłowe lasów - Zalesione wzniesienia stanowią bowiem barierę dla pyłów i gazów przemysłowych, które docierają z rejonu Kielc oraz z kopalni kwarcytu i dolomitu w Wiśniówce. Należy jednak odnotować, że w ostatnich latach stan zdrowotny lasów uległ poprawie, co ma związek z dokonaną restrukturyzacją gospodarki w kierunku ochrony środowiska naturalnego.
- Brak kompleksowej gospodarki wodno-ściekowej i zły stan jakości wód powierzchniowych. Należy zwrócić szczególną uwagę na rozwiązanie tego problemu ze względu na położenie części gminy na obszarze GZWP 417 oraz dużą dysproporcję pomiędzy długością sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w gminie. Konieczna jest likwidacja wszelkich zrzutów nieczystości (szczególnie odprowadzeń z szamb do gruntu i wód powierzchniowych) oraz budowę systemów kanalizacji sanitarnej.

- Zagrożenie powodziowe - głównie ze strony rzeki Lubrzanki oraz w trakcie intensywnych opadów deszczu lub roztopów - z rowów.
- Zagrożenie powstawania „dzikich” wysypisk śmieci - w tym zakresie gmina wprowadziła i ciągle go rozwija system odbioru i segregacji odpadów, odzysk i zagospodarowanie odpadów użytkowych oraz wywóz odpadów na składowisko komunalne.

Jako jedną z wizji rozwoju Gminy Masłów w Strategii Rozwoju Gminy Masłów 2015-2025 wskazano zapewnienie poszanowania dla środowiska i ochronę przyrody. W tym też celu prowadzone były w ostatnich latach prace nad polepszeniem tego obszaru działalności w Masłowie. W kontekście rewitalizacji ma to znaczenie np. przy tworzeniu ścieżek rowerowych, które umożliwią alternatywne środki komunikacji, a zarazem zmniejsza zanieczyszczenie powietrza powodowane spalinami samochodowymi.

Gmina Masłów rozwija obecnie sieć infrastruktury ochrony środowiska, a szczególnie system zbiorczej kanalizacji sanitarnej. Przed unijnym projektem w Gminie Masłów tylko 10 procent osób mieszkało w domach podłączonych do kanalizacji. Obecnie z takiego udogodnienia korzysta aż 71 proc. mieszkańców. Wodociąg dotarł do szeregu wsi, które czekały na to od lat. Wpływa to korzystnie na stan środowiska, ponieważ znaczna część produkowanych w Gminie ścieków jest utylizowana. Mimo to wielu mieszkańców zwłaszcza z północnej - jeszcze nie skanalizowanej części Gminy „na dziko” wylewa ścieki na pola i do rowów przydrożnych powodując zagrożenie dla środowiska, w szczególności zanieczyszczenia wód gruntowych i naraża na niebezpieczeństwo zdrowie mieszkańców Gminy. Wodociągi Kieleckie przygotowują kolejny projekt w ramach nowej perspektywy finansowej UE na lata 2014 -2020. Nowy projekt będzie kosztował około 80 mln zł i przewiduje m.in. budowę ok. 40 km nowej kanalizacji, w tym również w północnej części Masłowa.

Masłów znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie terenów silnie zurbanizowanych (obszar Kielc) i narażony jest na zwiększoną ilość zanieczyszczeń pochodzących z emisji spalin samochodowych oraz gazów i pyłów wytwarzanych na potrzeby ogrzewania budynków. Dlatego też niezbędne jest wdrożenie inwestycji mających na celu ograniczenie niskiej emisji, w tym z zastosowaniem ekologicznych źródeł zasilania energii (np. energooszczędne oświetlenie uliczne, termomodernizacja budynków itp.) oraz zwiększenie świadomości mieszkańców o konieczności podjęcia starań na rzecz dalszego ograniczenia wpływu zanieczyszczeń na środowisko i zdrowie jego mieszkańców. Równocześnie planując prace związane z termomodernizacją budynków na terenie objętym rewitalizacją, przyczyni się to do zmniejszenia ilości wytwarzanych pyłów i gazów, a także poprawi wizualną stronę budynków poddanych termomodernizacji. Mimo, że sytuacja w zakresie ochrony środowiska nie prezentuje się najlepiej na terenie Gminy Masłów w ostatnich latach poczynione zostały inwestycje w tym obszarze, które stopniowo poprawiają stan i jakość ochrony środowiska. Należy do nich zaliczyć przede wszystkim:

- Instalację paneli fotowoltanicznych w Centrum Edukacyjnym Szklany Dom w Ciekotach;
- Opracowanie Programu Ograniczania Niskiej Emisji dla Gminy Masłów
- Stworzenie bazy danych emisji CO₂;

- Opracowanie Planu gospodarki niskoemisyjnej,
- Ocieplenie budynku Urzędu Gminy i Ośrodka Zdrowia

W ramach planowanych prac, które znajdą się na terenie przeznaczonym do rewitalizacji należy wymienić następujące przedsięwzięcia, które są spójne m.in. z Strategią Gminy, a także planem gospodarki niskoemisyjnej:

- Wymiana instalacji centralnego ogrzewania w Zespole Szkół w Masłowie Pierwszym-budynek jest bardzo energochłonna z racji zastosowania starej technologii budowlanej. Niniejsza inwestycja przyczyni się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, efektywnego wykorzystania energii i jednocześnie do realizacji planu gospodarki niskoemisyjnej Gminy Masłów. Planowane jest zastosowanie pompy ciepła oraz termomodernizacja, które to działania przyniosą konkretne korzyści w postaci zarówno oszczędności paliwa, energii jak i ograniczenia emisji CO₂ i gazów cieplarnianych;
- Modernizacja i doświetlenie ciągów komunikacyjnych w Gminie Masłów bardziej energooszczędnymi źródłami światła - istniejący system oświetlenia ulicznego w Gminie Masłów jest wysoce energochłonny i niezadowolający. Rozbudowa ciągów komunikacyjnych w gminie nie zawsze szła w parze z właściwym doświetleniem, zwłaszcza skrzyżowań, a istniejące oświetlenie często było przestarzałe i wyeksploatowane. Planowana modernizacja oświetlenia odpowiada na zapotrzebowanie zarówno poprawienia efektywności energetycznej jak również istotnie poprawia wizerunek Gminy sprzyjając rozwojowi ekonomicznemu Gminy poprzez zwiększenie zainteresowania inwestorów prywatnych oraz zwiększenie frekwencji turystów. Inwestycja przyczyni się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i jednocześnie do realizacji planu gospodarki niskoemisyjnej Gminy Masłów,

Wszystkie te działania powinny być uzupełniane stałymi i urozmaiconymi działaniami edukacyjnymi i upowszechniającymi dla różnych grup mieszkańców. Bardzo istotna jest tu edukacja osób dorosłych i seniorów, którzy bardzo często nie przywiązują wagi do ochrony środowiska i działają w utartych schematach przez dziesięciolecia, co negatywnie wpływa na dobrostan naturalny Gminy Masłów.

3.3. Zjawiska techniczne

3.3.1. Ochrona zabytków

Według dostępnych informacji po raz pierwszy nazwa Masłów pojawia się w 1573 roku. Pochodzi ona od staropolskiej nazwy osobowej – Masło. Gmina Masłów jest jedną z najstarszych osad w województwie świętokrzyskim. Po przejściu dóbr biskupów krakowskich na własność skarbu Królestwa za czasów Dyrekcji Górniczej w Kielcach - rok 1816, Masłów należał do tzw. „dóbr górniczych”. W roku 1827 liczył zaledwie 800 mieszkańców. W związku z bogatą historią Gminy znajduje się na jej terenie wiele cennych zabytków. W celu zachowania ich w jak najlepszym stanie powstał „Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Masłów na lata 2012-2015”. Dokument ten

z jednej strony przedstawia najcenniejsze zabytki Gminy Masłów, a z drugiej wskazuje stan obecny i potrzeby związane z zachowaniem cennych obiektów w jak najlepszym stanie. *Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Masłów na lata 2012-2015* jest dokumentem uzupełniającym do innych aktów planowania w gminie (Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Masłów, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego każdego z sołectw). Na zasoby dziedzictwa kulturowego gminy Masłów składają się obiekty stanowiące świadectwo minionej epoki oraz posiadające wartość historyczną, artystyczną lub naukową (Tabela 3 i Tabela 4): zabytki ruchome, stanowiska archeologiczne na terenie Gminy, strefy ochrony konserwatorskiej, a także dobra kultury współczesnej: przydrożne krzyże i figurki, pomniki, mogiły poza cmentarzami.

TABELA 3 WYKAZ OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH OBJĘTYCH GMINNĄ EWIDENCJĄ ZABYTKÓW

Lp.	Nazwa	Miejscowość
1.	Park podworski	Ciekoty
2.	Dawna szkoła podstawowa w Barczy	Barcza
3.	Kapliczka MB Częstochowskiej	Barcza
4.	Cmentarz parafialny rzymsko-katolicki nowy	Brzezinki
5.	Cmentarz parafialny rzymsko-katolicki stary	Brzezinki
6.	Kaplica p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej	Domaszowice
7.	Kościół parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego	Masłów Pierwszy
8.	Cmentarz parafialny rzymsko-katolicki	Masłów Pierwszy
9.	Młyn elektryczny z początku XX wieku	Masłów Pierwszy
10.	Cmentarz choleryczny	Masłów Pierwszy
11.	Kaplica p.w. Św. Józefa Robotnika	Wola Kopcowa
12.	Figurka św. Jana Nepomucena	Wola Kopcowa
13.	Kamienny obelisk z tablicą żeliwną w Wiśniówce	Wiśniówka
14.	Administracja kamieniołomów – budynek administracyjno-socjalny (dawna szkoła)	Wiśniówka
15.	Zespół osiedla robotniczego w Wiśniówce (38 domów drewnianych)	Wiśniówka
16.	Góra Radostowa	Mąchocice Kapitulne, Ciekoty

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Masłowie

Do najbardziej znanych zabytków Masłowa należą te związane z osobą Stefana Żeromskiego tj. miejscowości Wola Kopcowa, Mąchocice-Scholasteria i Ciekoty, z których ta ostatnia miała dla niego największe znaczenie. Z tego powodu na terenie Ciekot utworzono „Żeromszczyznę” – teren objęty ochroną i opieką Gminy Masłów, a także Centrum Edukacyjne „Szkłany Dom”, będące poza pełnieniem wielu funkcji Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu również instytucją odpowiedzialną za

rozwój i edukację kulturową w Gminie. Na terenie Żeromszczyzny znajdują się pozostałości parku podworskiego, który powstał w XVIII wieku. W parku tym bywał Stefan Żeromski w okresie swojego dzieciństwa. Ważne znaczenie kulturowe i turystyczne mają także zabytki sakralne. Do najważniejszych można zaliczyć:

- Kościół pw. Przemienienia Pańskiego w Masłowie – kościół powstał w miejscu zabytkowej ok. XVII-wiecznej kaplicy,
- Kapliczka św. Józefa Robotnika w Woli Kopcowej – powstała w XIXw. z inicjatywy księdza kanonika katedry kieleckiej Józefa Ćwiklińskiego jako jedna z trzynastu w sąsiedztwie miasta Kielce,
- Kaplica bł. W. Kadłubka w Domaszowicach – wybudowana w połowie XIX w. przez księdza Józefa Ćwiklińskiego. Znajduje się ona ok. 150 m od nieistniejącego dworu biskupiego przy drodze do Nowego Folwarku.

Należy również wymienić obiekty archeologiczne, które znajdują się w wykazie zabytków archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków, które świadczą m.in. o tym, że od prehistorycznych czasów na obszarze dzisiejszej Gminy Masłów występowało osadnictwo.

TABELA 4 OBIEKTY ARCHEOLOGICZNE GMINY MASŁÓW WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

Lp.	Miejscowość	Znalezisko	Funkcja	Chronologia	Data wpisu
1.	Mąchocice Kapitulne Ameliówka	Siekierka krzemieniowa	Ślad osadniczy	neolit	11.02.1986
2.	Mąchocice Kapitulne Ameliówka	Fragment kardu motykowego (obuch) w kilku miejscach odbicia, Powierzchnia gładzona, dł. 8,5cm		neolit	12.01.1988
3.	Wola Kopcowa	Siekierka krzemieniowa nieszlifowana	Ślad osadniczy	neolit	20.11.1965
4.	Wiśniówka	Fragment kamiennego narzędzia gładzonego –partia z zaokrąglonym obuchem	Ślad osadniczy	młodsza epoka kamienia	29.05.1995
5.	Ciekoty	27 ułamków krzemieni, w tym kilkanaście różnych narzędzi krzemieniowych, ze śladami obróbki napowierzchniowej i przykrawędnej	Ślad osadniczy	epipaleolit	29.08.1970
6.	Ciekoty	Odpadki surowcowe, kopalniane z krzemieni	Ślad osadniczy	mezolit	29.08.1970
7.	Góra Radosłowa Ciekoty, Mąchocice Kapitulne	Znalezisko powierzchniowo – kilka narzędzi i wiórów oraz kilkadziesiąt odłupków i odpadków krzemieniowych	osada	neolit	23.11.1965

Źródło: Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Masłów na lata 2012-2015

Bogata historia i piękna przyroda stanowią walory Gminy Masłów, które powinny być wykorzystywane dla rozwoju turystyki na tym obszarze. Działania podejmowane w tym zakresie połączone z lokalizacją lotniska sportowego oraz bezpośrednim sąsiedztwem miasta wojewódzkiego – Kielc, powinny przełożyć się na rozwój gospodarki w tej dziedzinie i tworzenie nowych miejsc pracy. Założenia te są zgodne zarówno ze Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do 2020 roku,

jak również Strategią Rozwoju Gminy Masłów na lata 2015-2025. Program Rewitalizacji pomoże w kompleksowym rozwoju Masłowa zwłaszcza we właściwym rozbudowaniu funkcjonalności centrum Gminy. Ważnym elementem rewitalizacji będzie edukacja społeczna w zakresie turystyki i posiadanych potencjałów, która ma umożliwić częstsze decyzje o pozostaniu w rodzinnej miejscowości przez ludzi młodych, którzy obecnie emigrują w okresie rozpoczęcia studiów do wielkich miast takich jak Warszawa i Kraków oraz Kielc. Potencjał historyczny Gminy jest uzupełniany walorami geograficznymi, topograficznymi oraz kulturowymi Gór Świętokrzyskich, która są jednym z najstarszych górotworów na Ziemi. Wszystkie te walory powinny stać się zaczynem bardziej dynamicznego rozwoju Masłowa w obszarze turystyki i rekreacji.

3.3.2. Zasoby mieszkaniowe

Gmina Masłów charakteryzuje się zabudową jednorodzinnych domów i zabudowań gospodarczych. Brak tutaj zwartej zabudowy wielorodzinnej. Tak forma zabudowy definiuje również charakterystykę zasobów mieszkaniowych w Gminie. Należy zwrócić uwagę m.in. na to, że w Gminie Masłów z sieci wodociągowej korzysta jedynie 63,9% ludności.

Na obszarze gminy Masłów nie występują zorganizowane systemy ciepłownicze. W siedliskach zagrodowych i zabudowie mieszkaniowej dominuje ogrzewanie piecowe, które negatywnie wpływa na stan środowiska. Część budynków mieszkalnych posiada instalacje centralnego ogrzewania zasilane z własnych kotłowni opalanych paliwem i coraz częściej gazem. Większe źródła ciepła istnieją w budynkach użyteczności publicznej (wspólna kotłownia dla Szkoły podstawowej i Urzędu Gminy). Biorąc pod uwagę stan zainwestowania Gminy i brak zespołów zabudowy wymagających dostaw większej ilości ciepła do celów grzewczych i przygotowania ciepłej wody użytkowej, nie zachodzi potrzeba tworzenia na tym terenie zorganizowanych systemów ciepłowniczych. Bardziej istotna wydaje się termomodernizacja i wykorzystywanie w szerszym zakresie OZE.

Zgodnie z zapisami zamieszczonymi w „Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Masłów na lata 2016-2022” Gmina nie posiada mieszkań socjalnych na swoim terenie. Dlatego pomoc osobom bezdomnym jest udzielana przy współpracy wielu instytucji, dzięki czemu osoby bezdomne, ostatnio zameldowane na terenie gminy Masłów, mogą uzyskać kompleksową pomoc i wsparcie. Bezdomni kierowani są do schroniska im. św. Brata Alberta w Kielcach, a ich pobyt w schronisku finansuje Ośrodek Pomocy Społecznej. W Kielcach funkcjonują dwa schroniska dla bezdomnych mężczyzn. Kobiety bezdomne z terenu województwa świętokrzyskiego kierowane są do Schroniska przy Centrum Interwencji Kryzysowej w Kielcach lub do Schroniska dla Samotnej Matki w Wiernej Rzece koło Piekoszowa. W 2014 roku 6 osób bezdomnych z terenu gminy Masłów zostało skierowanych do schronisk. Działania podejmowane na terenie gminy zaspokajają zapotrzebowanie istniejącego problemu.

Według danych GUS z 2015 roku w 2014 roku oddano w Gminie Masłów 34 mieszkania do użytkowania, a w 2013 roku 54 takie lokale. Powierzchnia przypadająca średnio na jedno mieszkanie wg tych samych danych to 104 m. kw. Szczegółowo strukturę zasobów mieszkaniowych w Gminie Masłów przedstawiono w Tabeli 5.

TABELA 5 ZASOBY MIESZKANIOWE W GMINIE MASŁÓW W LATACH 2011-2013

Lp.	Wyszczególnienie	j.m	2011	2012	2013
1	Zasoby mieszkaniowe, w tym:				
1.1	Mieszkania	-	2897	2930	2970
1.2	Izby przypadające na mieszkanie	-	13253	13449	13677
1.3	Powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	29844 2	30317 9	308168
1.4	Liczba mieszkańców	osoby	10348	10395	10498
1.5	Powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 mieszkańca	m2/osoba	28,84	29,17	29,35
2	Budynki mieszkalne w gminie		2694	2727	2766

Źródło: Dane GUS na dzień 31.12.2013r.

Z powyższego zestawienia wynika, że w latach 2011-13 odnotowany jest stały wzrost liczby mieszkań w Gminie. Spowodowane jest to tym, że w latach minionych odnotowano wzrost zainteresowania terenami położonymi poza Kielcami, w szczególności w ich bliskim sąsiedztwie i z dobrymi rozwiązaniami komunikacyjnymi. Dodatkowo tereny podmiejskie w Gminy Masłów mają podwyższone walory krajobrazowe, rekreacyjne i turystyczne. Zwiększa się również powierzchnia mieszkalna przypadająca na jednego mieszkańca, co może świadczyć o wzroście jakości i standardu życia mieszkańców. Wzrost ten uzależniony jest od dostępności do infrastruktury technicznej. Zgodnie z tabelą poniżej, poszczególne mieszkania mają zapewniony dostęp do mediów, w tym: wodociągu, kanalizacji, gazu ziemnego, instalacji elektrycznej, instalacje teletechniczną oraz wyposażone są w łazienki, centralne ogrzewanie.

TABELA 6 MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE TECHNICZNO-SANITARNE W LATACH 2011 – 2013 NA TERENIE GMINY MASŁÓW

Wyszczególnienie	2011	2012	2013
wodociąg	2606	2639	2679
ustęp sflukiwany	2444	2477	2517
łazienka	2417	2450	2490
centralne ogrzewanie	2312	2345	2385
gaz sieciowy	26	33	35

Źródło: Strona internetowa <http://www.stat.gov.pl>

Obszar Gminy Masłów posiada duże walory i potencjał do rozwoju budownictwa mieszkaniowego, w szczególności indywidualnego, co wpływa na jej atrakcyjność wśród osób prywatnych i dużych firm developerskich. Mieszkańcy, inwestorzy i turyści zwracają uwagę, że w celu jak najpełniejszego wykorzystania potencjału Masłowa w tym zakresie powinno powstać funkcjonalne Centrum Gminy skupiające na swoim obszarze rozwiązania z dziedzin opieki społecznej, administracji, przedsiębiorczości, edukacji, ale także rekreacji i kultury. Uzupełnieniem nowo wykreowanego Centrum Masłowa powinna być przyjazna dla przedsiębiorców strefa. Dlatego wytyczony obszar zdegradowany na terenie sołectwa Masłów Pierwszy wzmocni potencjał budowlany całej Gminy i pomoże w rozwiązaniu wielu problemów społecznych, gospodarczych i funkcjonalnych.

Wzmocnienie i rozwój rynku mieszkaniowego będzie korzystnie wpływać na bilans demograficzny i ekonomiczny Gminy, ponieważ kolejne osoby będą zameldowane na terenie Masłowa.

3.4. Zjawiska Społeczne

3.4.1. Demografia

Obecna sytuacja demograficzna na terenie Polski wykazuje bardzo dynamicznie zmiany i przechodzi z fazy tzw. „młodego społeczeństwa”, gdzie liczba osób w wieku przed produkcyjnym jest znacząco wyższa niż poprodukcyjnym, co jest korzystną sytuacją przy prognozowaniu rozwoju gospodarczego i systemu emerytalnego, do fazy „społeczeństwa starzejącego się”, gdzie proporcje są odwrócone, a liczba osób pracujących zmniejsza się względem tych, które są w wieku poprodukcyjnym. Czynniki w takim stanie rzeczy należy przede wszystkim upatrywać w:

- zmianie modelu rodziny z „2+3” na model „2+1”, co z kolei jest efektem zmian na rynku pracy, które nastąpiły po roku 1989 związanych z transformacją ustrojową, ale także zmiana kulturową roli kobiety w rodzinie;
- dużego odpływu – migracji osób młodych do bogatszych krajów zachodnich w celach zarobkowych, zjawisko to nasiliło się szczególnie po 2004 roku, kiedy Polska przystąpiła do struktur Unii Europejskiej;
- poprawy jakości opieki medycznej i rozwoju świadczeń, co przełożyło się na wydłużenie życia Polaków o kilka lat;

W tym kontekście sytuacja Gminy Masłów rysuje się bardziej optymistycznie, jednak biorąc pod uwagę położenie i potencjał z tym związany – Masłów często jest postrzegany, jako sypialnia Kielc - to minimalne wzrosty liczby ludności świadczą o napływie nowych mieszkańców, a nie o rozwoju rodzin czy mniejszej liczbie seniorów w wieku poprodukcyjnym. Sytuacja demograficzna w Gminie Masłów jest umiarkowanie korzystna (Tabela 7). Najbardziej liczną grupą nadal jest ludność w wieku produkcyjnym. Mieszkańcy Gminy stanowią jednak populację starzejącą się demograficznie. Stopniowo maleje liczba osób w przedziale do 18 roku życia, natomiast wzrasta liczba osób w grupie powyżej 60 roku życia. Będzie to z czasem generowało coraz większe potrzeby w zakresie dostosowania obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób starszych, a także zapewnienie właściwej opieki społecznej i medycznej oraz wprowadzenie funkcjonalnych rozwiązań w obszarze komunikacji.

TABELA 7 ZMIANY DEMOGRAFICZNE W GMINIE MASŁÓW W LATACH 2010-2014

Rok	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba ludności	10 324	10 381	10 468	10 468	10 565
Zmiana+/- %	4,83%	0,55%	0,84%	0,00%	0,93%

Źródło: Opracowanie własne EPRD na podstawie danych z BDL

Różnice w zmianach demograficznych występują również na terenie samej gminy Masłów, co obrazuje Tabela 8. Wynika to z rozwoju budownictwa mieszkalnego w niektórych sołectwach np. Winiówka czy Woli Kopcowej, co zachęca do wprowadzania się do tych sołectw mieszkańców z Kielc i okolic Masłowa. Zauważalna jest tendencja centralizacji gminy. Biorąc pod uwagę samą liczbę mieszkańców najwięcej osób przybyło na terenie Masłowa Pierwszego, gdzie znajdują się wszystkie urzędy i placówki oświatowe kluczowe dla komfortu mieszkania. Z tego też względu pojawiają się nowe wyzwania przed tą częścią Gminy, która jest kluczowa z punktu widzenia dostępności szkół, ośrodków zdrowia czy Urzędu Gminy dla wszystkich mieszkańców Masłowa. Rozwiązaniu tego problemu ma między innymi służyć PR GM, który kreuje wytyczne i warunki na nowe centrum wykorzystując do tego zdegradowane tereny np. przy lotnisku sportowym, a także tereny w sołectwie Masłów Pierwszy, które graniczą bezpośrednio z Urzędem, Ośrodkiem Zdrowia, Zespołem Szkół czy GOKiS. Podniesienie atrakcyjności Gminy poprzez stworzenie miejsca do rekreacji i rozwoju przedsiębiorczości oraz inwestycje społeczne poczynione w tych obszarach przełożą się na zwiększone zainteresowanie potencjalnych inwestorów i mieszkańców Kielc, którzy szukają miejsca na budowę domu czy przeprowadzkę poza miasto. Zjawiska te pozytywnie będą oddziaływać na demografię gminy.

Warto zwrócić uwagę na korzystne zmiany demograficzne zachodzące w sołectwie Wola Kopcowa i Wiśniówka gdzie na przestrzeni ostatnich 4 lat przybyło aż 5,15% ludności – najwięcej w całej Gminie. W trakcie konsultacji społecznych zauważono, że szybki rozwój Wiśniówki generuje również wyzwania społeczne, a nowi mieszkańcy niechętnie integrują się z dłużej przebywającymi na terenie Wiśniówki sąsiadami. Występują również różnice w zamożności i dostępie do miejsc pracy – Wiśniówka, jako miejscowość związana z kopalnią i wydobywaniem pomyślana była na początku jako osiedle robotnicze, czego cenną pozostałością są zabudowania pochodzące z pierwszej połowy XX wieku.

TABELA 8 ZMIANY DEMOGRAFICZNE W GMINIE MASŁÓW W LATACH 2010-2014 W POSZCZEGÓLNYCH SOŁECTWACH

Sołectwo	2011	2012	2013	2014	Zmian ludności między 2011a 2014 rokiem w %
Masłów Pierwszy	1726	1779	1780	1804	4,32%
Wola Kopcowa	1315	1322	1344	1376	4,43%
Mąchocice Kapitulne	1330	1343	1361	1360	2,21%
Domaszowice	1079	1108	1104	1122	3,83%
Masłów Drugi	978	965	978	986	0,81%
Dąbrowa wraz z Dąbrowa Osiedle	1089	1089	1077	1069	-1,02%
Brzezinki	596	588	575	587	-1,53%
Wiśniówka	516	523	522	544	5,15%

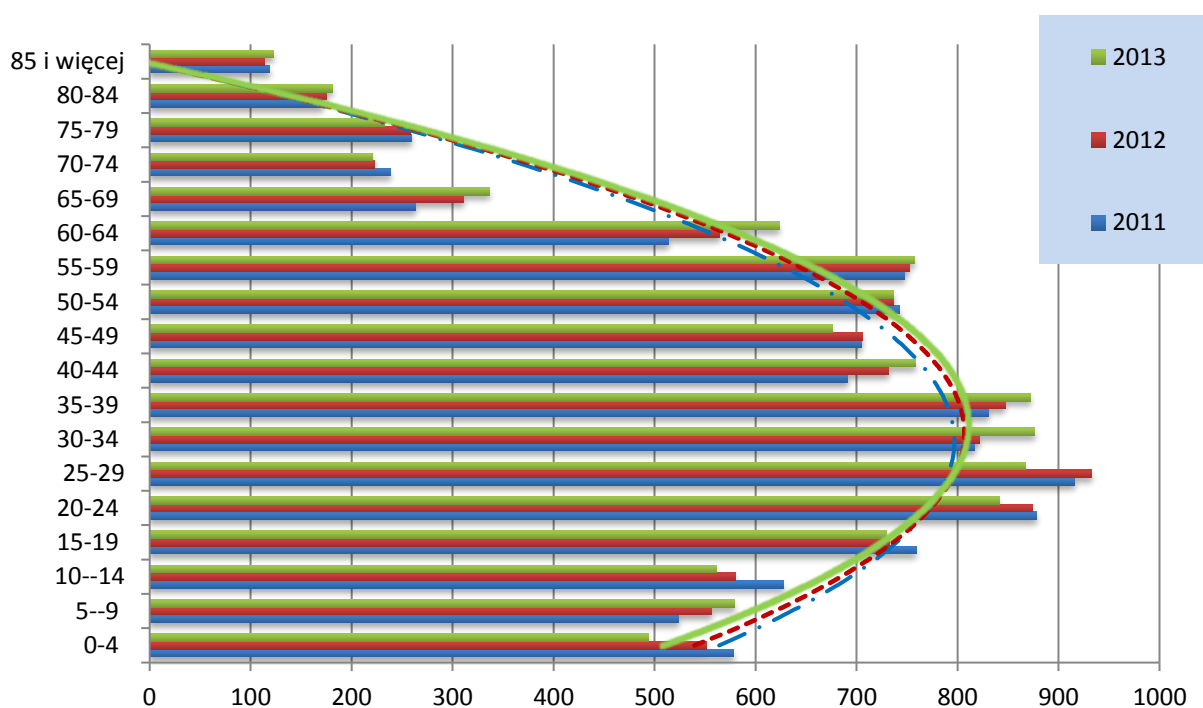

Ciekoty	517	527	529	514	-0,58%
Mąchocice-Scholasteria	465	463	468	459	-1,31%
Dolina Marczakowa	374	376	371	377	0,80%
Barcza	337	328	333	339	0,59%

Źródło: Opracowanie własne EPRD na podstawie danych z BDL

WYKRES 1 STRUKTURA DEMOGRAFICZNA W GMINIE MASŁÓW W LATACH 2011-2013 WG WIEKU WRAZ Z TRENDAMI ZMIAN WG POSZCZEGÓLNYCH LAT

Źródło: Opracowanie własne EPRD na podstawie danych z BDL 2013

Wykres 1 wyraźnie prezentuje, że nawet w tak krótkim przedziale czasowym, jakim są 3 lata dla demografii, następuje widoczna tendencja „starzenia się społeczeństwa” w Gminie Masłów. Objawia się to coraz mocniejszym wychyleniem trendu w grupach 35-45 lat przy jednoczesnym spadku osób w grupach 0-9 lat. Oznacza to, że o ile teraz sytuacja jest stabilna to o tyle w najbliższych 30 latach struktura demograficzna ulegnie bardzo mocnemu zachwianiu. Podsumowaniem sytuacji demograficznej w Gminie w sposób zbiorczy jest tabela 9. prezentująca ogólne wskaźniki demograficzne za lata 2011-2014 wg GUS, widocznie widać, że o ile liczba osób w wieku produkcyjnym utrzymuje się na stałym poziomie o tyle w grupie wiekowej przedprodukcyjnej nastąpił spadek udziału procentowego ludności aż o 1,4 pkt proc. Analogicznie zwiększył się udział w strukturze społecznej osób w wieku poprodukcyjnym. Jak widać w dłuższej perspektywie czasu zostanie zachwiana struktura zastępowalności pokoleń w Gminie Masłów przy utrzymaniu obecnego

trendu, co jest zjawiskiem negatywnym. Dlatego PR Gminy uwzględnia ważny aspekt dbałości o rozwój warunków skłaniających młodych ludzi do osiedlania się na terenie Masłowa m.in. poprzez stworzenie atrakcyjnego rekreacyjnie, kulturowo i gospodarczo serca gminy w Masłowie Pierwszym.

TABELA 9 WSKAŹNIKI DEMOGRAFICZNE DLA GMINY MASŁÓW W LATACH 2011 – 2014

Wyszczególnienie	J.m.	Lata			
		2011	2012	2013	2014
Liczba ludności:	os.	10348	10395	10498	10565
w tym mężczyźni	os.	5228	5249	5315	5355
w tym kobiety	os.	5120	5146	5183	5210
Wsk. feminizacji	K/100M	98	98	97	97
Gęstość zaludnienia	os./km ²	120,96	121,51	122,71	122,85
Przyrost naturalny	os.	16	7	5	31
Przyrost naturalny na 1000 m.	os.	1,5	0,7	0,5	2,9
Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności:					
wiek przedprodukcyjny	%	20,8	20,3	19,7	19,45
wiek produkcyjny	%	66,6	66,7	66,8	66,55
wiek poprodukcyjny	%	12,6	13,0	13,5	13,99

Źródło: Dane GUS na dzień 31.12.2014r.

3.4.2. Pomoc społeczna

W celu lepszego zarządzania pomocą społeczną w Gminie Masłów powstała „Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy 2016-2022”. Dokument ten będzie spójny z Programem Rewitalizacji Gminy Masłów, ponieważ oba dokumenty dotyczą problemów społecznych i wskazują drogi oraz metody służące do ich niwelowania.

Według danych GOPS w Masłowie (kwiecień 2016) w Gminie było 268 rodzin objętych pomocą społeczną. W każdym z sołectw znajdują się rodziny otrzymujące wsparcia: Masłów Pierwszy 26 rodzin, Brzezinki 20, Barcza 15, Domaszowice 24, Masłów Drugi 15, Ciekoty 19, Dolina Marczakowa 16, Mąchocice Kapitulne 28, Wola Kopcowa 26, Mąchocice - Scholasteria 24, Dąbrowa 21, Wiśniówka 34. Wszystkie rodziny otrzymujące wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej zlokalizowanego na terenie Masłowa Pierwszego średnio raz w miesiącu kontaktują się osobiście z instytucją. Z tego też względu obszar i działania rewitalizacyjne powinny objąć swym zakresem ten obszar, zwłaszcza biorąc pod uwagę stosunkowo łatwą dostępność komunikacyjną z każdego sołectwa poprzez centralne względem innych sołectw położenie. W ramach wzmocnienia społecznego i rozwiązywania problemów wynikających m.in. z bezrobocia występującego na terenie Masłowa powinno przewidzieć się powołanie i uruchomienie np. Społecznego Centrum Rozwoju Kreatywności i Przedsiębiorczości (SCRKIP) dla firm, pracowników i osób bezrobotnych w celu wspólnej realizacja

projektów z społecznych z GOPS. Na potrzeby SCRKiP mógłby zostać zaadaptowany budynek magazynowy po lotnisku (działka o numerze ewidencyjnym 1102/5 dzięki staraniom Urzędu Gminy w Masłowie została przekazana przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego Gminie. Na działce tej znajdują się dwa budynki magazynowy oraz garażowo-warsztatowy – stanowiły one zaplecze techniczno-magazynowe lotniska, obecnie znajdują się w złym stanie technicznym). W sąsiedztwie należy rozważyć powstanie i rozbudowę terenu pod kątem sportowo-rekreacyjny w tym o siłownię zewnętrzną, plac zabaw, alejki spacerowe z altankami, oświetlenie, muszlę koncertową z miejscami siedzącymi i ewentualnie zadaszeniem. Rozwiązania te będą mogły pomagać wszystkim mieszkańcom Gminy, w tym również wykluczonym społecznie.

TABELA 10 BENEFICJENCI POMOCY SPOŁECZNEJ NA TERENIE GMINY MASŁÓW

Sołectwo	2012	2013	2014
Barcza	41	52	47
Brzezinki	92	93	78
Ciekoty	90	92	86
Dolina Marczakowa	77	83	73
Domaszowice	62	96	71
Dąbrowa	38	59	48
Masłów Pierwszy	104	128	95
Masłów Drugi	64	72	55
Mąchocice Kapitulne	123	143	115
Mąchocice-Scholasteria	88	101	110
Wiśniówka	86	101	110
Wola Kopcowa	131	151	142
RAZEM	996	1171	1030
Udział % do ogółu mieszkańców Gminy	9,58%	11,15%	9,81%

Źródło: Dane GOPS w Masłowie

Jak wynika z powyższej Tabeli prawie 10% wszystkich mieszkańców Masłowa jest objęta różnymi formami wsparcia, co świadczy o dużym problemie w całej gminie. Przyczynami takiego stanu rzeczy jest transformacja ustrojowa roku 89, zmiana charakteru Gminy z rolniczej na turystyczno-sypialną, brak dużych zakładów przemysłowych na terenie gminy, problemy alkoholowe. Poza GOPS w obszarze pomocy mieszkańcom na terenie Masłowa działa w myśl Ustawy z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Placówka Wsparcia Dziennego - Promycek. Placówka jest jednostką budżetową i jest finansowana przez Gminę Masłów. Głównym zadaniem Placówki jest pomoc w opiece i wychowaniu dzieci. Rolą pracowników dydaktycznych i prowadzonych przez nich działań jest tworzenie warunków do rozwoju, odpoczynku i relaksu, działalności kreatywnej oraz rozwijanie zainteresowań podopiecznych. Mieszkańcy Gminy Masłów mogą korzystać obecnie z 5 świetlic wiejskich w Barczy, Dolinie Marczakowej, Dąbrowie Ciekotach

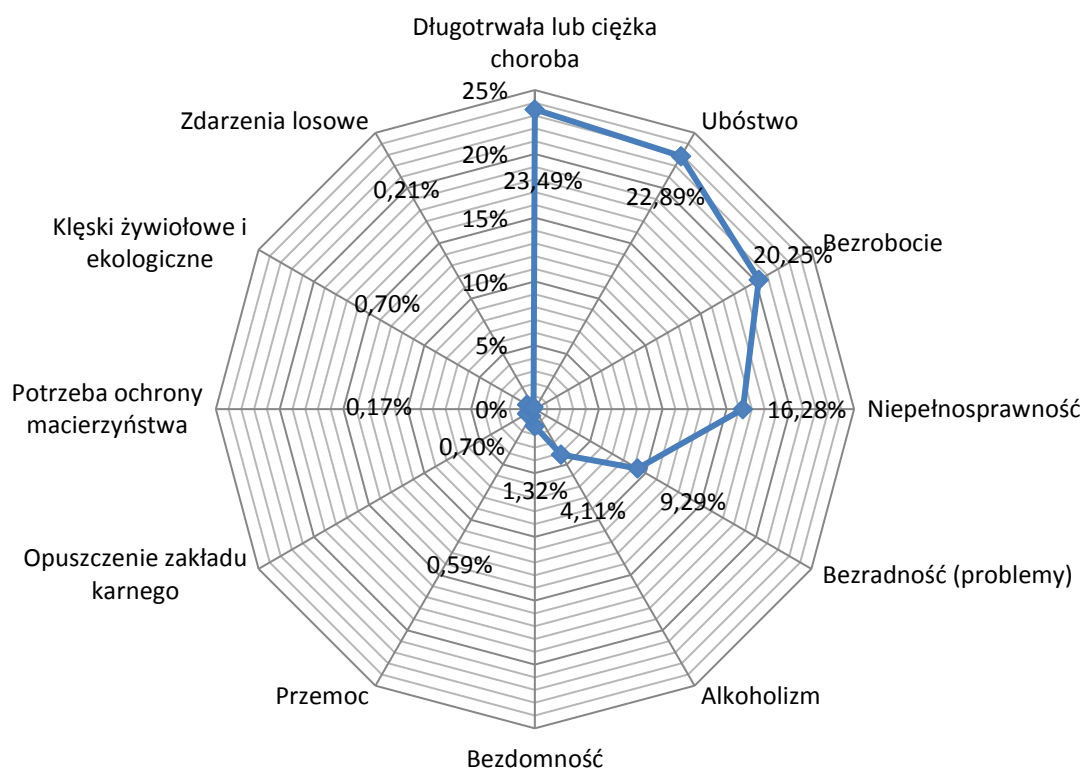
i Wiśniówce. W większości są one czynne w godzinach popołudniowych i wieczornych. W świetlicach odbywają się zajęcia, które mają na celu rozwijanie zainteresowań i zdolności dzieci i młodzieży oraz kształtowanie świadomości ekologicznej i prozdrowotnej. W Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych zwrócono również uwagę na zbyt niską aktywność społeczną mieszkańców. Na terenie Gminy Masłów działa obecnie tylko 18 organizacji pozarządowych, w tym Gmina Masłów jest członkiem w 3 z nich. Działają one głównie na rzecz lokalnej społeczności, jak również niektóre z nich obejmują zasięgiem tereny spoza Gminy Masłów. Głównymi sferami zainteresowań stowarzyszeń jest pomoc społeczna, bezpieczeństwo publiczne, sport, kultura, przedsiębiorczość oraz inicjatywy lokalne.

Z badań i wskazań interesariuszy wynika, że największymi problemami społecznymi w Gminie Masłów są bezrobocie, ubóstwo i nadużywanie alkoholu. Ze wskazań interesariuszy i wywiadów przeprowadzonych w ramach konsultacji społecznych, a także z diagnozy dokumentów o zgłoszeniach o interwencje policji największy problem ze spożywaniem alkoholu – uciążliwym dla innych osób, występuje jak zjawisko szczególnie widoczne w rejonie sklepów na terenie całej Gminy. Obecnie staje się to szczególnie uciążliwe placu i pomnika świętego Jana Pawła II w Masłowie Pierwszym oraz terenie przy hali sportowej.

Sytuacja osób bezrobotnych została przedstawiona w punkcie 4.11 Rynek Pracy. Do grup szczególnie zagrożonych ubóstwem należy zaliczyć rodziny, w których członkowie utrzymują się z niezarobkowych źródeł, innych niż renta czy emerytura. To te osoby stanowią największą liczbę odbiorców pomocy społecznej. Utrwalanie się biedy powoduje obniżenie jakości życia rodziny oraz powoduje powstanie wielu niekorzystnych zjawisk, jak: zaniedbania w opiece i wychowaniu, alkoholizm, przemoc w rodzinie, przestępczość. Najczęstszymi powodami udzielania pomocy społecznej w 2014 roku były ubóstwo, długotrwała i ciężka choroba, bezrobocie oraz niepełnosprawność – Wykres 2. Kolejnymi przyczynami otrzymywania pomocy społecznej w Gminie Masłów jest bezradność i alkoholizm.

WYKRES 2 PRZYCZYNY KORZYSTANIA Z USŁUG GOPS NA TERENIE GMINY MASŁÓW W LATACH 2012 – 2014R.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Masławie

Według szacunkowych danych zawartych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Masłów **występuje:**

- około **200 - 250 osób uzależnionych od alkoholu** (2-3% populacji z 8343 osób dorosłych) ,
- około **600 osób nadużywających alkoholu** (7% populacji dorosłych)
- również około **600 osób współuzależnionych** żyjących z osobą uzależnioną lub nadużywającą alkoholu (9% populacji dorosłych),
- około **600 dzieci** żyje w rodzinach gdzie występuje problem alkoholowy.

3.4.3. Kultura i rekreacja

Gmina Masłów ze względu na swoje położenie – bezpośrednie sąsiedztwo Kielc, jako stolicy i głównego ośrodka miejskiego województwa świętokrzyskiego, jak również położenie geograficzne – Góry Świętokrzyskie, jest wyjątkowo atrakcyjna dla turystów, ale przede wszystkim mieszkańców regionu. Z tego też względu zmienia się charakter gminy z rolniczej w sypialno-turystyczną. Stwarza to nowe perspektywy rozwojowe. Jednak pozostają również problemy z minionych lat, gdzie skupiano się głównie na sektorze rolniczym i nie wykorzystywano w pełni potencjału turystyczno-rekreacyjnego gminy. Władze gminy i mieszkańcy zauważają potencjał i szansę, jaką rodzi rozwój

turystyki, dlatego m.in. w Strategii Rozwoju Gminy Masłów znalazł się zapis o jednym z Celów *Kultura i turystyka wizytówką Gminy Masłów pozwalającym na zrównoważony rozwój Gminy.*

Warto zaznaczyć, że w Masłowie Pierwszym działa i funkcjonuje lotnisko sportowe. Duże znaczenie dla obecnego ułożenia urbanistycznego Gminy, której brak centralnego placu – rynku mają uwarunkowania historyczne. Stwarza to swoiste problemy i stanowi wyzwanie, które powinno być rozwiązane przez działania zgodne z PR Masłowa. Powstanie miejsca rekreacji i wypoczynku na terenach położonych na terenie Sołectwa Masłów Pierwszy w bezpośrednim sąsiedztwie Urzędu Gminy, Lotniska czy zespołu Szkół sprawi, że miejsce to będzie służyło zarówno mieszkańcom całej gminy, jak również odwiedzającym.

Kompleksowa rewitalizacja centrum umożliwi rozwój i poprawi jakość życia społecznego i kulturalnego w Masłowie. Ze zmodernizowanej infrastruktury przy lotnisku będzie korzystać wiele osób, zarówno miejscowych, jak i przyjezdnych. Powstanie spójna przestrzeń, która poprzez swoje ukształtowanie sprzyja różnorodnym aktywnościom czy wydarzeniom kulturalnym. Powyższe działania zarówno w zakresie samej kultury, jak i zamierzeń inwestycyjnych będą skutkowały większą dostępnością oraz atrakcyjnością turystyczną obszaru Gminy Masłów.

Należy się spodziewać, że wraz z napływem turystów będzie się pojawiało zapotrzebowanie na usługi turystyczne i okołoturystyczne (noclegi, obsługa turystyczna, wynajem sprzętu turystycznego itp.). Dlatego też Gmina Masłów powinna wspierać inicjatywy służące zwiększeniu ruchu turystycznego oraz aktywnie uczestniczyć w realizacjach przedsięwzięć mających na celu promowanie i uatrakcyjnienie terenu Gminy Masłów i regionu świętokrzyskiego. Potwierdzają to wyniki badań. Ruch turystyczny na obszarze Gminy Masłów od roku 2011 odnotował ponad 20% wzrost do końca roku 2014, czego odzwierciedleniem jest stale wzrastająca liczba osób korzystających z obiektów noclegowych oraz liczba samych noclegów. W obiektach noclegowych liczba udzielonych noclegów od roku 2011 do 2014 wzrosła o 60%, co świadczy o tym, że osoby odwiedzające Gminę Masłów pozostawały przez dłuższy okres czasu. Średnia wartość liczby noclegów w roku 2011 przypadających na danego turystę wynosiła 1,96 dnia natomiast w roku 2014 wartość ta wzrosła do 2,63 dnia, co oznacza wzrost czasu trwania noclegów o około 34%.

Ze względu na bliskie sąsiedztwo Kielc mieszkańcy Masłowa często korzystają z oferty kulturalnej stolicy regionu. Na poziomie Gminy główną funkcję kulturalno-rekreacyjną pełni Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Masłowie, który skupia życie kulturalne gminy oraz zajmuje się organizacją największych imprez gminnych. Sprawuje jednocześnie nadzór merytoryczny nad świetlicami samorządowymi w: Barczy, Ciekotach, Dolinie Marczakowej, Dąbrowie i Wiśniówce, oraz Centrum Edukacyjnym Szklany Dom – Dworek Stefana Żeromskiego. Ostatnia wymieniona placówka pełni coraz ważniejszą rolę nie tylko na mapie gminy, ale całego województwa w kontekście pamięci i kultywowania tradycji związanej z wielkim twórcą jakim był Stefan Żeromski. Gmina słusznie wykorzystuje ten potencjał i tworzy coraz więcej atrakcji związanych z „Żeromszczyzną”. Obecnie Centrum Edukacyjnym Szklany Dom pełni poza rolą edukacyjną i kulturalną ważną funkcję rekreacyjno-turystyczną. Oferuje m.in. wynajem rowerów, noclegi, wynajem pomieszczeń oraz współpracuje ze szlakiem rowerowym Green Velo oraz prowadzi punkt Informacji Turystycznej, co

pokazuje, że ten zasób jest coraz efektywniej wykorzystywany, również dzięki dotacją zewnętrznym. Uzupełnieniem działań społecznych jest działalność na terenie Gminy Masłów w myśl ustawy z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 332) Placówki Wsparcia Dziennego - Promycalek. Placówka jest jednostką budżetową i jest finansowana przez Gminę Masłów. Głównym zadaniem Placówki jest pomoc w opiece i wychowaniu dzieci. Rolą pracowników dydaktycznych i prowadzonych przez nich działań jest tworzenie warunków do rozwoju, odpoczynku i relaksu, działalności kreatywnej oraz rozwijanie zainteresowań podopiecznych. Ważnym czynnikiem społecznym, ale także kulturotwórczym są biblioteki. Na terenie Gminy działa Gminna Biblioteka Publiczna w Masłowie Pierwszym, która posiada swoje filie w Wiśniówce oraz w Mąchocicach Kapitulnych.

Gmina Masłów stanowi jedną z najlepiej zlokalizowanych Gmin, jeżeli chodzi o potencjał położenia – duże miasto i Góry Świętokrzyskie. Dlatego też działające w Kielcach PTTK opracowało szlaki turystyczne tego regionu, jako dostępnego lokalizacyjnie w skali kraju, jak również łatwego dla samego turysty. Góry Świętokrzyskie odznaczają się bogatymi walorami przyrodniczymi, a także historycznymi i religijnymi.

Gmina Masłów z racji położenia w obrębie Gór Świętokrzyskich oraz wysokich walorów przyrodniczo – krajobrazowych została objęta ochroną w ramach systemu obszarów chronionych województwa świętokrzyskiego. Cały obszar Gminy wchodzi w skład Podkieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, część w obszar otuliny Świętokrzyskiego Parku Narodowego, którego zadaniem jest ochrona unikalnych walorów przyrodniczo-krajobrazowych jednego z najstarszych w Europie Środkowej regionów górskich.

W obrębie Gminy znajdują się 3 pomniki przyrody:

- „Diabelski Kamień” – wychodnia skalna na Górze Klonówce z piaskowców środkowego kambru,
- „Skałka Kamieńczyk” – próg i ściana skalna z piaskowców kambru górnego na wschodnim zboczu Góry Klonówki, w pobliżu Mąchocic Kapitulnych Górnych,
- Skałka w formie progów skalnych i urwiska z piaskowców górnego kambru na wschodnim zboczu Góry Dąbrówki, w pobliżu ośrodków wypoczynkowych w Ameliówce.

Poza pomnikami przyrody przez teren Gminy Masłów przebiega kilka szlaków turystycznych. Poniższa tabela przedstawia wykaz szlaków wraz z opisem i przebiegiem trasy.

TABELA 11: WYKAZ SZLAKÓW TURYSTYCZNYCH NA TERENIE GMINY MASŁÓW

Lp.	Nazwa	Miejscowość	Stan techniczny szlaku i konieczne prace
1.	Szlak czerwony im. Edmunda Massalskiego	Szlak prowadzący przez pasma Gór Świętokrzyskich o łącznej długości 105 km. Przecina on całą Gminę z zachodu na wschód wzdłuż Pasma Masłowskiego. Jest to odcinek o szczególnych walorach krajobrazowych. Z wielu miejsc na szlaku rozciągają się dalekie panoramy na Kotlinę Kielecko-łagowską, w stronę Łysogór, a także na Dolinę Wilkowską i Pasma Klonowskie.	Zaprojektowanie i wykonanie platform widokowych na G. Radostowej i G. Klonówce. Wiata turystyczna na G. Klonówce. Wykonanie tablic na w/w szczytach z opisem panoram.
2.	Szlak niebieski im. Edwarda Wołoszyna z Wąchocka do Cedzyny	Szlak dociera do Gminy Masłów od wschodu, od strony Bodzentyna. Mijając Ciekoty i „Żeromszczyznę” kieruje się na południe przełomem Lubrzanki, gdzie krzyżuje się ze szlakiem czerwonym. Ostatecznie poprzez Mąchocice Kapitulne dociera do zalewu w Cedzynie.	Utwardzenie drogi polnej z Mąchocic Kapitulnych do linii Lasu Wolskiego – teren mocno podmokły przez dłuższy czas w roku.
3.	Literacki Szlak Spacerowy Wokół Góry Radostowej. Poświęcony twórczości Stefana Żeromskiego	Ciekoty „Żeromszczyzna” – droga asfaltowa – Kraiński Grzbiet – wieś Bęczków – Góra Radostowa – Przełom Lubrzanki – Ciekoty	Zaprojektowanie i wykonanie platform widokowych na Górze Radostowej
4.	Literacki Szlak Spacerowy z Ciekot do Św. Katarzyny. Poświęcony twórczości Stefana Żeromskiego	Ciekoty „Żeromszczyzna” – zalew w Ciekotach – Krajno Zagórze – Zagórze Drugie – Św. Katarzyna	Wiata turystyczna przy przystanku autobusowym na wyjeździe ze Świętej Katarzyny w stronę Krajna naprzeciwko pomnika Partyzantów Ziemi kieleckiej plus tablica z opisem panoramy (Koniec szlaku).
5.	Przyrodnicza Ścieżka Dydaktyczna Klubu 4h. Przyroda w twórczości Stefana Żeromskiego	Szkoła Podstawowa w Brzezinkach – Krzyż – Zadrzewienia – przydroże – łąka wilgotna – Diabelski Kamień – Kapliczka na drzewie – Grąd przy zejściu – Przełom Lubrzanki - bród – Gospodarstwo Agroturystyczne Pana Leszka Trębacza – Szklany Dom-	Wykarczowanie trasy z Mąchocic Scholasterii do Kapliczki Lotników w Paśmie Masłowskim.

		Dworek Stefana Żeromskiego.	
6.	Literacki szlak rowerowy	Trasa szlaku przebiega przez Ciekoty, Wilków, Święta Katarzyna.	Stan bardzo dobry
7.	Szlak rowerowy Wokół Pasma Masłowskiego (żółty)	Pętla wokół Pasma Masłowskiego, Ciekoty, Mąchocice-Scholasteria, Klonówka, Diabelski Kamień, Ameliówka, Ciekoty.	Utwardzenie drogi polnej za Hotelem Przedwiośnie do połączenia ze szlakiem czerwonym im. E. Massalskiego. Teren mocno podmokły przez dłuższy czas w roku.
8.	Szlak rowerowy z Ciekot do Woli Kopcowej (niebieski)	Trasa szlaku przebiega z Ciekot do Woli Kopcowej przez Mąchocice Kapitulne.	Stan bardzo dobry
9.	Czarny szlak rowerowy	Trasa szlaku przebiega przez Koszarękę, Masłów Drugi, Brzezinki, Barczę.	Odnowienie szlaku na terenie Gminy Masłów od Dąbrowy do Barczy. Szlak wytyczony i wymalowany w 2006. Od tego roku nie odnawiany. Obecnie słabo widoczny.

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Masławie

Ważne znaczenie turystyczne Gminy ma zalew w Cedzynie (na granicy Gmin Masłów Górno). Jest to największy w okolicy Kielc zbiornik wodny o powierzchni 65 ha z plażą i ośrodkiem sportowym. Stanowi doskonałe miejsce dla amatorów żeglarstwa i wędkarstwa. W jego obrębie wybudowana jest plaża wyposażona w zjeżdżalnię, plac zabaw dla dzieci, duży parking oraz bazę gastronomiczną.

Walory krajobrazowe Gminy, dobrze rozwinięta sieć szlaków turystycznych i rowerowych, łagodne góry i malownicze zbiorniki wodne w Cedzynie i Ciekotach zachęcają do turystyki pieszej i rowerowej. Głównymi rzekami i akwenami wodnymi są: Lubrzanka, Silnica, Strumień oraz zalew w Ciekotach dla najmłodszych i zalew w Woli Kopcowej-Cedzynie. Masłów z lotniskiem sportowym jest miejscem dostępnym dla szybowników, spadochroniarzy i lotniarzy oraz znajdująca się w sąsiedztwie góra Klonówka jest ulubionym miejscem dla paralotniarzy z całej Polski. Amatorzy wycieczek pieszych mogą korzystać z licznych szlaków turystycznych m.in. do Świętej Katarzyny na Łysicę (612 m) i do Puszczy Jodłowej. Na obszarze Gminy występują dogodne warunki do uprawiania wielu rodzajów sportu jak np. narciarstwa, sportów wodnych i rowerowych, a także lotniczych. Ze względu na bogactwo geologiczne Gór Świętokrzyskich i ich bioróżnorodność, w ciągu ostatnich lat turyści świadomie wybierają region świętokrzyski, jako cel wycieczek rodzinnych i poznawczych. Wciąż jednak, pomimo prowadzonych starań, wiele miejsc o wysokiej wartości turystycznej, jest nie udostępnionych do turystycznego zwiedzania.

Problem stanowi niewystarczająca promocja i informacja o cennych przyrodniczo miejscach oraz obiektach. Brak kompleksowych działań w tym zakresie sprawia, iż wiele z nich jest nadal nieznanymi. Niewystarczająca świadomość i wiedza turystów odwiedzających obszar region świętokrzyski, w tym Gminę Masłów powoduje, iż nie dostrzegają oni cennych przyrodniczo zasobów, stanowiących

największą atrakcją turystyczną regionu. Spowodowane jest to brakiem odpowiednio przygotowanej oferty dotyczącej edukacji ekologicznej oraz słabym rozpowszechnieniem materiałów edukacyjnych przeznaczonych dla turystów odwiedzających region, w tym dzieci i młodzieży szkolnej. Obecnie mimo szybkiego rozwoju bazy noclegowej i oferty z nią związanej najlepiej rozpoznawane są obiekty hotelowe typu Aviator, Ameliówka, Przedwiośnie.

Dla zwiększenia atrakcyjności turystycznej obszaru Gminy Masłów, niezbędne jest prowadzenie szeregu działań mających na celu uporządkowanie tras i szlaków turystycznych, zapewnienie bazy noclegowej i rekreacyjnej, udostępnienie właściwego zaplecza do obsługi zwiedzających, w tym punktów informacyjnych czy ośrodków o znaczeniu popularyzatorsko – edukacyjnym, m.in. związanym z rozwojem edukacji geologicznej przy ścisłej współpracy z organizacjami turystycznymi oraz innymi jednostkami samorządowymi, w tym Województwem Świętokrzyskim i Powiatem Kieleckim⁵.

3.4.4. Bezpieczeństwo publiczne

Według problemów zdefiniowanych w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Masłów na lata 2016-2022 głównym zagrożeniem dla bezpieczeństwa publicznego jest nadużywanie alkoholu i wszystkie negatywne zjawiska z tym związane. Problem nadużywania alkoholu w Gminie Masłów jest na podobnym poziomie, co w całym kraju i przyczynia się to do zwiększonej liczby interwencji związanych z przemocą w rodzinie, wypadków, kradzieży i pobić. Warto wziąć pod uwagę stale rosnącą świadomość społeczną, że alkoholizm to problem, nie tylko osoby pijącej, ale także otoczenia. Zauważalny jest wzrost liczby założonych tzw. niebieskich kart w Gminie.

TABELA 12 INTERWENCJE ZWIĄZANE Z ZAKŁADANIEM „NIEBIESKICH KART” DOTYCZĄCE PRZEMOCY W RODZINIE W LATACH 2011-2015

Rok	2012	2013	2014	I półrocze 2015
Liczba Niebieskich Kart	8	10	47	28
Liczba grup roboczych	28	38	145	110

Źródło: Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Masłów na lata 2016-2022

Z Tabeli 12 wynika, że średnio co roku zakładanych jest kilkadziesiąt Niebieskich Kart. Świadczyć to może o wzroście świadomości dotyczącej przemocy domowej oraz jej skutków. Policja nie ujawniła na terenie gminy funkcjonowania sekt. Nie stwierdzono również występowania zjawiska prostytucji czy wykorzystywania seksualnego nieletnich. Jednak w celu zapewnienia jak najlepszej formy wspierania osób młodych w walce z uzależnieniami i nałogami w PR Masłowa przewiduje się utworzenie miejsc w centrum gminy sprzyjających integracji społecznej i aktywnemu spędzaniu

⁵ Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Masłów na lata 2015-2025, opracowanie własne EPRD Sp. z o.o.

czasu. W dalszym ciągu będą prowadzone działania profilaktyczne i uświadamiające o szkodliwym wpływie alkoholu, ale także innych środków psychoaktywnych na zdrowie i życie człowieka. Dane dotyczące podjętych interwencji policyjnych na terenie gm. Masłów przedstawia poniższa tabela 13.

TABELA 13 INTERWENCJE POLICYJNE NA TERENIE GM. MASŁÓW W LATACH 2012-2015

Lata	2012	2013	2014	Do X 2015
Interwencje policji	900	1127	1141	809

Źródło: Komisariat I Policji w Kielcach.

Wg danych policji w 2014r. doszło w gminie do 96 kolizji i wypadków, z tego 32% zdarzeń miało miejsce na terenie sołectwa Masłów Pierwszy, które zostanie objęte Programem Rewitalizacji. To pokazuje z jednej strony kluczowe znaczenie tego miejsca dla całej Gminy, a z drugiej wskazuje na braki związane z rozwiązaniami drogowymi, zwłaszcza dotyczącymi pieszych i rowerzystów. Poprawa bezpieczeństwa drogowego m.in. poprzez rozbudowę ścieżek rowerowych, modernizację i poprawę doświetlenia ulic, a także efektywne rozwiązania urbanistyczne mają przyczynić się do zmniejszonej liczby zdarzeń drogowych, do których dochodzi na terenie Gminy.

TABELA 14 ZESTAWIENIE ILOŚCI WYPADKÓW I KOLIZJI DROGOWYCH WG SOŁECTW GMINY MASŁÓW W LATACH 2012-2014

Lata	2012	2013	2014
Sołectwo			
Barcza	0	0	5
Brzezinki	3	1	1
Ciekoty	3	3	5
Dąbrowa	12	5	7
Dolina Marczakowa	1	2	0
Domaszowice	19	20	13
Masłów Pierwszy	20	19	31
Masłów Drugi	4	6	9
Mąhocice Kapitulne	7	6	6
Mąhocice Scholasteria	1	2	1
Wiśniówka	14	19	12
Wola Kopcowa	8	19	6
RAZEM	92	102	96

Źródło: Komenda Miejska Policji w Kielcach

Według Komendy Miejskiej Policji w Kielcach główną przyczyną kolizji w Gminie Masłów było nieprawidłowa zmiana pasa ruchu oraz niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami. Natomiast główną przyczyną wypadków było niedostosowanie prędkości do panujących warunków i nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu.

3.5. Zjawiska Gospodarcze

3.5.1. Bezrobocie

Problem bezrobocia jest najczęściej wskazywany przez uczestników konsultacji społecznych jako poważny problem społeczny w Gminie Masłów. Poziom i stan faktyczny bezrobocie jest zjawiskiem trudnym do zmierzenia. Statystyki najczęściej odnoszą się do skali bezrobocia rejestrowanego (jawnego), ujmując w ten sposób tylko część osób pozostających bez pracy. Polskie bezrobocie ma w dużym stopniu charakter bezrobocia długotrwałego. Ponadto część osób wykonuje prace sezonowe, działa w szarej strefie lub pracuje okazjonalnie poza granicami kraju, co również w pewien sposób zaciemnia obraz rynku pracy w Gminie.

Według danych za kwiecień 2016 z Powiatowego Urzędu Pracy w Kielcach w Gminie Masłów jest 512 zarejestrowanych bezrobotnych z czego prawie 42 % to Kobiety. W ostatnich dwóch latach zauważalny jest pozytywny trend spadkowy w grupie długotrwale bezrobotnych. A na przestrzeni 5 lat ilość bezrobotnych spadła o 116 osób. Mimo to z badań i konsultacji społecznych wynika, że brak pracy jest najczęściej wskazywanym problemem w Gminie.

TABELA 15 STRUKTURA BEZROBOCIA W GMINIE MASŁÓW W LATACH 2012-2016

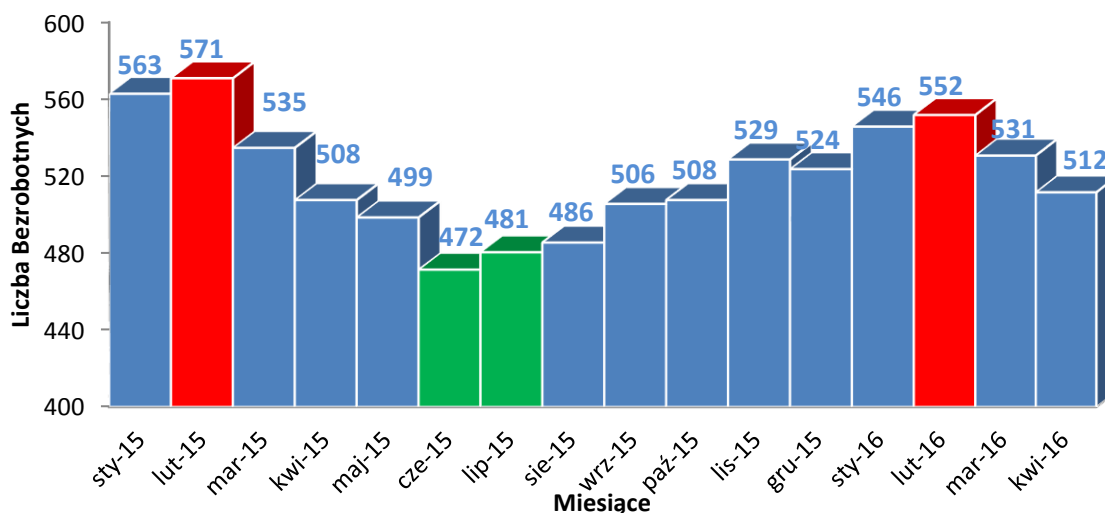
Rok	2012	2013	2014	2015	IV 2016
Bezrobotni ogółem w tym:	628	635	521	524	512
a. Kobiety	301	290	226	228	215
b. Zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	41	73	61	41	40
c. Z prawem do zasiłku	185	105	81	81	75
d. W wieku 18-44 lat	460	469	383	366	371
e. Długotrwale bezrobotni powyżej 12 m-sc.	154	174	162	131	129

Źródło: Dane PUP w Kielcach z dnia 7 czerwca 2016 r. opracowanie własne EPRD.

Gmina Masłów charakteryzuje się, jak całe społeczeństwo w Polsce, sezonowością pracy, zwłaszcza w budownictwie i rolnictwie. Można to łatwo zauważyć na Wykresie 2 poniżej. Wzrost bezrobocia następuje w okresie późnojesiennym i zimowym, po czym poprawa jest zauważalna od marca kolejnego roku. Wynika to z charakterystyki rynku pracy, który mocno uzależniony jest od sektora budowlanego i rolniczego w województwie świętokrzyskim.

WYKRES 3 STRUKTURA BEZROBOCIA W GMINIE MASŁÓW W LATACH 2012-2016

Źródło: Opracowanie własne EPRD na podstawie danych PUP w Kielcach

Warto również przybliżyć strukturę bezrobocia wg Sołectw w Masłowie. Również tutaj nie występuje jednorodny trend – patrz Tabela poniżej.

TABELA 16 LICZBA OSÓB BEZROBOTNYCH W GMINIE MASŁÓW

Sołectwo	Liczba osób bezrobotnych stan na dzień 31.12.2013	Liczba osób bezrobotnych stan na dzień 31.12.2014	Liczba osób bezrobotnych stan na dzień 31.12.2015
Barcza	17	15	18
Brzezinki	40	28	31
Ciekoty	31	26	22
Dąbrowa	65	53	47
Dolina Marczakowa	30	19	17
Domaszowice	59	43	54
Masłów Pierwszy	88	68	72
Masłów Drugi	50	43	47
Mąchocice Kapitulne	87	68	72
Mąchocice Scholasteria	28	34	27
Wiśniówka	59	69	74
Wola Kopcowa	71	64	51

Źródło: Opracowanie własne EPRD na podstawie danych PUP w Kielcach

Zgodnie z zapisami Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020 do którego należy Gmina Masłów, złą sytuację w zakresie bezrobocia potwierdzają wyniki uzyskane w badaniu mieszkańców, w którym respondenci zostali poproszeni o ocenę możliwości znalezienia pracy na terenie gminy, której są mieszkańcami. Oceny te dokonywane były na skali od 1 do 5, gdzie 1 oznaczało *bardzo trudno*, zaś 5 – *bardzo łatwo*. Oceny sformułowane przez mieszkańców Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego okazały się bardzo negatywne – średnia ocen dla całej badanej populacji wynosiła jedynie 1,56. Najtrudniejsza sytuacja występuje w gminach Masłów i Zagnańsk – niemal wszyscy mieszkańcy tych gmin uczestniczący w badaniu uznali, iż znalezienie zatrudnienia na terenie ich gmin jest bardzo trudne (średnie 1,06 oraz 1,1). Co ciekawe, trudności w znalezieniu pracy wykazywali również mieszkańcy stolicy województwa świętokrzyskiego – w Kielcach możliwość znalezienia zatrudnienia oceniono zaledwie na 1,59. Powyższe dane wskazują wyraźnie, iż sytuacja na rynku pracy w obszarze gminy Masłów jest trudna, a mieszkańcy mają bardzo ograniczoną możliwość znalezienia pracy w swojej Gminie.

Do zmiany obecnych, niezbyt przychylnych uwarunkowań, niezbędne jest podjęcie działań zaplanowanych w długiej perspektywie, które ukierunkowane będą na podniesienie poziomu integracji społecznej oraz kształtowanie pożądanych postaw: aktywności społecznej i zawodowej, współpracy, zaufania, zaradności oraz innowacyjności. Działania te powinny koncentrować się na poziomie społeczności lokalnych poszczególnych gmin, by dotrzeć do jak najszerszego grona odbiorców. Poniesienie skuteczności powinno zostać oparte o współpracę wielu typów podmiotów i intensyfikację działań.

Ponadto należy zwrócić uwagę na innych aspekt w zjawisku bezrobocia. Pracodawcy poszukują pracowników o określonych umiejętnościach, dobrze przygotowanych do wykonywania konkretnych, praktycznych zadań. Istnieje zatem konieczność modernizacji systemu edukacji oraz powiązania kierunków kształcenia i doszkalania z wymogami, które niosą ze sobą rozwój gospodarczy oraz przekazywania osobom kształcącym się i podnoszącym/zmieniającym swoje kwalifikacje wiedzy i kompetencji zarówno o charakterze praktycznym i ogólnym. Ze względu na dużą liczbę osób bezrobotnych oraz zgłaszane zapotrzebowanie przez nich od czerwca 2015 r. w budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Masłowie działa komórka organizacyjna Powiatowego Urzędu Pracy w Kielcach -Lokalny Punkt Informacyjno-Konsultacyjny. LPIK świadczy wielowymiarowego wsparcia w poszukiwaniu zatrudnienia niepracującym mieszkańcom Gminy Masłów.

3.5.2. Działalność Gospodarcza

Wg danych GUS na terenie Gminy Masłów w roku 2014 było zarejestrowanych 1052 podmioty gospodarcze, w tym 904 to były osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Poniższa tabela obrazuje dynamikę zmian podmiotów gospodarczych pod względem ilościowym oraz wzrost ilości osób prowadzących działalność gospodarczą na przełomie ostatnich lat.

TABELA 17 PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W GMINIE MASŁÓW

Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON wg sektorów własnościowych	2002	2012	2013	2014
podmioty gospodarki narodowej ogółem	580	975	1036	1052
sektor prywatny - ogółem	561	957	1018	1034
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	499	839	893	904

Źródło: Opracowanie własne

Tak duży wzrost liczby przedsiębiorstw świadczy o bardzo wysokim potencjale Gminy Masłów w zakresie rozwoju przedsiębiorczości i należy się spodziewać, że przy utrzymaniu odpowiednich warunków, ten wzrost będzie nadal widoczny w latach kolejnych. Niepokojącym faktem jest, że liczba przedsiębiorstw w skali poszczególnych lat jest bardzo zmienna, tj. w obrębie danego roku znaczna część przedsiębiorstw zawiesza lub zamyka działalność.

Gmina Masłów wg „Raportu CEIDG: R024 RZ Dane adresowe wg gł. miejsca działalności z PKD” jest miejscem działalności 734 przedsiębiorstw. Jest to stan na kwiecień 2016 rok. Poniżej przedstawione zostało zestawienie podmiotów ze względu na sołectwa, co pokazuje potencjały, ale również potrzeby wspierania tych miejsc, gdzie przedsiębiorców jest wielu, ale potrzebują działań umożliwiających im dalszy rozwój, a także zatrudnienie nowych pracowników.

TABELA 18 WYKAZ PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ ZE WSKAZANIEM GŁ. MIEJSCA DZIAŁALNOŚCI GMINY MASŁÓW

Sołectwo	Liczba zarejestrowanych podmiotów	Procent podmiotów z zawieszoną działalnością gospodarczą	Liczba podmiotów powstałych w latach 2013-16	Liczba podmiotów, które powstały w 2013-16 z zawieszoną działalnością	Procent podmiotów zarejestrowanych w ostatnich latach w stosunku do ogólnej liczby	Procent podmiotów zarejestrowanych w latach 2013-16, które zawiesiły swoją działalność
Barcza	16 na 735 to jest 2,18%	1 podmiot tj. 6,25%	6	1	37,50	16,6
Brzezinki	31 na 735 to jest 4,22 %	5 podmiotów tj. 16,13%	14	3	45,16	21,43
Ciekoty	31 na 735 to jest 4,22 %	6 podmiotów tj. 19,35%	16	4	51,61	25
Dąbrowa	77 na 735 to jest 10,48%	8 podmiotów tj. 9, 68%	20	5	25,97	25
Dolina Marczakowa	21 na 735 to jest 2,86%	5 podmiotów tj. 23,81%	9	3	42,86	33,33
Domaszowice	112 na 735 to jest 15,24%	18 podmiotów tj. 16,07%	34	8	30,36	23,5
Masłów Drugi	64 na 735 to jest 8,71%	8 podmiotów tj. 12,5%	23	2	35,94	8,70
Masłów Pierwszy	117 na 735 to jest 15,92%	15 podmiotów tj. 12,82%	37	11	31,62	29,73
Mąchocice Kapitulne	77 na 735 to jest 10,48%	10 podmiotów tj. 12,99%	27	7	35,06	25,92
Mąchocice Scholasteria	18 na 735 to jest 2,45%	5 podmiotów tj. 27,80%	10	4	55,55	40
Wiśniówka	41 na 735 to jest 5,58	11 podmiotów tj. 26,83%	13	4	31,71	30,77
Wola Kopcowa	127 na 735 to jest 17,28%	18 podmiotów tj. 14,17%	44	8	34,65	18,18
Ogółem w Gminie	735 na 735 to jest 100%	111 podmiotów tj. 15,10%	253	58	34,42	22,92

Źródło: Opracowanie własne EPRD na podstawie danych z kwietnia 2016 roku CEIDG

Z danych wynika, że dynamika zmian w zakresie prowadzenia własnej działalności gospodarczej w Gminie Masłów jest znacząca. Z nowo powstałych 253 firm, które zostały założone w latach 2013-do kwietnia 2016 prawie 23% zawiesiło swoją działalność. Najgorzej pod tym kątem wyglądają sołectwa Mąchocice Scholasteria (40%), Dolina Marczakowa (33,33%), Wiśniówka (30,77%), Masłów Pierwszy (29,73%) odstają one zdecydowanie od średniej gminnej. Wysoki odsetek zawieszonych nowych działalności przy jednoczesnym dynamicznym wzroście liczby przedsiębiorstw wskazuje na jeden z głównych problemów, które powinny być rozwiązywane w ramach działań rewitalizacyjnych, czyli niewystarczająca wiedza i świadomość o prowadzeniu własnego biznesu. Pomocne w tym aspekcie będą działania edukacyjne, ale również stworzenie przestrzeni umożliwiającej „młodym” firmom na wzajemną wymianę doświadczeń, a także na efektywniejsze wsparcie od doświadczonych przedsiębiorców i Urzędu Gminy. Celem powinno być, aby procent nowych firm, zamykających/zawieszających swoją działalność nie był wyższy niż obecny wskaźnik dla całej Gminy Masłów, który wynosi 15,10% zawieszonych działalności gospodarczych. Tabela wskazuje na duży potencjał społeczny tkwiący w Masłowie. Mieszkańców charakteryzuje przedsiębiorczość i chęć do podejmowania ryzyka, dlatego należy dołożyć wszelkich starań, aby proces rewitalizacji wspierał zachowania pro przedsiębiorcze i łagodził w ten sposób inne negatywne zjawiska występujące w Gminie typu bezrobocie czy niezaradność życiowa.

Istniejący Rynek pracy na terenie Gminy Masłów jest ściśle powiązany z bezpośrednim sąsiedztwem Kielc gdzie znaczna część mieszkańców dojeżdża do pracy. To właśnie w firmach związanych z Kielcami pracuje najwięcej mieszkańców Masłowa i sytuacja rodzin i ich budżetów zależy w dużej mierze od sytuacji gospodarczej i rynku pracy stolicy województwa. Jednak systematycznie rozwija się również rynek pracy w samym Masłowie, m.in. poprzez wzrost firm zarejestrowanych w Gminie i rozwój turystyki, obrazują to dane GUS z 2011 i 2013 roku, gdzie odpowiednio zanotowano w pierwszym badaniu 800 pracujących a dwa lata później wartość ta wynosiła 880 osób, co jest pozytywnym zjawiskiem na lokalnym rynku pracy.

3.6 Podsumowanie

Zaprezentowane powyżej, w podziale na obszary rewitalizacji, wyniki diagnozy dla Gminy Masłów pozwalają na wstępne wytyczenie obszarów zdegradowanych. Ważnym elementem w tym zakresie są dokumenty o charakterze lokalnym, takie jak Strategia Rozwoju Gminy Masłów na lata 2015-2025 czy Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Masłów na lata 2016-2022, których założenia i cele powinny się zbieżne z Programem Rewitalizacji. Biorąc pod uwagę wszystkie zebrane informacje i poddając je szczegółowej analizie należy wskazać, że Gmina Masłów jest zróżnicowana pod względem społecznym i gospodarczym. Dzięki swojej lokalizacji w bezpośrednim sąsiedztwie Kielc, ale także będąc ściśle związaną z Górami Świętokrzyskimi i posiadaniem na swoim terenie jedyne czynnego lotniska w województwie świętokrzyskim z utwardzonym pasem startowym, czynniki te będą definiowały ogólny charakter Gminy, jak również wpływały na kierunki rozwoju i wyznaczenie obszarów zdegradowanych poddanych następnie działaniom w ramach procesu rewitalizacji.

Pierwszym ważnym wnioskiem, jaki należy wykazać po diagnozie jest problem związany z funkcją „Centrum”, jaką powinna w naturalny sposób pełnić miejscowość Masłów Pierwszy. Jest to lokalizacja wszystkich kluczowych dla życia Gminy instytucji, a mimo to są one często niedostosowane do potrzeb rozwijającej się Gminy – braki w miejscach parkingowych, rozwiązań funkcjonalnych w obszarze rekreacji i bezpieczeństwa drogowego – wysoka ilość wypadków oraz niewystarczający poziom wspierania licznych na obszarze całej Gminy nowych podmiotów gospodarczych. Jak pokazała diagnoza nowe firmy jednoosobowe mają problem w rozwoju, a często w utrzymaniu się na rynku przez pierwsze trzy lata. Naturalnym umiejscowieniem działań ukierunkowanych na pomoc podmiotom gospodarczym powinno być centrum Gminy.

Analizując potrzeby w zakresie kultury i rekreacji należy podkreślić, że mimo licznych potencjałów i działań w tym obszarze, sytuacja Masłowa Pierwszego, jako kluczowego miejsca dla całej społeczności gminnej, nie prezentuje się najlepiej. Obecna siedziba GOKiS znajduje się w budynku współdzielonym z OSP i Biblioteką. Budynek ten znajduje się w złym stanie technicznym, nie jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych, a ponad to jego najbliższa infrastruktura – parkingi, chodniki i sama lokalizacja na zakręcie drogi stwarza niebezpieczeństwo dla osób korzystających z usług ośrodka. W bardzo małym zakresie wykorzystywany jest potencjał lotniska, które powinno przysparzać i rozwijać gospodarkę, zwłaszcza w aspekcie turystycznym.

Drugą rzeczą, która wynika z diagnozy to potrzeba pilnych działań interwencyjnych na terenie sołectwa Wiśniówka. Z danych m.in. GOPS i PUP wynika, że na obszarze tego sołectwa występuje wysoki poziom ubóstwa będący efektem wysokiego bezrobocia. Sytuacja taka jest korzystna do powstawania wielu negatywnych zjawisk społecznych takich jak alkoholizm czy depresja przyczyniająca się do braku działań. Uzupełnieniem tego obrazu jest nienajlepszy stan budynków użyteczności publicznej, które wymagają doinwestowania, aby spełniały swoją rolę – ośrodek zdrowia pod zarządem Caritas, była szkoła oraz świetlica wraz z działającą filią biblioteki. Ponadto jest to obszar przemysłowy, gdzie dawniej życie i działalność związana była z funkcjonowaniem kopalni. Obecnie część terenów, które już są poddawane rekultywacji nie są nadal dostosowane pod cele turystyczne, co ogranicza potencjał Gminy, a w szczególności sołectwa Wiśniówka.

Przeprowadzona diagnoza zastanych danych pokazała, że złagodzenie problemów społecznych wiązać należy z działaniami ukierunkowanymi na sołectwo Masłów Pierwszy pełniące funkcje administracyjno-publiczne dla mieszkańców całej Gminy oraz sołectwo Wiśniówka, jako obszar zdegradowany, przemysłowy z dużą kumulacją problemów społecznych wynikających ze zmian gospodarczych. Z tymi wstępnie wyznaczonymi obszarami zdegradowanymi zlokalizowanymi na terenie dwóch sołectw rozpoczęto konsultacje społeczne z interesariuszami, które mają pokazać sposób patrzenia na zjawiska związane z rewitalizacją Masłowa przez społeczeństwo.

3. Wyniki konsultacji społecznych i badań ankietowych

W ramach opracowywania Programu Rewitalizacji Gminy Masłów na lata 2016-2023 przeprowadzono szereg konsultacji społecznych na etapie diagnozowania i programowania dokumentu (Tabela nr 19). W poniższej części Programu Rewitalizacji przedstawione zostaną metody konsultacji społecznych, jak również wyniki konsultacji wraz z interpretacją. Pozwolą one na określenie obszaru objętego rewitalizacją, jak również wskazanie najważniejszych problemów z podziałem na obszary tematyczne objęte rewitalizacją. Dodatkowo zostaną przedstawione mapy powstałe w wyniku prac w trakcie spotkań, które pozwolą na naniesienie negatywnych zjawisk na mapę Gminy Masłów.

4.1. Charakterystyka przeprowadzonych konsultacji społecznych

W celu umożliwienia wypowiedzenia się na temat rewitalizacji Gminy Masłów jak najszerszemu gronu interesariuszy zostały wykorzystane narzędzia tradycyjne, jak spotkania, wywiady i ankiety papierowe. Jednak w celu zwiększenia zasięgu wykorzystano również narzędzia elektroniczne – od najprostszego jakim jest poczta elektroniczna, przez skrypt elektroniczny i ankietę w formie internetowej. Dodatkowo zastosowano innowacyjną formę konsultacji, którą były warsztaty i spacer studyjny. Tak rozbudowany katalog form konsultacji społecznych pozwolił dotrzeć do różnych grup społecznych i uzyskać precyzyjne informacje na temat potrzeb, problemów i wyzwań przed którymi stoi w kontekście rewitalizacji Gmina Masłów. Pierwszy etap konsultacji społecznych odbył się w okresie od 13 czerwca do 20 lipca 2016 roku.

Kolejne konsultacje społeczne to praca na pierwszej formie Programu. Mieszkańcy i pozostałe grupy interesariuszy składały swoje uwagi z wykorzystaniem narzędzi papierowych i elektronicznych. Pierwsza wersja dokumentu została wystawiona do konsultacji społecznych na stronie internetowej Urzędu Gminy, ale także w postaci papierowej u budynku Urzędu Gminy, w celu umożliwienia wypowiedzenia się osobom, które nie korzystają na codzień z Internetu. Uwagi i propozycje zmian były przyjmowane za pomocą tradycyjnych formularzy, ale także w trakcie spotkania z mieszkańcami i w trakcie debaty społecznej. Wszystkie uwagi zgłaszane przez uczestników konsultacji zostały poddane analizie i te, które były realne i zgodne z przeprowadzoną diagnozą lub stanowiły cenne uzupełnienie wiedzy o konkretne rozwiązania zostały uwzględnione.

Ostatnim elementem konsultacji społecznych, po przyjęciu dokumentu do wdrożenia, stanowiły warsztaty dla osób zainteresowanych praktycznym wykorzystaniem Programu Rewitalizacji Gminy Masłów na lata 2016-23, jako narzędzia służącego rozwojowi obszarów zdegradowanych, ale także w celu efektywniejszego pozyskiwania funduszy zewnętrznych i zawiązywania konsorcjów społecznych pozwalających na realizację celów indywidualnych w kontekście rewitalizacji.

Wszystkie łącznie przeprowadzone konsultacje społeczne dały bogaty materiał do analizy zjawisk i potrzeb występujących w Gminie Masłów pod kątem programu rewitalizacji. Aktywne uczestnictwo interesariuszy w działaniach pokazuje silny potencjał społeczny, jaki tkwi w mieszkańcach Masłowa, który może stanowić jeden z impulsów do efektywnego wdrażania planów i projektów przedstawionych w dokumencie. Przebieg konsultacji należy ocenić jako wzorowy, ponieważ z jednej strony zaktywizował i przybliżył tematykę rewitalizacji licznej grupie interesariuszy Gminy Masłów, a z drugiej pomógł sprecyzować potrzeby i bariery, a na tej podstawie wyznaczyć cele i określić działania, które pozwolą na przeprowadzenie rewitalizacji w Gminie.

TABELA 19 WYKAZ FORM KONSULTACJI SPOŁECZNYCH Z PODZIAŁEM NA ETAPY OPRACOWANIA PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY MASŁÓW NA LATA 2016-23

Etap opracowywanie Programu Rewitalizacji	Metody i zakres konsultacji społecznych na każdym kolejnym Etapie
Etap DIAGNOZOWANIA	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zbieranie uwag w postaci papierowej. ➤ zbieranie uwag w postaci elektronicznej za pomocą poczty elektronicznej. ➤ zbieranie uwag w postaci elektronicznej za pomocą skryptu ➤ warsztaty ➤ spotkania ➤ ankiety ➤ spacery studyjne

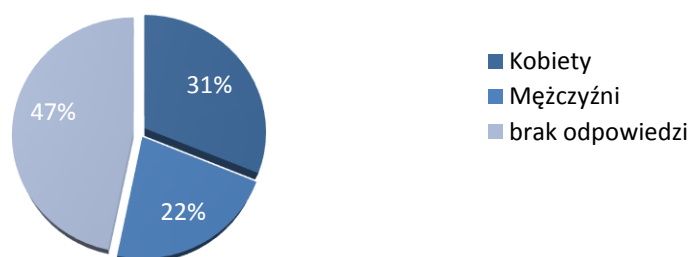
Etap PROGRAMOWANIA	<ul style="list-style-type: none"> ➤ spotkania ➤ ankiety ➤ wywiady pogłębione ➤ wywiady ➤ debaty
Etap WDRAŻANIA	<ul style="list-style-type: none"> ➤ spotkania ➤ warsztaty
Etap MONITOROWANIA	Zostanie powołany Komitet ds. Rewitalizacji, który będzie czuwał na właściwą realizacją Programu.

Źródło: Opracowanie własne EPRD

4.2. Struktura Respondentów

Konsultacje społeczne przeprowadzone zostały m.in. w formie spotkań, wywiadów, ankiet, skryptów z wykorzystaniem narzędzi tradycyjnych i elektronicznych dały możliwość przebadania bardzo szerokiej grupy respondentów. Analizie zostało poddanych 233 opinie zebrane od Interesariuszy, co jest satysfakcjonującym wynikiem – w badaniach wzięło udział ponad 2% całego społeczeństwa Masłowa⁶. Część narzędzi (ankiety i skrypt) pozwala również na określenie grupy pod kątem płci i wieku (wykresy od nr 1 do nr 4) biorących udział w konsultacjach. Należy przyjąć, że informacja o konsultacji społecznych została dostatecznie upowszechniona (plakaty, informacje na stronie www Urzędu Gminy i koncie Facebook oraz lokalnej gazecie, a także przy pomocy Parafii w Masłowie) i była dostępna dla wszystkich Interesariuszy. Dlatego każdy mieszkaniec i osoba zainteresowana mogła wyrazić swoje zdanie, opinię i pomysły dotyczące procesu rewitalizacji w wygodny i komfortowy sposób. Jediną przeszkodą, jak była zauważalna w trakcie konsultacji to rozpoczynający się sezon urlopowy, jednak większość konsultacji odbyła się przed końcem czerwca 2016, co złagodziło ten problem.

WYKRES 4 STRUKTURA PŁCI RESPONDENTÓW ANKIET KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

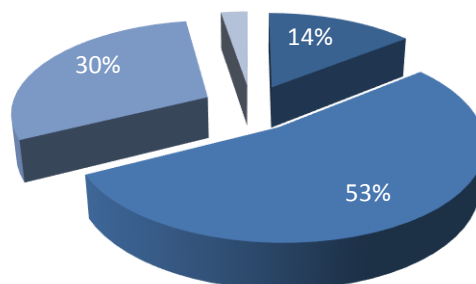
Źródło: Opracowanie własne EPRD na podstawie zebranych Ankiety drogą elektroniczną i tradycyjną

⁶ Dla porównania, jeżeli chcielibyśmy osiągnąć podobny współczynnik w konsultacjach społecznych wśród mieszkańców Kielc to 2% tworzyłoby 3880 osób.

WYKRES 5 STRUKTURA WIEKOWA RESPONDENTÓW ANKIET KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

■ 18-30 lat ■ 31-45 lat ■ 46-65 lat ■ powyżej 65 r. życia

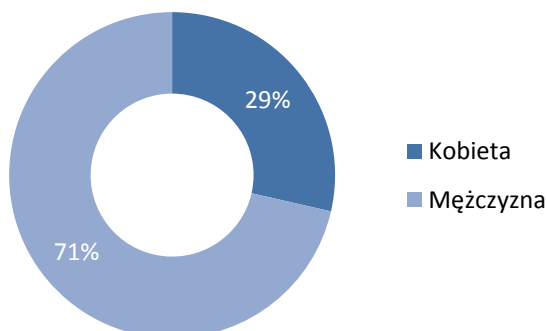
Źródło: Opracowanie własne EPRD na podstawie zebranych Ankiety drogą elektroniczną i tradycyjną.

Ankiety najchętniej w ramach przeprowadzanych konsultacji społecznych wypełniali mieszkańcy Gminy Masłów (81,81 % - 63 ankiety), pozostałe 18% to pracownicy z terenu Gminy (10 ankiety), a pojedyncze wskazania odnotowano jako pracodawca (1 ankieta), mieszkaniec Kielc (1 ankieta) i w dwóch przypadkach nie udzielono odpowiedzi. Przeważającą grupą interesariuszy byli mieszkańcy Gminy Masłów, jak wynika z wykresu nr 2 najaktywniejszą grupą wśród ankietowanych były osoby w wieku 31-45 lat (53% respondentów), kolejną grupę pod względem liczebności udziału w konsultacjach stanowią osoby w wieku 46-65 lat (30%). Negatywnym zjawiskiem jest niski udział osób młodych w badaniu – zaledwie 14% zebranych ankiet pochodziło od osób między 18, a 30 rokiem życia. Świadczy to o niskim zaangażowaniu tej grupy w działania na rzecz gminy, a także oznaczać, że osoby w tym przedziale wiekowym nie zastanawiają się nad przyszłością i rozwojem Gminy. Dodatkowo duża część osób w tym wieku studiuje poza miejscem zamieszkania, następnie często nie powraca do Masłowa, co wykazano w ankietach jako jeden z problemów do rozwiązania, po to aby wzrastał potencjał społeczny Gminy i aby przyszłość demograficzna była korzystna.

Inaczej prezentują się wyniki, jeżeli chodzi o strukturę wieku i płci respondentów wypełniających Skrypt, który miał tylko formę elektroniczną. Zauważalna jest duża nadreprezentacja mężczyzn (71%) w stosunku do kobiet (29%), co pokazuje różnice w modelu zachowań wynikający z płci. Z narzędzia dostępnego tylko w Internecie, podobnie jak z ankiety, najchętniej korzystali Interesariusze w wieku 31-45 lat, co świadczy o dużym zainteresowaniu, trosce i zaangażowaniu o rozwój i przyszłość Gminy wśród osób w tym przedziale wiekowym. Za pomocą skryptów wypowiedział się stosunkowo wysoki odsetek ludzi młodych - 21% i bardzo niewiele osób w wieku dojrzałym – 8%. Nie odnotowaliśmy żadnego skryptu wypełnionego przez Seniorów, co wskazuje, że wykorzystanie narzędzi informatycznych w tej grupie nadal jest mało popularne i stanowi barierę, co może wynikać z braku umiejętności, braku zaufania do nowych technologii, ale także przywiązania do wypowiedzania się na różne tematy w sposób tradycyjny.

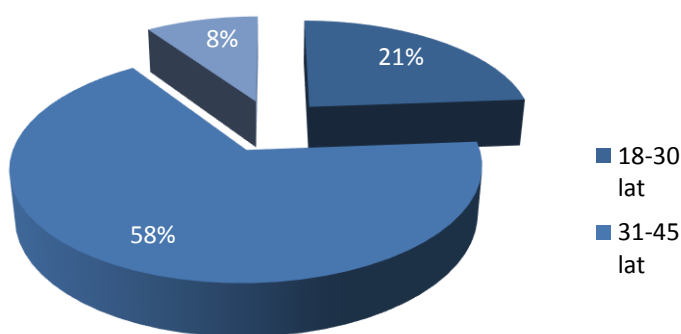

WYKRES 6 STRUKTURA PŁCI RESPONDENTÓW SKRYPTU ELEKTRONICZNEGO KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Źródło: Opracowanie własne EPRD na podstawie wypełnionych skryptu elektronicznego.

WYKRES 7 STRUKTURA WIEKOWA RESPONDENTÓW SKRYPTU ELEKTRONICZNEGO KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Źródło: Opracowanie własne EPRD na podstawie wypełnionych skryptu elektronicznego

W spotkaniach, warsztatach i spacerze studyjnym struktura wiekowa była zróżnicowana, ale zauważalny był brak osób młodych. Przeważały osoby w wieku średnim i dojrzałym. Taka struktura uczestników konsultacji społecznych nie jest zaskoczeniem, ponieważ osoby w wieku 30-45 lat i 46-60 są na ogół stałymi mieszkańcami Gminy, którzy wiążą swoją przyszłość z Masłowem. Osoby młodsze jeszcze nie zdecydowały, gdzie i jak chcą realizować swoje życie, a osoby starsze – seniorzy nie widzą potrzeby angażowania się w działania perspektywiczne, zgodnie z często powtarzonym sloganem, że tym powinni zająć się młodzi.

Biorąc jednak całość zebranych opinii – 233 wskazań, pozwala to stwierdzić, że konsultacje społeczne dały szansę wypowiedzi wszystkim zainteresowanym z każdej grupy wiekowej, przy zachowaniu równości dostępu. Cennym jest fakt, że udział w konsultacjach wzięli pracownicy, pracodawcy i część osób bezrobotnych, co pozwoliło na analizę różnego punktu widzenia osób w zależności od sytuacji życiowej i materialnej. Jedynym niepokojącym zjawiskiem jest fakt małego zaangażowania w życie Gminy osób młodych, co w przyszłości może negatywnie oddziaływać na rozwój Masłowa.

4.3. Wyniki konsultacji społecznych

Ze względu na mnogość i różnorodność form konsultacji społecznych przeprowadzonych w ramach opracowywania Programu Rewitalizacji Gminy Masłów na lata 2016-2023 przyjęto metodologię zaprezentowania poszczególnych wyników w osobnych podrozdziałach. Ostatnia część rozdziału będzie stanowiła podsumowanie konsultacji w ujęciu całościowym i przedstawienie wniosków, które będą najbliższe opiniom Interesariuszy.

4.3.1. Warsztaty

Pierwsze konsultacje społeczne miały miejsce już 21 czerwca 2016 w formie warsztatów dla pracowników Urzędu Gminy Masłów i osób związanych z JST. W zajęciach poprowadzonych przez ekspertów z firmy EPRD wzięło udział 20 osób. Warsztaty składały się z części teoretycznej, w ramach której zostały przedstawione uczestnikom zasady rewitalizacji w myśl obowiązujących przepisów, harmonogram prac nad Programem Rewitalizacji oraz przykłady dobrych praktyk. W drugiej części warsztatów – praktycznej, uczestnicy w grupach zastanowili się i nanieśli na mapy Gminy negatywne zjawiska występujące na terenie Masłowa, zgodnie z obszarami występowania. Ćwiczenie to pozwoliło na zdiagnozowanie głównych problemów, barier, a także wyzwań z którymi zmagają się Gmina Masłów, a które ograniczają jej rozwój i powinny być łagodzone w ramach planowanych działań rewitalizacyjnych. Z pracy w grupach jasno wyniknęło, że występują na obszarze Gminy miejsca, które skupiają dużą ilość negatywnych zjawisk, jak również problemy występujące na terenie całej Gminy. Na podstawie zebranych materiałów w trakcie warsztatów stworzona została poniższa tabela, ukazująca natężenie poszczególnych zjawisk z podziałem na Sołectwa. Na podstawie analizy pracy trzech grup wymieniono najbardziej dotkliwe problemy z podziałem na intensywność ich wskazania przez poszczególne zespoły.

TABELA 20 NEGATYWNE ZJAWISKA WYMAGAJĄCE REWITALIZACJI W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH Z PODZIAŁEM NA SOŁECTWA W GMINIE MASŁÓW WSKAZANE W TRAKCIE ĆWICZEŃ WARSZTATOWYCH

Sołectwo	Zjawiska społeczne	Zjawiska Gospodarcze	Zjawiska techniczne	Zjawiska Środowiskowe	Zjawiska przestrzenno-funkcjonalne
Barcza	<ol style="list-style-type: none"> 1. Emigracja; 2. Emigracja młodych ludzi; 3. Mniejsze szanse uczniów na tle miasta wojewódzkiego. 	<ol style="list-style-type: none"> 4. Brak centrum dla przedsiębiorców –dotyczy całej Gminy; 5. Brak instrumentów pobudzających przedsiębiorczość oraz promujących działające firmy – cała Gmina. 	<ol style="list-style-type: none"> 6. Zasięg telefonii komórkowej; 7. Brak gazociągu; 	<ol style="list-style-type: none"> 8. Brak ekologicznych źródeł ciepła – indywidualnych kotłowni; 9. Brak zorganizowanego systemu gospodarki ściekowej w całej Gminie; 10. Kanalizacja. 	<ol style="list-style-type: none"> 11. Brak sieci dróg dla rowerów; 12. Niedostateczna infrastruktura sportowa.
Brzezinki	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alkoholizm; 2. Emigracja młodych ludzi; 3. Mniejsze szanse uczniów na tle miasta wojewódzkiego. 	<ol style="list-style-type: none"> 4. Brak centrum dla przedsiębiorców –dotyczy całej Gminy; 5. Brak instrumentów pobudzających przedsiębiorczość oraz promujących działające firmy – cała gmina; 6. Obszar Natura 2000., 	<ol style="list-style-type: none"> 7. Brak gazociągu. 	<ol style="list-style-type: none"> 8. Brak ekologicznych źródeł ciepła – indywidualnych kotłowni; 9. Brak zorganizowanego systemu gospodarki ściekowej w całej Gminie; 10. Kanalizacja. 	<ol style="list-style-type: none"> 11. Brak sieci dróg dla rowerów.
Ciekoty	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niski poziom integracji społecznej napływowych mieszkańców; 2. Emigracja młodych ludzi; 3. Mniejsze szanse uczniów na tle miasta wojewódzkiego. 	<ol style="list-style-type: none"> 4. Brak centrum dla przedsiębiorców –dotyczy całej Gminy; 5. Brak instrumentów pobudzających przedsiębiorczość oraz promujących działające firmy – cała Gmina; 6. Obszar Natura 2000. 	<ol style="list-style-type: none"> 7. Trudności komunikacyjne z Centrum Gminy; Zasięg telefonii komórkowej; 8. Brak gazociągu. 	<ol style="list-style-type: none"> 9. Brak ekologicznych źródeł ciepła – indywidualnych kotłowni; 10. Brak zorganizowanego systemu gospodarki ściekowej w całej Gminie; 11. Kanalizacja. 	<ol style="list-style-type: none"> 12. Brak sieci dróg dla rowerów; 13. Braki w infrastrukturze rekreacyjnej; 14. Zagospodarowanie terenu przy Szklanym Domu; 15. Ścieżki rowerowe.
Dąbrowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Emigracja młodych ludzi; 2. Mniejsze szanse uczniów na tle miasta wojewódzkiego; 3. Brak oferty dla młodzieży. 	<ol style="list-style-type: none"> 4. Brak centrum dla przedsiębiorców –dotyczy całej Gminy; 5. Brak instrumentów 	<ol style="list-style-type: none"> 7. Brak gazociągu; 8. Siłownie dla dorosłych. 	<ol style="list-style-type: none"> 9. Brak ekologicznych źródeł ciepła – indywidualnych kotłowni, 	<ol style="list-style-type: none"> 11. Brak sieci dróg dla rowerów, 12. Ścieżki rowerowe.

		<p>pobudzających przedsiębiorczość oraz promujących działające firmy – cała Gmina,</p> <p>6. Brak terenów inwestycyjnych (Stara Góra- Świerczyny)</p>		<p>10. Brak zorganizowanego systemu gospodarki ściekowej w całej Gminie,</p>	
Dolina Marczakowa	<p>1. Emigracja;</p> <p>2. Emigracja młodych ludzi;</p> <p>3. Mniejsze szanse uczniów na tle miasta wojewódzkiego.</p>	<p>4. Brak centrum dla przedsiębiorców – dotyczy całej Gminy;</p> <p>5. Brak instrumentów pobudzających przedsiębiorczość oraz promujących działające firmy – cała Gmina.</p>	<p>6. Brak gazociągu;</p> <p>7. Plac zabaw dla dzieci;</p> <p>8. Siłownie dla dorosłych.</p>	<p>9. Brak ekologicznych źródeł ciepła – indywidualnych kotłowni;</p> <p>10. Brak zorganizowanego systemu gospodarki ściekowej w całej Gminie;</p> <p>11. Kanalizacja.</p>	<p>12. Brak sieci dróg dla rowerów;</p> <p>13. Niedostateczna infrastruktura sportowa;</p> <p>14. Brak infrastruktury sportowej.</p>
Domaszowice	<p>1. Niski poziom integracji społecznej napływowych mieszkańców;</p> <p>2. Emigracja młodych ludzi;</p> <p>3. Niski poziom integracji społecznej napływowych mieszkańców;</p> <p>4. Mniejsze szanse uczniów na tle miasta wojewódzkiego;</p> <p>5. Brak oferty dla młodzieży.</p>	<p>6. Brak centrum dla przedsiębiorców –dotyczy całej Gminy;</p> <p>7. Brak instrumentów pobudzających przedsiębiorczość oraz promujących działające firmy – cała Gmina,</p>	<p>8. Trudności komunikacyjne z Centrum Gminy;</p> <p>9. Brak Gazociągu,</p> <p>10. Plac zabaw dla dzieci;</p> <p>11. Siłownie dla dorosłych.</p>	<p>12. Brak ekologicznych źródeł ciepła – indywidualnych kotłowni;</p> <p>13. Brak zorganizowanego systemu gospodarki ściekowej w całej Gminie.</p>	<p>14. Brak sieci dróg dla rowerów;</p> <p>15. Brak infrastruktury sportowej.</p>
Masłów Pierwszy	<p>1. Alkoholizm;</p> <p>2. Niski Poziom Edukacji;</p> <p>3. Niski poziom integracji społecznej napływowych mieszkańców;</p> <p>4. Alkoholizm;</p> <p>5. Emigracja młodych ludzi;</p> <p>6. Mniejsze szanse uczniów na tle miasta wojewódzkiego;</p> <p>7. Brak oferty dla młodzieży.</p>	<p>8. Brak centrum dla przedsiębiorców –dotyczy całej Gminy;</p> <p>9. Brak instrumentów pobudzających przedsiębiorczość oraz promujących działające firmy – cała Gmina;</p> <p>10. Centrum wsparcia przedsiębiorczości.</p>	<p>11. Zasięg telefonii komórkowej;</p> <p>12. Brak Gazociągu;</p> <p>13. Budynek GOKiS;</p> <p>14. GOKiS;</p> <p>15. Baza Szkoły w Masłowie;</p> <p>16. Zniszczone i niezagospodarowane budynki na terenie po lotnisku.</p>	<p>17. Brak ekologicznych źródeł ciepła – indywidualnych kotłowni;</p> <p>18. Brak zorganizowanego systemu gospodarki ściekowej w całej Gminie;</p> <p>19. PSZOK – Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.</p>	<p>20. Brak zagospodarowania terenu między lotniskiem –UG –Szkołą;</p> <p>21. Brak sieci dróg dla rowerów;</p> <p>22. Brak „serca” Gminy;</p> <p>23. Braki w infrastrukturze rekreacyjnej;</p> <p>24. Brak centrum społeczno-kulturalno-rekreacyjnego;</p> <p>25. Brak ścieżek dla</p>

					<p>rowerów;</p> <p>26. Brak parkingów w Centrum Gminy;</p> <p>27. Drogi rowerowe;</p> <p>28. Niewykorzystany obszar lotniska.</p>
Masłów Drugi	<p>1. Niski poziom integracji społecznej napływowych mieszkańców;</p> <p>2. Alkoholizm;</p> <p>3. Strefy rekreacyjno-wypoczynkowe;</p> <p>4. Mniejsze szanse uczniów na tle miasta wojewódzkiego;</p> <p>5. Brak oferty dla młodzieży.</p>	<p>6. Brak centrum dla przedsiębiorców –dotyczy całej Gminy;</p> <p>7. Brak instrumentów pobudzających przedsiębiorczość oraz promujących działające firmy – cała Gmina.</p>	<p>8. Brak gazociągu;</p> <p>9. Plac zabaw dla dzieci.</p>	<p>10. Brak ekologicznych źródeł ciepła – indywidualnych kotłowni;</p> <p>11. Brak zorganizowanego systemu gospodarki ściekowej w całej Gminie.</p>	<p>12. Brak sieci dróg dla rowerów.</p>
Mąchocice Kapitulne	<p>1. Strefy rekreacyjno-wypoczynkowe;</p> <p>2. Emigracja młodych ludzi,</p> <p>3. Mniejsze szanse uczniów na tle miasta wojewódzkiego;</p> <p>4. Brak oferty dla młodzieży.</p>	<p>5. Brak centrum dla przedsiębiorców –dotyczy całej Gminy;</p> <p>6. Brak instrumentów pobudzających przedsiębiorczość oraz promujących działające firmy – cała Gmina;</p> <p>7. Zanik tradycyjnego rolnictwa;</p> <p>8. Obszar Natura 2000.</p>	<p>9. Brak gazociągu;</p> <p>10. Plac zabaw dla dzieci;</p> <p>11. Siłownie dla dorosłych.</p>	<p>12. Brak ekologicznych źródeł ciepła – indywidualnych kotłowni;</p> <p>13. Brak zorganizowanego systemu gospodarki ściekowej w całej Gminie.</p>	<p>14. Brak sieci dróg dla rowerów,</p> <p>15. Brak ścieżek dla rowerów,</p> <p>16. Brak parkingów,</p> <p>17. Drogi Rowerowe</p> <p>18. Brak infrastruktury sportowej</p>
Mąchocice-Scholasteria	<p>1. Emigracja młodych ludzi;</p> <p>2. Mniejsze szanse uczniów na tle miasta wojewódzkiego.</p>	<p>3. Brak centrum dla przedsiębiorców –dotyczy całej Gminy;</p> <p>4. Brak instrumentów pobudzających przedsiębiorczość oraz promujących działające firmy – cała Gmina;</p> <p>5. Zanik tradycyjnego rolnictwa.</p>	<p>6. Zasięg telefonii komórkowej;</p> <p>7. Brak gazociągu.</p>	<p>8. Brak ekologicznych źródeł ciepła – indywidualnych kotłowni;</p> <p>9. Brak zorganizowanego systemu gospodarki ściekowej w całej Gminie;</p>	<p>10. Brak sieci dróg dla rowerów;</p> <p>11. Brak ścieżek dla rowerów;</p> <p>12. Drogi Rowerowe.</p>
Wiśniówka	<p>1. Alkoholizm;</p> <p>2. Emigracja;</p>	<p>8. Brak centrum dla przedsiębiorców – wpisane</p>	<p>10. Trudności komunikacyjne z</p>	<p>14. Brak ekologicznych źródeł ciepła –</p>	<p>17. Brak sieci dróg dla rowerów;</p>

	<p>3. Zjawiska patologiczne w obszarach przemysłowych (alkoholizm, bezrobocie, dziedziczne ubóstwo);</p> <p>4. Alkoholizm;</p> <p>5. Emigracja młodych ludzi;</p> <p>6. Mniejsze szanse uczniów na tle miasta wojewódzkiego, Patologie społeczne;</p> <p>7. Brak oferty dla młodzieży.</p>	<p>9. Brak instrumentów pobudzających przedsiębiorczość oraz promujących działające firmy – cała gmina.</p>	<p>Centrum Gminy;</p> <p>11. Brak gazociągu;</p> <p>12. Plac zabaw dla dzieci;</p> <p>13. Siłownie dla dorosłych.</p>	<p>indywidualnych kotłowni;</p> <p>15. Brak zorganizowanego systemu gospodarki ściekowej w całej gminie;</p> <p>16. Dewastacja obszarów przemysłowych.</p>	<p>18. Niedostateczna infrastruktura sportowa.</p>
Wola Kopcowa	<p>1. Niski poziom integracji społecznej napływowych mieszkańców;</p> <p>2. Alkoholizm;</p> <p>3. Strefy rekreacyjno-wypoczynkowe (przy zalewie Cedzyna);</p> <p>4. Emigracja młodych ludzi;</p> <p>5. Niski poziom integracji społecznej napływowych mieszkańców;</p> <p>6. Mniejsze szanse uczniów na tle miasta wojewódzkiego.</p>	<p>7. Brak centrum dla przedsiębiorców – wpisane przy Masłowie pierwszym, ale dotyczy całej gminy;</p> <p>8. Brak instrumentów pobudzających przedsiębiorczość oraz promujących działające firmy – cała gmina;</p> <p>9. Zanik tradycyjnego rolnictwa.</p>	<p>10. Brak Gazociągu;</p> <p>11. Zła jakość drogi między Wolą Kopcową a Domaszowicami;</p> <p>12. Budynek mieszkalny Wola Kopcowa;</p> <p>13. Zbiornik Cedzyna.</p>	<p>14. Brak ekologicznych źródeł ciepła – indywidualnych kotłowni;</p> <p>15. Brak zorganizowanego systemu gospodarki ściekowej w całej gminie.</p>	<p>16. Brak sieci Dróg dla rowerów;</p> <p>17. Braki w infrastrukturze rekreacyjnej (Zalew w Cedzynie);</p> <p>18. Brak ścieżek dla rowerów;</p> <p>19. Drogi Rowerowe.</p>

Źródło: Opracowanie własne EPRD na podstawie przeprowadzonych ćwiczeń warsztatowych

Legenda:

- Wskazania Grupa Pierwsza – kolor niebieski
- Wskazania Grupa Druga – kolor czerwony
- Wskazania Grupa Trzecia – kolor zielony

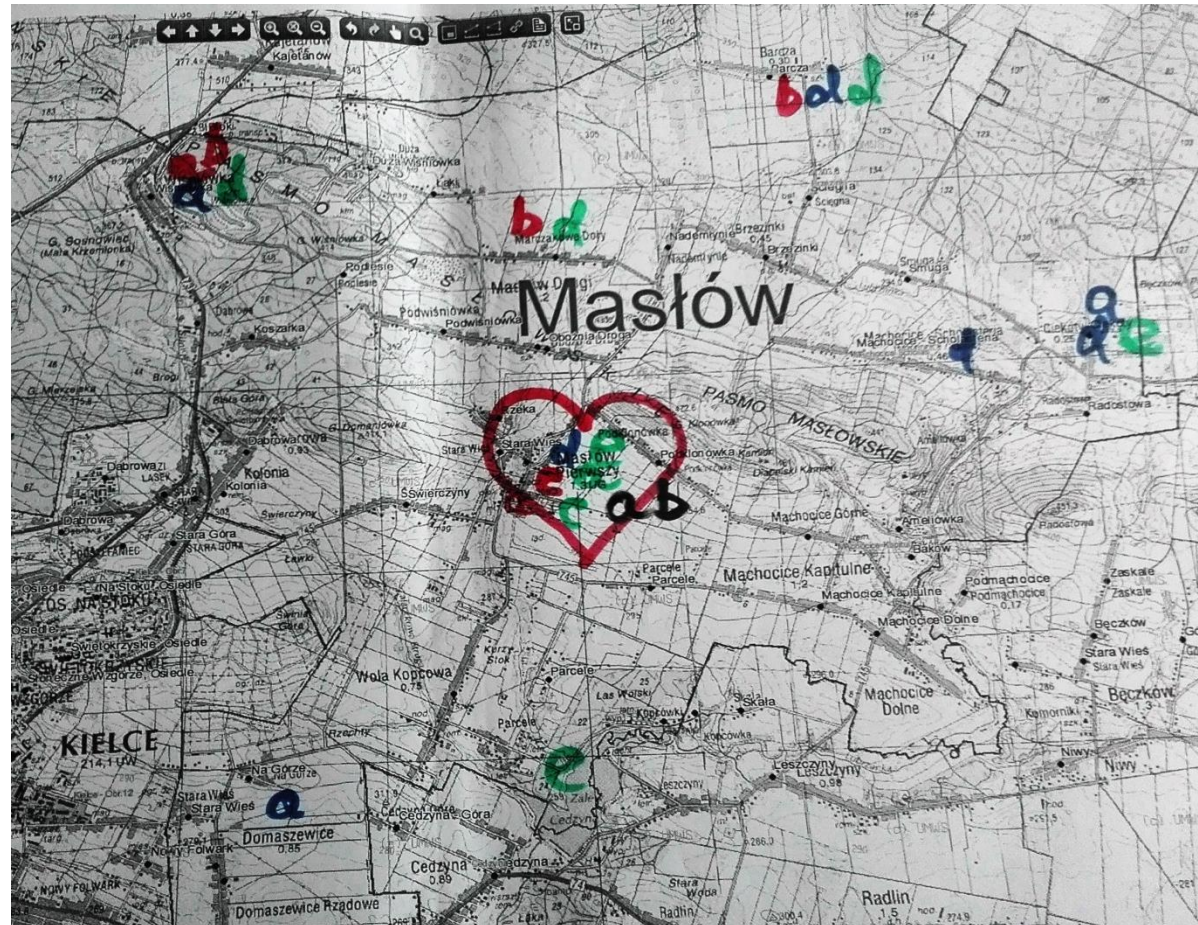
Z przedstawionych w Tabeli nr 20 wskazań wynika, że część zjawisk negatywnych dotyczy całej Gminy lub znaczących jej obszarów przykładem mogą tu być w zakresie zjawisk gospodarczych odpowiedzi np.:

- „Brak centrum dla przedsiębiorców - dotyczy całej Gminy”;
- „Brak instrumentów pobudzających przedsiębiorczość oraz promujących działające firmy – cała Gmina”.

Poniżej Mapy Gminy Masłów z zaznaczonymi przez poszczególne grupy zjawiskami dla ułatwienia zobrazowania kumulacji zjawisk negatywnych na poszczególnych obszarach:

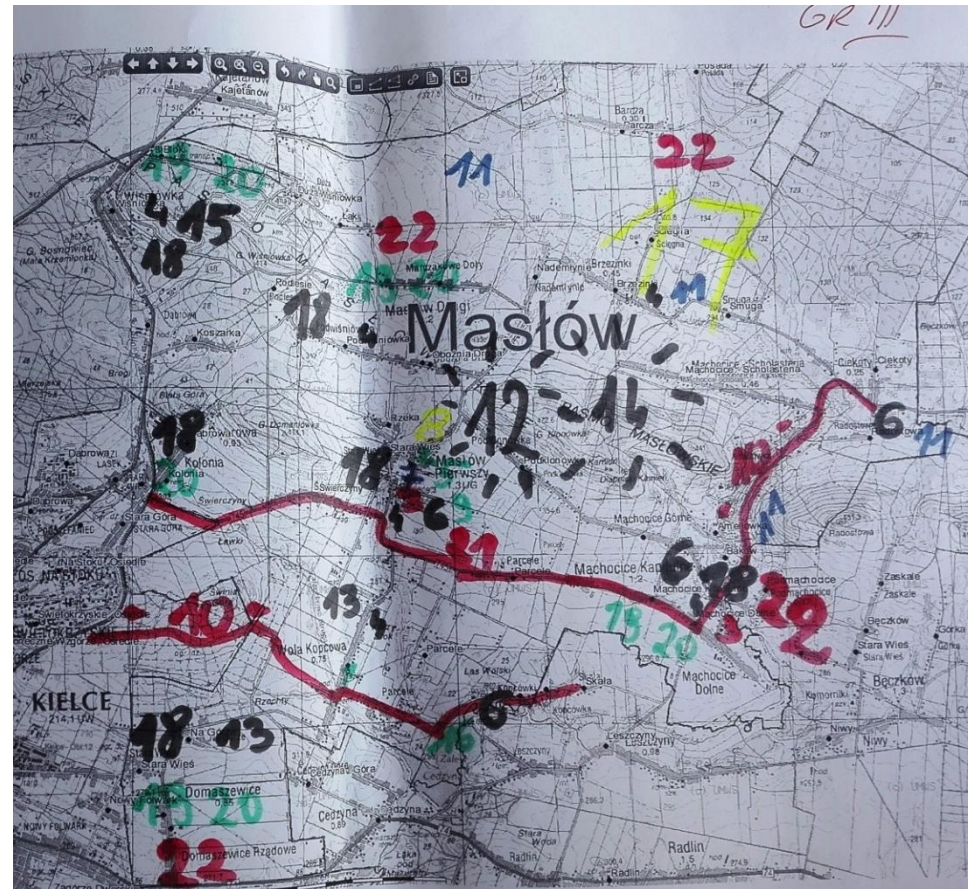

FOTOGRAFIA MAPY GMINY MASŁÓW ZE ZJAWISKAMI GRUPA PIERWSZA

FOTOGRAFIA MAPY GMINY MASŁÓW ZE ZJAWISKAMI GRUPA DRUGA

FOTOGRAFIA MAPY GMINY MASŁÓW ZE ZJAWISKAMI GRUPA TRZECIA

Inną charakterystyczną rzeczą jest to, że pracując w trzech niezależnych grupach uczestnicy zajęć w poszczególnych sołectwach zwracali uwagę na te same problemy i bariery, co świadczy o realności problemu w stosunkowo obiektywny sposób.

Podsumowując pierwszy rodzaj konsultacji społecznych, jakim były Warsztaty z przedstawicielami Urzędu Gminy Masłów i osobami związanymi z Jednostkami Samorządu Terytorialnego należy podkreślić, że zdecydowanie największa liczba wskazań dotyczyła Sołectwa Masłów Pierwszy – 28 problemów wykazanych łącznie przez trzy grupy. Obecnie mimo, że na terenie Masłowa Pierwszego mieszczą się kluczowe instytucje dla funkcjonowania i działalności Gminy, nie spełnia ta przestrzeń oczekiwań mieszkańców pod względem funkcjonalności i infrastruktury. We wskazaniach zwracano uwagę na problem z „Centrum Gminy”, które powinno złagodzić negatywne odczucia społeczne w tej materii i efektywniej wykorzystywać potencjały centralnego położenia, posiadania lotniska i głównych instytucji gminnych przez Sołectwo. Skupienie problemów i wyzwań na tym terenie świetnie obrazują fotografie map, na których poszczególne grupy miały zlokalizować występowanie problemów.

Wszystkie grupy podkreśliły deficyt, jakim jest brak centrum przedsiębiorczości oraz miejsc do rekreacji i kulturalnej rozrywki w Masłowie Pierwszym. Wskazuje to kierunki, w których zdaniem uczestników warsztatów, należy prowadzić działania rewitalizacyjne. W odpowiedzi na tę potrzebę powinna zostać stworzona funkcjonalna przestrzeń, łatwo dostępna dla wszystkich mieszkańców gminy Masłów, co wiąże się z pełnionymi funkcjami administracyjnymi i społecznymi, które realizują instytucje zlokalizowane na tym terenie.

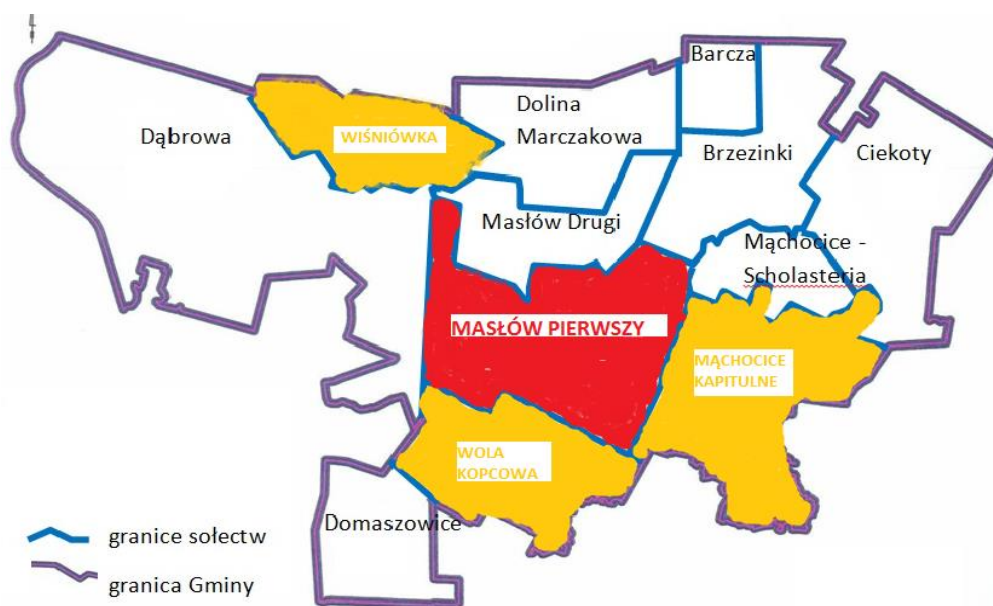
Pozostałe sołectwa można podzielić na dwie grupy, pod względem ilości uzyskanych wskazań negatywnych zjawisk zlokalizowanych na poszczególnym terenie. Grupa pierwsza to sołectwa, które uzyskały wyniki między 18 a 19 wskazań i są to: Wiśniówka, Wola Kopcowa i Mąchocice Kapitulne. Grupa druga to sołectwa z wynikami między 11 a 15 wskazaniami negatywnych zjawisk i są to: Ciekoty, Domaszowice, Brzezinki, Barcza, Dąbrowa, Dolina Marczakowa, Mąchocice-Scholasteria, Masłów Drugi. Rozmieszczenie sołectw ze wskazaniem intensywności negatywnych zjawisk obrazuje poniższy Rysunek.

Warto zwrócić uwagę w grupie pierwszej na to, że Wiśniówka została wskazana jako miejsce o największej intensywności występowania negatywnych zjawisk społecznych, dużo poważniejszych niż w innych sołectwach z tej grupy. Wiąże się to bezpośrednio z kilkoma czynnikami. Po pierwsze to jedyne osiedle na terenie Gminy z zabudową domów kilkurodzinnymi (od 2 do 4 rodzin mieszka w każdym z budynków), co powoduje nagromadzenie występowania zjawisk społecznych na niewielkim obszarze. Po drugie to było osiedle robotnicze stworzone w I połowie XX wieku dla potrzeb pracowników kopalni. Po trzecie bliskość Kielc oraz specyfika sołectwa powoduje, że mieszkańcy nie czują się związani z Masłowem – który jako Gmina do lat 90 –tych XX wieku była w dużej części gminą o charakterze typowo rolniczym. Wreszcie ostatnie i być może kluczowe wraz z postępowaniem prac kopalnianych i rozwojem nowoczesnych narzędzi część osób straciła miejsce zatrudnienia, a teren pokopalniany nie został do końca zrehabilitowany, co ogranicza możliwości wykorzystania w zakresie turystycznym terenów sołectwa. Z opinii przedstawionych przez

uczestników warsztatów wynika, że Wiśniówka – zwłaszcza stare osiedle, wymaga kompleksowych działań rewitalizacyjnych w obszarze społecznym.

RYSUNEK 8 INTENSYWNOŚĆ NEGATYWNYCH ZJAWISK OKREŚLONYCH W TRAKCIE WARSZTATÓW

Źródło: Opracowanie własne EPRD

Pozostałe dwa sołectwa z tej Grupy są znacząco odmienne między sobą. Wola Kopcowa boryka się przede wszystkim z problemami wynikającymi z szybkiego rozwoju miejscowości pod kątem liczby domów i co za tym idzie nowych, napływowych mieszkańców. Osoby te na ogół związane są zawodowo z Kielcami, a dom ulokowany w Woli kopcowej traktują jako sypialnię, co negatywnie wpływa na integrację społeczną, ale także rozwój zaangażowania w bieżące sprawy gminne. Ponad to sołectwo to graniczy z Zalewem Cedzyna, którego potencjał nie jest wykorzystywany w wystarczającym zakresie, co zostało podkreślone w trakcie warsztatów. Ponad to poprzez napływ sporej grupy byłych mieszkańców Kielc do Woli Kopcowej wzrosły wymagania dotyczące obszaru edukacji i zorganizowanego czasu wolnego dla dzieci. Są to jednak zjawiska mniej uciążliwe niż te występujące w Wiśniówce. Jeżeli chodzi o Mąchocice Kapituły zdaniem uczestników warsztatów poza zjawiskami, które dotyczą całej Gminy, w tym sołectwie konieczny jest rozwój w obszarze infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej służącej mieszkańcom i odwiedzającym Masłów. Poprawi to jakość życia mieszkańców sołectwa. Wszystkie trzy grupy, jako pożądany kierunek rewitalizacji w Mąchocicach wskazali rozwój i stworzenie ścieżek rowerowych, które zwiększą bezpieczeństwo i pozytywnie wpłyną na rozwój turystyki na tym terenie.

Warsztaty przyniosły wiele cennych spostrzeżeń i pomogły w zdefiniowaniu obszarów oraz zadań, które powinny stanowić priorytet rewitalizacji Gminy. Zobrazowanie na mapie zjawisk pozwala na wnioski, że kluczowy element rewitalizacji powinno być Centrum Gminy, a w drugiej kolejności działania poprawiające stan Wiśniówki oraz rozwój w pozostałych miejscowościach infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej.

4.3.2. Formularz Konsultacji Społecznych

Kolejną formą konsultacji społecznych, która została uruchomiona 13 czerwca 2016 roku, była możliwość składanie uwag w formie papierowej. Specjalnie przygotowane Formularze Konsultacji Społecznych miały umożliwić udziału osobom starszym i nie korzystającym z Internetu w wyrażeniu opinii na temat potrzeb rewitalizacyjnych. Formularze zostały umieszczone we wszystkich łatwo dostępnych punktach zlokalizowanych na terenie całej Gminy – lista poniżej:

- **Barcza:** Świetlica Samorządowa w Barczy, Barcza 37
- **Brzezinki:** Szkoła Podstawowa w Brzezinkach, Brzezinki 43
- **Ciekoty:** Świetlica Samorządowa w Ciekotach Ciekoty 21, Szklany Dom Ciekoty 76
- **Dąbrowa:** Sklepy spożywcze: Dąbrowa 361, Dąbrowa 376, Dąbrowa Osiedle 10
- **Dolina Marczakowa:** Świetlica Samorządowa w Dolinie Marczakowej, Dolina Marczakowa 158
- **Domaszowice:** Żłobek Samorządowy „Raj Maluszka” Domaszowice 205A
- **Masłów Drugi:** Mini Market ABC ul. Krajobrazowa 1, Filia Szkoły w Masłowie, Masłów Drugi ul. Krajobrazowa 55
- **Masłów Pierwszy:** Urząd Gminy ul. Spokojna 2, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu ul. Ks. Józefa Marszałka 30, ZS w Masłowie Pierwszym ul. Jana Pawła II 1, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Jana Pawła II 5, Sklep Masłowianka ul. Jana Pawła II 9
- **Mąchocice Kapitulne:** ZS w Mącholicach Kapitulnych Mąchocice Kapitulne 167, Piekarnia Ernest Noga Mąchocice Kapitulne 186, Ochotnicza Staż Pożarna w Mącholicach Kapitulnych 37 a
- **Mąchocice Scholasteria:** Szkoła Podstawnej w Mącholicach Scholasterii, Mąchocice Scholasteria 56a
- **Wiśniówka:** Świetlica Samorządowa w Wiśniówce, Wiśniówka 17
- **Wola Kopcowa:** Dom Ludowy w Woli Kopcowej, Wola Kopcowa Świętokrzyska 76

Spłynęło łącznie 42 wypełnione Formularze. W większości z nich znajdowały się opinie na temat potrzeb inwestycyjnych w poszczególnych sołectwach. Symptomatyczne było zaangażowanie poszczególnych lokalnych społeczności z danej miejscowości reprezentujących wspólny interes, co przejawiało się wskazywaniem pojedynczej, bardzo konkretnej potrzeby – sołectwa Mąchocice Kapitulne i Domaszowice. Występowały też bardziej analityczne wypowiedzi próbujące spojrzeć na Rewitalizację szerzej. Analizując miejsce składania Formularzy i opinie w nich zawarte należy podkreślić, że uczestnicy konsultacji dbali głównie o swoje, bardzo lokalne potrzeby – typu chodnik, oświetlenie, doposażenie szkoły itp. Nie każde z tych propozycji mieszczą się w założeniach rewitalizacji, ale są cenne z punktu przygotowywania projektów społecznych i lokalnych możliwych do doinwestowania w ramach późniejszych etapów rewitalizacji lub jako osobne projekty. Poniżej w Tabeli znajduje się zestawienie problemów wskazanych w Formularzach z podziałem na Sołectw.

TABELA 21 ZESTAWIENIE ODPOWIEDZI UDZIELANYCH PRZEZ MIESZKAŃCÓW GMINY MASŁÓW Z WYKORZYSTANIEM NARZĘDZIA FORMULARZA KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Sołectwo	Uwagi	Ilość Formularzy
Barcza	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oddzielenie świetlicy od placu zabaw; 2. Naprawa dachu na świetlicy; 3. Dodatkowe wyposażenie placu zabaw i naprawę karuzeli; 4. Wykonanie po prawej stronie w kierunku Klonowa rowu oraz na całej wsi chodnika oraz ścieżki rowerowej i chodnik na całej długości od Barczy do Brzeziniek – bezpieczeństwo dzieci w drodze do szkoły. 	4
Masłów Pierwszy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Boisko Orlik; 2. Stworzenie Centrum Gminy w okolicach UG, Lotniska, Szkoły i OPS – miejsce do rekreacji; 3. Remont szkoły w Masłowie, boisko szkolne dla dzieci, powiększenie parkingu przy UG; 4. Chodnik przy ul. Lotniczej, poprawa dojścia do przystanku – niebezpieczne miejsce przy końcu ścieżki rowerowej; 5. Wybudowanie chodnika przy ul. Lotniczej w celu poprawy bezpieczeństwa obywateli; 6. Basen przy szkole i GOKiS 7. Pozostawienie sklepu Masłowianka w tym samym miejscu, siłownia plenerowa, basen; 8. Poprawa komunikacji UG z Ciekotami, Scholasterią, Domaszowicami i Wolą Kopcową; 9. Siłownia przy SP w Masłowie; 10. Siłownia, ścieżki rowerowe, kino objazdowe; 11. Siłownia zewnętrzna, wyburzenie starych budynków przy lotnisku koło pomnika Jana Pawła II, stworzenie miejsca wypoczynku i rekreacji w to miejsc, ocieplenie budynku szkoły, boisko. 	11
Wola Kopcowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Boisko Orlik. 	1
Mąchocice Kapitulne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Remont budynku i otoczenia Zespołu Szkół w Mąchocicach (malowanie, ogrodzenie, ławki, zagospodarowanie boiska asfaltowego) 	14
Dolina Marczakowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzenie nowego boiska w Dolinie Marczakowej 	2
Dąbrowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rewitalizacja gruntów rolnych – nieużytków, gdzie rozmnażają się szkodniki m.in. ślimaki – obszar nie został włączony do Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego – obszar znajduje się między ul. Dąbrowa-Kolonia w kierunku Masłowa Pierwszego, a drogą do wodociągu graniczącą z sołectwem Masłów Pierwszy – pozyskanie w przyszłości tych działek i zorganizowanie tam parku ze ścieżkami rowerowymi, placem zabaw i mini polem golfowym. 	1
Domaszowice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Domaszowice- Góra od przystanku do Woli Kopcowej budowa chodnika w celu poprawy bezpieczeństwa (7 wskazań) 2. Budowa ścieżki rowerowej w Domaszowicach; 3. Budowa boiska sportowego w Domaszowicach 	9

Źródło: Opracowanie własne EPRD

Spośród 12 sołectw tylko 7 zostało wskazanych w Tabeli nr 21. Oznacza to z jednej strony małe zaangażowanie w ten rodzaj konsultacji w pozostałych sołectwach, ale także dość dobrze działające inicjatywy oddolne zwłaszcza w Domaszowicach i Mąchocicach Kapitulnych, gdzie zainteresowani mieszkańcy rozwiązaniem konkretnego problemu zmobilizowali się do wzięcia udziału

w konsultacjach i wypowiedzeniu swoich potrzeb, które można przypuszczać, że były wcześniej przedyskutowane. Takie potencjały społeczne stanowią istotny sygnał, że w tych środowiskach działają lokalni liderzy i stanowią dobre miejsce dla rozwoju organizacji społecznych typu stowarzyszenia czy fundacje.

Uczestnicy konsultacji bardzo często wskazywali, jako problem zagospodarowania terenów przy Urzędzie Gminy pod cele rekreacyjno-sportowe. Obecnie tereny należą do Gminy i mogą stanowić ciekawy teren pod inwestycje o charakterze społeczno-kulturalnym. Jak istotnym obszarem i problematycznym zarazem jest sołectwo Masłów Pierwszy pokazuje liczba wypowiedzi odnoszących się do tego obszaru, jak Centrum Gminy służącego wielu mieszkańcom.

Niepokojącym zjawiskiem jest brak wskazań dotyczących Wiśniówki, jako sołectwa, ponieważ mimo nagromadzenia negatywnych zjawisk na tym terenie, zwłaszcza społecznych i technicznych nie znalazła się nawet jedna osoba chętna do opisanego tego stanu rzeczy. Świadczyć to może o ogólnym marazmie społecznym, braku zaangażowania w działania rewitalizacyjne i brak wiary, że można coś zmienić. W tym wypadku należy traktować to jako negatywne zjawisko w kontekście Wiśniówki. Należy tutaj podkreślić zainteresowanie konsultacjami społecznymi kielecki Caritas, który zwracał uwagę na potrzeby Ośrodka Zdrowia, działającego w Wiśniówce, który znajduje się w budynku wymagającym ze strony Zarządcy działań rewitalizacyjnych, co przełoży się na poprawę jakości życia mieszkańców.

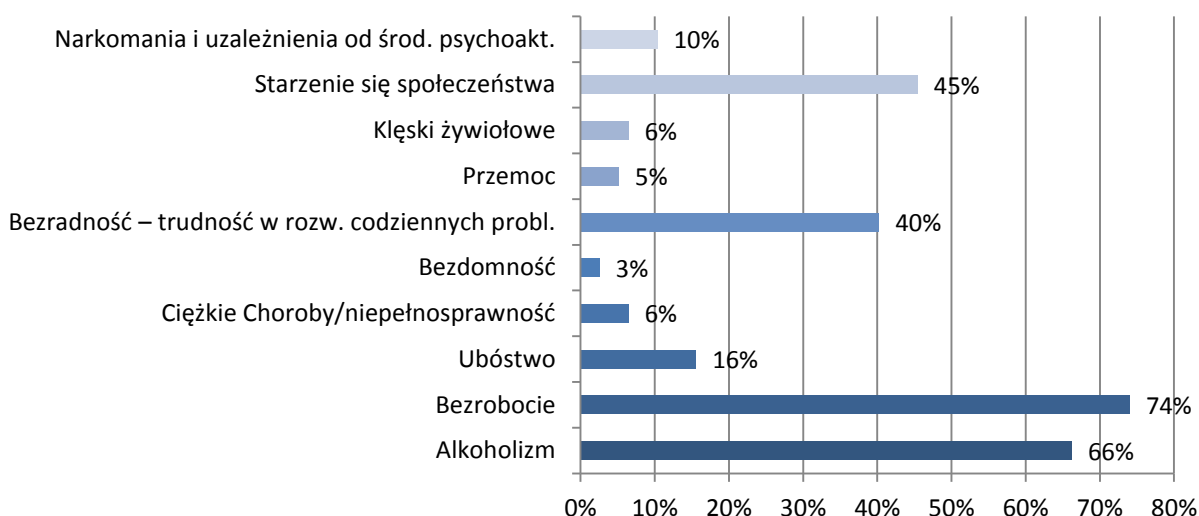
4.3.3. Ankiety

Największą popularnością spośród wszystkich zaproponowanych form konsultacji społecznych, cieszyły się ankiety. Były one dostępne w wersji papierowej – w tych samych miejscach co Formularze opisane w podrozdziale 5.3.2, ale także elektronicznej pod adresem www.maslow.rewitalizacja.eprd.pl/ankieta/. W ramach badania spłynęło 66 ankiet w wersji papierowej i 11 drogą elektroniczną – łącznie 77 osób udzieliło odpowiedzi.

Ankieta, poza pytaniami ogólnymi, była skonstruowana w taki sposób, aby respondent udzielił odpowiedzi w każdym z pięciu obszarów rewitalizacji: społecznym, gospodarczym, środowiskowym, funkcjonalno-przestrzennym i technicznym. Dodatkowo respondent miał możliwość wskazania do trzech sołectw na terenie których powinna odbyć się rewitalizacja w związku z występowaniem natężenia negatywnych zjawisk. Liczba ankiet pozwala na zobrazowanie problemów związanych z rewitalizacją w poszczególnych obszarach. Analizę ankiet rozpoczęto od zjawisk społecznych, które negatywnie wpływają na rozwój Masłowa. Wśród Interesariuszy, którzy udzielili odpowiedzi największy odsetek wskazań – 74% dotyczył **bezrobocia**, a jako drugi w kolejności problem wskazany został **alkoholizm (66%)**, jako przyczyna problemów. Te odpowiedzi pokrywają się z informacjami zawartymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Masłów na lata 2016- 2022.

WYKRES 8 Największe wyzwania społeczne, przed którymi stoi Gmina Masłów, a które hamują rozwój Gminy

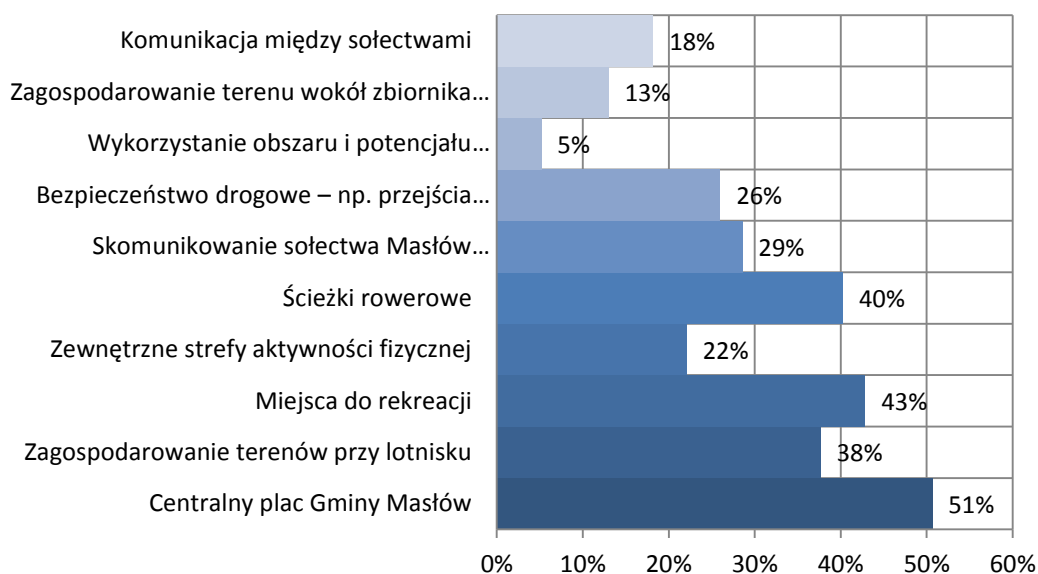
Źródło: Opracowanie własne EPRD na podstawie zebranych Ankiet drogą elektroniczną i tradycyjną.

Kolejnymi negatywnymi zjawiskami społecznymi, na które zwrócili uwagę respondenci to **starzenie się społeczeństwa** (45%) oraz **bezradność** rozumiana jako trudność w rozwiązywaniu codziennych problemów (40%). Inne odpowiedzi nie uzyskała wielu wskazań, co należy traktować, jako dobra informacja i ograniczony zakres występowania tych zjawisk. Jednak bezrobocie, alkoholizm, starzenie się społeczeństwa i bezradność stanowią czynniki, które występują w dużym natężeniu na terenie Gminy i powinny stanowić obszary, w których działania rewitalizacyjne będą próbowały rozwiązywać problemy lub je łagodzić.

Kolejnym pytaniem przebadane zostały potrzeby interesariuszy pod kątem negatywnych elementów zagospodarowania przestrzennego, których rewitalizacja pomoże w lepszym funkcjonowaniu Gminy, ale także poprawi wizerunek Masłowa i codzienną jakość życia społeczeństwa – poniższy Wykres. Z udzielonych odpowiedzi wynika wyraźna potrzeba stworzenia Centralnego placu Gminy Masłów – ponad 50% respondentów wskazało taką odpowiedź, jako poważny deficyt w zagospodarowaniu przestrzennym. Drugą grupę istotnych problemów w tym obszarze stanowią braki w miejscach do rekreacji (43%), ścieżki rowerowe (40%) i zagospodarowanie terenów przy lotnisku (38%). To ostatnie wskazanie koresponduje z Centralnym placem Gminy, ponieważ oba te wskazania znajdują się na terenie Sołectwa Masłów Pierwszy, a to oznacza, że potrzeba rozwiązania tego problemu jest kluczowa dla dużej części osób w Gminie. Miejsca do rekreacji, ścieżki rowerowe i biorąc pod uwagę w tym kontekście również zewnętrzne strefy aktywności fizycznej - 22% wskazań (siłownie zewnętrzne, skate parki, place zabaw, ścianki wspinaczkowe) to rysuje się drugi bardzo istotny obszar wymagający interwencji w ramach rewitalizacji – umownie można go nazwać rozwiązaniami rekreacyjno-turystycznymi.

WYKRES 9 WYZWANIA W SFERZE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, KTÓRE NEGATYWNIE WPLYWAJĄ NA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW I TURYSTÓW

Źródło: Opracowanie własne EPRD na podstawie zebranych Ankiet drogą elektroniczną i tradycyjną

Osobną grupą, problemów związanych z funkcjonowaniem Gminy w kontekście zagospodarowania przestrzennego Gminy stanowiły kłopoty ze skomunikowaniem Masłowa Pierwszego z innymi sołectwami, ale także komunikacji między poszczególnymi, miejscowościami – chodzi tu głównie o komunikację publiczną. Uzupełnieniem tych problemów są wskazania odnoszące się do bezpieczeństwa drogowego, na co uwagę zwróciło 26% respondentów. Ten katalog problemów można potraktować jako trzecią grupę o mniejszym natężeniu występowania problemów, ale o dość istotnym procencie wskazań. Uwagę zwraca, że najmniej głosów otrzymały punkty odnoszące się do wykorzystania potencjału Żeromszczyzny i zalewu Cedzyna, co może oznaczać, że teren Ciekot i Żeromszczyzny jest w dobrej kondycji i w opinii interesariuszy nie wymaga objęcia go działaniami rewitalizacyjnymi. Jeżeli chodzi o Zalew Cedzyna tutaj kłopotem jest fakt, że nie był on dotychczas wykorzystywany przez Gminę w wystarczający sposób przez co nie stanowi on ważnego punktu dla wielu mieszkańców.

Na poniższym Wykresie zostały przedstawione wyniki dotyczące rewitalizacji w zakresie gospodarczym. Najwięcej wskazań otrzymała odpowiedź wskazująca jako wyzwanie **zatrzymanie młodych zdolnych mieszkańców Gminy – 45%**, co wyraźnie koresponduje z problemami społecznymi – zwłaszcza starzeniem się społeczeństwa, które otrzymało taki sam procent odpowiedzi. Oznacza to, że jest to problem i wyzwanie, które dostrzegane jest przez interesariuszy zarówno w kontekście społecznym, jak i gospodarczym. Temat ten wiąże się też z innymi wyzwaniami, na które respondenci wskazali jako istotne wyzwania dla rozwoju gospodarczego w tym m.in. preferencje dla nowych przedsiębiorców (36%), stworzenie ośrodka rozwoju przedsiębiorczości (26%). Około 30% ankietowanych zwróciło uwagę na potrzebę rozwoju infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,

a także Bliskość Miasta Kielce, które z jednej strony jest wyzwaniem, a z drugiej strony potencjałem wzmacniającym Masłów.

WYKRES 10 WYZWANIA GOSPODARCZE W GMINIE, KTÓRE WPŁYWAJĄ NA ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I SKALĘ BEZROBOCIA W MASŁOWIE

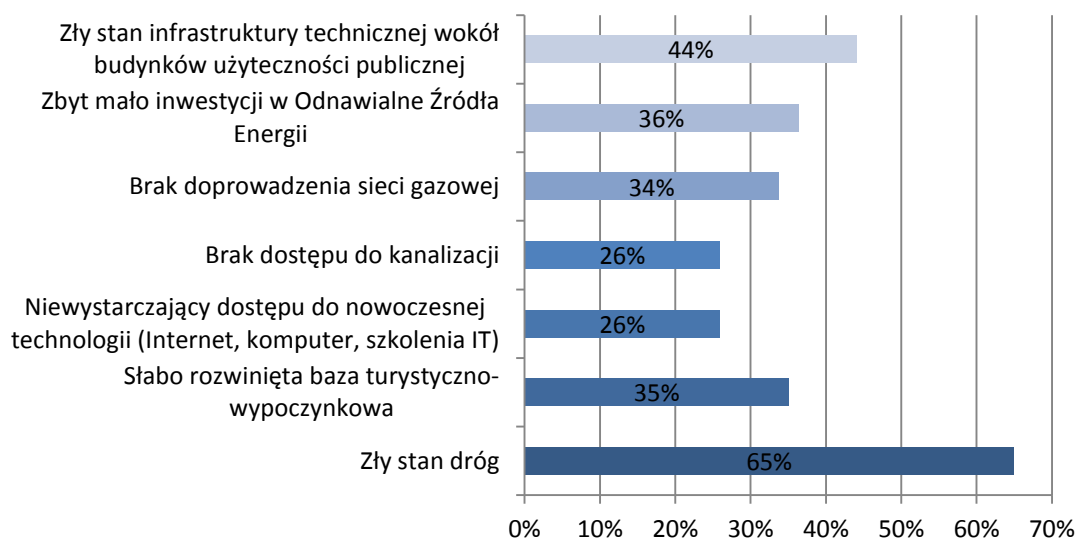
Źródło: Opracowanie własne EPRD na podstawie zebranych Ankiet drogą elektroniczną i tradycyjną

Przyglądając się bliżej potrzebom związanym z brakami techniczno-infrastrukturalnymi (wykres 11) najczęściej ankietowanych - 65% wskazało jako kluczowy problem „zły stan dróg”, co jest zastanawiające, biorąc pod uwagę, że Gmina Masłów w ostatnich latach poczyniła liczne inwestycje w tej dziedzinie, a także jest jedną z lepiej skomunikowanych Gmin powiatu kieleckiego ze stolicą województwa świętokrzyskiego. Jednak mieszkańcy mogą mieć zastrzeżenia do bezpieczeństwa na drogach, szerokości jezdni czy braków w infrastrukturze ciągów pieszych lub oświetleniu. Należy mieć świadomość, że zmiany w infrastrukturze drogowej następują, chociaż nie zawsze tak szybko, jak tego oczekivaliby mieszkańcy, zwłaszcza nowi, napływający do Gminy. Interesariusze w ankietach zwrócili również uwagę na zły stan techniczny wokół budynków użyteczności publicznej – 44% ankietowanych wskazało to jako ważny deficyt. Temat ten można powiązać z wyrażoną potrzebą stworzenia funkcjonalnego Centrum Gminy, ponieważ to właśnie tam występuje największe nagromadzenie obiektów o charakterze publicznym.

Respondenci podkreślili w kontekście techniczno-infrastrukturalnym wyraźnie potrzebę większego wykorzystania OZE w budynkach - 36% oraz rozwój bazy turystyczno-wypoczynkowej – 35%, co wiąże się z wcześniejszymi wskazaniem dotyczącymi rozwoju miejsc o przeznaczeniu do rekreacji i aktywnego spędzenia wolnego czasu.

WYKRES 11 NAJWAŻNIEJSZE BRAKI TECHNICZNO-INFRASTRUKTURALNE W GMINIE, KTÓRE NEGATYWNIE WPŁYWAJĄ NA ROZWÓJ MASŁOWA ZDANIEM RESPONDENTÓW

Źródło: Opracowanie własne EPRD na podstawie zebranych Ankiet drogą elektroniczną i tradycyjną

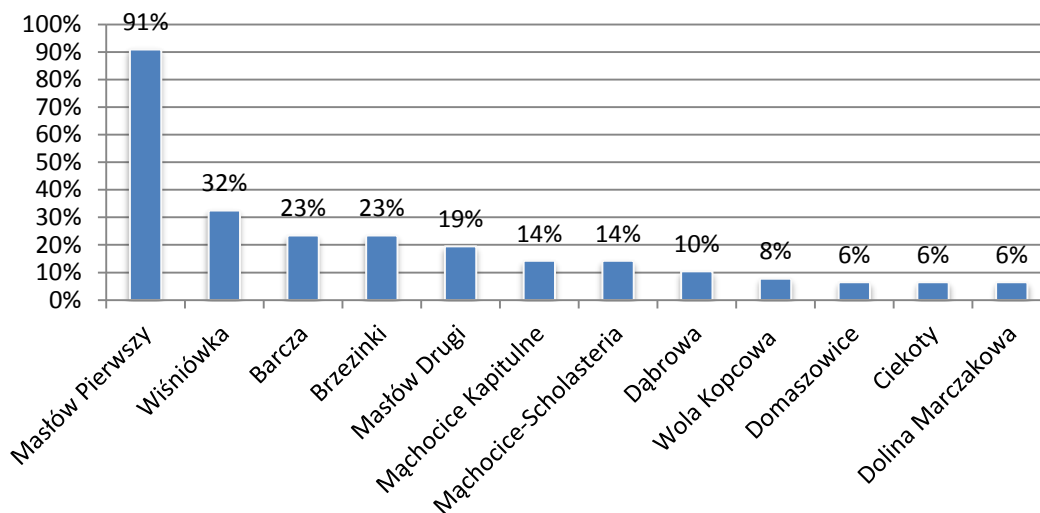
Na koniec badania zapytano ankietowanych o wskazanie sołectw, które ich zdaniem skupiają na swoim terenie największe natężenie problemów, potrzeb i negatywnych zjawisk społecznych, infrastrukturalnych, gospodarczych, które powinny być objęte procesem rewitalizacji. Wyniki są jednoznaczne, ponieważ 91% (poniższy Wykres) respondentów wskazało jako sołectwo wymagające działań rewitalizacyjnych Masłów Pierwszy. Biorąc pod uwagę inne wskazywane potrzeby typu utworzenie Centrum Gminy, rozwój miejsc o charakterze rekreacyjnym czy też wsparcie dla działań zachęcających młode osoby do pozostanie w Gminie po okresie edukacji wybór Masłowa Pierwszego jako kluczowego miejsca dla działań rewitalizacyjnych jest dość naturalna. Obszar ten jest istotny ze względu na swoje centralne położenie i pełnienie licznych funkcji społecznych istotnych dla mieszkańców Gminy. Ponad to osoby ankietowane dostrzegają potencjał, który przy właściwych działaniach pomoże w osiągnięciu wyższej jakości życia w całym Masłowie.

Drugim wyborem respondentów wśród sołectw stanowiła Wiśniówka wskazana przez 32% ankietowanych. Miejsce to jest obszarem o silnej kumulacji problemów społecznych, technicznych i infrastrukturalnych. Cennym zjawiskiem, jest to, że uczestnicy konsultacji społecznych zwrócili uwagę na konieczność przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych w tym obszarze.

Wyniki ankiet, co do obszaru rewitalizacji pokrywają się z wynikami zarówno warsztatów – patrz rozdziały 5.3.1 jaki i Formularzy – rozdział 5.3.2, gdzie jako kluczowy dla osób biorących udział w konsultacjach społecznych okazał się teren Masłowa Pierwszego – zwłaszcza okolic Urzędu Gminy, a także starego osiedla w sołectwie Wiśniówka. Pozostałe sołectwa powinny być poddawane rewitalizacji, zadaniem ankietowanych w dalszej kolejności.

WYKRES 12 SOŁECTWA GMINY CHARAKTERYZUJĄCE SIĘ NAJWIĘKSZĄ POTRZEBĄ REWITALIZACJI WYNIKAJĄCĄ Z KUMULACJI PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH, GOSPODARCZYCH, PRZESTRZENNYCH, ŚRODOWISKOWYCH I TECHNICZNYCH ZDANIEM INTERESARIUSZY

Źródło: Opracowanie własne EPRD na podstawie zebranych Ankiet drogą elektroniczną i tradycyjną.

Podsumowując, analiza ankiet pozwoliła na określenie głównych obszarów zdegradowanych – Centrum Masłowa Pierwszego i stare Osiedle na Wiśniówce oraz wskazanie problemów - kierunków, którym działania rewitalizacyjne powinny przeciwdziałać. Są to przede wszystkim:

- stworzenie „Centrum” Masłowa;
- rozwój miejsc o charakterze rekreacyjnym, co powinno przełożyć się na niwelowanie zjawiska alkoholizmu;
- wspieranie młodych przedsiębiorców m.in. poprzez stworzenie Społecznego Centrum Rozwoju Kreatywności i Przedsiębiorczości, co przełoży się na mniejszy odpływ młodych, wykształconych ludzi z Gminy i pozytywnie wpłynie na stan bezrobocia.

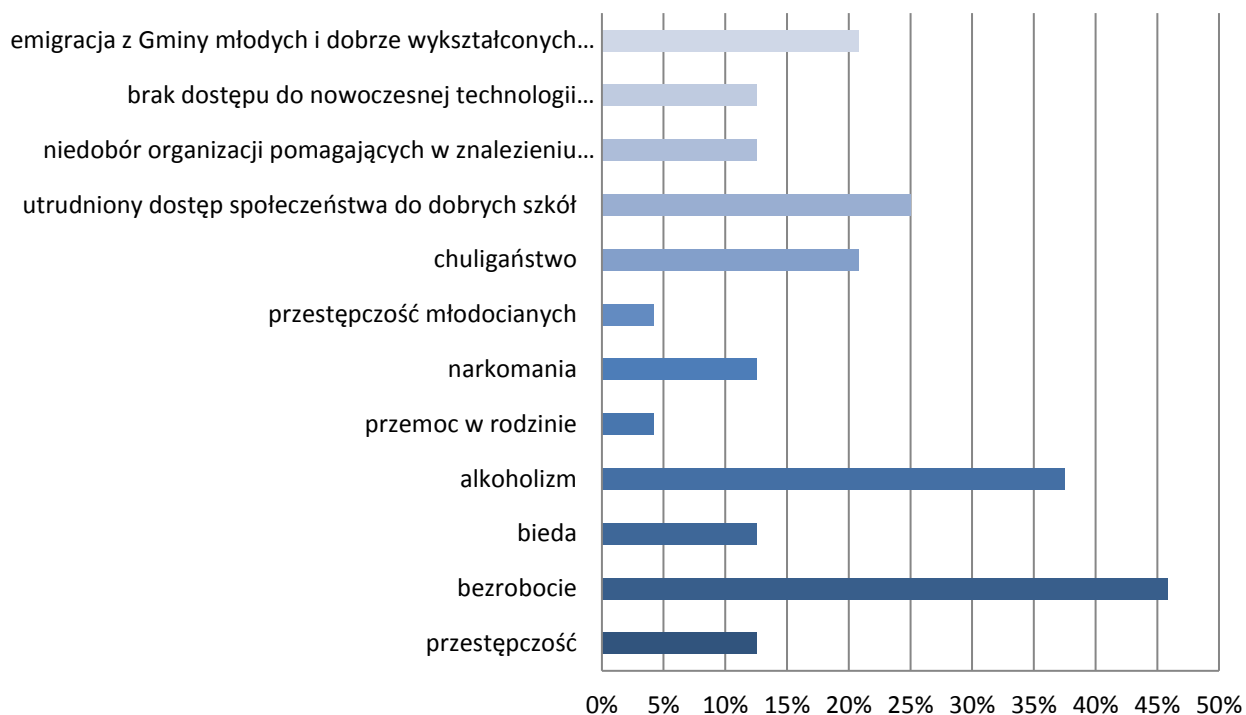
4.3.4. Skrypt elektroniczny

Kolejnym narzędziem w ramach konsultacji społecznych był skrypt elektroniczny, który podobnie jak ankietę, miał za zadanie pomóc w diagnozie potrzeb Interesariuszy w kontekście rewitalizacji. Respondenci udzielili odpowiedzi m.in. na pytania dotyczące problemów społecznych, elementów wpływających na jakość życia czy problemów związanych z zagospodarowaniem przestrzennym. Konstrukcja skryptu – pytań i możliwych odpowiedzi i była przygotowana w oparciu o przeprowadzoną wstępną diagnozę dokumentów zastanych. Skrypt był dostępny tylko w formie elektronicznej pod adresem <http://www.maslow.rewitalizacja.eprd.pl/skrypt/>.

Wyniki ze skryptu w dużej mierze pokrywają się z ankietami, np. dwa największe problemy społeczne wskazane przez badanych w skrypcie to bezrobocie – 46% i alkoholizm 38 %, dla porównania w ankietach te wskaźniki wyniosły odpowiednio 74% i 66%. Świadczy to o tym, że różne grupy interesariuszy dostrzegają w Gminie Masłów podobne wyzwania, na których powinny się skupić m.in. działania rewitalizacyjne prowadzone w sposób kompleksowy.

WYKRES 13 NAJBARDZIEJ DOTKLIWE PROBLEMY SPOŁECZNE W GMINIE WYKAZANE W TRAKCIE KONSULTACJI SPOŁECZNYCH PRZEZ INTERNAUTÓW ZA POMOCĄ SKRYPTU W UJĘCI PROCENTOWYM

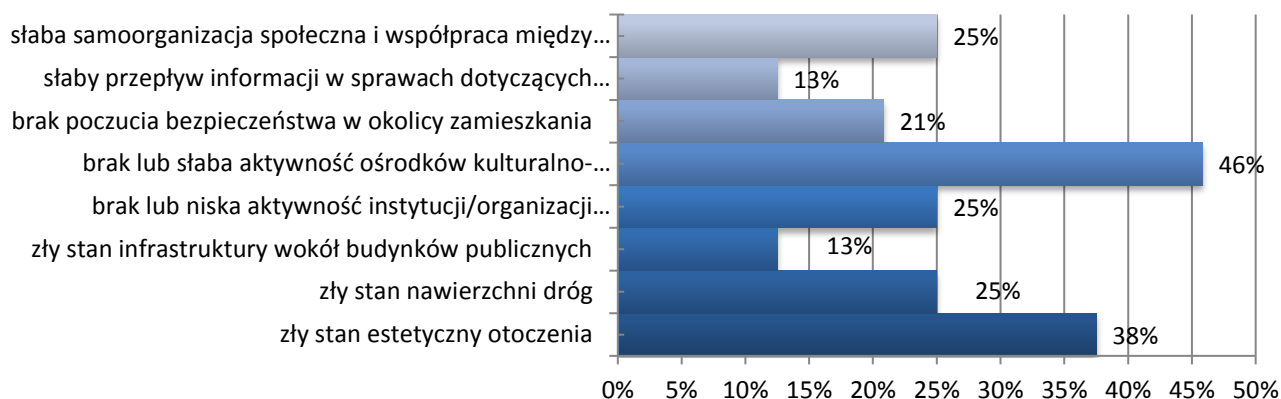

Źródło: Opracowanie własne EPRD na podstawie zebranych odpowiedzi ze Skryptu elektronicznego.

W trakcie badania potwierdziła się potrzeba silnych działań w obszarze aktywności rekreacyjnej, w tym sportowej i kulturalnej. Utworzenie miejsc przyjaznych dla mieszkańców i odwiedzających zdaniem badanych przyczyni się do poprawy jakości życia i standardu mieszkania i przebywania na terenie Gminy. 38% uczestników badania za pomocą skryptu zwróciło również uwagę na poprawę estetyki otoczenia, budynków i przestrzeni, w których funkcjonują mieszkańcy. Dodatkowo ankietowani wskazali na kwestie aktywności aspołecznej i rozwoju instytucji/organizacji, ale także samoorganizacji lokalnej, które ich zdaniem powinny być na wyższym poziomie, co przełoży się na lepsze funkcjonowanie Gminy i przełoży się na lepszą jakość życia.

WYKRES 14 PROBLEMY ZWIĄZANE Z JAKOŚCIĄ ŻYCIA W GMINIE WYMAGAJĄCE INTERWENCJI ZDANIEM INTERESARIUSZY

Źródło: Opracowanie własne EPRD na podstawie zebranych odpowiedzi ze Skryptu elektronicznego

Osoby udzielające odpowiedzi z wykorzystaniem skryptu w kontekście zagospodarowania przestrzennego/urbanistycznego – ponad połowa z nich wskazała jako ważny problem brak miejsc do rekreacji a prawie połowa dostrzegła braki w infrastrukturze przy Zalewie Cedzyna. 37% zauważyło konieczność stworzenia Centralnego Placu/Miejsca w Gminie, który by służył mieszkańcom i przyjeźdźnym. Zatem wyniki osób biorących udział w tym rodzaju konsultacji należy uznać za podobne do tych z ankiet, tylko z wyraźniejszym uwypukleniem potrzeby rozwoju działań w zakresie rekreacji i turystyki.

WYKRES 15 NAJWIĘKSZE PROBLEMY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO/URBANISTYCZNEGO W GMINIE, KTÓRE NEGATYWNIE WPLYWAJĄ NA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW I PRZYBYWAJĄCYCH TURYSTÓW

Źródło: Opracowanie własne EPRD na podstawie zebranych odpowiedzi ze Skryptu elektronicznego.

4.3.5. Poczta elektroniczna

Kolejnym narzędziem konsultacji społecznych wykorzystywanym na etapie diagnozowania i programowania była poczta elektroniczna. Pod adresem konsultacje.maslow@eprd.pl zbierane były od interesariuszy uwagi, pomysły i zakresy, których powinna dotyczyć rewitalizacja w Gminie Masłów. W okresie od 13 czerwca 2016 do 10 lipca spłynęło łącznie tylko 5 zapytań, ale narzędzie to było wykorzystywane również na etapie końcowym przyjmowania dokumentu i zgłaszania uwag. Za pomocą poczty wpłynęło wówczas trzy zgłoszenia, w tym od Stowarzyszenia Nowoczesna Gmina, w którym zwróciło uwagę na potrzebę poszerzenia obszaru rewitalizacji, jak również zadało pytanie o objęcie procesem rewitalizacji sołectwa Wola Kopcowa. Kwestie zasygnalizowane przez Stowarzyszenie, jako istotne dla mieszkańców zostały poddane analizie, a także omówione i przedyskutowane na spotkaniu prezentującym pierwszą wersję Programu, jak również na Debacie. Dodatkowo z tego adresu e-mail były wysyłane zaproszenia na spotkania z przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi, które stanowiły kolejny rodzaj zbierania opinii i informacji na temat rewitalizacji Gminy Masłów od przedstawicieli różnych grup Interesariuszy. Spośród zapytań i uwag należy zwrócić uwagę na dokument przesłany przez przedstawiciela Stowarzyszenia Nowoczesna Gmina, gdzie przedstawiono propozycje potrzeb i rozwiązań dla poszczególnych sołectw. Informacje te zostały wykorzystane przy konstruowaniu zakresu Programu Rewitalizacji. Zgłaszane były również uwagi dotyczące PR w postaci pisemnej przez jedną z radnych Gminy, które odnosiły się do potrzeb Gminy, a które uwagi zostały wzięte pod uwagę przy analizowaniu i delimitacji obszaru rewitalizacji.

4.3.6. Spotkania z Interesariuszami

Na etapie diagnozy i programowania dokumentu odbyły się dwa spotkania. Jedno ogólne, na które byli zaproszeni wszyscy Interesariusze i drugie dedykowane dla przedstawicieli przedsiębiorstw i organizacji pozarządowych. Pierwsze spotkanie ogólne dla wszystkich zainteresowanych miało miejsce w sali konferencyjnej Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Masłowie Pierwszym w dniu **28.06.2016 r.** o godzinie **16.30**. Wzięło w nim udział 22 osoby z różnych środowisk. W trakcie spotkania zostały zaprezentowane wytyczne w zakresie rewitalizacji i przybliżony plan opracowywania dokumentu oraz przeprowadzono warsztaty, w ramach których zostały zebrane informacje na temat negatywnych zjawisk występujących na terenie Gminy Masłów. Warsztaty były przeprowadzone w analogiczny sposób do ćwiczenia, które zostało przeprowadzone dla przedstawicieli Urzędu Gminy i jednostek publicznych działających na terenie Masłowa. W tabeli numer 22 przedstawione zostały wyniki warsztatów przeprowadzonych w trakcie spotkania. Praca była przeprowadzona w trzech grupach. Najczęściej wskazywanym brakiem (oznaczonym w tabeli na ciemnoniebieskim) było nieposiadanie przez Gminę Centrum o charakterze rekreacyjno-gospodarczym wykorzystującym potencjał lotniska i centralnego położenia. Należy zwrócić uwagę na dwa zjawiska – bardzo często osoby uczestniczące w warsztatach wskazywały jako obszar występowania danego zjawiska cały obszar Gminy (np. bezrobocie, niewystarczające wsparcie dla przedsiębiorstw) lub Masłów Pierwszy. Można z tego wnioskować, że część negatywnych zjawisk poprzez właściwie przeprowadzony proces rewitalizacji – zaczynając od działań w ścisłym centrum Gminy przełoży się na poprawę warunków życia w całej Gminie.

TABELA 22 NEGATYWNE ZJAWISKA WG UCZESTNIKÓW SPOTKANIA Z PODZIAŁEM NA OBSZAR I NATĘŻENIE WYSTĘPOWANIA

Zjawiska	Wskazania	Ilość grup wykazujących problem	Umiejscowienie Wskazania na Mapie
Społeczne	Alkoholizm	2	Cała Gmina – zwłaszcza Wiśniówka, Masłów Pierwszy
	Bezrobocie	2	Cała Gmina
	Dostęp do specjalistów w zakresie służby zdrowia	1	Masłów Pierwszy, Mąchocice Kapitulne,
	Bezpieczeństwo	1	Dąbrowa, Wola kopcowa (zalew Cedzyna)
	Wyjazd młodzieży z granicę	1	Cała Gmina
	Brak infrastruktury rekreacyjnej	2	Cała Gmina
	Brak mieszka socjalnych	1	Cała Gmina
	Brak placówki dla seniorów	1	Cała Gmina
	Niezaradność życiowa (wyuczona)	1	Wiśniówka
	Brak integracji społecznej	1	Cała Gmina
Gospodarcze	Trudność z pozyskaniem wykwalifikowanej kadry	1	Cała Gmina
	Brak współpracy młodzieży z przedsiębiorcami	2	Cała Gmina
	Program wspierania dużych przedsiębiorstw	2	Cała Gmina
	Brak elastycznej polityki podatkowej dla najprężniej działających firm	2	Cała Gmina
	Brak charakterystycznego produktu turystycznego lub gospodarczego	1	Cała Gmina
	Brak terenów inwestycyjnych	2	Cała Gmina
	Brak centrum biznesowo-kulturowego na terenie po lotnisku	1	Masłów Pierwszy – cała Gmina
	Utworzenie lokalnego targowiska z lokalnym produktem w centrum Masłowa	1	Masłów Pierwszy – cała Gmina
Techniczne	Niewystarczająca baza lokalowa ośrodka zdrowia	1	Masłów Pierwszy, Mąchocice Kapitulne
	Niezadawalający stan dróg	1	Cała Gmina
	Brak chodników oraz ścieżek rowerowych	1	Masłów Pierwszy, Ciekoty, Mąchocice Kapitulne, Dąbrowa(ścieżka do Kielc)
	Brak gazociągu	1	Masłów Pierwszy
	Niewykorzystana funkcja lotniska	1	Cała Gmina
	Niewystarczająca baza sportowa (boiska, korty)	1	Barcza, Wola Kopcowa
	Komunikacja	2	Dolina Marczakowa, Podklonówka
	Zagospodarowanie budynku po tzw. Agronomówce	1	Mąchocice Kapitulne
	Zagospodarowanie budynków przy lotnisku	1	Masłów Pierwszy
	Budynek GOKiSu	1	Masłów Pierwszy

	Zagospodarowanie byłej Sali gimnastycznej w Zespole Szkół w Masławie	1	Masłów Pierwszy
	Zagospodarowanie terenów w Wiśniówce – teren przy dawnej szkole	1	Wiśniówka
Środowiskowe	Brak PSZOK (Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych)	1	Masłów Pierwszy
	Północna część Gminy nieskanalizowana	1	Barcza, Dolina Marczakowa, Ciekoty
	Zanieczyszczenie środowiska,	1	Cała Gmina
	Uciążliwość ze strony kopalni	2	Wiśniówka
	Dziki wysypiska śmieci	1	Cała Gmina – zwłaszcza Domaszowice
	OZE	2	Cała Gmina
	Brak uregulowanych stosunków wodnych	1	Cała Gmina
	Zanieczyszczenie zalewu Cedzyna i Ciekoty ściekami	1	Ciekoty, Wola Kopcowa
Przestrzenno-Funkcjonalne	Brak parku kultury i wypoczynku w centrum	2	Masłów Pierwszy
	Brak wyraźnego centrum Gminy	2	Masłów Pierwszy
	Utrzymanie zabudowy jednorodzinnej	1	Cała Gmina
	Promocja Gminy, jako gminy bogatej w szlaki i ścieżki	1	Cała Gmina
	Zły stan dróg gminnych	1	Domaszowice, Masłów Pierwszy
	Ścieżki rowerowe	1	Ciekoty-Mąchocice Kapitulne- Masłów Pierwszy-Wola Kopcowa - Domaszowice
	Brak miejsc parkingowych przy UG	1	Masłów Pierwszy
	Braki w chodnikach i oświetleniu	1	Cała Gmina
	Niebezpieczne zakręty drogi przy UG i w Domaszowicach	1	Masłów Pierwszy i Domaszowice
	Niewykorzystany potencjał Lotniska	1	Masłów Pierwszy
	Bałagan w numeracji i brak oznaczeń nazw ulic	1	Domaszowice

Źródło: Opracowanie własne EPRD na podstawie konsultacji społecznych

We wskazaniach mieszkańców i w trakcie dyskusji często występował temat Wiśniówki, jako obszaru problemowego o nagromadzeniu licznych negatywnych zjawisk społecznych, co jest wynikiem charakteru zabudowy – osiedla robotniczego powstałego przy kopalni. Dodatkowo bliskość Kielc i rozwój nowego osiedla powoduje, że mieszkańcy tzw. starego osiedla na Wiśniówce nie integrują się społecznie z resztą Gminy.

W drugim spotkaniu w ramach konsultacji społecznych wzięło udział 12 osób, przedstawiciele masłowskich przedsiębiorców i organizacji pozarządowych, którzy zapoznali się z założeniami Programu Rewitalizacji i pracowali w dwóch grupach nad wskazaniem wyzwań w obszarze gospodarczym (przedsiębiorczości) dla Gminy, ale także możliwych rozwiązań. Jako główne wyzwania w obszarze gospodarczym wskazano:

- a. Brak inkubatora przedsiębiorczości;
- b. Brak działek z przeznaczeniem pod działalność gospodarczą;

- c. Brak szlaków pieszo-rowerowych przez tereny leśne oraz połączenia z istniejącymi trasami rowerowymi na terenie Kielc;
- d. Brak zagospodarowania terenu wokół Zalewu Cedzyna;
- e. Brak wykwalifikowanych kadr pracowników;
- f. Brak wykorzystania potencjału lotniska.

Zarówno ze spotkania ogólnego, jak i ze spostrzeżeń przedsiębiorców wynika potrzeba rozwoju centrum Gminy pod potrzeby rekreacji i turystyki, ale także przedsiębiorczości z wykorzystaniem potencjału lotniska w Masłowie. Dodatkowo w trakcie spotkań zwracano uwagę na wiele miękkich aspektów społecznych i poszukiwania płaszczyzn do współpracy i wzajemnego zrozumienia między przedsiębiorcami, pracownikami i Urzędem Gminy w celu wyeksponowania walorów i potencjałów Gminy Masłów. Podkreślano również w trakcie spotkań konieczność bardziej prężnego rozwoju turystyki m.in. poprzez tworzenie miejsc do aktywnej rekreacji wykorzystując w tym celu walory krajobrazowe, bliskość Kielc, ale także dobre skomunikowanie z innymi ośrodkami wielkimi – Warszawa, Kraków dzięki drodze krajowej S7. Tematem podnoszonym na obu spotkaniach była także emigracja młodych osób z Masłowa oraz niski poziom utożsamiania się z Gminą młodzieży, która po etapie edukacji w gimnazjum bardziej przywiązuje się do Kielc, gdzie uczęszcza do szkoły, a następnie do miasta, w którym podejmie studia. W opinii mieszkańców problemem jest również niezadowalający poziom wynagrodzeń, który często motywuje młodych ludzi do wyjazdów za granicę i do wielkich ośrodków miejskich.

Kolejne spotkanie z Interesariuszami odbyło się na etapie konsultowania pierwszej całościowej wersji Programu Rewitalizacji Gminy Masłów na lata 2016-23. Miało ono miejsce 7 października 2016r. o godzinie 17.00 w Sali GOKiS. Wzięło w nim udział 18 osób. Spotkanie przewidziane było na około 90 minut i prowadzone było wg poniższej agendy:

1. Prezentacja multimedialna głównych problemów zdiagnozowanych w ramach prac nad dokumentem, delimitacji przestrzennej obszaru rewitalizacji, celów Programu oraz planowanych działań;
2. Pytania i propozycje uczestników konsultacji społecznych do prowadzących prezentację;
3. Rozdanie formularzy uwag;
4. Podsumowanie spotkania.

Celem spotkań było zapoznanie się z opiniami interesariuszy na temat planowanych działań w ramach rewitalizacji i ewentualnie wprowadzenie korekt w odpowiedzi na zgłaszane propozycje i pomysły. Uczestnikom spotkania zostały przedstawione wyniki przeprowadzonej diagnozy i konsultacji społecznych oraz wnioski wynikające z przeprowadzonych prac, które posłużyły do wyznaczenia obszarów zdegradowanych na terenie Gminy Masłów w sołectwach Masłów Pierwszy i Wiśniówka. Delimitacja określiła obszary, które zostaną poddane procesowi rewitalizacji. Zostały one zaprezentowane i omówione w oparciu o mapy poglądowe. Po tej części zaprezentowano kluczowe cele Programu oraz działania i projekty, które pozwolą w kompleksowy sposób na osiągnięcie wskazanych celów. W trakcie spotkania był prowadzony dialog z uczestnikami, którzy pytali m.in. obecną panią architekt Marię Głowacką i przedstawicieli firmy EPRD o możliwość dopisania kolejnych projektów do Programu i rozszerzenia obszaru rewitalizacji zarówno w samym

Masłowie Pierwszym, ale także o inne sołectwa. Aktywność w tym zakresie przejawiał szczególnie przedstawiciel Stowarzyszenia Nowoczesna Gmina, który starał się wykazać, że teren objęte procesem rewitalizacji powinny zostać rozszerzone. W trakcie dyskusji zaprezentowano argumenty, na podstawie których została dokonana delimitacja przestrzenna, a jednocześnie wskazano, że zaproponowane rozwiązania są kompleksowe i mają służyć osiągnięciu celów społecznych. Dodatkowo zastanawiano się nad funkcją i przeznaczeniem obecnego budynku GOKiS w Masłowie Pierwszym oraz nad potencjałem osiedla Wiśniówka, zwłaszcza w kontekście rewitalizacji. Uczestnicy spotkania wyrazili zrozumienie dla prezentowanych problemów i wskazanych obszarów zdegradowanych.

4.3.7. Spacer studyjny

Jedną z innowacyjnych i praktycznych form konsultacji społecznych, która została wykorzystana przy opracowywaniu Programu Rewitalizacji, był spacer studyjny. Odbył się on w dniu 26 czerwca 2016 na terenie Sołectwa Masłów Pierwszy. Trasa i teren spaceru został wyznaczona na podstawie wstępnej diagnozy potrzeb rewitalizacyjnych w Gminie po przeprowadzonej analizie i kwerendzie danych zastanych. Teren został wstępnie wyznaczony jako obszar zdegradowany, wymagający interwencji w postaci kompleksowych działań rewitalizacyjnych. Na obszarze tym stwierdzono kumulację występowania negatywnych zjawisk funkcjonalno-przestrzennych, technicznych, gospodarczych i społecznych.

Spacer rozpoczął się o godzinie 13.15 przy Kościele pw. Przemienienia Pańskiego w Masłowie Pierwszym i zakończył przy pomniku Św. Jana Pawła II w tej samej miejscowości o godzinie 14.45 – trasa spaceru z punktami przystankowymi oznaczona została na poniższej Mapie. W tym rodzaju Konsultacjach społecznych wzięło aktywny udział 22 osoby. Spacer został poprowadzony przez urbanistę pana Karola Skuzę. W trakcie konsultacji były prowadzone rozmowy z mieszkańcami na temat potrzeb rewitalizacyjnych występujących na tym terenie, ale także na temat celów, jakie powinny spełniać odwiedzane miejsca. Dużo czasu poświęcono na dookreślenie funkcji, jakie powinno pełnić centrum Gminy po zakończeniu procesu rewitalizacji. Poniżej zestawienie uwag przygotowane przez pracowników EPRD na podstawie przeprowadzonych dyskusji z mieszkańcami Gminy Masłów w trakcie spaceru studyjnego. Uwagi ze względu na czytelność przekazu zostały pogrupowane zgodnie z miejscami przystankowymi.

Przystanek I : Budynek Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu przy ul. Księdza Józefa Marszałka 30

Obiekt jest użytkowany obecnie przez różne instytucje i wykorzystywany w wielu celach – bieżąca działalność GOKiS, Ochotnicza Straż Pożarna (OSP) w Masłowie Pierwszym – garaż dla wozu strażackiego, Biblioteka. W budynku znajduje się również sala konferencyjna, w której odbywają się Sesje Rady Gminy. Budynek w obecnym stanie wymaga doinwestowania i przebudowy oraz dostosowania do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych. Zły stan budynku przyczynia się również do degradacji estetycznej otoczenia. Dodatkowo wpływa niekorzystnie na walory estetyczne terenu.

W trakcie dyskusji z mieszkańcami i uczestnikami spaceru podnoszono kwestię rozdzielenia funkcji budynku „GOKiSu”, Biblioteki i Ochotniczej Straży Pożarnej. Żadna z tych funkcji nie może być realizowana w pełnym wymiarze, tak aby odpowiedzieć na potrzeby mieszkańców z uwagi na

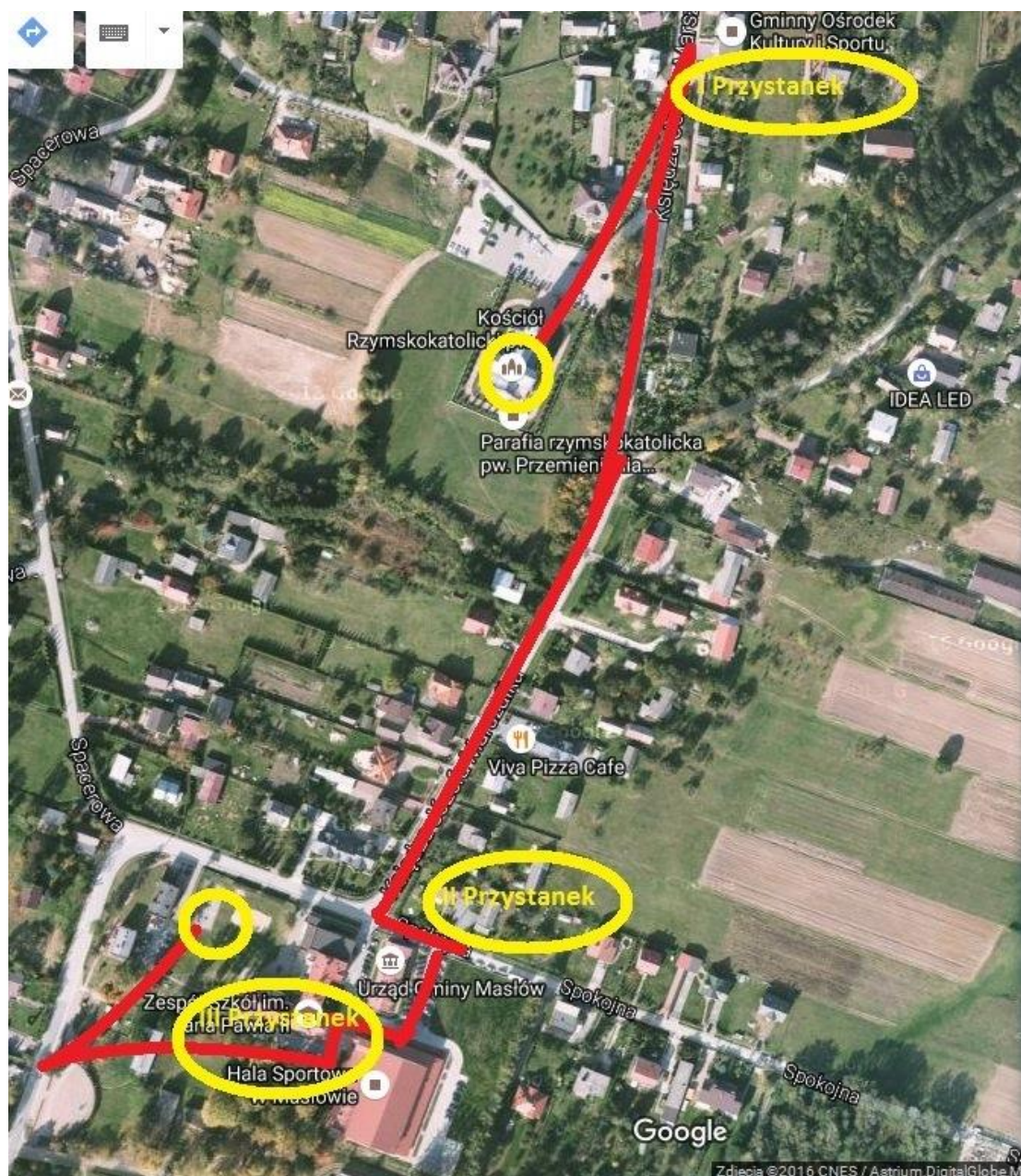
ograniczenia przestrzenne i zły stan techniczny budynku. Zwracano uwagę, że OSP ma utrudniony wyjazd i wjazd dla samochodu specjalistycznego – budynek znajduje się na wirażu drogi przez co utrudniona jest widoczność i stwarzane jest potencjalne zagrożenie kolizjami drogowymi. Zwracano również uwagę na ograniczenia lokalowe OSP, która potrzebuje większej przestrzeni do przechowywania wyposażenia i dobrego węzła sanitarnego. Zgłoszono pomysł, aby całość budynku przeznaczyć na remizę strażacką, w perspektywie rozwoju taboru wozów strażackich i dostosowanie warunków do potrzeb OSP.

Funkcje kulturalne budynku nie mogą być sprawnie realizowane, ponieważ brak jest odpowiednich przestrzeni i ich aranżacji. Pojawiły się głosy mieszkańców, że dzieci i młodzież wewnątrz obiektu ma ograniczone możliwości wykonywania ćwiczeń w trakcie warsztatów tanecznych. Brakuje miejsc do organizacji warsztatów tradycyjnych, w tym z wykorzystaniem technik multimedialnych. Sala szkoleniowo-konferencyjna znajdująca się na parterze budynku pełni wielorakie funkcje kulturalno-społeczne. Tam odbywają się zajęcia plastyczne i taneczne dla dzieci, młodzieży i seniorów, ale również sesje Rady Gminy. Sala jest słabo wyposażona i nie posiada np. klimatyzacji, rzutnika i w opinii mieszkańców nie spełnia swej funkcji.

Uczestnicy spaceru byli zgodni, co do potrzeby kompleksowej rewitalizacji budynku i przestrzeni wokół niego oraz rozdzielenia funkcji kulturowych od funkcji ochrony strażackiej. Pojawiły się pojedyncze głosy mówiące o tym, by zburzyć konstrukcję całkowicie i wybudować nową w to miejsce.

Działka na której znajduje się Budynek leży na wirażu drogi, co stanowi niebezpieczeństwo dla ruchu kołowego i pieszego zwłaszcza dla osób wyjeżdżających z parkingu przy GOKiS, jak również dla wozu straży pożarnej, który w nagłych przypadkach powinien mieć łatwość szybkiego i bezpiecznego wyjazdu na interwencję/akcję.

MAPA 2 TRASA SPACERU STUDYJNEGO PO MASŁOWIE PIERWSZYM

Źródło: Opracowanie EPRD z wykorzystaniem map Google

Z wartych odnotowania pomysłów na wykorzystanie budynku, które pojawiły się w trakcie spaceru warto wymienić:

- Przebudowa klatki schodowej – stworzenie nowego wejścia, rozbudowa strefy socjalnej;
- Wykorzystanie drugiej kondygnacji budynku na pokoje gościnne dla gości;
- Pozostawienie w budynku tylko OSP – przeniesienie Biblioteki i GOKiS w inne miejsce;
- Dostosowanie budynku na potrzeby garażu z dwoma wozami strażackimi. Na pierwszym poziomie powinien zostać rozbudowany węzeł sanitarny, oraz powstać siłownia dostępna dla

strażaków i mieszkańców wraz ze stanowiskami na zewnątrz. Na drugiej kondygnacji mogłoby by powstać gabinety odnowy biologicznej, SPA lub rehabilitacji.

- Zapewnienie bezpiecznego wyjazdu z garażów poprzez zastosowanie sygnalizacji świetlnej w momencie wyjazdu oraz odpowiednie wyprofilowanie zakrętu – wg. relacji mieszkańców bardzo często dochodzi na zakręcie do wypadków;
- Zwiększenie funkcjonalności sali konferencyjnej w GOKiS – przeniesienie jej w inne miejsce;
- Dostosowanie budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Przystanek II – skrzyżowanie ulic Spokojnej i ks. Józefa Marszałka przy Urzędzie Gminy

Drugim miejscem, w którym na dłużej zatrzymali się uczestnicy spaceru, był wjazd na teren zespołu budynków użyteczności publicznej: Urzędu Gminy, Zespołu Szkół oraz hali sportowej, które znajdują się przy skrzyżowaniu ulic Spokojnej i ks. Józefa Marszałka. Istnieje wyraźna potrzeba, z którą zgodzili się wszyscy uczestnicy spaceru, przeorganizowania przestrzeni wokół w/w kompleksu łącznie ze zmianą organizacji ruchu. Wszyscy uczestnicy doświadczyli problemów z zaparkowaniem samochodu przy szkole czy Urzędzie Gminy w różnych sytuacjach: wywiadówki, zebrania, załatwianie spraw w Urzędzie Gminy czy też korzystanie z hali sportowej. Parking w opinii uczestników spaceru powinien być rozbudowany o kilkanaście stanowisk, a także dostosowany do potrzeb autobusów szkolnych dowożących uczniów. Ze strony mieszkańców padła propozycja, aby wykorzystać w tym celu komponenty ażurowe, spośród których mogłaby wyrastać trawa, aby zachować przynajmniej częściowo charakter naturalny ograniczający efekt całkowitego „zabetonowania” przestrzeni publicznej. Rozbudowany parking będzie wykorzystywany również w trakcie pogrzebów i uroczystości, które odbywają się na terenie pobliskiego cmentarza zlokalizowanego przy ul. Spokojnej.

W trakcie rozmowy zwrócona została również uwaga na kwestie związane z bezpieczeństwem – po pierwsze wjazd i wyjazd do kompleksu budynków znajduje się praktycznie na skrzyżowaniu dróg, po drugie jest stosunkowo ostry zakręt, a ciągi piesze jak i jezdne są zbyt wąskie i stwarzają realne niebezpieczeństwo wypadków. Dodatkowo koryta ściekowe występujące przy drodze są strome i niezabezpieczone, co również wpływa negatywnie na stan bezpieczeństwa zwłaszcza osób starszych i uczniów. Zwrócono również uwagę na problem z wjazdem i wyjazdem autobusów szkolnych na parking przy szkole. Zaproponowano także przesunięcie chodnika – aby poszerzyć jezdnię, co poprawi bezpieczeństwo ruchu drogowego pieszego i kołowego.

- a. **III Przystanek** – kompleks budynków użyteczności publicznej wraz z terenami przejętymi od lotniska .

Ostatnia część spaceru studyjnego była rozbudowana i bardziej koncepcyjna. Wynikało to z nagromadzenia w jednym miejscu wielu potencjałów, ale także problemów i potrzeb rewitalizacyjnych, nad którymi była prowadzona dyskusja. Na początku została przekazana informacja uczestnikom spaceru o tym, który teren został przejęty od Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego, a który stanowił dawniej zaplecze lotniska w Masłowie. Wójt dodatkowo poinformował mieszkańców o złożonym wniosku na termomodernizację budynku szkoły, który zmieni nie tylko poziom energochłonności budynku, ale także jego estetykę w sposób znaczny.

Została także przekazana wstępna wiadomość o wybudowaniu boiska wielofunkcyjnego na terenie wspomnianego kompleksu.

Dyskusja na temat terenu po lotnisku rozpoczęła się od wymiany zdań na temat stanu dwóch budynków, które tam się znajdują – kiedyś pełniących funkcje zaplecza magazynowego dla Lotniska. Opinie były bardzo różne od wyburzenia całkowitego tych obiektów, poprzez remont i dostosowanie ich do konkretnych funkcji.

Następnie poruszono kwestię przeznaczenia tego obszaru i jego roli, jaką powinien pełnić po przeprowadzeniu kompleksowej rewitalizacji. Zgodzono się z faktem, że zarówno miejscowość Masłów Pierwszy – pełniąca liczne funkcje społeczne i reprezentacyjne, ale także sama Gmina Masłów, jako całość potrzebuje placu o charakterze „Centrum” łączącego w sobie funkcje reprezentacyjne, kulturalno- rekreacyjne i gospodarczo-usługowe. Dyskusja została pokierowana w tym kierunku, a opinie obecnych urbanistów i architektów pozwoliły podjąć wstępną decyzję o wyburzeniu jednego budynku, znajdującego się bliżej pomnika świętego Jana Pawła II. Natomiast drugi budynek ma być wyremontowany i dostosowany do pełnienia funkcji o różnorodnym charakterze. Uczestnicy widzieliby funkcję budynku w następującym zakresie:

- Sala konferencyjno – wystawiennicza;
- Muzeum/sala pamiątkowa Lotniska
- Przeniesienie GOKiSu do tego budynku i w ten sposób rozdzielenie funkcji OSP i GOKiS z obecnego budynku;
- Stworzenie Centrum Przedsiębiorczości – punktów dla młodych przedsiębiorców z dostępem do Internetu, punkt wsparcia osób bezrobotnych w wyszukiwaniu ofert pracy itp.;
- Punkt sprzedaży/wystawienniczy produktów lokalnych wytwórców;
- Punkt- wieża/taras obserwacyjny lotniska, jako ciekawa atrakcja turystyczna;
- Rozbudowa budynku o jedno piętro i stworzenie tam Biblioteki – przeniesionej z obecnego budynku GOKiSu;
- Budynek powinien być połączony z innymi funkcjami rekreacyjno-kulturowymi najbliższego otoczenia.

O najbliższym otoczeniu budynków na terenie przy lotnisku uczestnicy spaceru wyrazili zgodną opinię, że powinien być zachowany w jak najszerszym zakresie drzewostan i przez to „zielony” charakter tego miejsca. Teren ten należałoby wzbogacić o miejsca do wypoczynku – ławki, altany, obiekty małej architektury – fontanny. Dodatkowo padły propozycja wyznaczenia miejsc spacerowych, a także do aktywności fizycznej - pomysły organizacji siłowni zewnętrznej i/lub wewnętrznej, placu zabaw. Uzupełnieniem tej przestrzeni powinien być w opinii części osób niewielki amfiteatr (do 200 miejsc siedzących) służący imprezom i występom m.in. Kół Gospodyń Wiejskich, lokalnych zespołów, a także uczniom i na potrzeby GOKiSu.

Kolejnym tematem rozmów było połączenie funkcji edukacyjnych i sportowych (hala sportowa i projektowane boisko wielofunkcyjne) z charakterem publicznym miejsca, jakim jest plac i najbliższe otoczenie pomnika świętego Jana Pawła II. Oczywistym wydało się uczestnikom spaceru, że ta

przeźren nie może być ogrodzona siatką tak jak obecnie. Rozdzielenie funkcji powinno być prowadzone szpalerami zieleni, a także powinno stworzyć się warunki, które umożliwiałoby korzystania z nowego „Centrum” jak największej ilości grup społecznych – od dzieci, przez młodzież przez dorosłych aż po Seniorów. Uczestnicy spaceru podkreślali także, aby to miejsce było przyjazne dla turystów, co wiąże się z powstaniem na tym terenie punktu gastronomiczno-usługowego, a także możliwości zdobycia informacji o Gminie, Lotnisku i rozpoczynających się w tym miejscu lub przebiegających w pobliżu szlakach pieszych, a w przyszłości rowerowych.

Spacer studyjny wskazał kilka głównych elementów, które zdaniem mieszkańców powinny zostać poddane procesowi rewitalizacji, zarówno w obszarze społecznym, ale także technicznym, funkcjonalno-przestrzennym i gospodarczym. Przede wszystkim zwrócona została uwaga na stworzenie „Centrum” Gminy, które będzie służyło wszystkim mieszkańcom. Ma ono być miejscem przyjaznym dla wszystkich, ale także ułatwiać wykonywanie codziennych czynności związanych z kontaktami z instytucjami publicznymi. Ponad to ma wykorzystywać potencjały, jakim niewątpliwie jest skupienie w jednym miejscu wielu ośrodków (Urząd Gminy, szkoła, hala sportowa, GOPS, NZOZ,) lotniska i centralne położenie względem innych sołectw, a także dobre skomunikowanie z miastem Kielce, które jest stolica województwa. Dodatkowo istnieje pilna potrzeba remontu budynku, w którym obecnie działa GOKiS i Biblioteka, a także OSP, ponieważ znajduje się on w złym stanie technicznym. Mieszkańcy w trakcie spaceru zwracali uwagę na kwestie bezpieczeństwa, które obecnie w Centrum Gminy, ze względu na układ dróg, ostre zakręty i wąskie ciągi komunikacyjne, przyczyniają się do zwiększonej liczby wypadków i zdarzeń drogowych, także z udziałem pieszych, ponieważ są to miejsca często odwiedzane przez mieszkańców.

4.3.8. Wywiady standardowe i wywiady pogłębione

Kolejną formą konsultacji społecznych były wywiady przeprowadzone indywidualnie z reprezentantami różnych grup interesariuszy, zwłaszcza z osobami decyzyjnymi i mającymi realny wpływ na realizację założeń rewitalizacji w gminie Masłów. W dniach od 13 do 20 lipca 2016 roku przeprowadzono łącznie dwanaście wywiadów w tym cztery pogłębione. Wywiady były przeprowadzone wg scenariuszy, a odpowiedzi udzielane przez respondentów pomogły w doprecyzowaniu zagadnień związanych z procesem rewitalizacji, a także umożliwiły na wyznaczenie celów i działań, jakie powinny być przeprowadzone w ramach Programu. Respondenci udzielający wywiadów wywodzili się spośród władz Gminy, organizacji pozarządowych i kościelnych, przedsiębiorców i instytucji dbających o rozwój kultury i pomoc osobom wykluczonym. Dobór osób do wywiadów pozwolił na analizę całego obszaru Gminy pod kątem potrzeb społecznych, gospodarczych, funkcjonalno-infrastrukturalnych, technicznych i środowiskowych. Osoby udzielające wywiadów miały wskazać m.in. kluczowe problem, ale także projekty w poszczególnych obszarach, które ich zdaniem przyczynią się do efektywnego procesu rewitalizacji. Wszystkie osoby uczestniczące w wywiadach wskazywały na potrzebę rozwoju „Centrum” Gminy pod kątem społecznym, ale także infrastrukturalnym. Wiele osób wskazywało także na niewykorzystane potencjały jakim są bliskość Kielc, Gór Świętokrzyskich i posiadanie jedyne go czynnego w województwie świętokrzyskim Lotniska mogącego obsługiwać samoloty i wykorzystaniu go do celów biznesowych, ale także szkoleniowych. W trakcie wywiadów przewijały się również kwestie głównych problemów społecznych, z jakimi boryka się gmina. Wśród nich wskazywano najczęściej

bezrobocie, ubóstwo, niezaradność życiową, emigrację młodych, wykształconych osób z Masłowa, a także alkoholizm. W kontekście tych zjawisk zwrócono również potrzebą na rewitalizację obszaru Osiedla Wiśniówka. Na tym obszarze poza negatywnymi skutkami zjawisk społecznych występuje również degradacja środowiskowa i zły stan techniczny budynków użyteczności publicznej.

W trakcie wywiadów udało uściślić się potrzebę rozdzielenia funkcji kulturalnych, jakie pełni GOKiS i Biblioteka od społecznych o ochronnych związanych z działalnością OSP i potrzebą rozwoju miejsc aktywności fizycznej. Osoby udzielające wywiadów wskazywały na potrzebę remontu obecnego budynku przy Księdza Józefa Marszałka 30, a także dostosowanie go do potrzeb OSP oraz stworzenia centrum odnowy biologicznej z siłownią dostępną dla mieszkańców. Takie rozwiązanie stałoby się wówczas także kolejną atrakcją, z której będą korzystać osoby przyjeżdżające do gminy w celach turystyczno-rekreacyjnych. Wartością dodaną byłby taki ośrodek szczególnie dla licznych na tym terenie gospodarstw agroturystycznych, które szukają coraz to nowych argumentów, aby klienci zostali na kilka dni na terenie Gminy.

„Centrum” Masłowa powinno być funkcjonalne i dostosowane do potrzeb mieszkańców w różnym wieku. Wartością dodaną będzie nawiązywanie zagospodarowania tej przestrzeni do historii i charakteru Lotniska oraz jego zabudowy. W ten sposób stanie się atrakcją turystyczną w województwie świętokrzyskim, która będzie przyciągała miłośników lotnictwa. Respondenci podkreślali również potrzebę stworzenia centrum przedsiębiorczości, które nie tylko czekałoby na firmy z „otwartymi ramionami”, ale również było by miejscem inspiracji dla młodych osób, zastanawiających się na krokiem w kierunku uruchomienia własnej działalności gospodarczej. Ponadto Centrum powinno przejąć część funkcji kulturalnych m.in. poprzez przeniesienie w to miejsce Biblioteki i prowadzenie zajęć GOKiSu. Stworzenie „Centrum” ma za zadanie w opinii osób udzielających wywiadów „tętnić życiem” od godzin porannych aż do wieczornych, co pozwoli na lepsze utożsamianie się osób młodych z Gminą, a także pobudzi procesy integracji społecznej. To ostatnie zjawisko w wywiadach często było podnoszone ze wskazaniem, że wynika ono z wielu przyczyn (nowi mieszkańcy, wielu młodych nie wraca do Masłowa po etapie edukacji, liderzy lokalni realizują swoje pasje w Kielcach), które mogą być łagodzone poprzez działalność Centrum.

Wywiady standardowe i pogłębione spełniły swoją rolę i pozwoliły na wyciągnięcie końcowych wniosków konsultacji społecznych w kontekście rewitalizacji Gminy Masłów.

4.3.9. Debata

Ostatnią z form konsultacji społecznych, otwartą dla wszystkich grup interesariuszy była Debata Publiczna nad ostatecznym kształtem i zgłaszanymi uwagami do Programu Rewitalizacji Gminy Masłów na lata 2016-2023. Otrzymała się ona w dniu 11 października 2016 w budynku GOKiS w Masłowie Pierwszym. Wzięło w niej udział 14 osób. Była to ostatnia szansa, aby zgłosić swoje uwagi do projektu Programu Rewitalizacji, a jednocześnie okazja do zapoznania się z założeniami i planowanymi działaniami, które mają zostać podjęte w celu przeprowadzenia kompleksowego procesu rewitalizacji Masłowa. Ciekawą formą dobrze przyjętą przez interesariuszy była wymiana opinii ekspertów w poszczególnych zakresach tematycznych:

Część I Debaty - Wprowadzenie i prezentacja obszarów delimitowanych. Na początku przedstawieni zostali uczestnicy debaty oraz zasady spotkania:

1. pan Tomasz Lato – wójt Gminy Masłów
2. pani Maria Głowacka – architekt
3. pan Karol Skuza – urbanista i architekt z firmy Archiplaneo
4. pan Sebastian Gralec – przedstawiciel wykonawcy firmy EPRD

Moderatorem dyskusji był pan Krzysztof Kieszkowski reprezentujący firmę EPRD. W tej części została zaprezentowana poglądowa prezentacja na temat idei rewitalizacji Masłowa. Omówione zostały mapy z obszarami zdegradowanymi- tożsamymi z obszarami rewitalizacji. Następnie w uproszczonej wersji zostały zaprezentowane cele i działania projektowe. Po tej części rozpoczęła się właściwa debata polegająca na prezentacji swoich stanowisk poprzez zebranych ekspertów i zadawanie pytań przez zgromadzonych interesariuszy.

Część II Debaty - Obszar rewitalizacji

Uczestnicy Debaty zastanawiali się i prezentowali swoje stanowiska w kontekście wyznaczeniu dwóch obszarów na terenie Gminy - Masłów Centrum i Wiśniówka, które powinny zostać objęte procesem rewitalizacji. Uczestnicy panelu zostali poproszeni przez moderatora o przybliżenie metodologii i wytycznych, które pomogły we wskazaniu tych obszarów i udzielili odpowiedzi dlaczego właśnie tych terenów ma dotyczyć rewitalizacja. Paneliści udzielili wnikliwych odpowiedzi, a podsumowania podjął się pan Wójt Tomasz Lato. Następnie swoje pytania i wątpliwości wyrazili przedstawiciele Interesariuszy. Padły m.in. pytania o funkcjonowanie nowego Centrum Gminy i łączenie funkcji rekreacyjnej, kulturalnej i gospodarczej oraz jak w tym kontekście wykorzystywać potencjał Gminy, jakim jest turystyka i posiadanie lotniska. Do tych zagadnień merytorycznie i rzeczowo odnieśli się eksperci prezentując wizję i możliwe rozwiązania w zależności o przebiegu prac i kwot uzyskanych dotacji. Po wyjaśnieniu wątpliwości poczyniono krótkie podsumowanie i rozpoczęła się kolejna część spotkania.

Część III Debaty - działania i projekty

W tej części przedstawione zostały działania i planowane projekty, które poprzez realizację pozwolą na przeprowadzenie kompleksowego procesu rewitalizacji w Gminie. Zastanawiano się nad projektami w konkretnie wyznaczonych podobszarów rewitalizacji oraz jakie będzie ich oddziaływanie na społeczeństwo, gospodarkę, ład funkcjonalno-przestrzenny oraz środowisko. Zagadnienia zostały poddane dyskusji i przedstawiono podział na dwa etapy rewitalizacji. Pierwszy odnosił się do obszaru Centrum Masłowa drugi do sołectwa Wiśniówka, kolejność została określona wg priorytetów, które zostały wykazane na podstawie diagnozy i konsultacji społecznych.

Na koniec debaty moderator zadał jeszcze pytania, które wpłynęły drogą elektroniczną do wykonawcy Projektu, które odnosiły się m.in. do poniższych zagadnień:

1. Dlaczego obszar rewitalizacji Centrum masłowa nie obejmuje również terenów za lotniskiem
2. Jak ma być przeznaczenie Centrum Przedsiębiorczości i jak ma działać?

3. Czy jest możliwe i gdzie stworzenie pętli autobusowej w Masłowie – tutaj głos zabrał Pan Wójt, który przedstawił możliwe rozwiązania i uwarunkowania wynikające z działań w ramach planowanych projektów i inwestycji.
4. Czy nie jest możliwe włączenie Woli Kopcowej w obszar rewitalizacji lub innego sołectwa?
5. Czemu programem rewitalizacji nie został objęty zalew w Cedzynie i jakie są wobec niego plany?

Do wszystkich pytań odnieśli się członkowie panelu. Podkreślili ponownie, że proces rewitalizacji powinien być skoncentrowany terytorialnie, a także połączony w komplementarne działania wykorzystując różne źródła finansowania, łącząc inicjatywy publiczne i prywatne stymulując przy tym efekt synergii potencjałów. Wnioski z debaty zostały zapisane, a część informacji posłużyła do uzupełnienia działań i celów przygotowywanych w ramach Programu Rewitalizacji.

4.3.10. Wnioski z przeprowadzanych badań i konsultacji społecznych

Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone w Gminie Masłów z wykorzystaniem 10 różnych metod. Dzięki temu udało się uzyskać pełen obraz potrzeb rewitalizacyjnych, a także wyznaczyć obszary zdegradowane wymagające interwencji i kompleksowych działań.

Najważniejszym wynikiem analizy zebranych danych jest możliwość wyznaczenia dwóch obszarów, które zdaniem interesariuszy, wymagają działań rewitalizacyjnych. Pierwszy z nich to **Centrum Gminy**, które znajduje się na terenie sołectwa Masłów Pierwszy. Drugi obszar, który nie został przez uczestników konsultacji potraktowany równie priorytetowo, ale znacząco wyróżniał się od pozostałych 10 sołectw – jest to sołectwo **Wiśniówka**, szczególnie obszar starego osiedla. Te wyniki są spójne z diagnozą przeprowadzoną we wcześniejszym rozdziale. Ponad to interesariusze podkreślali kwestie ogólne, istotne dla rozwoju całej Gminy, takie jak redukcja bezrobocia poprzez rozwój przedsiębiorczości, intensyfikacja działań integrujących społeczeństwo, wykorzystanie istniejących potencjałów takich jak bliskość Kielc, walory krajobrazowe, Zalew Cedzyna i sąsiedztwo Gór Świętokrzyskich w celu intensywniejszego rozwoju turystyki, jako kluczowej branży gałęzi przedsiębiorczości dla Masłowa. Uczestnicy konsultacji społecznych dostrzegali potrzebę inwestycji w miejsca aktywnej rekreacji, w tym zwłaszcza w ścieżki rowerowe, siłownie zewnętrzne i place do odpoczynku z małą architekturą. Respondenci zwrócili uwagę na kilka bardzo istotnych zjawisk społecznych – starzenie się społeczeństwa, emigrację młodych osób z Masłowa oraz brak integracji między napływowymi osobami, a dawnymi mieszkańcami. Problemy te powinny w ich opinii zostać objęte działaniami rewitalizacyjnymi.

Z całości zebranych i przeanalizowanych danych w trakcie konsultacji rysuje się obraz Masłowa, jako Gminy, która potrzebuje rewitalizacji zwłaszcza w stworzeniu **"Centrum"**, które jako przestrzeń będzie stymulowała rozwój całej Gminy, zwłaszcza w obszarze przedsiębiorczości, integracji społecznej prowadzonej przez działania sportowe i kulturalne. Wyniki konsultacji społecznych każdej z metod badawczych wskazały, jako istotny dla Masłowa, obszar położony przy kompleksie budynków użyteczności publicznej – Urząd Gminy, Szkoła, hala sportowa, w bliskiej odległości GOPS i ośrodek zdrowia – graniczący z terenem lotniska i placem św. Jana Pawła II. W ocenie interesariuszy to ta przestrzeń, wraz z obecnym odcinkiem drogi łączącym wyżej wymienione obiekty z Kościołem

pw. Przemienienia Pańskiego i budynkiem GOKiS, w którym funkcjonuje również OSP, powinny zostać objęte w pierwszej kolejności procesem rewitalizacji. W opiniach pojawiały się stwierdzenia, że Gmina potrzebuje miejsca do integracji, które będzie służyć całej społeczności, ale również będzie stanowiło wizytówkę Masłowa, jako Gminy nowoczesnej, z tradycjami lotniczymi, stawiającą obecnie na rozwój turystyki, aktywności fizycznej i ekologii.

Zdiagnozowane problemy społeczne w ramach konsultacji potwierdzają zapisy z innych dokumentów strategicznych, w których wymieniano bezrobocie, alkoholizm, słabe więzi społeczne czy emigrację zarobkową, jako zagrożenia i zjawiska negatywnie wpływające na rozwój Gminy. Rozwiązaniem tych problemów ma być proces rewitalizacji nastawiony na stworzenie **"Centrum"** Masłowa, które będzie przyciągało uwagę różnych grup społecznych swoją aktywnością. Istotnym zagadnieniem na które w każdym rodzaju konsultacji zwracano uwagę to wykorzystanie centralnego położenia tego miejsca oraz możliwości korzystania z potencjału lotniska. Zwłaszcza w kontekście bezrobocia w **"Centrum"** powinien powstać obiekt, który umożliwiłby funkcjonowanie ośrodka przedsiębiorczości, który aktywizowałby ludzi młodych, ale także pomagał istniejącym już podmiotom we współpracy i pozyskiwaniu funduszy na dalszy rozwój. Do tego powinna w obszarze rewitalizowanym być mocno obecna kultura i rekreacja, dlatego w trakcie wywiadów, spaceru studyjnego czy spotkań podkreślono potrzebę rozdzielenia obecnie występujących w jednym obiekcie działań OSP i GOKiS oraz biblioteki. Wynika to ze złego stanu budynku, w którym obecnie funkcjonują te instytucje, jak również niedostosowania w pełni tego obiektu do potrzeb wyżej wymienionych instytucji. Stąd też pomysły, aby wraz z tworzeniem i rewitalizacją **"Centrum"** przenieść w nowe miejsce bibliotekę oraz działania GOKiSu. Zdaniem interesariuszy miejscem tym powinien być zrewitalizowany jeden z budynków, dawniej stanowiący zaplecze lotniska, a obecnie będący własnością gminną. Takie potraktowanie sprawy świadczy o dużej świadomości społeczeństwa, że nowo kształtowane **"Centrum"** Gminy powinno dbać o rozwój w różnych aspektach i "tętnić życiem", po to aby dawać szansę i być stymulatorem dla działania różnych grup społecznych.

Drugim obszarem, o odmiennej charakterystyce, wskazanym jako kolejny obszar, który powinien zostać wpisany do Programu Rewitalizacji, jako wymagający interwencji, to teren dawnego osiedla w sołectwie Wiśniówka. Miejsce to, jak podkreślali uczestnicy konsultacji społecznych, łączy w sobie bogate walory estetyczne i ciekawy układ przestrzenny, z licznie występującymi problemami o charakterze społecznym, z którymi lokalna społeczność boryka każdego dnia. Warto zaznaczyć, że osiedle to jest jedynym kompleksem budynków na terenie Gminy o zwartej zabudowie wielorodzinnej. W każdym z obiektów mieszka od dwóch do czterech rodzin. Przekłada się to na wyraźniejsze występowanie na ograniczonym terenie kłopotów, które w pewien sposób dotyczą cały Masłów typu bezrobocie, niezaradność życiowa i nadużywanie alkoholu. We wskazaniach respondentów Wiśniówka to teren, gdzie nie ma przestrzeni umożliwiającej integrację społeczną poprzez różne formy aktywności. Budynki po byłej szkole wykorzystywane do celów sportowych oraz biblioteka ze świetlicą nie są w dobrym stanie, co negatywnie wpływa na aktywność mieszkańców. Podkreślane przez respondentów w kontekście Wiśniówki były przede wszystkim alkoholizm, bezrobocie i ubóstwo, które definiują zachowania prowadzące często do przekazywanej z pokolenia na pokolenia niezaradności. Ważnym aspektem są tereny pokopalniane z urokliwym tzw.

„Smaragdowym jeziorkiem”, które poddawane są rekultywacji oraz działająca nadal kopalnia i bezpośrednie sąsiedztwo ruchliwej drogi krajowej S7. Czynniki te negatywnie wpływają na rozwój turystyki na tym obszarze, ale w przyszłości stanowią będą szansę dla rozwoju Wiśniówki. Zwracano w trakcie konsultacji społecznych uwagę na inne budynki po kopalni, które obecnie są w złym stanie techniczny i wymagają szybkiej interwencji lub przekazania inwestorom prywatnym, aby nie stanowiły zagrożenia dla mieszkańców, a także nie stały się miejscem występowania kumulacji negatywnych zachowań społecznych. Działania, jakie były wymieniane w kontekście procesu rewitalizacji na Wiśniówce to przede wszystkim stworzenie funkcjonalnej przestrzeni użytecznej społecznie w budynku dawnej szkoły, co będzie wymagało gruntownego przekształcenia i modernizacji tego budynku z przystosowaniem go do potrzeb różnych grup wiekowych oraz liczne działania oddolne i projekty społeczne aktywizujące ludność i podnoszące ich kompetencje. Negatywnym zjawiskiem, jest także brak integracji między napływowymi mieszkańcami, a osobami zamieszkującymi od zawsze Wiśniówkę.

Działania prowadzone w ramach procesu rewitalizacji, zwłaszcza na terenie Masłowa Pierwszego mają przyczynić się do złagodzenia deficytów występujących w całej Gminie. W innych sołectwach również interesariusze wskazywali na potrzeby i działania, które poprawiłyby jakość mieszkania i życia w tych miejscowościach. Należy jednak mieć na uwadze, że proces rewitalizacji powinien mieć pewne priorytety i być prowadzony etapowo. Działania przeprowadzone w pierwszej kolejności powinny oddziaływać na jak najszersze grono odbiorców lub niwelować problemy, które w bardzo wyraźny sposób wpływają na dobrostan i degradację społeczną bądź środowiskową danego obszaru. W drugiej kolejności powinny podejmowane być działania rewitalizacyjne na obszarach zdegradowanych, które ze względu na zmianę swoich funkcji i przekształceń skutkowały obniżeniem statusu mieszkańców i powodowały narastanie negatywnych zjawisk społecznych, czego doskonałym przykładem jest stare osiedle na Wiśniówce.

4. Delimitacja przestrzenna obszarów rewitalizacji

Na podstawie przeprowadzonych prac analitycznych, związanych z diagnozą i konsultacjami społecznymi zostały wyznaczone dwa obszary zdegradowane. Pierwszy z nich znajduje się na terenie Sołectwa Masłów Pierwszy, drugi na terenie Sołectwa Wiśniówka. Wyznaczenia tych obszarów było możliwe ze względu na występujące różnorodne negatywne zjawiska z obszarów społecznego, gospodarczego, funkcjonalno-przestrzennego, technicznego, a także środowiskowego.

Po dogłębnej analizie potrzeb oraz możliwości rewitalizacji w korespondencji do dokumentów strategicznych i planistycznych podjęto decyzję o wyznaczeniu dwóch obszarów rewitalizacji znajdujących się na terenach zdegradowanych. Obszary rewitalizacji zostały skategoryzowane wg priorytetów działań. Jako pierwszy i kluczowy dla całego programu Rewitalizacji określono jako OBSZAR REWITALIZACJI - CENTRUM MASŁOWA PIERWSZEGO. Drugim w kolejności ważności w procesie rewitalizacji obszarem został wskazany OBSZAR REWITALIZACJI – WIŚNIOŹKA. W celu zachowania czytelności i przejrzystości dokumentu, każdy z obszarów zostanie omówiony jako osobny podrozdział, jednak dla komplementarności Programu, jak również dla realizacji postawionych w nim celów oba obszary rewitalizacyjne powinny zostać objęte wsparciem, co pozwoli

na złagodzenie negatywnych zjawisk na tych obszarach, ale także będzie służyło rozwojowi całej Gminy Masłów.

Kierując się wytyczonymi obszarami przeznaczonymi do Rewitalizacji w Gminie Masłów stworzono poniższą tabelę, w której sprawdzono, jaki procent powierzchni Gminy i jaki procent mieszkańców będzie znajdował się na terenach rewitalizowanych.

TABELA 23 PROCENT POWIERZCHNI GMINY I LICZBA LUDNOŚCI ZAMIESZKUJĄCA OBSZARY OBJĘTE PROCESEM REWITALIZACJI

Obszar	Powierzchnia (w ha)	% powierzchni gminy	Ludność (N)	% ludności gminy
Gmina Masłów	8627	100	10 565	100
Centrum	27,50	0,32%	243	2,3%
Wiśniówka	16,80	0,19%	278	2,63%
Razem	44.30	0,51%	521	4,93%

Źródło: Opracowanie własne EPRD na podstawie danych gminnych i GUS 2016.

Zaprezentowane dane i wyznaczone obszary do rewitalizacji są zgodne z wytycznymi mówiącymi o tym, że obszar rewitalizowany nie może być większy niż 20% obszaru Gminy i nie może na nim zamieszkiwać więcej niż 30% całej ludności. Wyznaczone obszary w Gminie Masłów spełniają powyższy warunek.

5.1. Obszar rewitalizacji- Centrum Masłowa Pierwszego

Opis obszaru rewitalizacji

Na obszar objęty procesem rewitalizacji zostały przeznaczone tereny położone w sołectwie Masłów Pierwszy. Obszar rewitalizacji składa się z trzech podobszarów – łączących się ze sobą i tworzący jeden, zwarty terytorialnie obszar rewitalizacji w miejscowości Masłów Pierwszy. Podobszary zostały wyznaczone na podstawie przeprowadzonej diagnozy i konsultacji społecznych oraz ze względu na cele, które powinny zostać osiągnięte i charakterystykę poszczególnych miejsc. Obszar rewitalizacji Centrum Masłowa Pierwszego tworzą:

- Tereny w rejonie lotniska - Podobszar nr 1;
- Teren Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu ,biblioteki i Ochotniczej Straży Pożarnej wraz z Terenem nieurządzonego parkingu przy ul. Ogrodowej, koło kościoła pw. Przemienienia Pańskiego - Podobszar nr 2;
- Pasy drogowe dróg gminnych i powiatowych droga powiatowa nr 0311T i droga gminna nr 344006T - Podobszar nr 3.

Podobszary zostały przedstawione na poniższej Mapie. W celu zachowania spójności przestrzennej, a także biorąc pod uwagę problemy związane m.in. z brakiem funkcjonalnego Centrum Gminy działania rewitalizacyjne powinny w miarę możliwości równolegle na wskazanych podobszarach, w celu jak najefektywniejszego wykorzystania zasobów technicznych, ludzkich i finansowych. Tak

wyznaczony obszar rewitalizacji pozwoli na kompleksowy proces wyprowadzenia ze stanu kryzysowego tych terenów.

MAPA 3 DELIMITACJA PRZESTRZENNA OBSZAR REWITALIZACJI - CENTRUM MASŁOWA PIERWSZEGO

DELIMITACJA PRZESTRZENNA OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH wyznaczonych do rewitalizacji.

ZAŁOŻENIA REWITALIZACJI PODOBSZARÓW
SKALA: 1:5 000

LEGENDA:

- GRANICA OPRACOWANIA ANALIZY
- CELE REWITALIZACJI (Nr 1, Nr 2 i Nr 3) oznaczone w kółkach/ założenia rewitalizacji podobszarów opisano w części tekstowej opracowania
- CEL PONADGMINNY (lotnisko, kościół)
- CEL GMINNY
- CELE GMINNE O ZASIĘGU USŁUG PONAD GMINNYM
- PARKINGI
- GŁÓWNY UKŁAD KOMUNIKACJI (kolowej, pieszej)
- KOMUNIKACJA UZUPEŁNIAJĄCA (kolowa, piesza) ŁĄCZĄCA CELE REWITALIZACJI
- OTWARCIE WIDOKOWE
- ŚCIEŻKA ROWEROWA
- PROPONOWANY PRZEBIEG GŁÓWNEGO CIĄGU PIESZOROWEROWEGO
- DOMINANTA, WIEŻA KOŚCIELNA
- POMNIK JANA PAWŁA II
- OŚ POWIĄZAŃ KOMUNIKACYJNYCH POMIĘDZY CELAMI REWITALIZACJI
- KIERUNEK PROWADZENIA KOMUNIKACJI (kolowej, pieszej i rowerowej)
- PRZYSTANEK AUTOBUSOWY
- OBSZAR Placu Gminnego,
- OBSZAR Placu Św. Jana Pawła II
- OBSZAR Placu zabaw i boiska wielofunkcyjnego wraz z Zespołem Szkół
- OBSZAR Centrum Przedsiębiorczości - przestrzeń wielofunkcyjna związana z aktywnością mieszkańców, organizacji i przedsiębiorców
- OBSZAR Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
- OBSZAR zabudowy usługowo-handlowej z zapleczem gastronomicznym
- OBSZAR Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej
- OBSZAR PARKINGU OGÓLNODESTĘPNEGO wraz z BUDYNKIEM URZĘDU GMINY i HALĄ SPORTOWĄ

Źródło podkładu mapowego: Strona internetowa <https://mapy.geoport.gov.pl/>
Opracowanie: ARChiplano Karol Skuza

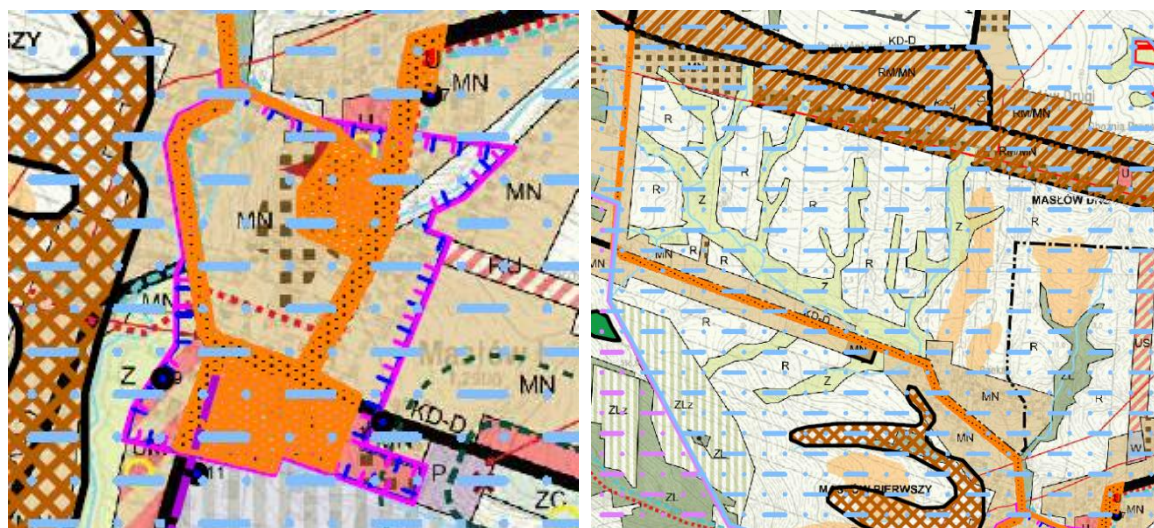

Ustalenia Studium na obszarze rewitalizacji

W studium, przedmiotowy teren wskazany w niniejszym programie do rewitalizacji zawiera się w *granicach obszaru podlegającego rewitalizacji posiadającego cechy obszaru zdegradowanego*, choć on sam obejmuje oprócz terenu parkingu, dodatkowo teren kościoła w Masłowie Pierwszym. Znaczna część obszaru wskazanego do rewitalizacji została też wskazana jako przestrzeń publiczna i tym samym istnieje obligatoryjny obowiązek sporządzenia dla tego obszaru miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Poza obszarem przestrzeni publicznej znalazła się część północna obszaru rewitalizacyjnego dotyczącego pasa drogi gminnej nr 344006T oraz pasa drogi powiatowej nr 0311T wraz z terenem budynku GOKiSu i Remizy OSP w Masłowie.

Teren rewitalizacji wskazany w Programie Rewitalizacji, w zakresie terenów w rejonie lotniska oraz terenu Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu, biblioteki i Ochotniczej Straży Pożarnej, w studium został wskazany pod funkcję usługową. Tym samym istnieje kontynuacja istniejącej funkcji na tym terenie, co nie stanowi sprzeczności z przedmiotem i zakresem rewitalizacji. Tereny komunikacji dróg gminnych i powiatowej wskazane do rewitalizacji, również zostały utrzymane w studium. Ponadto, przez obszar objęty rewitalizacją przebiega szlak rowerowy niebieski, stanowiący część większego układu szlaków rowerowych na terenie gminy i obszaru Gór Świętokrzyskich.

MAPA 4 OBSZARY DO REWITALIZACJI WSKAZANE W STUDIUM – OBSZAR PRZESTRZENI PUBLICZNEJ (PO LEWEJ) ORAZ OBSZAR DO REWITALIZACJI CZĘŚĆ PÓŁNOCNA (PO PRAWEJ) – WZDŁUŻ PASA DROGI GMINNEJ

Ustalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego (MPZP) na obszarze rewitalizacji

Na terenie obszaru wskazanego do rewitalizacji oraz na terenie sołectwa Masłów Pierwszy obowiązuje Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego sołectwa MASŁÓW PIERWSZY na terenie gminy Masłów przyjęty Uchwałą Nr XLV/346/2010 Rady Gminy Masłów z dnia 18 marca 2010 r. w sprawie Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego sołectwa MASŁÓW PIERWSZY na terenie gminy Masłów.

Rozstrzygnięciem Nadzorczym Nr IG.III.7041/2-37/10 z dnia 22 kwietnia 2010 r. Wojewoda Świętokrzyski uchylił Uchwałą Rady Gminy Masłów (Nr XLV/346/2010) w zakresie terenu oznaczonego „KL” stanowiącego teren lotniska. Tym samym część terenu wskazanego do rewitalizacji

w zakresie znajdującym się na terenie lotnika w Masłowie, znajduje się poza obszarem obowiązującego planu. Przeznaczenie terenu zatem dla obszaru na, którym brak jest obowiązującego miejscowego planu ustala się w drodze postępowania administracyjnego zmierzającego do wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (decyzji wzięt).

Poniżej w tabeli dokonano analizy zapisów obowiązującego miejscowego planu na terenie rewitalizacji w kontekście zgodności prawa miejscowego z planowanymi inwestycjami.

TABELA 24 ANALIZA ZAPISÓW OBOWIĄZUJĄCEGO MIEJSCOWEGO PLANU NA TERENIE REWITALIZACJI W KONTEKŚCIE ZGODNOŚCI PRAWA MIEJSCOWEGO Z PLANOWANYMI INWESTYCJAMI

I.p	Obszar wskazany do rewitalizacji	Ustalenia w MPZP	Zgodność z MPZP
1.	<p style="text-align: center;">Tereny w rejonie lotnika.</p> <p>działki nr 875/1, 875/3, 875/5, 875/7, 875/8, 874/2, 876, i 1102/5 obejmują:</p> <p>a) Urząd Gminy Masłów z parkingiem i niezagospodarowanym placem. b) Budynek poczty c) Zespół Szkół z hala sportową, oddziałem przedszkolnym, parkingiem i placem zabaw d) Budynek Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z parkingiem e) Plac Św. Jana Pawła II z pomnikiem i płytą pamiątkową f) Budynek sklepu spożywczego.</p>	<p>Oznaczenie: UP (tereny usług publicznych)</p> <ul style="list-style-type: none"> • przeznaczenie podstawowe: obiekty i urządzenia służące realizacji celów publicznych z zakresu: oświaty, zdrowia i opieki społecznej, kultury i administracji, • przeznaczenie dopuszczalne: a) usługi komercyjne, b) lokalizacja obiektów sportu i rekreacji, c) otwarte przestrzenie publiczne, place, d) drogi dojazdowe, ciągi pieszo-jezdne, parkingi i ścieżki rowerowe, e) obiekty, urządzenia i sieci infrastruktury technicznej, f) zieleń urządzona towarzysząca obiektom budowlanym. 	TAK
	g) Budynki magazynowe na terenie przejętym od Spółki Lotnisko Kielce w Masłowie (dz. nr ewid. 1102/5)	Brak ustaleń MPZP	Wymaga opracowania MPZP dla terenu lub ustalenia wzięt
2.	<p style="text-align: center;">Teren Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu, biblioteki i Ochotniczej Straży Pożarnej.</p> <p style="text-align: center;">działka nr ewid. 642</p>	<p>Oznaczenie MN2</p> <p>przeznaczenie podstawowe: a) zabudowa zagrodowa, b) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przeznaczenie dopuszczalne: a) zabudowa pensjonatowa, b) usługi komercyjne 	TAK

		<p>podstawowe, c) <u>usługi publiczne</u>, d) obiekty, urządzenia i sieci infrastruktury technicznej, e) budynki gospodarcze i garaże, f) drogi dojazdowe, ciągi pieszo-jezdne, ścieżki rowerowe, g) budynki rekreacji indywidualnej.</p>	
3.	<p>Pasy drogowe dróg gminnych i powiatowych. droga powiatowa nr 0311T i droga gminna nr 344006T</p>	<p>Oznaczenie: KD-Z, (droga klasy zbiorczej o przekroju jednojezdniowym wraz z niezbędnymi urządzeniami technicznymi wynikającymi z przepisów o drogach publicznych, z dopuszczeniem ścieżek rowerowych)</p> <p>Oznaczenie: KD-D, (droga klasy dojazdowej o przekroju jednojezdniowym wraz z niezbędnymi urządzeniami technicznymi wynikającymi z przepisów o drogach publicznych, z dopuszczeniem ścieżek rowerowych)</p> <p>Oznaczenie: KDW2 (droga wewnętrzna, z dopuszczeniem ścieżek rowerowych)</p>	TAK

MAPA 5 OBSZARY DO REWITALIZACJI WSKAZANE W PROGRAMU REWITALIZACJI W ODNIESIENIU DO OBOWIĄZUJĄCEGO MPZP – OBSZAR PRZESTRZENI PUBLICZNEJ WYZNACZONY W STUDIUM (U GÓRY) ORAZ OBSZAR DO REWITALIZACJI KONTYNUACJA CZĘŚĆ PÓŁNOCNA (PONIŻEJ) – WZDŁUŻ PASA DROGI GMINNEJ

Obszary do rewitalizacji wskazane w Programu Rewitalizacji w odniesieniu do obowiązującego MPZP – obszar przestrzeni publicznej wyznaczony w studium (u góry) oraz obszar do rewitalizacji kontynuacja część północna (poniżej) – wzdłuż pasa drogi gminnej.

TABELA 25 WALORYZACJA TERENU ZNAJDUJĄCEGO SIĘ NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM

Teren wskazany do rewitalizacji	Stan istniejący w obszarze zdegradowanym/waloryzacja
<p>Tereny w rejonie lotniska działki nr ewid. 875/1, 875/3, 875/5, 875/7, 875/8, 874/2, 876, 1102/5</p>	<p>Teren dawnych magazynów i zaplecza lotniska: niska jakość zabudowy, zły stan techniczny budynków, niezagospodarowany teren z potencjałem w postaci starodrzewia. Brak kontynuacji ciągu pieszego i rowerowego, w kierunku Urzędu Gminy i Szkoły (podstawowej i gimnazjum) pozbawionego barier architektonicznych. Skrajna jakość przestrzeni terenu dawnego zaplecza lotniska i przestrzeni publicznej – Placu Jana Pawła II.</p>
<p>Teren Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu, biblioteki i Ochotniczej Straży Pożarnej działki nr ewid. 642; w budynku zlokalizowane są funkcje GOK i S, biblioteka i OSP</p>	<p>Teren parkingu wokół GOKiS; niska jakość przestrzeni i brak urządzeń małej architektury. Budynek GOKiS znajduje się w złym stanie technicznym, wymaga remontu również ze względu na zmianę standardów funkcjonalnych budynku.</p>
<p>Pasy drogowe dróg gminnych i powiatowych droga powiatowa nr 0311T i droga gminna nr 344006T</p>	<p>W części brak oświetlenia dróg stanowiących ciąg komunikacyjny zarówno pieszy jak i kołowy. Brak możliwości komunikacji pieszej na drodze gminnej – brak chodnika.</p>

Widok na przestrzeń publiczną Plac Św. Jana Pawła II

Ścieżka rowerowa wokół terenu lotniska przy terenie drogi publicznej

Panorama terenu dawnego zaplecza lotniska i sąsiadującej zabudowy szkoły i urzędu

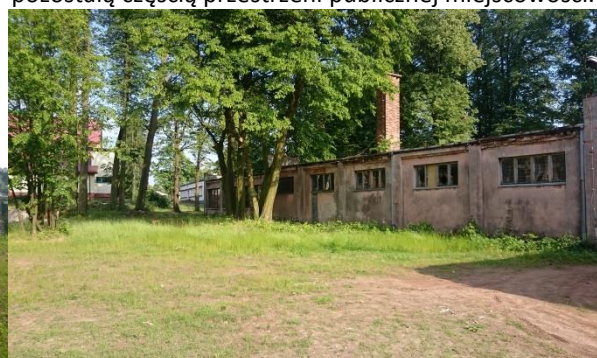
Wartościowa zieleń wysoka (starodrzew) wzdłuż drogi dojazdowej do lotniska.

W tle stare zabudowania magazynowe, teren zaniedbany również pod kątem zagospodarowania terenu, brak istniejących powiązań komunikacyjnych z pozostałą częścią przestrzeni publicznej miejscowości.

Zabudowa magazynowa, dawne zaplecze lotniska – widok od strony urządzonej przestrzeni publicznej – Placu Św.JPII

Zabudowa magazynowa, dawne zaplecze lotniska – widok od strony urządzonej przestrzeni publicznej – Placu Św.JPII wraz ze starodrzewiem

Sklep przy drodze powiatowej i placu Św. JPII

Budynek GOPS - w bardzo dobrym stanie technicznym i estetycznym, zagospodarowanie terenu wokół budynku nie jest integralne z przestrzenią publiczną opracowywanej części miejscowości

Budynek NZOZ - w dobrym stanie technicznym i estetycznym, zagospodarowanie terenu wokół budynku nie jest integralne z przestrzenią publiczną opracowywanej części miejscowości (podobnie jak budynek GOPS)

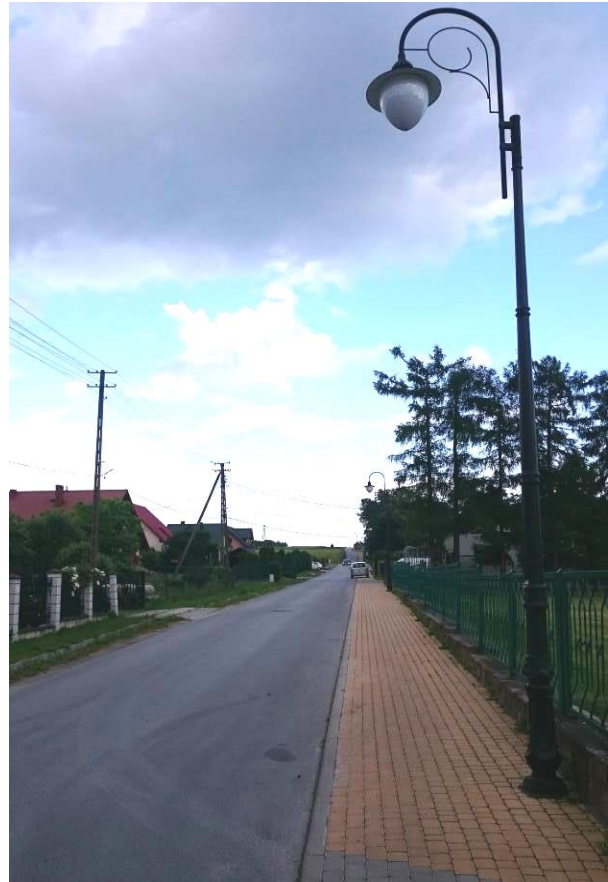
Budynek zespołu szkół (podstawowa i gimnazjum) – w dostatecznym stanie technicznym i estetycznym, wymaga nakładów finansowych na remont dojść do budynku, schodów i elewacji

Budynek zespołu szkół – stan wejścia bocznego stanowi niebezpieczeństwo dla zdrowia dzieci

Parking przed UG w Masłowie i halą sportową – docelowo niewystarczająca ilość miejsc parkingowych (zdjęcie wykonane po godz. pracy urzędu)

Docelowo linie elektroenergetyczne, telefoniczne i światłowodu wymagają prowadzenia w ziemi

Droga w kierunku cmentarza w Masłowie Pierwszym

Panorama przestrzeni parkingu przed kościołem z widokiem na plebanie

Widok na kościół w Masłowie Pierwszym – teren za parkingiem wymagający kompletnego zagospodarowania terenu

ul. Ogrodowa w kierunku do kościoła i ul. Spacerowej (szlak czerwony)

ul. Spacerowa – krety układ drogi dojazdowej, brak poboczy i oświetlenia

Budynek GOKiS – widok na parking

Budynek GOKiS – elewacja frontowa

Niska estetyka budynku GOKiS, elewacji, architektury i zagospodarowania terenu wokół obiektu

TABELA 26 TERENY WSKAZANE DO REWITALIZACJI WRAZ Z ZAKRESEM REWITALIZACJI

Teren wskazany do rewitalizacji	Proponowany zakres rewitalizacji
<p>Tereny w rejonie lotniska działki nr ewid. 875/1, 875/3, 875/5, 875/7, 875/8, 874/2, 876, 1102/5</p>	<p>wyznaczenie przestrzeni publicznej o funkcji centrum miejscowości Masłów Pierwszy i szeroko rozumianym centrum Gminy, <u>podniesienie jakości przestrzeni i tym samym poprawa bezpieczeństwa mieszkańców na opuszczonym i zaniedbanym terenie</u>, zwiększenie dynamiki centrum miejscowości i gminy, zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy poprzez ustalenie wysokiej jakości i atrakcyjnego funkcjonalnie punktu gminy, zwiększenie jakości życia mieszkańców</p>
<p>Teren Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu, biblioteki i Ochotniczej Straży Pożarnej działki nr ewid. 642; w budynku zlokalizowane są funkcje GOK i S, biblioteka i OSP</p>	<p>wyznaczenie przestrzeni publicznej jako uzupełnienie centrum przy terenie lotniska dedykowane dla miejscowości Masłów Pierwszy i całej Gminy, <u>podniesienie jakości przestrzeni</u>, zwiększenie atrakcyjności GOKiS i jego otoczenia, stworzenie miejsca postoju również dla turystów</p>
<p>Pasy drogowe dróg gminnych i powiatowych droga powiatowa nr 0311T i droga gminna nr 344006T</p>	<p>oświetlenie terenu wzdłuż ciągów komunikacyjnych, <u>poprawa bezpieczeństwa</u>, integracja obszaru z wyznaczoną przestrzenią publiczną w centrum miejscowości Masłów Pierwszy,</p>

Teren wskazany do rewitalizacji	Proponowany zakres rewitalizacji
<p>Tereny w rejonie lotniska działki nr ewid. 875/1, 875/3, 875/5, 875/7, 875/8, 874/2, 876, 1102/5, zabudowa i tereny w obszarze obejmuje:</p>	<p>wyznaczenie przestrzeni publicznej o funkcji centrum miejscowości Masłów Pierwszy i szeroko rozumianym centrum Gminy,</p>
<p>a) Urząd Gminy Masłów z parkingiem i niezagospodarowanym placem,</p>	<p>dostosowanie budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych, zagospodarowanie terenu wokół z uwzględnieniem likwidacji barier architektonicznych,</p>

	organizacja miejsc do parkowania samochodów z systemem monitoringu,
b) Budynek poczty,	likwidacja barier architektonicznych, zagospodarowanie w zakresie niezbędnej ilości miejsc parkingowych oraz powiązania z projektowaną ogólnodostępną przestrzenią,
c) Zespół Szkół z halą sportową, oddziałem przedszkolnym, parkingiem i placem zabaw,	likwidacja barier architektonicznych, termomodernizacja budynku szkoły, z wykorzystaniem OZE, włączenie realizowanego boiska wielofunkcyjnego w rozbudowany na terenie program rekreacyjno-sportowy dedykowany dla najmłodszych, młodzieży, dorosłych i seniorów. W ramach programu lokalizacja placu zabaw, ścieżki zdrowia z siłownią zewnętrzną, alejek z ławkami, stolikiem do gier /szachownicą, warcabami/. Wyposażenie w system monitoringu oraz oświetlenie parkowe,
d) Budynek Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z parkingiem,	likwidacja barier architektonicznych, zagospodarowanie w zakresie niezbędnej ilości miejsc parkingowych oraz powiązania z projektowaną ogólnodostępną przestrzenią,
e) Plac Św. Jana Pawła II z pomnikiem i płytą pamiątkową,	projektowane otoczenie pomnika, powiązany z nim ciągami pieszymi, projektowana iluminacja pomnika; Modernizacja ul. Św. Jana Pawła II – projekt chodnika, ścieżki rowerowej, projekt oświetlenia ulicznego,
f) Budynek sklepu spożywczego,	funkcja kawiarenki z zewnętrznym ogrodem, altaną z widokiem na plac oraz teren rekreacyjno-sportowy
g) Budynki magazynowe na terenie przejętym od Spółki Lotnisko Kielce w Masłowie (dz. nr ewid. 1102/5)	przebudowa z przeznaczeniem na cele edukacyjne w tym organizacja interaktywnych zajęć i dostosowanych do tego celu instalacji, dla młodzieży i dorosłych związanych z historią lotnictwa, sportami lotniczymi. Teren bezpośrednio z nimi związany – ścieżka edukacyjna w połączeniu z terenem lotniska. W budynku przewidziane równocześnie zaplecze techniczne dla powstającej infrastruktury, wyznaczenie przestrzeni publicznej jako uzupełnienie centrum przy terenie lotniska dedykowane dla miejscowości Masłów Pierwszy i całej Gminy, przebudowa budynku z dostosowaniem dla potrzeb osób niepełnosprawnych, likwidacja barier architektonicznych, termomodernizacja z wykorzystaniem OZE, w rejonie budynku lokalizacja muszli koncertowej z miejscami siedzącymi, zagospodarowanie otaczającego terenu, w tym organizacja miejsc parkingowych, terenów zielonych, monitoring i oświetlenie terenu,
Teren Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu, biblioteki i Ochotniczej Straży Pożarnej działki nr ewid. 642; w budynku zlokalizowane są funkcje GOK i S, biblioteka i OSP	Dostosowanie budynku do potrzeb działalności rekreacyjnej np. o charakterze siłowni. Rozbudowanie o zaplecze socjalne części przeznaczonej dla OSP. Modernizacja całego budynku i poprawa bezpieczeństwa oraz logistyki parkingowej. Wyprowadzenie z budynku działalności o charakterze kulturalnym – rozdzielenie funkcji.

Pasy drogowe dróg gminnych i powiatowych droga powiatowa nr 0311T i droga gminna nr 344006T	oświetlenie terenu wzdłuż ciągów komunikacyjnych, poprawa bezpieczeństwa, integracja obszaru z wyznaczoną przestrzenią publiczną w centrum miejscowości Masłów Pierwszy,
---	--

5.2. Obszar rewitalizacji– Wiśniówka

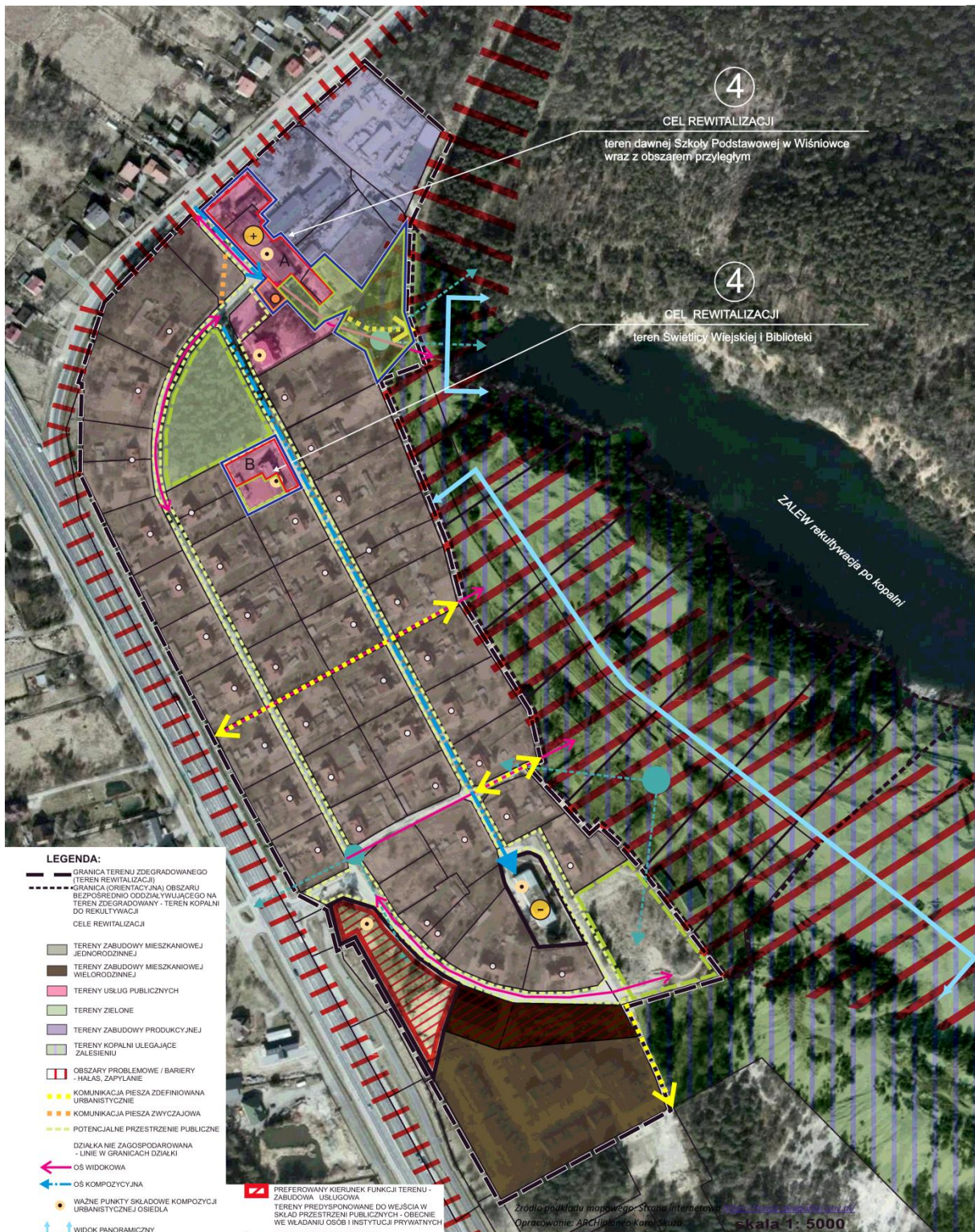
Wyznaczony obszar zdegradowany na obszarze sołectwa Wiśniówka, został zamknięty w terenie dawnego Osiedla robotnicze, obejmuje również sąsiadujące z osiedlem tereny o silnych negatywnych zjawiskach wpływających na jakość życia mieszkańców i całego społeczeństwa osiedla (tereny kopalni w Wiśniówce, obecnie w części w trakcie rekultywacji), a także nowe osiedle mieszkaniowe wielorodzinne na południu. Obszar ten został przedstawiony na poniższych Mapach. Szczegółowa analiza zjawisk przestrzennych i ich opis zawarto w tabeli poniżej oraz na mapie „Analizy funkcjonalno-przestrzennej z diagnozą czynników i zjawisk kryzysowych”. Ta część graficzna przedstawia również potencjał badanego terenu w kontekście możliwości rozwoju urbanistycznego osiedla, terenów sąsiadujących, ich wzajemne powiązania i przede wszystkim wskazuje docelowe funkcje uzupełniające terenu osiedla. Ich zadaniem będzie, po etapie rewitalizacji wskazanych terenów i obiektów, podniesienie rangi osiedla poprzez stworzenie dogodnych warunków życia w zakresie zdrowia, dostępu do usług podstawowych, bezpieczeństwa społecznego oraz przede wszystkim integracji społeczności (tzw. rdzennych mieszkańców z mieszkańcami napływowymi).

Ranga osiedla, niezależnie od wartościowego układu urbanistycznego, doskonałej komunikacji zewnętrznej i wewnętrznej oraz możliwości rozwoju funkcji usług publicznych i komercyjnych, jest określona przez wpis budynków mieszkalnych dawnego Osiedla robotniczego w Wiśniówce do Gminnej Ewidencji Zabytków w Masłowie. Dobre decyzje urbanistyczne na etapie projektowania osiedla, dają obecnie możliwość znalezienia nowych jego powiązań przestrzennych oraz wyznaczenie nowych funkcji budynków pozostając przy ich wcześniejszym przeznaczeniu pod usługi publiczne dla mieszkańców i uzupełniających usług komercyjnych.

Podstawowe obszary aktywności mieszkańców i przeznaczenia terenów opierają się o główną oś założenia urbanistycznego przebiegająca w układzie północ-południe (z odchyleniem) na której zamknięciu oparte są funkcje usług publicznych (biblioteka i świetlica wiejska, dawna szkoła podstawowa) oraz usług komercyjnych (sklepy). Od południa oś zamyka dawny budynek przychodni zdrowia, obecnie w stanie ruiny. Niewystarczająco aktywne cele, jak wskazane funkcje publiczne wymagają silnej aktywizacji, czego celem ma być większa integracja mieszkańców i ograniczenie przez nich poszukiwania realizacji swoich potrzeb w zakresie społecznych aktywności poza terenem osiedla.

MAPA 6 OBSZAR REWITALIZACJI SOŁECTWA WIŚNIÓWKA

LEGENDA:

- GRANICA TERENU ZDEGRADOWANEGO (TEREN REWITALIZACJI)
- - - GRANICA ORIENTACYJNA OBSZARU BEZPOŚREDNIO ODDZIAŁUJĄCEGO NA TEREN ZDEGRADOWANY - TEREN KOPALNI DO REKULTYWACJI
- CELE REWITALIZACJI
- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ
- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ
- TERENY USŁUG PUBLICZNYCH
- TERENY ZIELONE
- TERENY ZABUDOWY PRODUKCYJNEJ
- TERENY KOPALNI ULEGAJĄCE ZALESIENIU
- OBSZARY PROBLEMOWE / BARIERY - HAŁAS, ZAPYLANIE
- KOMUNIKACJA, PIESZA ZDEFINIOWANA URBANISTYCZNIE
- KOMUNIKACJA PIESZA ZWYCZAJOWA
- POTENCJALNE PRZESTRZENIE PUBLICZNE
- DZIAŁALNOŚĆ ZAGOSPODAROWANA - LINIE W GRANICACH DZIAŁKI
- ➔ OS WIDOKOWA
- ➔ OS KOMPOZYCYJNA
- ➔ WIDOK PANORAMICZNY
- ➔ OTWARCIE WIDOKOWE PERSPEKTYWICZNE
- WAZNE PUNKTY SKŁADOWE KOMPOZYCJI URBANISTYCZNEJ OSIEDLA
- DOMINANTA POZYTYWNA
- DOMINANTA NEGATYWNA
- POMNIK ROCZNICY ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI
- PREFEROWANY KIERUNEK FUNKCJI TERENU - ZABUDOWA MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA LUB WIELORODZINNA (- z ogr. wysokości) z FUNKCJĄ USŁUGOWĄ
- PREFEROWANY KIERUNEK FUNKCJI TERENU - ZABUDOWA USŁUGOWA
- TERENY PREDYSPONOWANE DO WEJŚCIA W SKŁAD PRZESTRZENI PUBLICZNYCH - OBECNIE WE WŁADANIU OSÓB I INSTYTUCJI PRYWATNYCH
- BUDYNKI WPISANE DO GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW
- A OBSZAR BUDYNKU STAREJ SZKOŁY WRAZ Z PLACEM PRZED WEJŚCIEM I PARKINGIEM
- B OBSZAR BUDYNKU BIBLIOTEKI WRAZ Z PLACEM PRZED WEJŚCIEM I PARKINGIEM
- OBSZAR PLACU PUBLICZNEGO z POMNIKIEM

DELIMITACJA PRZESTRZENNA OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH wyznaczonych do rewitalizacji w miejscowości Wiśniówka
 oraz ANALIZA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA z diagnozą czynników i zjawisk kryzysowych

Zauważa się również potrzebę integracji mieszkańców na poziomie lokalnych uroczystości i codziennych spotkań. Brak jest jednoznacznie zdefiniowanej przestrzeni wspólnej. Dlatego też w sposób orientacyjny wskazano potencjalne obszary przestrzeni publicznej, mogącej uzupełniać układ głównych celów na osi założenia osiedla i zachęcić do przebywania poza miejscem zamieszkania i pogłębieniem wzajemnych relacji.

W naturalny sposób założenie osiedla zostało uzupełnione o obsługujący od strony zachodniej układ komunikacji (droga wewnętrzna) zamykający najważniejsze funkcje publiczne, tereny usług komercyjnych, potencjalne przestrzenie publiczne i wreszcie łączący starą zabudowę mieszkaniową jednorodziną z nową zabudową mieszkaniową wielorodzinną (istniejąca i w trakcie realizacji).

Można zatem przyjąć, że poprzez zapoczątkowanie zmian przestrzennych, rozpoczynając od najważniejszych celów rangi ogólnospołecznej rewitalizacja obszaru osiedla, postępując wieloetapowo, doprowadzi do stworzenia wśród mieszkańców poczucia przynależności i potrzebę dbałości o swoją małą ojczyznę w zakresie przestrzeni wspólnej i kontaktów międzyludzkich.

TABELA 27 WALORYZACJA ISTNIEJĄCEJ ZABUDOWY W OBSZARZE ZDEGRADOWANYM OSIEDLA W WIŚNIÓWCE W PODZIALE NA FUNKCJE OBIEKTÓW I ICH CHARAKTER

Lp.	Rodzaj zabudowy	Dokumentacja fotograficzna	Walory		Uwagi
			estetyczne Skala(1÷5)	techniczne Skala(1÷5)	
1	2	3	4	5	6
1.	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna		4-5	3-5	<p>Obiekty zamieszkałe, o jednolitym charakterze zabudowy. Większość wymaga doinwestowania i remontu, choć część budynków jest po remoncie i znacznie podnoszą walory estetyczne i atrakcyjność osiedla.</p> <p>Z uwagi na zróżnicowanie własnościowe nieruchomości przyjęto zakres walorów w przedziałach (pkt 4 i 5 tabeli).</p> <p><u>Domy mieszkalne na osiedlu robotniczym znajdują się w wykazie Gminnej Ewidencji Zabytków (numery 2-39).</u></p>

<p>2.</p>	<p>Zabudowa dawnego ośrodka zdrowia (obecnie mieszkania oraz gabinety lekarskie, punkt apteczny)</p>		<p>1</p>	<p>1</p>	<p>Obiekt zamieszkały, wpływający niekorzystnie na walory estetyczne terenu oraz powstającego obok osiedla domów wielorodzinnych i zabudowy szeregowej. Wymaga modernizacji.</p>
<p>3.</p>	<p>Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna</p>		<p>5</p>	<p>5</p>	<p>Osiedle domów wielorodzinnych i zabudowy szeregowej w trakcie prac budowlanych, znacznie podnoszące atrakcyjność terenu.</p>
<p>4.</p>	<p>Zabudowa usługowa - usługi publiczne (szkoła)</p>		<p>3,5</p>	<p>2</p>	<p>Obiekt użytkowany częściowo o ciekawej architekturze wpisującej się w całość kompozycji terenu analizy. Stan techniczny wskazuje jednak na potrzebę jego gruntownej przebudowy lub wprowadzenia nowej zabudowy. Obiekt kluczowy w działaniach rewitalizacyjnych osiedla.</p>
<p>5.</p>	<p>Zabudowa usługowa - usługi komercyjne (sklep)</p>		<p>1</p>	<p>2</p>	<p>Obiekt użytkowany. Wymaga doinwestowania i przebudowy. Degradacja estetyczna otoczenia.</p>

<p>6.</p>	<p>Zabudowa usługowa - usługi komercyjne (sklep)</p>		<p>1</p>	<p>1</p>	<p>Obiekt użytkowany. Degradacja estetyczna otoczenia.</p>
	<p>Zabudowa mieszkalno-usługowa - usługi komercyjne</p>		<p>4</p>	<p>4</p>	<p>Obiekt w trakcie budowy Wymaga nadania funkcji i dostosowania zagospodarowania terenu dla potrzeb osób niepełnosprawnych (rampa).</p>
<p>8</p>	<p>Zabudowa usługowa - usługi publiczne (biblioteka, świetlica)</p>		<p>3</p>	<p>2</p>	<p>Obiekt użytkowany (czynny w wybrane dni i godziny) o architekturze nawiązującej do reszty zabudowy jednorodzinnej kompleksu. W dużym stopniu wymaga doinwestowania i remontu – dostosowaniu do pełnionej funkcji. Obiekt kluczowy w działaniach rewitalizacyjnych osiedla.</p>
<p>9</p>	<p>Zabudowa kopalni (biurowiec).</p>		<p>1</p>	<p>1</p>	<p>Obiekt nieużytkowany. Wymaga nadania funkcji i całkowitej modernizacji. Dobrze komponuje się w układzie urbanistycznym osiedla.</p>

10	Zabudowa związana z działalnością kopalni		1	1	Obiekt nieużytkowany. Wymaga nadania funkcji i całkowitej modernizacji.
11	Przestrzeń publiczne (pomnik)		3	4	Teren wymaga podniesienia walorów estetycznych szczególnie w otoczeniu pomnika (zielen, mała architektura itp.).
12	Przestrzeń publiczne Jeden z dwóch głównych ciągów komunikacji pieszo-kołowej, w tyle boisko sportowe.		4	4	Teren użytkowany. Wymaga korekt estetycznych w zakresie wprowadzenia małej architektury, oświetlenia.
13	Przestrzeń publiczne		3	3	Teren wymaga stałego nadzoru i remontów. oraz korekt estetycznych w zakresie wprowadzenia małej architektury, oświetlenia.
14			2	2	Teren wymaga nasadzeń roślinnych stałego nadzoru i modernizacji do pełnionej funkcji.

Opis metod przeprowadzenia procesu rewitalizacji na obu obszarach znajdują się w kolejnych rozdziałach Programu Rewitalizacji dotyczących wizji, celów i projektów. Podsumowując rozdział o delimitacji poniżej wskazane są działki, których bezpośrednio dotyczą cele rewitalizacyjne.

OBSZAR REWITALIZACJI - CENTRUM MASŁOWA PIERWSZEGO

Podobszar nr 1 Tereny w rejonie lotniska -

dz. nr 875/1, 875/3, 875/5, 875/7, 875/8, 874/2, 876, 1102/5-

Podobszar nr 2 Teren Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu, biblioteki i Ochotniczej Straży Pożarnej -

dz. nr 642, Teren nieurządzonego parkingu przy ul. Ogrodowej, koło kościoła- dz. nr 197/1

Podobszar nr 3 Pasy drogowe dróg gminnych i powiatowych

droga powiatowa nr 0311T i droga gminna nr 344006T

OBSZAR REWITALIZACJI - WIŚNIÓWKA

Podobszar nr 4 Teren dawnej szkoły- dz. nr 14/20, 14/18, 14/151

oraz teren świetlicy z biblioteką dz. nr 14/16

Delimitacja obszarów rewitalizacyjnych została przeprowadzona przez architektów i urbanistów na podstawie przeprowadzonych analiz negatywnych zjawisk zdiagnozowanych w dostępnych dokumentach oraz uzyskanych w trakcie konsultacji społecznych. Przy wytyczaniu obszarów posłużono się najlepszą wiedzą i dobrymi praktykami, aby obszary przeznaczone pod proces rewitalizacji były komplementarne z planowanymi działaniami i oczekiwaniami mieszkańców. Działania w ramach rewitalizacji na wskazanych terenach pozwolą na złagodzenie negatywnych zjawisk w Masłowie oraz poprawią jakość życia. Dodatkowo wzrośnie potencjał Gminy zwłaszcza poprzez działania w Masłowie Pierwszym, gdzie powstające „Centrum” będzie pełniło bardzo istotną rolę dla osób odwiedzających Gminę, jako punkt przystankowy, rekreacyjny i informacyjny o Masłowie i okolicach. Dodatkową atrakcją może być punkt obserwacyjny skierowany w stronę lotniska. Mimo, że obszary są rozdzielone od siebie, to przez podział na etap pierwszy Centrum Masłowa Pierwszego i etap drugi – Wiśniówkę Program Rewitalizacji jest spójny. W obu obszarach zostaną przeprowadzone działania umożliwiające podniesienie integracji społecznej, zwiększenie dostępności do miejsc rekreacji, poprzez poszerzenie oferty i rozbudowę bazy infrastrukturalnej.

5. Analiza SWOT dla obszarów zdegradowanych

Na podstawie diagnozy dokumentów zastanych, jak również przeprowadzonej analizy wyników konsultacji społecznych i dokumentów planistycznych określono dwa obszary zdegradowane w Gminie Masłów. Delimitacja przestrzenna obszarów rewitalizacji została dokonana w rozdziale V, gdzie przedstawiono dokładne opisy obszarów i mapy wraz z określeniem negatywnych zjawisk. Obszary zdegradowane znajdują się na terenie sołectw:

- Masłów Pierwszy – zaproponowana nazwa obszaru to „**CENTRUM MASŁOWA PIERWSZEGO**”;
- Wiśniówka – zaproponowana nazwa obszaru to „**WIŚNIÓWKA**”.

Analiza SWOT należy do podstawowych narzędzi, które wykorzystywane są w procesie planowania strategicznego. Bazując na zidentyfikowanej sytuacji wyjściowej, umożliwia sformułowanie takich celów i założeń, które wykorzystują mocne strony analizowanego obszaru i minimalizują jego słabości, a jednocześnie pozwalają na wykorzystanie występujących w otoczeniu szans oraz uniknięcie potencjalnych zagrożeń.

Nazwa SWOT pochodzi z języka angielskiego i oznacza:

- S - Strengths (silne strony), wszystko to, co stanowi atut, przewagę, zaletę analizowanego obszaru,
- W - Weaknesses (słabe strony), wszystko to, co stanowi słabość, barierę, wadę analizowanego obszaru,
- O - Opportunities (szanse), wszystko to, co stwarza dla analizowanego obszaru szansę korzystnej zmiany,
- T - Threats (zagrożenia), wszystko to, co stwarza dla analizowanego obszaru niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

Tym samym, czynniki rozwoju można podzielić na wewnętrzne oraz zewnętrzne. Do wewnętrznych czynników zalicza się te, na które lokalna społeczność ma bezpośredni wpływ (silne i słabe strony). Czynniki zewnętrzne umiejscowione są natomiast w bliższym i dalszym otoczeniu badanej jednostki – w większości przypadków jednostka nie ma możliwości oddziaływania/wpływu na omawiane czynniki (szanse i zagrożenia).

Analiza została sporządzona dla wyznaczonych obszarów zdegradowanych. Analiza SWOT, jako narzędzie analityczne pozwoli na dokładny opis wyżej wymienionych obszarów pod kątem problemów i barier, ale także szans i potencjałów, które powinny zostać wykorzystane dla właściwego przeprowadzenia założeń Programu Rewitalizacji Gminy Masłów na lata 2016-2023. Każdy z tych obszarów zostanie przeanalizowany oddzielnie w pięciu obszarach zjawisk, których dotyczy rewitalizacja:

- Zjawiska społeczne
- Zjawiska gospodarcze
- Zjawiska techniczne
- Zjawiska środowiskowe
- Zjawiska przestrzenno-funkcjonalne.

Taka metodologia analizy SWOT pozwoli na dokładną analizę każdego z dwóch zdiagnozowanych obszarów zdegradowanych, również w kontekście potrzeb i kierunków rozwoju całej Gminy Masłów.

CENTRUM MASŁOWA PIERWSZEGO	
Zjawiska Społeczne	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Systematycznie wzrastająca liczba mieszkańców całego Sołectwa Masłów Pierwszy; • Przewaga w strukturze społecznej osób młodych i w wieku produkcyjnym nad seniorami; • Lokalny Punkt Informacyjno-Konsultacyjny Powiatowego Urzędu Pracy w Kielcach; • Liczne zajęcia świetlicowe i pozalekcyjne prowadzone przez GOKiS i placówki oświatowe; • Dostęp mieszkańców do hali sportowej; • Dostęp do placówek świadczących usługi z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej; • Szlaki turystyczne (piesze, rowerowe); • Działalność OSP • Walory krajobrazowe i bliskość Kielc sprawiają, że są to atrakcyjne tereny do osiedlania się dla mieszkańców z Miasta Kielce; 	<ul style="list-style-type: none"> • Niska integracja społeczna środowiska w sołectwie Masłów Pierwszy • Występujący problem alkoholizmu często przekazywanego w rodzinach kolejnym pokoleniom; • Brak programów dla młodzieży uzdolnionej; • Brak miejsca na rekreację i spotkania w Centrum Gminy budującego więzi społeczności lokalnej; • Brak lokalnego punktu umożliwiającego występy przed publicznością w otwartej przestrzeni typu muszla koncertowa, mały amfiteatr; • Brak aktywnych organizacji pozarządowych • Infrastruktura placówek oświatowych; • Niedostosowana przestrzeń publiczna dla rodzin z dziećmi;
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie funkcjonalnego „Centrum” o charakterze rekreacyjno-kulturalnym; • Napływ osób z Kielc jako nowych mieszkańców; • Wzrost ruchu turystycznego – mobilność miejska; • Rozwój aktywnych organizacji pozarządowych przy nowym „Centrum” zwiększających integrację społeczną; • Wykorzystanie potencjału lotniska dla budowy świadomości i tożsamości mieszkańców – jako „małej ojczyzny”; • Organizacja większej liczby imprez i wydarzeń o charakterze kulturalnym i społecznym dla mieszkańców podnoszących integrację społeczną; • Rozwój funkcji centrum przy uwzględnieniu planów rozwojowych lotniska na zwiększenie oferty 	<ul style="list-style-type: none"> • Pogłębianie się zjawiska izolacji i zaniku więzi sąsiedzkich i społecznych; • Coraz mniejsze utożsamianie się młodych mieszkańców z miejscem zamieszkania; • Brak zainteresowania społeczności kulturą, aktywnością społeczną;
Zjawiska Gospodarcze	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Wzrastająca liczba przedsiębiorstw, w szczególności osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą; • Na terenie sołectwa Masłów Pierwszy występują tereny inwestycyjne (dwie działki o łącznej powierzchni 3,45 ha, przewidziane pod usługi komercyjne) • Dobra dostępność do Internetu; 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysokie bezrobocie; • Niewystarczająca współpraca podmiotów z Gminy z Lotniskiem w Masłowie; • Brak atrakcyjnej oferty lokalowej/wsparcia fiskalnego dla osób młodych zakładających działalność gosp.; • Niewielkie zainteresowanie mieszkańców prostymi pracami fizycznymi • Niedostateczne wyposażenie w infrastrukturę

	<p>techniczną warunkującą pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych (sieci kanalizacyjne, gazowe itp.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niedostateczna promocja gospodarcza Gminy w tym obszarze zdegradowanego; • Niewielka liczba działań przyciągających inwestorów zewnętrznych; • Niskie kwalifikacje mieszkańców do prowadzenia działalności turystycznej; • Niedostateczne wykorzystanie walorów turystycznych w tym mała oferta rekreacyjna dla odwiedzających
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystanie funduszy strukturalnych z Unii Europejskiej dla rozwoju obszaru; • Zewnętrzne źródła finansowania w tym również w zakresie instrumentów zwrotnych, • Możliwość realizacji wspólnych projektów zintegrowanych w ramach Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego • Rozwój lotniska w Masłowie i wykorzystanie tego potencjału; • Korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa ekologicznego (w ograniczonym zakresie) oraz turystyki ekologicznej i agroturystyki • Dogodne położenie komunikacyjne, oraz bliskością dużych aglomeracji miejskich i dostępnością do nowoczesnych systemów łączności • planowana rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 745 oraz budowa wschodniej obwodnicy Kielc • Organizacja imprez lotniczych – pikników na większą skalę z wykorzystaniem nowo powstałej infrastruktury „Centrum” (synergia potencjałów miejsc i podmiotów: Lotnisko-Urząd Gminy – GOKiS – NGO – Przedsiębiorcy); • możliwość wykorzystania nowych rozwiązań instytucjonalnych służących realizacji inwestycji publicznych np.: formuła partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP), koncesjonowanie usług; 	<ul style="list-style-type: none"> • Odpływ kwalifikowanej siły roboczej do Kielc i gmin ościennych, • Przedsiębiorstwa są często jednoosobowe, zarejestrowane w Gminie, ale prowadzą działalność poza jej terenem • Brak współpracy między przedsiębiorstwami w celu m.in. wymiany wzajemnych usług i aktywizacji lokalnego rynku; • Zwiększenie liczby obszarów objętych ochroną przyrody (prawie cały obszar Gminy jest objęty różnego rodzaju ochroną) • Powstawanie konkurencyjnych obszarów pod inwestycje na terenie innych gmin; • Zbyt mała liczba przedsiębiorstw oferujących większą ilość miejsc pracy; • Zbyt mała promocja obszaru Centrum Gminy;
Zjawiska techniczne	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Nowoczesna hala sportowa; • Część budynków po termomodernizacji; 	<ul style="list-style-type: none"> • Obszar przemysłowy stanowił zaplecze techniczne i remontowe lotniska w Masłowie budynki warsztatowe w złym stanie technicznym; • Większość budynków wymaga doinwestowania m.in. w zakresie OZE, termomodernizacji i dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych; • Zły stan techniczny i estetyczny obecnego budynku GOKiS wraz z otoczeniem – m.in. parking;

	<ul style="list-style-type: none"> Brak na obszarze zdegradowanym i w całym sołectwie nowoczesnej i funkcjonalnej Sali konferencyjnej/szkoleniowej/wystawienniczej m.in. pod potrzeby przedsiębiorców, kultury i sesji Rady Gminy;
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> Skoncentrowane położenie w jednym miejscu wielu obiektów użyteczności publicznej, Pozyskanie funduszy i stworzenie nowoczesnego Społecznego Centrum Rozwoju Kreatywności i Przedsiębiorczości w jednym z wyremontowanych budynków przejętych od Lotniska; Pozyskanie funduszy i remont wraz z dostosowaniem do nowych potrzeb sportowo-rekreacyjnych i Ochotniczej Straży Pożarnej obecnego budynku GOKiSu; 	<ul style="list-style-type: none"> Niewystarczające środki pozyskane z programów Unii Europejskiej, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego i centralnych na realizację wszystkich projektów, Brak środków gminy na sfinansowanie wkładu własnego przy realizacji projektów.
Zjawiska środowiskowe	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> Brak na obszarze zdegradowanym dużych fabryk i zakładów negatywnie wpływających na środowisko naturalne; Bliska odległość od Parku Narodowego i terenów Natura 2000; Duża liczba szlaków pieszych i rowerowych przebiegających przez obszar rewitalizowany (leśne, gruntowe) 	<ul style="list-style-type: none"> Problem zanieczyszczenia środowiska naturalnego w tym przede wszystkim w zakresie „niskiej emisji”; Duży ruch pojazdów związany z drogą nr 745 biegnąca przez obszar zdegradowany; Niewystarczająco rozwinięta sieć gazociągowa, co powoduje konieczność używania pieców na paliwa stałe przez większość mieszkańców.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> Rozwój inwestycji z zakresu OZE (fotowoltaika, solary słoneczne), Pozyskanie funduszy z Unii Europejskiej na wymianę przestarzałego oświetlenia ulicznego na nowoczesne „ledowe” co zmniejszy zużycie energii i poprawi bezpieczeństwo; Spełnienia przez Polskę, w tym Gminę Masłów, wymogów stawianych przez Komisję Europejską w zakresie racjonalnego gospodarowania zasobami, 	<ul style="list-style-type: none"> Wzrastająca liczba aut poruszających się po gminie związana z napływem nowych mieszkańców na co dzień korzystających z prywatnych aut;
Zjawiska przestrzenno-funkcjonalne	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> Lokalizacja obszaru w centralnym punkcie Gminy Dobre skomunikowanie z Kielcami ciągami jezdnyymi Lokalizacja na obszarze rewitalizacji urzędów i obiektów użyteczności publicznej w tym: Urzędu Gminy, Zespołu Szkół, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu, Ośrodka Zdrowia, Kościoła Parafialnego 	<ul style="list-style-type: none"> Brak wytyczonego i funkcjonalnego „centrum” Gminy o charakterze kulturalno-rekreacyjnym; Niewystarczająca liczba miejsc parkingowych dla klientów instytucji publicznych; Niebezpieczne skrzyżowanie przy zespole budynków Szkoły i Urzędu Gminy połączone z ostrym zakrętem drogi; Najwyższa liczba wypadków i zdarzeń drogowych wynikających z dużego natężenia ruchu i niedostosowanych rozwiązań funkcjonalno-komunikacyjnych (ostre zakręty,

	<p>nieoświetlone fragmenty drogi, słaba widoczność przy przejściach dla pieszych)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ścieżka rowerowa nie jest połączona z innymi drogami rowerowymi • Ograniczony i utrudniony dostęp dla autokarów przewożących dzieci przy wjeździe na teren przy zespole szkół; • DW745 Dąbrowa – Radlin znajduje się w większości w obrębie Gminy i stanowi główną drogą komunikacji wewnętrznej, zapewnia połączenie do dróg krajowych nr 73 od strony zachodniej oraz nr 74 od strony południowo – wschodniej na węźle w Cedzynie. • Słabe skomunikowanie Masłowa Pierwszego z innymi sołectwami za pomocą komunikacji publicznej/prywatnej i traktów rowerowych; • System komunikacji zbiorowej nie spełnia funkcji komunikacji wewnętrznej a zapewnia niemal wyłącznie połączenia metropolitalne z Kielcami; • Słabo eksponowany na zewnątrz zasób atrakcji kulturowo – historycznych oraz walorów krajobrazowo – przyrodniczych; • Bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych i starszych (pomnik)
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Bezpośrednie sąsiedztwo z jedynym Lotniskiem w województwie świętokrzyskim, które ma funkcje rekreacyjno-sportowe • Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich przygotowuje inwestycję polegającą na przełożeniu i przebudowie części istniejącej trasy oraz modernizację pozostałych odcinków drogi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Za dynamicznie zwiększającą się liczbą aut oraz rosnącą liczbą nowych mieszkańców Gminy może nie nadążyć z rozwojem infrastruktura drogowa;

WIŚNIÓWKA	
Zjawiska Społeczne	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Działalność świetlicy wiejskiej w Wiśniówce; • Ośrodek Zdrowia i Stacja Opieki Caritas w Wiśniówce; • Wzrost liczby mieszkańców sołectwa Wiśniówka poprzez napływ nowych osób do nowo wybudowanego osiedla, procentowo na poziomie sołectwa jest to największy wzrost ludności w całej gminie; • Działalność Klubu Sportowego Skalnik w Wiśniówce osiągającego sukcesy na arenie krajowej i międzynarodowej 	<ul style="list-style-type: none"> • Utrwalanie sposobu życia prowadzącego do rozwoju patologii społecznych – wyrażające się w dalszym zaniedbywaniu substancji mieszkaniowej i dewastacjach, • Duży odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej, największa liczba rodzin objętych wsparciem spośród wszystkich sołectw (dane OPS na kwiecień 2016 r.) • Wysoki poziom bezrobocia; • Pełnienie głównie roli sypialnej dla Kielc; • Słabe utożsamianie się mieszkańców z Gminą, bardziej z Kielcami (łatwy dojazd)

	<ul style="list-style-type: none"> • Mała zaradność życiowa mieszkańców; • Poprzez charakterystyczną zabudowę 38 domów mieszkalnych w każdym mieszkają co najmniej 2 rodziny, a na ogół 4, występuje nagromadzenie na małej przestrzeni negatywnych zjawisk społecznych i patologii typu alkoholizm; • Niski poziom integracji społecznej między nowymi i „starymi” mieszkańcami Wiśniówki; • Brak nowoczesnej i ogólnodostępnej infrastruktury; • Brak wystarczającego zaplecza technicznego części placówek edukacyjnych, wychowawczych (była szkoła, biblioteka); • Wzrost postaw pesymistycznych i poczucia braku perspektyw rozwojowych; • Zahamowanie wzrostu demograficznego • Starzenie się społeczeństwa na starym osiedlu.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa nowego osiedla na Wiśniówce (Caritas); • Działania prowadzone przez Caritas w celu pozyskania środków zewnętrznych na ośrodek zdrowia z RPO Woj. Świętokrzyskiego – działanie 7.3 	<ul style="list-style-type: none"> • Pogłębiające się różnice między nowymi mieszkańcami i osobami zamieszkałymi na starym osiedlu;
Zjawiska Gospodarcze	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonowanie kopalni; • Walory krajobrazowe i bliskość Kielc sprawiają, że są to atrakcyjne tereny dla deweloperów i prywatnych osób planujących przeprowadzkę z Miasta Kielce; • Bliskość drogi krajowej S7 i łatwy dostęp do Kielc; 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysokie bezrobocie; • Niedostateczne wyposażenie w infrastrukturę techniczną warunkującą pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych (sieci kanalizacyjne, gazowe, światłowodowe itp.) • Niedostateczna promocja gospodarcza Gminy w tym obszarze zdegradowanego; • Za mało działań przyciągających inwestorów zewnętrznych;
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój infrastruktury turystycznej wokół terenów pokopalnianych; • Wykorzystanie funduszy strukturalnych z Unii Europejskiej dla rozwoju obszaru; • Możliwość montażu finansowego (PPP) – różne zewnętrzne źródła finansowania w tym również w zakresie instrumentów zwrotnych; • Możliwość realizacji wspólnych projektów zintegrowanych w ramach Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego; • Korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa ekologicznego (w ograniczonym zakresie) oraz turystyki ekologicznej i agroturystyki • Dogodne położenie komunikacyjne, oraz 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie liczby obszarów objętych ochroną przyrody (prawie cały obszar Gminy jest objęty różnego rodzaju ochroną) co znacznie ogranicza dostępność terenów inwestycyjnych • Powstawanie konkurencyjnych obszarów pod inwestycje na terenie innych gmin; • Zbyt mała liczba przedsiębiorstw oferujących większą ilość miejsc pracy;

<p>bliskością dużych aglomeracji miejskich i dostępnością do nowoczesnych systemów łączności</p> <ul style="list-style-type: none"> możliwość wykorzystania nowych rozwiązań instytucjonalnych służących realizacji inwestycji publicznych np.: formuła partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP), koncesjonowanie usług 	
Zjawiska techniczne	
Mocne strony	Słabe strony
	<ul style="list-style-type: none"> Zły stan techniczny wielu budynków w tym m.in.: Były budynek szkoły, były budynek administracyjny kopalni, budynek biblioteki i świetlicy; Brak funkcjonalnych obiektów sportowych i rekreacyjnych na wskazanym obszarze; Słaby stan techniczny ciągów komunikacyjnych – ulic, chodników;
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> Wszystkie budynki są jeszcze możliwe do naprawy i przeprowadzenia w nich adaptacji do nowych potrzeb; 	<ul style="list-style-type: none"> Postępująca dewastacja opuszczonych, niezagospodarowanych budynków; Brak inwestora zewnętrznego modernizującego opuszczone budynki i wykorzystującego potencjał miejsca;
Zjawiska środowiskowe	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> Bliska odległość od Parku Narodowego i terenów Natura 2000; 	<ul style="list-style-type: none"> Działalność wydobywczą kopalni, która powoduje dyskomfort w postaci kurzu; Bliskość ruchliwej drogi ekspresowej S7 Tereny pokopalniane nie poddane rekultywacji Znaczący udział opalania tradycyjnymi paliwami (węgiel, koks)
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> Rekultywacja terenów pokopalnianych 	
Zjawiska przestrzenno-funkcjonalne	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> Zachowana stara zabudowa (I poł. XX w.) o znacznych walorach architektonicznych i przestrzennych; 	<ul style="list-style-type: none"> na obszarze przeważają budynki wybudowane przed 1945 rokiem charakteryzujące się słabszym stanem technicznym niż nowsza infrastruktura; Brak ścieżek rowerowych; System komunikacji zbiorowej nie spełnia funkcji komunikacji wewnętrznej a zapewnia niemal wyłącznie połączenia metropolitalne z Kielcami;
Szanse	Zagrożenia

6. Wizja

Przeprowadzenie konsultacji społecznych i wstępnej diagnozy pozwoliły na delimitację obszarów objętych działaniami rewitalizacyjnymi. Obszary te poddane zostały wnikliwej analizie SWOT. W oparciu o te narzędzia i we współpracy z różnymi grupami interesariuszy została wypracowana wizja rewitalizacji, do której działania i projekty powinny dążyć, aby uzyskać oczekiwany efekt i poprawę na obszarach zdegradowanych.

Wizja działań efektów rewitalizacji zostanie przedstawiona w podziale na cztery podobszary, które zostały podzielone na dwa główne obszary rewitalizacyjne na etapie delimitacji. To jest Centrum Masłowa Pierwszego i Wiśniówka.

TABELA 28 WIZJA REWITALIZACJI PODOBSZARU 1 W CENTRUM MASŁOWA PIERWSZEGO

Teren wskazany do rewitalizacji	Wizja Rewitalizacji
<p>Tereny w rejonie lotniska - Podobszar nr 1 dz. nr 875/1, 875/3, 875/5, 875/7, 875/8, 874/2, 876, 1102/5</p>	<p>Teren zorganizowanej przestrzeni publicznej o charakterze centrotwórczym w skali gminy.</p> <p>Planowane kierunki rozwoju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - integracja społeczności gminnej, - promocja regionu w kontekście upamiętniania wydarzeń historycznych, - realizacja zainteresowań dzieci i młodzieży - organizacja imprez okolicznościowych - intensyfikowanie ruchu turystycznego - rozwój przedsiębiorczości na terenie gminy - rozwój kulturalny społeczności gminnej <p>Realizacja funkcji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Plac św. Jana Pawła II wraz z pomnikiem (P) i tablicą pamiątkową (T) -teren urządzony z zielenią i elementami małej architektury 2. Plac gminny -lokalizacja mini amfiteatru (np. poprzez ukształtowanie nawierzchni placu) z przewidzianymi elementami pod lekkie okazjonalne zadaszanie sceny nawiązujące kształtem do paralotni. Lokalizacja miejsc odpoczynku, skweru z elementami małej architektury -altaną , ławkami parkowymi , stolikami do gier logicznych, sezonowymi hamakami, z wykorzystaniem potencjału istniejącego starodrzewu. 3. Przebudowa i rozbudowa istniejącego budynku magazynowego z przeznaczeniem na Społeczne Centrum Rozwoju Kreatywności i Przedsiębiorczości Gminy Masłów (SCRKiP). W ramach kompleksu SCRKiP, sala wystawiennicza - konferencyjna z częścią biurową, promująca treści związane z sąsiedztwem aeroklubu i lotniska, salki spotkań integracyjnych oraz realizacji zainteresowań dla młodzieży , dorosłych i seniorów.

Biblioteka z wideoteką oraz kawiarnia z tarasem widokowym. Pomieszczenia modelarni oraz ekspozycji związanych z historią lotnictwa

i szybownictwa, wykorzystujące potencjał sąsiedztwa lotniska. W ramach funkcji SCRKiP, organizacja przestrzeni dla centrum porad i wsparcia dla osób bezrobotnych (w ramach współdziałania z PUP), zabezpieczenie zaplecza pod okazjonalny wynajem, dla nowych i małych, miejscowych przedsiębiorców nie posiadających własnego lokalu. Kompozycja i forma urbanistyczno-architektoniczna stanowiące tło dla istniejącego pomnika Św. Jana Pawła II oraz pierzeję placu gminnego. W ramach przebudowy i rozbudowy, uwzględniona jest termomodernizacja z wykorzystaniem OZE w zakresie ekonomicznie uzasadnionym sprecyzowanym w opracowaniach szczegółowych. W ramach zaplecza gastronomicznego przewidziane pomieszczenia dla lokalnej grupy (np. działającej w ramach koła gospodyń wiejskich) wytwarzającej i promującej regionalne produkty czy potrawy. Zaplecze istotne z punktu widzenia obsługi gastronomicznej, ruchu turystycznego w powiązaniu z ofertą turystyczno-rekreacyjną oraz atrakcją lotniska (obecnie w tym rejonie całkowity brak takiej funkcji).

4. Przebudowa i rozbudowa istniejącego sklepu z przeznaczeniem na zespół usługowo-handlowy z zapleczem gastronomicznym z zewnętrznym tarasem-ogrodem. Kompozycja i forma urbanistyczno-architektoniczna stanowiące pierzeję placu gminnego oraz jego wydzielenie od strony drogi powiatowej. Budynek dwukondygnacyjny kontynuujący charakter budynków sąsiednich NZOZ i GOPS. W ramach przebudowy i rozbudowy, uwzględniona jest termomodernizacja z wykorzystaniem OZE w zakresie ekonomicznie uzasadnionym sprecyzowanym w opracowaniach szczegółowych.
5. Teren rekreacyjno-sportowy dla dzieci, młodzieży dorosłych i seniorów, w bezpośrednim sąsiedztwie realizowanego boiska wielofunkcyjnego. W ramach terenu rekreacji lokalizacja placu zabaw oraz siłowni plenerowej.
6. Realizowane boisko wielofunkcyjne treningowe przeznaczone do gry w piłkę ręczną, siatkówkę i koszykówkę – ogólnodostępne, a w trakcie zajęć szkolnych dostępne dla dzieci i uczniów. Boisko w połączeniu z terenem placu zabaw i siłowni stanowi zaplecze czynnego wypoczynku dla pełnej skali wiekowej społeczności gminnej (potencjał boiska wykorzystywanego przez okres 3/4 roku z racji na sztuczną nawierzchnię i oświetlenie).
7. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej – zagospodarowanie terenu uwzględniające optymalną organizację miejsc postojowych dla

- samochodów osobowych. Budynek w bardzo dobrym stanie technicznym i estetycznym.
8. Budynek NZOZ - zagospodarowanie terenu uwzględniające optymalną organizację miejsc postojowych dla samochodów osobowych. Budynek w bardzo dobrym stanie technicznym i estetycznym.
 9. Zespół Szkół im. św. Jana Pawła II - Budynek przeznaczony do kompleksowej termomodernizacji i przebudowy z uwzględnieniem przeznaczenia części pomieszczeń na działalność kół zainteresowań – np. nauki tańca dla dzieci i młodzieży, zainicjowania działalności zespołów tanecznych, teatralnych, sportowych – zwłaszcza była sala gimnastyczna zaadoptowana na potrzeby auli we współpracy z GOKiS. W ramach przebudowy przewidziane jest dostosowanie budynku dla potrzeb osób niepełnosprawnych. W ramach termomodernizacji i przebudowy uwzględniona jest termomodernizacja z wykorzystaniem OZE w zakresie ekonomicznie uzasadnionym w opracowaniach szczegółowych.
 10. Hala sportowa – dotychczasowa funkcja, budynek w bardzo dobrym stanie technicznym i estetycznym.
 11. Urząd Gminy – dotychczasowa funkcja, budynek w dobrym stanie technicznym i estetycznym.
 12. Zaplecze parkingowe w zieleni - miejsca postojowe dla obsługi Urzędu Gminy, hali sportowej, szkoły oraz powstającej przestrzeni publicznej - placu gminnego oraz okazjonalnie, jako wsparcie parkingu cmentarnego. Pasy postojowe rozdzielane pasami zieleni, nawierzchnie jezdne nieprzepuszczalne, miejsca postojowe w nawierzchniach ażurowych.
 13. Istniejąca zatoczka postojowa przed Placem św. Jana Pawła II, przebudowa związana z dostosowaniem dla czasowego zatrzymania się autokaru. Skarpa przebudowana celem zorganizowania dodatkowych dwóch biegów schodów terenowych z poziomu zatoki na poziom placu.
 14. Istniejący przystanek autobusowy -do przebudowy w obecnej jego lokalizacji. Konieczna zmiana nawierzchni wraz z podbudową oraz wiaty przystanku z dostosowaniem charakterem do istniejącej zabudowy.
 15. Pomnik -Krzyż pomiędzy budynkiem szkoły i placem gminnym, na wydzielonym elementami małej architektury miejscu, otoczony

zielenią wysoką , znajdujący się przy ciągu pieszym pełnił będzie funkcje „kapliczki przydrożnej”.

16. Ciągi ruchu kołowego – Teren obsługiwany jest z trzech stron przez istniejące ciągi dróg publicznych i drogi wewnętrznej stanowiącej dojazd do lotniska. Zachowane zostają istniejące dojazdy wewnętrzne pomiędzy szkołą i budynkiem Gminy z jednym zjazdem z ul. Spokojnej, z dojazdem do zaplecza stołówki szkolnej oraz dojazdem do hali sportowej. Ponadto zachowane zostają zjazdy na teren budynku szkoły, budynku NZOZ i budynku GOPS . Dla odciążenia ruchu w bezpośrednim sąsiedztwie budynku Urzędu Gminy, dodatkowy zjazd z zaplecza parkingowego na ul. Spokojną po obrzeżu dz. nr 875/7.
17. Ciągi piesze -istniejące chodniki wzdłuż ul. św. Jana Pawła II do przebudowy z dostosowaniem do obowiązujących parametrów. Projektowane wewnętrzne ciągi piesze połączone z zewnętrznymi chodnikami, oraz droga dojazdowa do lotniska, mają za zadanie kompozycyjne wydzielenie placu gminnego oraz skomunikowanie poszczególnych funkcji terenu objętego projektem.
18. Ścieżka rowerowa – istniejąca wzdłuż lotniska ścieżka rowerowa ma swoją kontynuację wzdłuż placu św. Jana Pawła II, placu gminnego i projektowanego SCRKiP, hali sportowej i parkingu z wylotem na ul. Spokojną. Wyznaczony przebieg ścieżki eliminuje ryzyko dla ruchu rowerowego w rejonie niebezpiecznego zakrętu ul. św. Jana Pawła II oraz wprowadza zewnętrzny ruch turystyczny do centrum gminnej przestrzeni publicznej .
19. Ogrodzenie obszaru nr 1- teren wymaga ogrodzenia od strony terenu lotniska - ogrodzenie do przebudowy z zastosowaniem ogrodzenia panelowego, nie ograniczającego kontaktu wzrokowego pomiędzy dwoma terenami. Od strony działek prywatnych nr 878/1 i dojazdu służebnego na działce nr 878/2 - istniejące ogrodzenie.
20. Oświetlenie terenu - wzdłuż ulicy Św. Jana Pawła , projektowane oświetlenie uliczne z zachowaniem charakteru lamp oświetlenia zamontowanego wzdłuż ul. Spokojnej. Istniejące oprawy oświetlenia ulicznego, zamontowane na słupach linii elektrycznej nn zasilającej przyłącza do posesji, przewidziane są do demontażu – montaż słupów wraz z oprawami, lamp ulicznych po przeciwnej stronie drogi. Wewnątrz – zasada oświetlenia terenu z zastosowaniem lamp parkowych ustawianych wzdłuż ciągów pieszych o wysokości dostosowanej do miejsca montażu . W ramach rozwiązań szczegółowych zastosowane oświetlenie

punktowe, dedykowane dla poszczególnych urządzeń placu. Iluminacja pomnika św. Jana Pawła II, zgodnie ze sztuką w tym zakresie zaprojektowana w relacji z oświetleniem parkowym terenu. Ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo z SCRKiP, oświetlenie w zakresie poboru energii wspomagane z instalacji fotowoltaicznej zamontowanej na dachu budynku SCRKiP.

Źródło: Opracowanie własne konsorcjum EPRD-Archiplaneo

RYСУNEK 9 RYSUNEK WIZJA REWITALIZACJI PODOBSZARU 1 W CENTRUM MASŁOWA PIERWSZEGO

Źródło podkładu mapowego: Strona internetowa <https://mapy.geoportal.gov.pl/>
Opracowanie: ARCHiplaneo Karol Skuza

DELIMITACJA PRZESTRZENNA OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH wyznaczonych do rewitalizacji.

ZAŁOŻENIA REWITALIZACJI PODOBSZARÓW - Podobszar 1

SKALA: 1: 2 500

LEGENDA:

GRANICA TERENU REWITALIZACJI

CELE REWITALIZACJI (NR 3) oznaczono w kółkach/założenia rewitalizacji podobszarów opisano w części tekstowej opracowania

POMNIK JANA PAWŁA II

PROPONOWANY PRZEBIEG GŁÓWNEGO CIĄGU

PRZYSTANEK AUTOBUSOWY

OBSZAR Placu Gminnego,

OBSZAR Placu Św. Jana Pawła II

OBSZAR Placu zabaw i boiska wielofunkcyjnego wraz z Zespołem Szkół

OBSZAR Centrum Przedsiębiorczości - przestrzeń wielofunkcyjna

związana z aktywnością mieszkańców, organizacji i przedsiębiorców

OBSZAR Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

OBSZAR zabudowy usługowo-handlowej z zapleczem gastronomicznym

OBSZAR Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej

OBSZAR PARKINGU OGÓLNODOSTĘPNEGO wraz z BUDYNKIEM URZĘDU GMINY i HALĄ SPORTOWĄ

TABELA 29 WIZJA REWITALIZACJI PODOBSZARU 2 W CENTRUM MASŁOWA PIERWSZEGO

Teren wskazany do rewitalizacji	Wizja Rewitalizacji
<p>Teren Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu ,biblioteki i Ochotniczej Straży Pożarnej dz. nr 642,</p> <p>Teren nieurządzonego parkingu przy ul. Ogrodowej, koło kościoła dz. nr 197/1</p> <p>Podobszar nr 2</p>	<p>1.Teren Ochotniczej Straży Pożarnej wraz z zapleczem, treningowo-sportowym dla strażaków.</p> <p>2.Zaplecze parkingowe w zieleni w powiązaniu z placem przed kościołem.</p> <p>Planowane kierunku rozwoju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - miejsce rekreacji i poprawy sprawności fizycznej mieszkańców - miejsce rekreacji wskazane w ofercie agroturystycznej - integracja środowiskowa - zabezpieczenie potrzeb OSP - poprawa bezpieczeństwa ruchu - zabezpieczenie potrzeb w zakresie miejsc postojowych - przebudowa terenu zdegradowanego położonego w bezpośrednim sąsiedztwie obiektu zabytkowego Kościoła o znaczeniu ponadlokalnym dla ruchu turystycznego <p>Realizacja funkcji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przebudowa z rozbudową i termomodernizacją budynku OSP. Przebudowa w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> • Dostosowania boksów garażowych dla potrzeb nowych wozów strażackich biorąc pod uwagę ich gabaryty (długość, szerokość i wysokość) oraz poprawę bezpieczeństwa wjazdu ze względu na szczupłość miejsca; • Lokalizacja w poziomie parteru siłowni z zapleczem sanitarno-szatniowym, elementu rekreacji służącej poprawie sprawności fizycznej mieszkańców oraz jako miejsce rekreacji wskazane w ofercie agroturystycznej, co zwiększy atrakcyjność placówek agroturystyki • W poziomie piętra, pod kątem: Lokalizacji niezbędnej funkcji administracyjnej, pomieszczeń do realizacji zainteresowań np. sali do gier stołowych , gabinetów odnowy biologicznej, oraz pokoi z zapleczem, do spotkań dla członków OSP. • W zakresie zagospodarowania terenu zabezpieczenie miejsc postojowych na utwardzonym zorganizowanym parkingu, wkomponowanie w działkę nr 642, przystanku autobusowego w celu poszerzenia zatoki i zwiększenia tym samym bezpieczeństwa ruchu. Ponadto w zagospodarowaniu uwzględniona poprawa warunków wjazdu do boksów dla samochodów bojowych. 2. Zagospodarowanie terenu na działce nr 197/1 pod kątem realizacji miejsc postojowych rozdzielanych pasami zieleni,

	<p>w powiązaniu z placem przed zabytkowym kościołem, związana z przebudową terenu zdegradowanego położonego w bezpośrednim sąsiedztwie obiektu zabytkowego o znaczeniu ponadlokalnym dla ruchu turystycznego. Oświetlenie placu i parkingu z zastosowaniem zróżnicowanej wysokości lamp parkowych. Ogrodzenie terenu niskie, przeźierne -ze względu na zachowanie maksymalnie dobrej widoczności na ostrym zakręcie drogi oraz uzyskanie efektu łatwiejszej dostępności obiektu należącego do przestrzeni publicznej.</p>
--	---

RYSUNEK 10 WIZJA REWITALIZACJI PODOBSZARU 2 W CENTRUM MASŁOWA PIERWSZEGO

Źródło podkładu mapowego: Strona internetowa <https://mapy.geoportal.gov.pl/>
 Opracowanie: ARCHiplano Karol Skuza

DELIMITACJA PRZESTRZENNA OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH wyznaczonych do rewitalizacji.

ZAŁOŻENIA REWITALIZACJI PODOBSZARÓW - Podobszar 2
SKALA: 1: 2 500

LEGENDA:

CELE REWITALIZACJI (Nr 2) oznaczono w kółkach/
 założenia rewitalizacji podobszarów opisano w części tekstowej opracowania

TABELA 30 WIZJA REWITALIZACJI PODOBSZARU 3 W CENTRUM MASŁOWA PIERWSZEGO

Teren wskazany do rewitalizacji	Wizja Rewitalizacji
<p>Pasy drogowe dróg gminnych i powiatowych droga powiatowa nr 0311T i droga gminna nr 344006T Podobszar nr 3</p>	<p>Planowane kierunku rozwoju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawa bezpieczeństwa - poprawa jakości estetycznej ciągów komunikacyjnych <p>Funkcja:</p> <p>- Realizacja oświetlenia ulicznego wzdłuż wyznaczonych w projekcie dróg powiatowej i gminnej. Istniejące oprawy oświetlenia ulicznego, zamontowane na słupach linii elektrycznej nn zasilającej przyłącza do posesji, przewidziane są do demontażu – montaż słupów wraz z oprawami, nowych lamp ulicznych, po przeciwnej stronie drogi. Rodzaj lamp i opraw dostosowane do istniejącego na krótkich odcinkach, nowego oświetlenia. Mapa poniżej prezentująca Wizję rewitalizacji podobszaru 3 w Centrum Masłowa Pierwszego</p> <ul style="list-style-type: none"> - Montaż barier drogowych wzdłuż rowów odwadniających prowadzonych przy ciągach pieszych.

RYSUNEK 11 WIZJA REWITALIZACJI PODOBSZARU 3 W CENTRUM MASŁOWA PIERWSZEGO

Źródło podkładu mapowego: Strona internetowa <https://mapy.geoportal.gov.pl/>
Opracowanie: ARCHIplaneo Karol Skuza

**DELIMITACJA PRZESTRZENNA OBSZARÓW
ZDEGRADOWANYCH
wyznaczonych do rewitalizacji.**

**ZAŁOŻENIA REWITALIZACJI PODOBSZARÓW - Podobszar 3
SKALA: 1: 5000**

LEGENDA:

 GRANICA TERENU REWITALIZACJI
 CELE REWITALIZACJI / (NR 3) oznaczono w kółkach/
założenia rewitalizacji podobszarów opisano w części tekstowej opracowania

TABELA 31 WIZJA REWITALIZACJI PODOBSZARU 1 W OBSZARZE REWITALIZACJI WIŚNIÓWKA

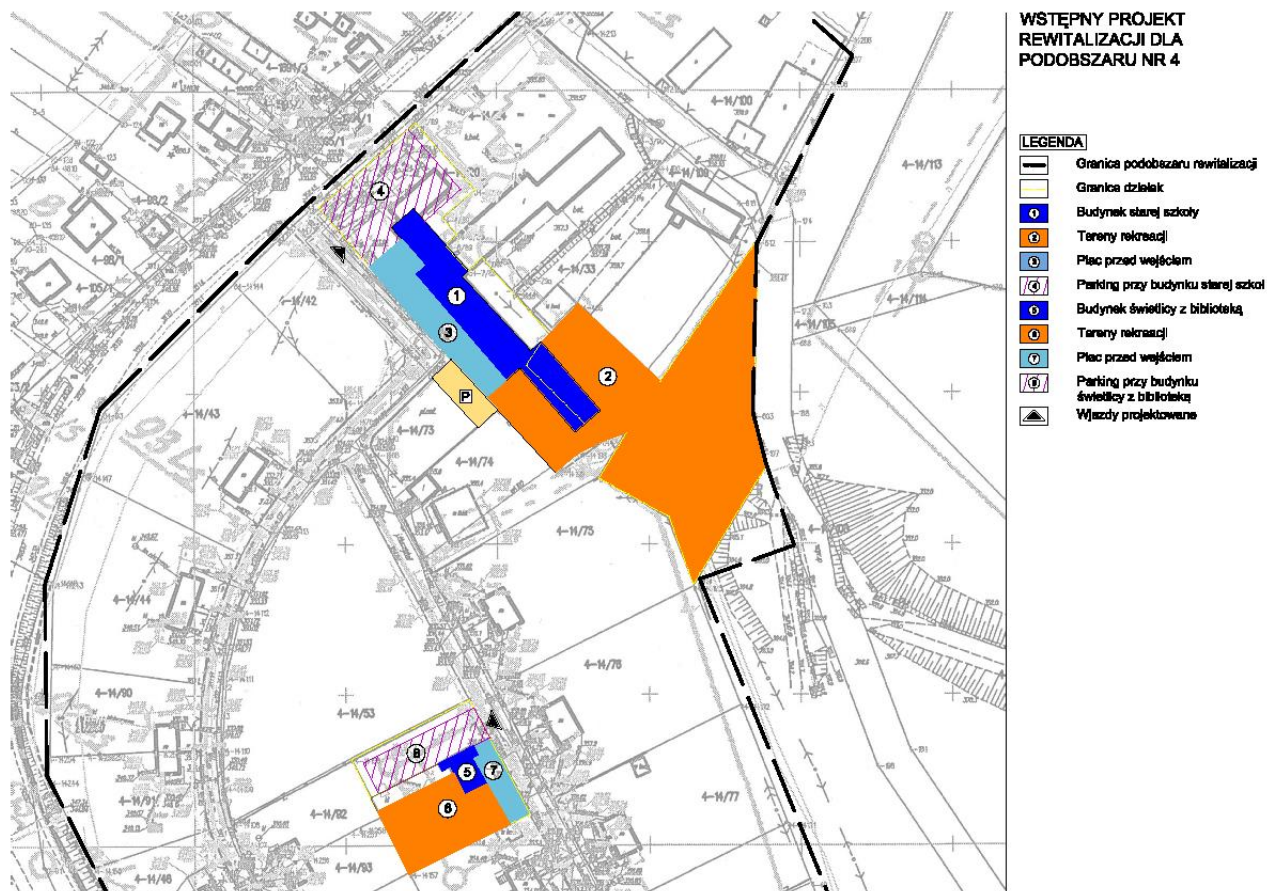
Teren wskazany do rewitalizacji	Wizja Rewitalizacji
<p>OBSZAR REWITALIZACJI - WIŚNIÓWKA Teren dawnej szkoły dz. nr 14/20, 14/18, 14/151 Podobszar nr 4</p>	<p>Planowane kierunku rozwoju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawa warunków w zakresie zmniejszenia i eliminacji patologii społecznej - integracja środowiskowa - rewaloryzacja i przywrócenie wartości funkcjonalno-przestrzennych osiedla - promocja turystyczna terenu w perspektywie wykorzystania w przyszłości walorów terenów pokopalnianych - lokalizacja lokalnej funkcji usługowo-handlowej <p>Funkcje:</p> <p>1. Budynek szkoły ze względu na lokalizację oraz dawną funkcję w strukturze osiedla, przejmuje wraz z otoczeniem funkcję</p>

	<p>przestrzeni publicznej. Budynek ze względu na stan techniczny oraz wewnętrzny układ funkcjonalny, wymaga kompleksowej przebudowy przy równoczesnym utrzymaniu jego pierwotnych gabarytów, formy architektonicznej oraz detalu i materiałów w zakresie wyglądu zewnętrznego.</p> <p>Przebudowa uwzględnia szeroko rozumiane dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych.</p> <p>W ramach przebudowy uwzględniona jest termomodernizacja z wykorzystaniem OZE w zakresie ekonomicznie uzasadnionym, zawartym w opracowaniach szczegółowych.</p> <p>W budynku przewidziana jest lokalizacja hali sportowej z zapleczem i mniejszymi salami, działających na potrzeby lokalnych sekcji sportowych oraz rekreacji i zajęć sportowych mieszkańców oraz jako miejsce rekreacji wskazane w ofercie agroturystycznej, co zwiększy atrakcyjność placówek- agroturystyki.</p> <p>Ponadto w części budynku wydzielone są pomieszczenia pod działalność usługowo-handlową w tym w ramach wspierania lokalnej przedsiębiorczości .</p> <p>W ramach zagospodarowania terenu przewidziana jest lokalizacja miejsc postojowych, altan z grillem zewnętrznym, placu zabaw dla dzieci np. ze ścianką wspinaczkową, siłowni plenerowej elementów małej architektury z urządzoną zielenią o charakterze miejsca dla organizacji pikników. Teren wymaga wykonania nowego ogrodzenia i oświetlenia terenu w powiązaniu z miejscem lokalizacji w sąsiedztwie istniejącego pomnika.</p> <p>2. Budynek biblioteki ze świetlicą przeznaczony jest pod lokalizację funkcji społecznej, z równoczesnym dostosowaniem do wymogów obowiązujących przepisów w tym dostępności dla osób niepełnosprawnych oraz jego termomodernizacją.</p> <p>Budynek wymaga kompleksowej przebudowy uwzględniającej rozbiórkę przybudówek i powrót do pierwotnej jego formy i gabarytów.</p> <p>W budynku przewidziana jest funkcja świetlicy z biblioteką uzupełniona o wideotekę, punkt informacji turystycznej.</p> <p>W ramach działalności świetlicy przewidziane organizowanie zajęć interaktywnych dla dzieci i młodzieży.</p> <p>W ramach zagospodarowania terenu przewidziana jest lokalizacja miejsc postojowych, altany zewnętrznej, elementów małej architektury z urządzoną zielenią. Teren wymaga wymiany istniejącego ogrodzenia oraz oświetlenia.</p>
--	---

RYSUNEK 12 WIZJA REWITALIZACJI PODOBSZARU 4 W OBSZARZE REWITALIZACJI WIŚNIÓWKA

Przewidywane efekty

- Integracja społeczna mieszkańców całej gminy poprzez zorganizowanie przestrzeni publicznej dostępnej i atrakcyjnej dla wszystkich grup wiekowych mieszkańców gminy
- Wprowadzenie uporządkowanych pod względem charakteru użytkowania, funkcji usługowych, uzupełnionych dodatkowymi, umożliwiającymi utworzenie nowych miejsc pracy.
- Minimalizowanie patologii poprzez tworzenie miejsc realizacji zainteresowań
- Wstrzymanie procesów degradacji budynków (budynek szkoły w Masłowie Pierwszym, GOKiS, budynku dawnej szkoły i przedszkola w Wiśniówce) oraz terenów przyległych
- Poprawa estetyki miejscowości w zakresie zagospodarowania terenów objętych rewitalizacją
- Poprawa stanu bezpieczeństwa mieszkańców i turystów przybywających na teren gminy
- Zainicjowanie poprawy środowiska naturalnego i środowiska kulturowego gminy

Projektowane działania rewitalizacyjne zapewniają spójność terytorialną rozumianą jako stworzenie harmonijnego, zrównoważonego i policentrycznego rozwoju terytorium gminy poprzez eliminację barier i ograniczeń oraz taki stan zagospodarowania przestrzennego, który gwarantuje poprawę spójności społecznej i gospodarczej.

7. Cele rewitalizacji

8.1. Cel nadrzędny, cele strategiczne i operacyjne

Rewitalizacja to proces, więc ciąg działań, które mają wynieść obszar zdegradowany na wyższy poziom, a jednocześnie mają zostać zminimalizowane występujące obecnie w kumulacji na tym terenie negatywne zjawiska społeczne, gospodarcze, techniczne, środowiskowe czy funkcjonalno-przestrzenne. W oparciu o powyższe założenia oraz definicję opracowaną przez Ministerstwo Rozwoju rewitalizacja jest procesem wieloletnim prowadzonym we współpracy z lokalną społecznością.

Cel nadrzędny Programu Rewitalizacji:

Poprawa warunków rozwoju, spójności i ożywienie obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym i gospodarczym poprzez komplementarne działania na obszarze wskazanym do rewitalizacji

Cel nadrzędny oraz cele strategiczne zostały skorelowane z celami strategicznymi i operacyjnymi Strategia Rozwoju Gminy Masłów na lata 2015-2025 oraz Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych. Została przeprowadzona diagnoza i konsultacje społeczne, które wskazały negatywne zjawiska, potrzeby i wyzwania przed którymi stoi Gmina Masłów. Pozwoliło to na delimitację dwóch obszarów na terenie Gminy, które kumulują dużą ilość niepożądanych zjawisk, ale posiadają także liczne atuty, które pomogą w rozwoju gminy i mogą w bardziej efektywny sposób służyć lokalnym mieszkańcom. W oparciu o zebrane dane i potrzeby wyrażone w trakcie konsultacji społecznych został określony cel nadrzędny Programu Rewitalizacji Gminy Masłów na lata 2016-23 cele główne oraz cele szczegółowe dla poszczególnych obszarów.

TABELA 32 CELE STRATEGICZNE PROGRAMU REWITALIZACJI

Cele strategiczne dla Programu Rewitalizacji		
CS 1	Obszar społeczny	Promocja zaangażowania społecznego oraz aktywizacja społeczne osób zamieszkujących obszary zdegradowane
CS 2	Obszar gospodarczy	Rozwój przedsiębiorczości
CS 3	Obszar techniczny i przestrzenno-funkcjonalny	Zagospodarowanie, modernizacja i podniesienie jakości przestrzeni publicznych
CS 4	Obszar środowiskowy	Poprawa środowiska naturalnego

Źródło: Opracowanie własne

Realizacja celów strategicznych zależy przede wszystkim od skali zaangażowania lokalnych podmiotów oraz skłonności do podejmowania partnerskich projektów. W poniższej tabeli przedstawiono kluczowe podmioty, które należy włączyć w proces wdrażania Programu w ramach wyznaczonych celów. Każdorazowo wskazano na władze lokalne, które powinny tworzyć warunki do wyznaczania aktywności podmiotów reprezentujących sektor obywatelki i sektor biznesu.

TABELA 32 PODMIOTY CELÓW STRATEGICZNYCH

Cele strategiczne Lokalnego Programu Rewitalizacji		Podmioty celów strategicznych
CS 1	Promocja zaangażowania społecznego oraz aktywizacja społeczne osób zamieszkujących obszary zdegradowane	<ul style="list-style-type: none"> ∠ Organizacje pozarządowe ∠ Grupy nieformalne (np. sąsiedzkie, KGW) ∠ Władze samorządowe i instytucje gminne ∠ Parafie
CS 2	Rozwój przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none"> ∠ Sektor przedsiębiorstw ∠ Ludność w wieku produkcyjnym (osoby pracujące i bezrobotne) ∠ Dysponenci terenów i obiektów pod działalność gospodarczą ∠ Władze samorządowe i instytucje gminne ∠ Organizacje pozarządowe

CS 3	Zagospodarowanie, modernizacja i podniesienie jakości przestrzeni publicznych	<ul style="list-style-type: none"> ∠ Organizacje pozarządowe ∠ Władze samorządowe i instytucje gminne ∠ Grupy mieszkańców
CS 4	Poprawa środowiska naturalnego	<ul style="list-style-type: none"> ∠ Mieszkańcy ∠ Organizacje pozarządowe ∠ Władze samorządowe i instytucje gminne

Realizacji celów strategicznych ma służyć osiągnięcie celów szczegółowych, wymienionych w poniższej tabeli:

TABELA 33 CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE REWITALIZACJI

Cele strategiczne Programu Rewitalizacji		Cele operacyjne
CS 1	Promocja zaangażowania społecznego oraz aktywizacja społeczne osób zamieszkujących obszary zdegradowane	<ul style="list-style-type: none"> ∠ CO1. Podniesienie poziomu integracji i zaangażowania społecznego mieszkańców poprzez rozwój aktywności sportowej i kulturalnej ∠ CO2. Wzmocnienie zaangażowania społecznego mieszkańców, w tym także aktywizacja organizacji pozarządowych ∠ CO3. Wsparcie dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ∠ CO4. Zagospodarowanie czasu wolnego mieszkańców obszaru objętego wsparciem w szczególności osób starszych oraz dzieci i młodzieży
CS 2	Rozwój przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none"> ∠ CO5. Stworzenie warunków do powstawania nowych firmy ∠ CO6. Podjęcie działań wspierających działające przedsiębiorstwa ∠ CO7. Dostosowanie kwalifikacji osób do potrzeb gminnego rynku pracy
CS 3	Zagospodarowanie, modernizacja i podniesienie jakości przestrzeni publicznych	<ul style="list-style-type: none"> ∠ CO8. Zagospodarowanie terenu centrum gminy w sposób umożliwiający tworzenie atrakcyjnej i funkcjonalnej przestrzeni ∠ CO9. Poprawa bezpieczeństwa ciągów pieszych i jezdni ∠ CO10. Rozwój i modernizacja infrastruktury rekreacyjno-sportowej ∠ CO11. Modernizacja i dostosowanie do nowych funkcji budynków użyteczności publicznej

		∠ CO12. Poprawa stanu technicznego budynków posiadających walory historyczne i architektoniczne
CS 4	Poprawa środowiska naturalnego	∠ CO13. Poprawa efektywności energetycznej budynków ∠ CO14. Wzrost świadomości ekologicznej

Równoległa realizacja wskazanych powyżej celów strategicznych i operacyjnych pozwoli na osiągnięcie kompleksowego i zintegrowanego podejścia do procesu rewitalizacji na obszarze rewitalizowanym. W zależności od celu szczegółowe dobrane zostały odpowiednie narzędzia, projekty w ramach kluczowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz kompetencje, które pozwolą na osiągnięcie docelowego efektu.

8.2. Cele operacyjne w strategicznych obszarach gminy

Ustalone cele operacyjne dotyczą procesów rewitalizacyjnych w całej Gminie, ale równocześnie można je przyporządkować i odnieść do wytyczonych obszarów rewitalizacji. Obszar Centrum Gminy i Wiśniówki różnią się między sobą w intensywności występowania poszczególnych problemów i barier, dlatego też poniższa tabela prezentuje kategoryzację priorytetowych celów operacyjnych dla przeprowadzenia kompleksowego procesu rewitalizacji.

Obszar	Masłów Pierwszy (Centrum Gminy)	Wiśniówka
Cel Operacyjny		
CO1. Podniesienie poziomu integracji i zaangażowania społecznego mieszkańców poprzez rozwój aktywności sportowej i kulturalnej	● ● ●	● ● ●
CO2. Wzmocnienie zaangażowania społecznego mieszkańców, w tym także aktywizacja organizacji pozarządowych	● ● ●	● ●
CO3. Wsparcie dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	●	● ● ●
CO4. Zagospodarowanie czasu wolnego mieszkańców obszaru objętego wsparciem w szczególności osób starszych oraz dzieci i młodzieży	● ● ●	● ● ●
CO5. Stworzenie warunków do powstawania nowych firmy	● ● ●	●
CO6. Podjęcie działań wspierających działające przedsiębiorstwa	● ● ●	●

CO7. Dostosowanie kwalifikacji osób do potrzeb gminnego rynku pracy	● ●	● ●
CO8. Zagospodarowanie terenu centrum gminy w sposób umożliwiający tworzenie atrakcyjnej i funkcjonalnej przestrzeni	● ● ●	●
CO9. Poprawa bezpieczeństwa ciągów pieszych i jezdni	● ● ●	●
CO10. Rozwój i modernizacja infrastruktury rekreacyjno-sportowej	● ● ●	● ●
CO11. Modernizacja i dostosowanie do nowych funkcji budynków użyteczności publicznej	● ● ●	● ● ●
CO12. Poprawa stanu technicznego budynków posiadających walory historyczne i architektoniczne	● ●	● ● ●
CO13. Poprawa efektywności energetycznej budynków	● ● ●	● ●
CO14. Wzrost świadomości ekologicznej	●	● ● ●

Znaczenie celu dla rewitalizacji obszaru:

- ● ● - bardzo wysokie znaczenie
- ● - wysokie znaczenie
- - umiarkowane znaczenie

8. Projekty rewitalizacyjne

W ramach przedmiotowego opracowania wyodrębniono i zdefiniowano dwa ściśle określone obszary wymagające wsparcia- sołectwo Masłów Pierwszy i sołectwo Wiśniówka. Działania polegające na kompleksowej rewitalizacji wskazanych terenów uwzględniają zarówno projekty infrastrukturalne (ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego) jak i nieinwestycyjne (ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego) wraz ze skrótowymi opisami, podmiotami wdrażającymi, szacunkowymi budżetami zostały zaprezentowane poniżej. Projekty infrastrukturalne stricte rewitalizacyjne zostały podzielone na dwa etapy- pierwszy z nich obejmuje działania na terenie Masłowa Pierwszego, a drugi w Wiśniówce. Dodatkowo wyróżniono pozostałe projekty infrastrukturalne planowane na zdefiniowanych obszarach. Odrębną kategorię stanowią projekty miękkie, które bardzo często swoim zasięgiem obejmą nie tylko tereny rewitalizowane, ale obszar

całej gminy. Zostały opisane także projekty komplementarne, zrealizowane w perspektywie unijnej 2007-2013, które związane są ze wskazanymi obszarami do rewitalizacji.

ETAP I		
Projekt strategiczny	Rewitalizacja sołectwa Masłów Pierwszy- zagospodarowanie centrum gminy	
	Zadania	<ul style="list-style-type: none"> ∠ Przebudowa i rozbudowa istniejącego budynku magazynowego znajdującego się przy lotnisku z przeznaczeniem na Centrum Rozwoju Społecznego i Centrum Przedsiębiorczości ∠ Zagospodarowanie terenu przy Placu Św. Jana Pawła II ∠ Lokalizacja na placu gminnym mini amfiteatru ∠ Przebudowa i rozbudowa istniejącego sklepu z przeznaczeniem na zespół usługowo-handlowy z zapleczem gastronomicznym ∠ Zagospodarowanie terenu znajdującego się przy boisku na cele rekreacyjne dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów ∠ Zagospodarowanie terenu przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej i NZOZ ∠ Przebudowa z rozbudową i termomodernizacją budynku OSP wraz z zagospodarowaniem otoczenia ∠ Budowa boiska wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej w Masłowie
	Harmonogram	<ul style="list-style-type: none"> ∠ Etap przygotowawczy 2016-2017 ∠ Etap wdrażania 2017-2020 ∠ Etap rozliczeniowo- sprawozdawczy 2020
	Potencjalne źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> • Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 Działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich • Ministerstwo Sportu i Turystyki • Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
	Operator projektu	Gmina Masłów
	Szacunkowy koszt	10 000 000,00 zł
Projekty komplementarne inwestycyjne	Nazwa projektu	Termomodernizacja z OZE w budynkach użyteczności publicznej na terenie Gminy Masłów
	Przedmiot projektu	Termomodernizacja w budynkach użyteczności publicznej połączona z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii. Zakres obejmuje: Zespół Szkół w Masłowie Pierwszym, kompleks szkolny z halą sportową w Mącholicach-Scholasterii, budynek Ośrodka Zdrowia w Mącholicach Kapitulnych

	Harmonogram	<p>∠ Etap przygotowawczy 2016</p> <p>∠ Etap wdrażania i rozliczania 2017-2018</p>
	Potencjalne źródła finansowania	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 6.1 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym Budżet państwa
	Operator projektu	Gmina Masłów
	Szacunkowy koszt	3 993 000,00 zł
	Nazwa projektu	Wzrost jakości kształcenia poprzez rozwój infrastruktury szkolnej w Gminie Masłów
	Przedmiot projektu	Modernizacja istniejącej infrastruktury szkolnej w tym infrastruktury sportowej służącej wzmocnieniu sprawności fizycznej w ramach zajęć dydaktycznych. Wyposażenie w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne pracowni w dwóch szkołach z terenu gminy w tym w Masłowie Pierwszym oraz w Mąchocicach-Scholasterii
	Harmonogram	<p>∠ Etap przygotowawczy 2016</p> <p>∠ Etap wdrażania i rozliczania 2017-2018</p>
	Potencjalne źródła finansowania	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 Działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
	Operator projektu	Gmina Masłów
	Szacunkowy koszt	1 000 000,00 zł
	Nazwa projektu	Zakup samochodu strażackiego z wyposażeniem w celu zwiększenia gotowości bojowej jednostki OSP Masłów
	Przedmiot projektu	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa na terenie Gminy Masłów i w jej bezpośrednim otoczeniu poprzez zwiększoną skuteczność przeciwdziałania skutkom klęsk żywiołowych, w usuwaniu skutków katastrof oraz zwiększoną ochronę przed skutkami nadzwyczajnych zdarzeń i katastrof.
	Harmonogram	Termin realizacji: 01.11.2016 do 31.05.2017
	Potencjalne źródła finansowania	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. Działanie 4.1 „Przeciwdziałanie skutkom klęsk żywiołowych oraz usuwanie ich skutków”
	Operator projektu	Gmina Masłów/ OSP w Masłowie
	Szacunkowy koszt	802 686,70 zł
Projekty komplementarne	Nazwa projektu	Aktywni razem- stop wykluczeniu w Gminie Masłów
	Przedmiot	Celem projektu będzie zwiększenie dostępu do zatrudnienia

nieinwestycyjne	projektu	i wsparcie aktywności zawodowej osób długotrwale bezrobotnych, samotnie wychowujących dzieci (szczególnie kobiet), osób młodych (pow. 29. roku życia) oraz osób powyżej 50 roku życia, osób nie posiadających wykształcenia średniego. W ramach priorytetu realizowane będą działania polegające na pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy, związane z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych oraz zwiększaniem mobilności przestrzennej oraz działania polegające na wspieraniu w zakresie zdobywania pracy i doświadczeń zawodowych.
	Harmonogram	<ul style="list-style-type: none"> ∠ Etap przygotowawczy 2016 ∠ Etap wdrażania i rozliczania 2017-2019
	Potencjalne źródła finansowania	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 Działanie 10.2.2 Wsparcie aktywności zawodowej osób powyżej 29 roku życia pozostających bez zatrudnienia
	Operator projektu	<ul style="list-style-type: none"> ∠ Gmina Masłów ∠ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Masłowie ∠ Organizacja pozarządowa
	Szacunkowy koszt	600 000,00 zł
	Nazwa projektu	Wspieranie kompetencji uczenia się dzieci z terenu gminy
	Przedmiot projektu	Prowadzenie nieodpłatnych dodatkowych zajęć z języka angielskiego, informatyki, skutecznego uczenia się i zajęcia szachowe dla uczniów szkół podstawowych
	Harmonogram	<ul style="list-style-type: none"> ∠ Etap przygotowawczy 2016 ∠ Etap wdrażania i rozliczania 2017-2018
	Potencjalne źródła finansowania	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 Poddziałanie 9.2.1 Rozwój wysokiej jakości usług społecznych
	Operator projektu	Gmina Masłów/ Placówka Wsparcia Dziennego „Promyczek”
Szacunkowy koszt	100 000,00 zł	
	Nazwa projektu	Klucz do sukcesu
	Przedmiot projektu	Zajęcia pozalekcyjne edukacyjne, rozwijające i wyrównawcze, mające na celu podniesienie kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku uczniom III-ich klas gimnazjów (blok matem.-przyrodniczy, j. polski, blok językowy). Zastosowana będzie metoda eksperymentu. Dopuszczenie pracowni przedmiotowych, w tym matematyczne w pomoce dydaktyczne i narzędzia TIK
	Harmonogram	<ul style="list-style-type: none"> ∠ Etap przygotowawczy 2017 ∠ Etap wdrażania i rozliczania 2017-2019
	Potencjalne	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego

źródła finansowania	na lata 2014-2020 Poddziałanie 8.3.4 Rozwój szkolnictwa ponadpodstawowego w budowaniu kompetencji kluczowych
Operator projektu	Gmina Masłów/SZOO
Szacunkowy koszt	350 000,00 zł
Nazwa projektu	Nowy wymiar edukacji przedszkolnej
Przedmiot projektu	Utworzenie nowych miejsc przedszkolnych. Doposażenie sal przedszkolnych.
Harmonogram	- Etap przygotowawczy 2017 - Etap wdrażania i rozliczania 2017-2020
Potencjalne źródła finansowania	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 Poddziałanie 8.3.1 Upowszechnianie i wzrost jakości edukacji przedszkolnej
Operator projektu	Gmina Masłów SZOO/organizacja pozarządowa/ przedsiębiorca
Szacunkowy koszt	2 500 000,00 zł
Nazwa projektu	Wzrost kompetencji kadry nauczycielskiej
Przedmiot projektu	Udoskonalenie pracy nauczycieli Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Masłowie Pierwszym poprzez udział ich udział w mobilnościach zagranicznych takich jak kursy i szkolenia
Harmonogram	∠ Etap przygotowawczy 2018 ∠ Etap wdrażania 2018 ∠ Etap rozliczeniowo- sprawozdawczy 2019
Potencjalne źródła finansowania	Program Erasmus+, Akcja Tematyczna 1. Mobilność edukacyjna
Operator projektu	Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Masłowie Pierwszym
Szacunkowy koszt	25 000,00 zł
Nazwa projektu	Czas na aktywność
Przedmiot projektu	Aktywne włączenie, w celu promowania równości szans i aktywnego uczestnictwa oraz zwiększenie szans na zatrudnienie.
Harmonogram	∠ Etap przygotowawczy 2017 ∠ Etap wdrażania 2017 ∠ Etap rozliczeniowo- sprawozdawczy 2018
Potencjalne źródła finansowania	RPO Województwa Świętokrzyskiego działanie 9.1
Operator projektu	Gmina Masłów/GOPS

	Szacunkowy koszt	360000,00 zł
ETAP II		
Projekt strategiczny	Nazwa projektu	Rewitalizacja sołectwa Wiśniówka
	Zadania:	<ul style="list-style-type: none"> ∠ Przebudowa (w tym termomodernizacja) budynku dawnej szkoły wraz z otoczeniem ∠ Nadanie nowych funkcji społecznych (świetlica środowiskowa) budynkowi biblioteki
	Harmonogram	<ul style="list-style-type: none"> ∠ Etap przygotowawczy 2018 ∠ Etap wdrażania 2019-2022 ∠ Etap rozliczeniowo- sprawozdawczy 2022
	Szacunkowy koszt	4 000 000,00 zł
	Potencjalne źródła finansowania	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 Działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich
	Operator projektu	Gmina Masłów
Projekty komplementarne inwestycyjne	Nazwa projektu	Utworzenie Centrum Diennej Opieki i Pielęgnacji dla osób niepełnosprawnych i Seniorów w aglomeracji Kielc (Kielce i Wiśniówka) z poszerzeniem oferty mieszkań wspieranych
	Zadania:	Poprawa jakości oraz szersze udostępnienie obiektów pomocy społecznej i integracji społecznej. Projekt zakłada modernizację istniejącej bazy mieszkań wspieranych oraz budowę nowej, wraz z zapleczem socjalnym, opiekuńczym i rehabilitacyjnym.
	Harmonogram	<ul style="list-style-type: none"> ∠ Etap przygotowawczy 2016 ∠ Etap wdrażania 2017-2018 ∠ Etap rozliczeniowo- sprawozdawczy 2018
	Szacunkowy koszt	8 702 841,28 zł
	Potencjalne źródła finansowania	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 Działanie 7.3 Infrastruktura Zdrowotna i Społeczna
	Operator projektu	Caritas Diecezji Kieleckiej
Projekty komplementarne nieinwestycyjne	Nazwa projektu	Wsparcie dla osób bezrobotnych
	Przedmiot projektu	Wsparcie w formie dotacji osób bezrobotnych, poszukujących pracy i nieaktywnych zawodowo po 29 roku życia. W ramach projektu planowana jest organizacja szkoleń dla osób bezrobotnych (w wieku aktywności zawodowej) planujących rozpocząć własną działalność gospodarczą, dotacja na rozpoczęcie działalności oraz wsparcie pomostowe przez 12 miesięcy powstałych firm.

	Harmonogram	∟ Etap przygotowawczy 2016 ∟ Etap wdrażania i rozliczania 2017-2018
	Szacunkowy koszt	500 000,00 zł
	Potencjalne źródła finansowania	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 Działanie 10.4.2 Wsparcie aktywności zawodowej osób powyżej 29 roku życia pozostających bez zatrudnienia
	Operator projektu	Gmina Masłów /Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Masłowie/organizacja pozarządowa
	Nazwa projektu	Utworzenie filii świetlicy środowiskowej w Wiśniówce
	Przedmiot projektu	Profilaktyka społeczną skierowaną do dzieci i rodzin prowadzona w ramach działalności świetlicy środowiskowej.
	Harmonogram	∟ Etap przygotowawczy 2017 ∟ Etap wdrażania i rozliczania 2018-2019
	Szacunkowy koszt	400 000,00 zł
	Potencjalne źródła finansowania	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 Poddziałanie 9.2.1 Rozwój wysokiej jakości usług społecznych
	Operator projektu	Gmina Masłów / Placówka Wsparcia Dziennego - Promyczek/organizacja pozarządowa

Projekty komplementarne zrealizowane lub planowane do realizacji

Projekty planowane do realizacji	Nazwa projektu	Aktywni seniorzy
	Przedmiot projektu	Zwiększanie różnorodności oferty edukacyjnej oraz form spędzania wolnego czasu dla osób starszych
	Harmonogram	∟ Etap przygotowawczy 2016 ∟ Etap wdrażania 2017 ∟ Etap rozliczeniowo- sprawozdawczy 2018
	Potencjalne źródła finansowania	Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej- Aktywność Społeczna Osób Starszych
	Operator projektu	Organizacja pozarządowa
	Szacunkowy koszt	80 000,00 zł
	Nazwa projektu	Eko-inicjatywa
	Zadania:	Poprawa stanu środowiska naturalnego przy zaangażowaniu społeczności lokalnych
	Harmonogram	∟ Etap przygotowawczy 2018 ∟ Etap wdrażania 2018 ∟ Etap rozliczeniowo- sprawozdawczy 2018
	Potencjalne źródła finansowania	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Program Inicjatywy obywatelskie

Operator projektu	Organizacja pozarządowa lub grupa inicjatywna
Szacunkowy koszt	50 000,00
Nazwa projektu	Biegi 12 sołectw
Zadania:	Integrację mieszkańców poszczególnych miejscowości w Gminie Masłów
Harmonogram	<ul style="list-style-type: none"> ∠ Etap przygotowawczy 2016 ∠ Etap wdrażania 2017 ∠ Etap rozliczeniowo- sprawozdawczy 2018
Potencjalne źródła finansowania	Organizacja pozarządowa
Operator projektu	Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
Szacunkowy koszt	80 000,00 zł
Nazwa projektu	Technologie komputerowe osób 50 +
Cel:	Podnoszenie, uzupełnianie, nabywanie kompetencji lub kwalifikacji osób dorosłych w zakresie obsługi komputera
Harmonogram	<ul style="list-style-type: none"> ∠ Etap przygotowawczy 2017 ∠ Etap wdrażania 2017-2018 ∠ Etap rozliczeniowo- sprawozdawczy 2018
Potencjalne źródła finansowania	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 Działanie 8.4.2 Podnoszenie umiejętności lub kwalifikacji osób dorosłych w obszarze ICT i języków obcych poprzez realizację oddolnych inicjatyw edukacyjnych lub Program Operacyjny Polska Cyfrowa, Działanie 3.1 Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych
Operator projektu	Organizacja pozarządowa
Szacunkowy koszt	150 000,00 zł
Nazwa projektu	Festiwal sztuki – organizacja cyklicznych imprez kulturalnych na terenie „Żeromszczyzny” w Ciekotach
Cel:	Promocja gminy Masłów oraz „Żeromszczyzny”, Zapoznanie mieszkańców z różnymi formami kultury, integracja środowisk twórczych, upowszechnianie korzystania z kultury wyższej przez mieszkańców małych miejscowości, Popularyzacja i rozwój różnych form kultury
Harmonogram	<ul style="list-style-type: none"> ∠ Etap przygotowawczy 2017 ∠ Etap wdrażania 2017-2018 ∠ Etap rozliczeniowo- sprawozdawczy 2018
Potencjalne źródła finansowania	Środki Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Operator projektu	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu/ organizacja pozarządowa

	Szacunkowy koszt	300 000,00 zł
	Nazwa projektu	Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Cedzyna na terenie Gminy Masłów
	Cel:	Budowa ciągu komunikacyjnego wzdłuż brzegów Zalewu Cedzyna obejmującego m.in.: ścieżkę rowerową, ścieżkę spacerową, oświetlenie, kładkę nad strumieniem wpadającym do zbiornika łączącą Wolę Kopcową z Cedzyną, parking przy ulicy Letniskowej, elementy małej architektury (tablica informacyjna, ławy drewniane, kosze na śmieci), stanowiska obserwacyjne bioróżnorodności roślinnej i zwierzęcej w postaci altan, ścieżki nadrzewne do obserwacji ptaków, ścieżkę edukacyjną dla dzieci (z przystankami wyposażonymi w urządzenia), zaplecze sanitarne.
	Harmonogram	<ul style="list-style-type: none"> ∠ Etap przygotowawczy 2017 ∠ Etap wdrażania 2018-2019 ∠ Etap rozliczeniowo- sprawozdawczy 2019
	Potencjalne źródła finansowania	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 6.3 Ochrona i wykorzystanie obszarów cennych przyrodniczo – ZIT KOF
	Operator projektu	Gmina Masłów
	Szacunkowy koszt	2 589 232,94 zł
	Nazwa projektu	Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych w Gminie Masłów
	Cel:	Budowa ścieżki rowerowej o nawierzchni asfaltobetonowej, utworzenie miejsc wypoczynkowych dla rowerzystów (zadaszona wiatka, stolik, siedziska, tablica informacyjna, kosz na śmieci, stojaki na rowery).
	Harmonogram	<ul style="list-style-type: none"> ∠ Etap przygotowawczy 2017 ∠ Etap wdrażania 2018 ∠ Etap rozliczeniowo- sprawozdawczy 2018
	Potencjalne źródła finansowania	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 6.2 Promowanie strategii niskoemisyjnych oraz zrównoważona mobilność miejska – ZIT KOF
	Operator projektu	Gmina Masłów
	Szacunkowy koszt	1 850 000,00 zł
	Nazwa projektu	Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Masłów
	Cel:	Modernizacja energochłonnych opraw sodowych i zastąpienie oprawami o wyższej efektywności oraz modernizacja systemu sterowania.
	Harmonogram	<ul style="list-style-type: none"> ∠ Etap przygotowawczy 2016 ∠ Etap wdrażania 2017-2018 ∠ Etap rozliczeniowo- sprawozdawczy 2018

	Potencjalne źródła finansowania	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 6.2 Promowanie strategii niskoemisyjnych oraz zrównoważona mobilność miejska – ZIT KOF
	Operator projektu	Gmina Masłów
	Szacunkowy koszt	2 340 268,24 zł
	Nazwa projektu	Dworek Stefana Żeromskiego- Szklany Dom-Ikona Regionu Świętokrzyskiego (projekt realizowany)
	Cel:	Promocja regionu świętokrzyskiego oraz Gminy Masłów poprzez trwałe upamiętnienie znanego w kraju i na świecie wielkiego Polskiego Pisarza – Stefana Żeromskiego. Budowa Centrum Edukacyjnego w postaci Dworku Stefana Żeromskiego i Szklanego Domu – Ikony twórczości Pisarza pozwoli na utworzenie na bazie Szklanego Domu konkretnego, zintegrowanego produktu turystycznego promującego Gminę i Województwo w skali kraju i zagranicą
	Harmonogram	<ul style="list-style-type: none"> ∠ Etap przygotowawczy 2016 ∠ Etap wdrażania 2017-2018 ∠ Etap rozliczeniowo- sprawozdawczy 2018
	Źródło finansowania	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego program: Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego Działanie: 2.3. Promocja gospodarcza i turystyczna regionu
	Operator projektu	Gmina Masłów
	Wartość projektu	3 675 411,23 zł
	Nazwa projektu	Budowa hali sportowej z częścią dydaktyczną przy Zespole Szkół w Masłowie Pierwszym
	Cel:	Zapewnienie odpowiednich warunków dla rozwoju edukacji i kultury fizycznej młodzieży szkolnej, zmniejszenie dysproporcji w standardach oświatowych pomiędzy terenami miejskimi i wiejskimi, a także umożliwienie wyrównania szans w dostępie do zaplecza dydaktyczno – sportowego dla młodzieży z terenu Gminy Masłów
	Potencjalne źródła finansowania	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego program: Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego Działanie 5.2 Podniesienie jakości usług publicznych poprzez wspieranie placówek edukacyjnych i kulturalnych
	Operator projektu	Gmina Masłów
	Wartość projektu	5 502 814,54 zł
Projekty	Nazwa projektu	e-świętokrzyskie Budowa Systemu Informacji

komplementarne zrealizowane w perspektywie 2007- 2013		Przestrzennej Województwa Świętokrzyskiego
	Cel:	Udostępnienie i upowszechnienie wiarygodnej informacji przestrzennej o województwie, skutkujące usprawnieniem funkcjonowania administracji publicznej regionu, a docelowo również wzrostem konkurencyjności województwa oraz jego rozwojem gospodarczym.
	Wartość projektu	67 000,00 zł
	Źródło finansowania	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego program: Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego Działanie 2.2: Budowa infrastruktury społeczeństwa informacyjnego
	Operator projektu	Gmina Masłów
	Nazwa projektu	Na ludową nutę – kultywowanie tradycji muzycznych sołectwa Masłów Pierwszy
	Cel:	Podniesienie atrakcyjności sołectwa Masłów Pierwszy oraz wykorzystanie zasobów i tradycji lokalnych poprzez rozwój działalności Chóru "Masłowianie" oraz utworzenie Młodzieżowej Orkiestry Dętej
	Źródło finansowania	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich Oś 3 Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej
	Operator projektu	Gmina Masłów
	Wartość projektu	74 111,22 zł
	Nazwa projektu	Rowerem przez region świętokrzyski
	Cel:	Podniesienie jakości życia lokalnej społeczności oraz poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu mieszkańców gminy Masłów i turystów poprzez udostępnienie sprzętu rowerowego
	Źródło finansowania	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich Oś 4 Leader
	Operator projektu	Gmina Masłów
	Wartość projektu	20 769,84 zł
Nazwa projektu	Zbiór opracowań promujących bogactwo przyrodnicze, turystyczne i kulturowe Gminy Masłów	
Cel:	Rozwój turystyki i rekreacji na obszarze LGD poprzez wydanie pakietu publikacji promującego bogactwo: przyrodnicze, turystyczne i kulturowe gminy Masłów	
Źródło finansowania	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich Oś 4 Leader	
Operator projektu	Gmina Masłów	
Wartość projektu	34 738,92	

9. Wskaźniki realizacji programu

System wskaźników stanowi istotny instrument zarządzania Programem Rewitalizacji Gminy Masłów. Jednym z elementów monitorowania realizacji programu są wskaźniki produktu i rezultatu na poziomie projektów. Mogą być one również wykorzystywane przy realizacji badań ewaluacyjnych. Dlatego koniecznym stało się ustalenie adekwatnego zestawu wskaźników, które będą jasno zdefiniowane oraz umożliwią skuteczny pomiar cech charakteryzujących istotne wymiary celów programu.

TABELA 34 WSKAŹNIKI PRODUKTU

Cele strategiczny		Wskaźnik produktu	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło pomiaru
CS 1	Promocja zaangażowania społecznego oraz aktywizacja społeczne osób zamieszkujących obszary zdegradowane	Liczba utworzonych lub zmodernizowanych miejsc wspierających aktywność społeczną	Szt.	0	3	Sprawozdawczość Zespołu ds. Rewitalizacji
		Liczba wspartych projektów organizacji pozarządowych, których obszar realizacji obejmie tereny rewitalizowane	Szt.	0	3	Sprawozdawczość Zespołu ds. Rewitalizacji
		Liczba wydarzeń o charakterze kulturalnym i/lub sportowym zorganizowanych na obszarze rewitalizowanym	Szt.	0	5	Sprawozdawczość Zespołu ds. Rewitalizacji
CS 2	Rozwój przedsiębiorczości	Liczba utworzonych lub zmodernizowanych miejsc wspierających przedsiębiorczość	Szt.	0	1	Sprawozdawczość Zespołu ds. Rewitalizacji
		Ilość projektów zrealizowanych na obszarze rewitalizacji mających na celu dostosowanie kwalifikacji zawodowych mieszkańców do potrzeb gminnego rynku pracy	Szt.	0	1	Sprawozdawczość Zespołu ds. Rewitalizacji

		Liczba inicjatyw zrealizowanych na obszarze rewitalizacji wspierających rozwój przedsiębiorczości	Szt.	0	1	Sprawozdawczość Zespołu ds. Rewitalizacji
CS 3	Zagospodarowanie, modernizacja i podniesienie jakości przestrzeni publicznych	Liczba budynków użyteczności publicznej, które zostaną zmodernizowane w celu dostosowania do nowych funkcji społecznych	Szt.	0	3	Sprawozdawczość Zespołu ds. Rewitalizacji
		Liczba budynków o walorach historycznych i/lub architektonicznych, których stan zostanie poprawiony	Szt.	0	3	Sprawozdawczość Zespołu ds. Rewitalizacji
		Liczba rozbudowanych parkingów	Szt.	0	1	Sprawozdawczość Zespołu ds. Rewitalizacji
		Liczba zmodernizowanych obiektów sportowych	Szt.	0	1	Sprawozdawczość Zespołu ds. Rewitalizacji
		Liczba zmodernizowanych obiektów szkolnych	Szt.	0	1	Sprawozdawczość Zespołu ds. Rewitalizacji
		Liczba zmodernizowanych obiektów usługowych	Szt.	0	1	Sprawozdawczość Zespołu ds. Rewitalizacji
		Utworzenie funkcjonalnego centrum gminy	Szt.	0	1	Sprawozdawczość Zespołu ds. Rewitalizacji
CS 4	Poprawa środowiska naturalnego	Liczba budynków znajdujących się na obszarze rewitalizacji w których nastąpi poprawa efektywności energetycznej	Szt.	0	2	Sprawozdawczość Zespołu ds. Rewitalizacji

		Liczba projektów				Sprawozdawczość Zespołu ds. Rewitalizacji
--	--	------------------	--	--	--	---

TABELA 35 WSKAŹNIKI REZULTATU

Cele strategiczny		Wskaźnik rezultatu	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa	Wartość docelowa
CS 1	Promocja zaangażowania społecznego oraz aktywizacja społeczne osób zamieszkujących obszary zdegradowane	Liczba inicjatyw o charakterze społecznym i kulturalnym zainicjowanym na obszarach rewitalizowanych przez organizacje pozarządowe	Szt.	0	10
		Liczba osób w roku korzystających z utworzonego miejsca wspierającego aktywność społeczną	Osoba	0	800
		Liczba uczestników w roku inicjatyw lokalnych realizowanych na obszarach rewitalizowanych	Osoba	0	500
		Liczba organizacji pozarządowych powstałych na obszarach rewitalizowanych	Szt.	0	5
CS 2	Rozwój przedsiębiorczości	Liczba nowych podmiotów prowadzących działalność na obszarach rewitalizowanych	Osoba	0	30
		Minimalna liczba przedsiębiorstw, które w ciągu roku skorzystają z usług punktu wspierającego przedsiębiorstwa	Przedsiębiorstwo	0	30
		Liczba osób, które dostosowały kwalifikacje zawodowe do potrzeb gminnego rynku pracy	Osoba	0	30
CS 3	Zagospodarowanie, modernizacja i podniesienie jakości przestrzeni publicznych	Liczba nowych funkcji społecznych powstałych na obszarach rewitalizowanych	Szt.	0	1
		Liczba zrewitalizowanych obszarów	Szt.	0	2

CS 4	Poprawa środowiska naturalnego	Liczba obiektów użyteczności publicznej na obszarach rewitalizowanych w których poprawiła się efektywność energetyczna	Szt.	0	4
		Liczba osób, które dzięki realizacji projektu podniosły wiedzę w zakresie ochrony środowiska	Szt.	0	100

10. Plan rzeczowo- finansowy dla obszarów rewitalizacji

W planie rzeczowo-finansowym uwzględniono wszystkie projekty, które zostały zidentyfikowane zarówno w procesie przygotowywania dokumentu jak i prowadzonych konsultacji społecznych. Poniższe zestawienie prezentuje informacje w podziale na strategiczne obszary rewitalizacji, uwzględniając nazwę projektu, jego szacunkowy koszt, planowany termin realizacji oraz źródło finansowania w podziale na środki publiczne (rozumiane jako m.in. Środki budżetu gminy, budżetu państwa, finansowanie z programów unii europejskiej) oraz środki prywatne (np. W postaci wkładu własnego organizacji, osób indywidualnych).

TABELA 36 PLAN RZECZOWO-FINANSOWY

Strategiczny obszar rewitalizacji	Nazwa projektu	Wartość (zł.)	Planowany termin realizacji	Planowane źródła finansowania	
				Środki publiczne	Środki prywatne
Masłów Pierwszy (Centrum)	Rewitalizacja sołectwa Masłów Pierwszy- zagospodarowanie centrum gminy	10 000 000,00	2017-2020	●	
	Termomodernizacja z OZE w budynkach użyteczności publicznej na terenie Gminy Masłów	3 993 000,00	2017-2018	●	
	Wzrost jakości kształcenia poprzez rozwój infrastruktury szkolnej w Gminie Masłów	500 000,00	2017-2018	●	
	Rozwój przedsiębiorczości	600 000,00	2017-2019	●	●
	Wspieranie kompetencji uczenia się dzieci z terenu gminy	100 000,00	2018-2019	●	
	Klucz do sukcesu	350 000,00	2017-2019	●	
	Nowy wymiar edukacji	2 500 000,00	2017-2020	●	●

	przedszkolnej				
	Wzrost kompetencji kadry nauczycielskiej	25 000,00	2018		
Wiśniówka	Rewitalizacja sołectwa Wiśniówka	4 000 000,00	2019-2022		
	Wsparcie dla osób bezrobotnych	500 000,00	2017-2018		
	Utworzenie filii świetlicy środowiskowej w Wiśniówce	400 000,00	2018-2019		
	Utworzenie Centrum Diennej Opieki i Pielęgnacji dla osób niepełnosprawnych i Seniorów w aglomeracji Kielce (Kielce i Wiśniówka) z poszerzeniem oferty mieszkań wspieranych	8 702 841,28	2017-2018		
Projekty komplementarne	Aktywni seniorzy	80 000,00	2017-2018		
	Eko-inicjatywa	50 000,00	2018		
	Biegi 12 sołectw	80 000,00	2017		
	Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Cedzyna na terenie Gminy Masłów	2 589 232,94	2017-2019		
	Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych w Gminie Masłów	1 850 000,00	2017-2018		
	Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Masłów	2 340 268,24	2016-2018		
	Technologie komputerowe osób 50 +	150 000,00	2017-2018		
	Festiwal sztuki – organizacja cyklicznych imprez kulturalnych	300 000,00	2017-2018		

	na terenie „Żeromszczyzny” w Ciekotach				
SUMA	39 110 342,46				

11. Źródła finansowania projektów rewitalizacyjnych

Realizacja przedsięwzięć w ramach Programu Rewitalizacji Gminy Masłów wymaga doboru odpowiednich źródeł finansowania zgodnie z planowanymi rezultatami i celami interwencji. Konstrukcja finansowania procesu rewitalizacji zakłada możliwość zaangażowania środków pochodzących z różnych źródeł finansowania, wykorzystanych przez wielu interesariuszy. Znaczącą wagę mają takie czynniki jak: wielkość udziału we własności dóbr, możliwość zastosowania różnych instrumentów finansowania, dostępność i możliwość uruchomienia środków. Nadal jednak podstawowym źródłem finansowania pozostaną środki pomocowe UE przeznaczone bezpośrednio na rewitalizację lub inne działania merytoryczne, pozytywnie wpływające na poprawę sytuacji na obszarze wsparcia. Jednakże wieloletni horyzont czasowy procesu rewitalizacji każe myśleć o angażowaniu środków finansowych z różnych źródeł, w tym prywatnych jak również tworzenia uwarunkowań wpływających na obniżenie kosztocłonności tych przemian.

Rola Urzędu Gminy będzie także monitoring źródeł finansowania oraz współpraca w budowaniu montażu finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Niezbędna będzie koordynacja możliwości korzystania ze środków pomocowych funduszy europejskich ze środkami dedykowanymi w ramach polityk sektorowych i instrumentów krajowych. Zastosowanie zasady dodatkowości będzie się przejawiać w elastycznym zaangażowaniu środków publicznych pochodzących z budżetu państwa, z budżetu gminy, ale również w uczestnictwie osób fizycznych i innych osób prawnych w finansowaniu części przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W połączeniu z właściwym harmonogramem, zwiększa to szanse na powodzenie we wdrażaniu Programu.

Poniżej zaprezentowane źródła finansowania w sposób przekrojowy przedstawią wachlarz możliwości finansowania procesu rewitalizacji.

- Środki publiczne

Środki publiczne wspólnotowe

Na poziomie regionalnym, podstawowym źródłem finansowania realizacji Programu Rewitalizacji są środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego alokowane w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego (RPO WŚ) na lata 2014-2020, w Priorytecie inwestycyjnym 9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich.

Spośród pozostałych działań RPO WŚ, wspierających proces rewitalizacji w ramach tzw. „parasola rewitalizacyjnego” należy wskazać m.in. te działania, które przyczynią się do:

- poprawy efektywności energetycznej budynków (Priorytet Inwestycyjny 4c. Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym),
- zachowania dziedzictwa kulturowego (Priorytet Inwestycyjny 6c. Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego),

- poprawy infrastruktury społecznej i zdrowotnej (Priorytet Inwestycyjny 9a. Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczynią się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejście z usług instytucjonalnych na usługi na poziomie społeczności lokalnych
- rozwoju przedsiębiorczości (Priorytet Inwestycyjny 8iii. Praca na własny rachunek, przedsiębiorczości i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw).

Na poziomie krajowym, duże znaczenie będzie miał Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, gdzie współfinansowane mogą być projektu związane z termomodernizacją, remontami obiektów zabytkowych, transportem czy ochroną środowiska naturalnego w ramach następujących działań:

- Działania 1.3 Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej, w sektorze mieszkaniowym,
- Działanie 8.1 Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury.

Ponadto w sferze społecznej środki w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój przyczynią się do aktywizacji osób młodych czy niezbędnego wsparcia dla osób starszych i zostały zapisane w ramach następujących działań:

- Działanie 1.2 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy.
- Działania 2.7 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym.

Istotnym źródłem, który może stanowić wsparcie działań rewitalizacyjnych jest także Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, w tym przede wszystkim:

- Działanie: Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich, Poddziałanie: Inwestycje w tworzenie, ulepszanie lub rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji i kultury oraz powiązanej infrastruktury, Typ operacji: Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne oraz Typ operacji: kształtowanie przestrzeni publicznej.
- Działanie: Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER, Poddziałanie: Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.

- Środki krajowe

Część środków finansowych pochodzących z budżetu państwa zostanie zaangażowana w formie wkładu krajowego w projekty współfinansowane ze środków pomocowych UE, inicjatyw Komisji Europejskiej i innych. Również kierunkowe programy dotacyjne poszczególnych ministerstw mogą stanowić uzupełnienie finansowania działań dla podmiotów operujących na obszarze wsparcia.

- Środki prywatne

Zaangażowanie to przejawiać się może w postaci inwestycji sektora biznesu realizowanych w sposób bezpośredni lub w formule PPP, zarówno w ramach nowych inwestycji, remontach

i zagospodarowaniu pustostanów na cele gospodarcze jak i inwestycji publiczno-prywatnych w obiekty lub przestrzeń służącą mieszkańcom gminy. Skala tych inwestycji jest trudna do oszacowania.

- Środki sektora organizacji pozarządowych

Ważnym z punktu widzenia efektów społecznych procesu rewitalizacji, jest kapitał, który jest pozyskiwany przez organizacje w ramach trzeciego sektora. Organizacje pozarządowe występujące w roli grantobiorców mogą dysponować środkami publicznymi niedostępnymi dla samorządu lub prywatnymi.

- Budżet Gminy Masłów

Budżet Gminy Masłów będzie angażowany w realizację zadań przewidzianych w Programie Rewitalizacji w następujących przypadkach:

1. Jako źródło współfinansowania dla publicznych przedsięwzięć realizowanych przez Gminę Masłów częściowo ze źródeł zewnętrznych w tym środków UE
2. Jako źródło finansowania dla publicznych przedsięwzięć realizowanych przez Gminę Masłów

12. Instrumenty wdrażania programu, monitoringu i komunikacji społecznej

13.1. System zarządzania

Zarządzanie procesem rewitalizacji ma na celu takie sterowanie działaniami, by możliwe było wyprowadzenie obszaru ze stanu degradacji, a tym samym poprawa jakości życia jego mieszkańców, przy zaangażowaniu różnych podmiotów i środków finansowych czy rzeczowych.

Kompleksowy charakter przedsięwzięć rewitalizacyjnych zapewni odpowiedź na zdefiniowane problemy, a łączenie celów i efektów tych zamierzeń, wpłynie korzystnie na niwelowanie deficytów i przyczyni się do zapewnienia trwałości zmian. Jednym z kluczowych elementów zarządzania Programem Rewitalizacji Gminy Masłów jest prowadzenie dialogu między aktorami procesu. Zaangażowanie społeczne przejawiające się w określeniu kierunków zmian, nadawaniu priorytetów czy realizacji projektów jest istotną częścią zarządzania procesem. W tym kontekście współtworzenie Programu Rewitalizacji przez Interesariuszy prowadzić będzie do zmian w sposobie postrzegania działań rewitalizacyjnych przez lokalną społeczność.

Podstawowymi aspektami zarządzania procesem rewitalizacji są:

- Umiejętne włączenie wielu interesariuszy w sposób skłaniający do współpracy
- Angażowanie środków finansowych z wielu źródeł
- Wybór, inicjowanie i promowanie przedsięwzięć o wysokim potencjale do wywołania pozytywnych zmian na obszarze wsparcia
- Rozplanowanie poszczególnych inicjatyw w czasie

- Monitoring postępów w realizacji, ocena stopnia osiągnięcia wyznaczonych celów programu, ewaluacja
- Czuwanie nad trwałością osiągniętych rezultatów

Tak wielowątkowy katalog wymaga zaangażowania wielu podmiotów posiadających odpowiedni mandat do działania. Trzon procesu zarządzania Programem Rewitalizacji, od zainicjowania działań po ich realizację tworzą:

- a) Rada Gminy Masłów
- b) Wójt Gminy Masłów
- c) Komitet ds. Rewitalizacji

Działania, określone potrzebami i deficytami obszarów wsparcia, wpisują się w zakres samorządu gminnego. Gmina w imieniu własnym realizuje wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, tworzy uwarunkowania i prowadzi proces w zakresie posiadanych właściwości.

W imieniu społeczności lokalnej Masłowa, wolę realizacji procesu rewitalizacji, wyraża Rada Gminy, jako organ stanowiący i kontrolny Gminy Masłów.

Kompetencje Rady Gminy, regulowane w aktach prawnych powszechnie obowiązujących, aktach wykonawczych oraz zawarte w Statucie organu, dają podstawę zainicjowania procesu rewitalizacji na terenie gminy.

Wdrożenie i realizacja programu rewitalizacji spoczywa na Wójcie Gminy Masłów jako organie wykonawczym, pracownikach Urzędu Gminy z jednostkami organizacyjnymi.

Do zadań Komitetu ds. Rewitalizacji należeć będzie:

- Inicjowanie projektów rewitalizacji, zgodnie ze zidentyfikowanymi potrzebami, w oparciu o sprecyzowane deficyty oraz wytyczone kierunki rozwoju Gminy,
- Pozyskiwanie i rozliczanie środków finansowych, w szczególności na projekty, w których Gmina będzie beneficjentem,
- Angażowanie publicznych środków budżetowych w proces rewitalizacji,
- Wykonanie założeń dedykowanych programów społeczno-gospodarczych i rozwojowych,
- Wykonanie innych zadań własnych samorządu gminnego, sprzyjających osiągnięciu poszczególnych celów długofalowego procesu rewitalizacji.

13.2. Monitorowanie

Monitorowanie, czyli stała obserwacja postępów w określonym cyklu czasowym prowadzone będzie na dwóch poziomach: strategicznym (program) i wdrożeniowym (projektów i kluczowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych).

Monitorowanie Programu Rewitalizacji będzie odbywało się na podstawie zarówno danych przekazywanych z realizacji poszczególnych zadań, ale również uwzględniające dane kontekstowe odnoszące się do wskaźników realizacji Programu Rewitalizacji.

Komórka/komórki urzędu Gminy odpowiedzialne za realizację poszczególnych celów programu składają roczne raporty, które następnie są przedmiotem opinii Komitetu ds. Rewitalizacji.

Na podstawie wyżej wymienionych raportów oraz danych dotyczących poziomu realizacji wskaźników celów strategicznych raz w roku opracowywane jest sprawozdanie z wdrażania, które po zaopiniowaniu przez Komitet ds. Rewitalizacji przekazywane jest do Wójta Gminy celem akceptacji. Sprawozdanie podlega publikacji w zakładce Rewitalizacja na stronie Urzędu Gminy najpóźniej 30 dni po jego akceptacji. Sprawozdanie będzie obejmowało wnioski z monitoringu. Wnioski ze sprawozdania monitorującego są podstawą do prowadzenia aktualizacji Programu Rewitalizacji. Wnioski ze sprawozdania monitorującego są podstawą prowadzenia aktualizacji Programu Rewitalizacji.

13.3. Zasady wdrażania

Program Rewitalizacji Gminy Masłów przyjmowany jest uchwałą Rady Gminy Masłów. Podstawowymi zasadami wdrażania programu są:

1. Kompleksowość- oznacza realizację działań i projektów wieloaspektowo, z perspektywy całej gminy; zasada będzie weryfikowana na poziomie Programu, a nie pojedynczych projektów.
2. Koncentracja terytorialna oznacza, że Program realizowany jest na wskazanym obszarze kryzysowym, który charakteryzuje się szczegółowymi warunkami w skali gminy,
3. Partnerstwo – oznacza włączenie w realizację Programu partnerów społecznych, gospodarczych i instytucjonalnych.
4. Współpraca- oznacza zarówno współdziałanie w ramach wewnętrznej struktury Urzędu Gminy, jak również pomiędzy partnerami publicznymi, społecznymi i prywatnymi.

Wymogiem koniecznym dla wspierania projektów rewitalizacyjnych jest zapewnienie ich **komplementarności** w różnych wymiarach. W szczególności dotyczy to komplementarności: przestrzennej, problemowej, proceduralno-insytucjonalnej, międzyokresowej oraz źródeł finansowania.

- Komplementarność przestrzenna- na etapie tworzenia oraz wdrażania dokumentu wzięto pod uwagę wzajemne powiązania pomiędzy projektami rewitalizacyjnymi zarówno zrealizowane na obszarze zdegradowanym, jak i znajdujące się poza nim, ale oddziałujące na obszar zdegradowany. Zapewnienie komplementarności przestrzennej projektów rewitalizacyjnych ma służyć temu, by Program Rewitalizacji efektywnie oddziaływał na cały dotknięty kryzysem obszar (a nie punktowo, w pojedynczych miejscach), poszczególne projekty rewitalizacyjne wzajemnie się dopełniały przestrzennie oraz by zachodził między nimi efekt synergii. Celem zapewnienia komplementarności przestrzennej jest także to, by prowadzone działania nie skutkowały przenoszeniem problemów na inne obszary lub nie prowadziły do niepożądanych efektów społecznych takich jak segregacja społeczna i wykluczenie.
- Komplementarność problemowa oznacza konieczność realizacji projektów rewitalizacyjnych, które będą się wzajemnie dopełniały tematycznie sprawiając, że Program Rewitalizacji będzie

oddziaływał na obszary zdegradowane we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, ekonomicznym, przestrzennym, środowiskowym, kulturowym, technicznym).

- Komplementarność proceduralno-instytucjonalna dotyczy takiego zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemnie uzupełnianie się i spójność procedur. W tym celu niezbędne jest osadzenie systemu zarządzania programem rewitalizacji w przyjętym przez daną gminę ogólnym systemie zarządzania.
- Komplementarność międzyokresowa. Do chwili obecnej Samorząd Gminy nie posiadał Programu Rewitalizacji skupiającego się na zdefiniowanych w diagnozie obszarach zdegradowanych. Jednak Program został opracowany w oparciu o wnioski i doświadczenia z poprzedniej perspektywy programowania.
- Komplementarność źródeł finansowania- opiera się na konieczności umiejętnego uzupełniania i łączenia wsparcia ze środków m.in. Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego z wykluczeniem ryzyka podwójnego finansowania. Silna koordynacja i synergia projektów rewitalizacyjnych finansowanych szczególnie w ramach EFS i EFRR jest konieczna dla uzyskania korzystnych efektów dla obszarów zdegradowanych.
- Komplementarność finansowa oznacza zdolność łączenia prywatnych i publicznych źródeł finansowania, przy założeniu, że stymulowanie endogenicznych zdolności inwestycyjnych ma kluczowe znaczenie dla dynamiki pożądanych zmian.

13.4. Zaangażowanie i współpraca z Partnerami

Skuteczność realizacji Programu Rewitalizacji Gminy Masłów zostanie zapewniona dzięki szerokiej partycypacji społecznej w jego wdrażaniu. Urząd Gminy Masłów chce uzyskać jak największą partycypację społeczności lokalnej w procesie rewitalizacji, jej aktywny udział w programowaniu, decyzjach oraz odpowiedzialności i finansowaniu, poprzez dotarcie do jak najszerzej grupy beneficjentów działań podejmowanych w ramach Programu. Władza samorządowa chce zaangażować w proces rewitalizacji instytucje mogące być partnerami w realizacji przedsięwzięć zapisanych w Programie, ale także zachęcić mieszkańców do podejmowania inicjatyw służących realizacji celów Programu.

Współpraca z wieloma partnerami nakłada na Urząd Gminy pewne obowiązki, wśród których powszechnym jest obowiązek informacyjny. Promocja dokumentu wśród beneficjentów docelowych jest ważnym elementem realizacji Programu Rewitalizacji.

Celem informowania Interesariuszy jest w szczególności:

- Zapewnienie pełniejszego przepływu informacji pomiędzy zaangażowanymi Interesariuszami,
- Stworzenie uwarunkowań do zapoznania się Interesariuszy z kształtem i postępiami procesu rewitalizacji
- Promocja działań, pozyskiwanie nowych przedsięwzięć oraz podmiotów i osób skłonnych do zaangażowania w zadania rewitalizacji

Dla zwiększenia szans na efektywną realizację przewidzianych działań zakres informacji przekazywanych mieszkańcom gminy obejmuje zagadnienia związane z:

- wyznaczeniem obszarów rewitalizacji
- programach społeczno-gospodarczych uchwalanych przez Radę Gminy
- podejmowanych działaniach, stopniu realizacji programu, kierunkach i celach zmian
- aktualnych możliwościach finansowania zamierzeń rewitalizacji.

Grupami docelowymi promocji i informacji Programu będą beneficjenci wśród, których można wskazać:

- społeczność lokalną,
- organizacje pozarządowe,
- partnerów społeczno-gospodarczych, w tym lokalnych przedsiębiorców,
- media.

Istotą działań promocyjnych jest poinformowanie możliwie największej liczby mieszkańców o ostatecznych zapisach oraz wszystkich istotnych dla nich aspektach rewitalizacji, a także zaproszenie do aktywnego udziału w pracach na rzecz realizacji zamierzonych celów. Nie bez znaczenia jest również fakt, że informowanie o planowanych przedsięwzięciach inwestycyjnych i rewitalizacyjnych to ważny sygnał dla potencjalnych inwestorów i nowych firm, a także dla mieszkańców zainteresowanych otwarciem własnej działalności gospodarczej.

Kolejnym ważnym obowiązkiem będzie konsultacja planowanych działań we współpracy z lokalną społecznością i ich wspólne wdrażanie, tj. opracowanie koncepcji, akceptowanie rozwiązań i realizowanie procesów rewitalizacji. Będzie się to odbywało głównie poprzez bezpośrednie spotkania, które stanowią niezbędny element dialogu społecznego (zwłaszcza w przypadkach projektów społecznych, uzupełniających przedsięwzięcia infrastrukturalne), prowadząc do wymiany opinii, czasem nawet do weryfikacji planów lub ich uzupełnienia.

Poprzez prowadzenie działań w zakresie promocji i informacji, mających na celu zachęcenie partnerów do zaangażowania w proces realizacji rozumie się:

- umieszczenie informacji na temat stanu realizacji założeń programu na oficjalnej stronie Urzędu Gminy w Masłowie,
- umieszczenie tablic informacyjnych w miejscu realizacji projektów inwestycyjnych,
- zamieszczenie informacji w lokalnych mediach,
- organizację spotkań i konferencji dla społeczności lokalnej na temat wdrażania i/lub aktualizacji Programu,
- umożliwienie szerokiego dostępu do zapisów dokumentu poprzez jego powielenie lub udostępnienie w formie broszur/ulotek najważniejszych zapisów dotyczących realizowanych działań.

Urząd Gminy będzie odpowiedzialny za angażowanie lokalnych, wiarygodnych partnerów, przyciągając ich do realizowania procesu rewitalizacji. W tym celu zostanie uruchomiony system

zachęt dla interesariuszy ze szczególnym uwzględnieniem procesu identyfikacji lokalnych liderów (osób wywodzących się ze środowiska nauczycielskiego, pozarządowego, sportowego, przedsiębiorstw). Osoby te będą zdolne do pozyskania poparcia społecznego wśród mieszkańców rewitalizowanych obszarów. Podjęta zostanie także współpraca ze szkołami, która będzie służyła zaangażowaniu dzieci i młodzieży w sprawy gminy, a także troski o przestrzeń gminną jako dobra publicznego. Tam gdzie to możliwe będą zawierane stosowne porozumienia lub umowy między władzą samorządową lub partnerami, a wykaz partnerstw będzie opublikowany na stronie internetowej gminy w zakładce dotyczącej rewitalizacji.

13. Uzasadnienie odstąpienia od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

Uzasadnienie zawierające informacje o uwarunkowaniach, o których mowa w art. 49 ustawy ooś

Organ opracowując projekt dokumentu, mając na względzie uwarunkowania wynikające z art. 49 ustawy ooś stwierdza, że opracowywany Program Rewitalizacji Gminy Masłów na lata 2016-2023, nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Realizacja postanowień przedmiotowego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000.

Spis map

Mapa 1 Analiza zasięgów celów, funkcji przestrzennych i dostępności komunikacji publicznej.....	15
Mapa 2 Trasa Spaceru Studyjnego po Masłowie Pierwszym	83
Mapa 3 Delimitacja przestrzenna obszar rewitalizacji - centrum Masłowa Pierwszego	94
Mapa 4 Obszary do rewitalizacji wskazane w studium – obszar przestrzeni publicznej (po lewej) oraz obszar do rewitalizacji część północna (po prawej) – wzdłuż pasa drogi gminnej	95
Mapa 5 Obszary do rewitalizacji wskazane w Programu Rewitalizacji w odniesieniu do obowiązującego MPZP – obszar przestrzeni publicznej wyznaczony w studium (u góry) oraz obszar do rewitalizacji kontynuacja część północna (poniżej) – wzdłuż pasa drogi gminnej.....	98
Mapa 6 Obszar Rewitalizacji Sołectwa Wiśniówka	107

Spis tabel

Tabela 1 Drogi publiczne w Gminie Masłów	16
Tabela 2 Wykaz obszarów Natura 2000 na Terenie Gminy Masłów	24
Tabela 3 Wykaz obiektów zabytkowych objętych gminną ewidencją zabytków	28
Tabela 4 Obiekty archeologiczne Gminy Masłów wpisane do rejestru zabytków	29
Tabela 5 Zasoby mieszkaniowe w Gminie Masłów w latach 2011-2013	31

Tabela 6 Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne w latach 2011 – 2013 na terenie Gminy Masłów.....	31
Tabela 7 Zmiany demograficzne w Gminie Masłów w latach 2010-2014.....	32
Tabela 8 Zmiany demograficzne w Gminie Masłów w latach 2010-2014 w poszczególnych sołectwach.	33
Tabela 9 Wskaźniki demograficzne dla Gminy Masłów w latach 2011 – 2014.....	35
Tabela 10 Beneficjenci pomocy społecznej na terenie Gminy Masłów	36
Tabela 11: Wykaz szlaków turystycznych na terenie Gminy Masłów	41
Tabela 12 Interwencje związane z zakładaniem „niebieskich kart” dotyczące przemocy w rodzinie w latach 2011-2015.....	43
Tabela 13 Interwencje policyjne na terenie Gminy Masłów w latach 2012-2015	44
Tabela 14 Zestawienie ilości wypadków i kolizji drogowych wg sołectw Gminy Masłów w latach 2012-2014.....	44
Tabela 15 Struktura bezrobocia w gminie Masłów w latach 2012-2016	45
Tabela 16 Liczba osób bezrobotnych w gminie Masłów	46
Tabela 17 Podmioty gospodarki narodowej w Gminie Masłów.....	48
Tabela 18 Wykaz podmiotów prowadzących działalność gospodarczą ze wskazaniem gł. miejsca działalności Gminy Masłów	49
Tabela 19 Wykaz form konsultacji społecznych z podziałem na etapy opracowania programu rewitalizacji Gminy Masłów na lata 2016-23	52
Tabela 20 Negatywne zjawiska wymagające rewitalizacji w poszczególnych obszarach z podziałem na sołectwa w Gminie Masłów wskazane w trakcie ćwiczeń warsztatowych	57
Tabela 21 Zestawienie odpowiedzi udzielanych przez Mieszkańców Gminy Masłów z wykorzystaniem narzędzia Formularza Konsultacji Społecznych.....	68
Tabela 22 Negatywne zjawiska wg uczestników spotkania z podziałem na obszar i natężenie występowania	78
Tabela 23 Procent powierzchni Gminy i liczba ludności zamieszkująca obszary objęte procesem rewitalizacji.....	92
Tabela 24 Analiza zapisów obowiązującego miejscowego planu na terenie rewitalizacji w kontekście zgodności prawa miejscowego z planowanymi inwestycjami	96
Tabela 25 Waloryzacja terenu znajdującego się na obszarze Rewitalizowanym	99
Tabela 26 Tereny wskazane do Rewitalizacji wraz z Zakresem rewitalizacji.....	104
Tabela 27 Waloryzacja istniejącej zabudowy w obszarze zdegradowanym osiedla w Wiśniówce w podziale na funkcje obiektów i ich charakter.....	108
Tabela 28 Wizja rewitalizacji podobszaru 1 w centrum Masłowa Pierwszego	120
Tabela 29 Wizja rewitalizacji podobszaru 2 w centrum Masłowa Pierwszego	126
Tabela 30 Wizja rewitalizacji podobszaru 3 w centrum Masłowa Pierwszego	129
Tabela 31 Wizja rewitalizacji podobszaru 1 w obszarze Rewitalizacji Wiśniówka	130
Tabela 33 Podmioty celów strategicznych	134
Tabela 34 Cele strategiczne i operacyjne Rewitalizacji	135
Tabela 34 Wskaźniki Produktu	149
Tabela 35 Wskaźniki rezultatu.....	151
Tabela 36 Plan Rzeczowo-Finansowy	153

Spis rysunków

Rysunek 1 Kierunki Polityki Przestrzennej- Synteza Ulstaień (Wyrys Z Pzpwśw).....	8
Rysunek 2 Lokalizacja Gminy Masłów na tle kraju i województwa świętokrzyskiego	11
Rysunek 3 Lokalizacja Gminy Masłów na tle powiatu kieleckiego	11
Rysunek 4 Gmina Masłów	12
Rysunek 5 Sołectwa Gminy Masłów.....	12
Rysunek 6 Centrum Gminy Masłów	13
Rysunek 7 Obszary chronione w Gminie Masłów	23
Rysunek 8 Intensywność negatywnych zjawisk określonych w trakcie warsztatów.....	66
Rysunek 9 Wizja rewitalizacji podobszaru 1 w centrum Masłowa Pierwszego	125
Rysunek 10 Wizja rewitalizacji podobszaru 2 w centrum Masłowa Pierwszego	128
Rysunek 11 Wizja rewitalizacji podobszaru 3 w centrum Masłowa Pierwszego	130
Rysunek 12 Wizja rewitalizacji podobszaru 4 w obszarze rewitalizacji Wiśniówka	132